

Титульний аркуш

31.12.2020 р.

(дата реєстрації емітентом електронного документа)

№ 18-7/1110

(вихідний реєстраційний номер електронного документа)

Підтверджую ідентичність та достовірність інформації, що розкрита відповідно до вимог Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03 грудня 2013 року № 2826, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2013 року за № 2180/24712 (із змінами) (далі - Положення).

Генеральний директор

(посада)

(підпис)

Забіцький В.В.

(прізвище та ініціали керівника або уповноваженої особи емітента)

Річна інформація емітента цінних паперів за 2019 рік

I. Загальні відомості

1. Повне найменування емітента: Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"
2. Організаційно-правова форма: Акціонерне товариство
3. Ідентифікаційний код юридичної особи: 05747991
4. Місцезнаходження: 40004, Сумська обл., Ковпаківський р-н, м.Суми, вул.Горького, 58
5. Міжміський код, телефон та факс: (0542) 25-04-93, (0542) 25-04-93
6. Адреса електронної пошти: info@snpo.ua
7. Дата та рішення наглядової ради емітента, яким затверджено річну інформацію, або дата та рішення загальних зборів акціонерів, яким затверджено річну інформацію емітента (за наявності): Рішення наглядової ради емітента 31.12.2020р., протокол №31/12-2020.
8. Найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, країна реєстрації юридичної особи та номер свідоцтва про включення до Реєстру осіб, уповноважених надавати інформаційні послуги на фондовому ринку, особи, яка здійснює діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасника фондового ринку (у разі здійснення оприлюднення):
9. Найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, країна реєстрації юридичної особи та номер свідоцтва про включення до Реєстру осіб, уповноважених надавати інформаційні послуги на фондовому ринку, особи, яка здійснює подання звітності та/або адміністративних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (у разі, якщо емітент не подає Інформацію до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку безпосередньо): Державна установа "Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України", 21676262, Україна, DR/00002/ARM

II. Дані про дату та місце оприлюднення річної інформації

Річну інформацію розміщено на власному веб-сайті учасника фондового ринку

<http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/regulyarnaya-informatsiya-emitenta/>

(URL-адреса сторінки)

31.12.2020

(дата)

Зміст

Відмітьте (X), якщо відповідна інформація міститься у річній інформації

1. Основні відомості про емітента	X
2. Інформація про одержані ліцензії (дозволи) на окремі види діяльності	X
3. Відомості про участь емітента в інших юридичних особах	X
4. Інформація щодо корпоративного секретаря	
5. Інформація про рейтингове агентство	
6. Інформація про наявність філіалів або інших відокремлених структурних підрозділів емітента	X
7. Судові справи емітента	X
8. Штрафні санкції щодо емітента	X
9. Опис бізнесу	X
10. Інформація про органи управління емітента, його посадових осіб, засновників та/або учасників емітента та відсоток їх акцій (часток, паїв)	X
1) інформація про органи управління	X
2) інформація про посадових осіб емітента	X
- інформація щодо освіти та стажу роботи посадових осіб емітента	X
- інформація про володіння посадовими особами емітента акціями емітента	X
- інформація про будь-які винагороди або компенсації, які мають бути виплачені посадовим особам емітента в разі їх звільнення	X
3) інформація про засновників та/або учасників емітента, відсоток акцій (часток, паїв)	X
11. Звіт керівництва (звіт про управління)	X
1) вірогідні перспективи подальшого розвитку емітента	X
2) інформація про розвиток емітента	X
3) інформація про укладення деривативів або вчинення правочинів щодо похідних цінних паперів емітентом, якщо це впливає на оцінку його активів, зобов'язань, фінансового стану і доходів або витрат емітента	X
- завдання та політика емітента щодо управління фінансовими ризиками, у тому числі політика щодо страхування кожного основного виду прогнозованої операції, для якої використовуються операції хеджування	X
- інформація про схильність емітента до цінових ризиків, кредитного ризику, ризику ліквідності та/або ризику грошових потоків	X
4) звіт про корпоративне управління	X
- власний кодекс корпоративного управління, яким керується емітент	X
- кодекс корпоративного управління фондової біржі, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який емітент добровільно вирішив застосовувати	X
- інформація про практику корпоративного управління, застосовувану понад визначені законодавством вимоги	X
- інформація про проведені загальні збори акціонерів (учасників)	X
- інформація про наглядову раду	X
- інформація про виконавчий орган	X
- опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента	X
- перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента	X

- інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента	X
- порядок призначення та звільнення посадових осіб емітента	X
- повноваження посадових осіб емітента	X
12. Інформація про власників пакетів 5 і більше відсотків акцій із зазначенням відсотка, кількості, типу та/або класу належних їм акцій	X
13. Інформація про зміну акціонерів, яким належать голосуючі акції, розмір пакета яких стає більшим, меншим або рівним пороговому значенню пакета акцій	
14. Інформація про зміну осіб, яким належить право голосу за акціями, сумарна кількість прав за якими стає більшою, меншою або рівною пороговому значенню пакета акцій	
15. Інформація про зміну осіб, які є власниками фінансових інструментів, пов'язаних з голосуючими акціями акціонерного товариства, сумарна кількість прав за якими стає більшою, меншою або рівною пороговому значенню пакета акцій	
16. Інформація про структуру капіталу, в тому числі із зазначенням типів та класів акцій, а також прав та обов'язків акціонерів (учасників)	X
17. Інформація про цінні папери емітента (вид, форма випуску, тип, кількість), наявність публічної пропозиції та/або допуску до торгів на фондовій біржі в частині включення до біржового реєстру	X
1) інформація про випуски акцій емітента	X
2) інформація про облігації емітента	
3) інформація про інші цінні папери, випущені емітентом	
4) інформація про похідні цінні папери емітента	
5) інформація про забезпечення випуску боргових цінних паперів	
6) інформація про придбання власних акцій емітентом протягом звітного періоду	
18. Звіт про стан об'єкта нерухомості (у разі емісії цільових облігацій підприємств, виконання зобов'язань за якими здійснюється шляхом передання об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва)	
19. Інформація про наявність у власності працівників емітента цінних паперів (крім акцій) такого емітента	
20. Інформація про наявність у власності працівників емітента акцій у розмірі понад 0,1 відсотка розміру статутного капіталу такого емітента	
21. Інформація про будь-які обмеження щодо обігу цінних паперів емітента, в тому числі необхідність отримання від емітента або інших власників цінних паперів згоди на відчуження таких цінних паперів	
22. Інформація про загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі	
23. Інформація про виплату дивідендів та інших доходів за цінними паперами	
24. Інформація про господарську та фінансову діяльність емітента	X
1) інформація про основні засоби емітента (за залишковою вартістю)	X
2) інформація щодо вартості чистих активів емітента	X
3) інформація про зобов'язання емітента	X
4) інформація про обсяги виробництва та реалізації основних видів продукції	X
5) інформація про собівартість реалізованої продукції	X
6) інформація про осіб, послугами яких користується емітент	X
25. Інформація про прийняття рішення про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів	

26. Інформація про вчинення значних правочинів	X
27. Інформація про вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість	
28. Інформація про осіб, заінтересованих у вчиненні товариством правочинів із заінтересованістю, та обставини, існування яких створює заінтересованість	
29. Річна фінансова звітність	X
30. Відомості про аудиторський звіт незалежного аудитора, наданий за результатами аудиту фінансової звітності емітента аудитором (аудиторською фірмою)	X
31. Річна фінансова звітність поручителя (страховика/гаранта), що здійснює забезпечення випуску боргових цінних паперів (за кожним суб'єктом забезпечення окремо)	
32. Твердження щодо річної інформації	X
33. Інформація про акціонерні або корпоративні договори, укладені акціонерами (учасниками) такого емітента, яка наявна в емітента	
34. Інформація про будь-які договори та/або правочини, умовою чинності яких є незмінність осіб, які здійснюють контроль над емітентом	
35. Відомості щодо особливої інформації та інформації про іпотечні цінні папери, що виникала протягом звітного періоду	X
36. Інформація про випуски іпотечних облігацій	
37. Інформація про склад, структуру і розмір іпотечного покриття	
1) інформація про розмір іпотечного покриття та його співвідношення з розміром (сумою) зобов'язань за іпотечними облігаціями з цим іпотечним покриттям	
2) інформація щодо співвідношення розміру іпотечного покриття з розміром (сумою) зобов'язань за іпотечними облігаціями з цим іпотечним покриттям на кожен дату після змін іпотечних активів у складі іпотечного покриття, які відбулися протягом звітного періоду	
3) інформація про заміни іпотечних активів у складі іпотечного покриття або включення нових іпотечних активів до складу іпотечного покриття	
4) відомості про структуру іпотечного покриття іпотечних облігацій за видами іпотечних активів та інших активів на кінець звітного періоду	
5) відомості щодо підстав виникнення у емітента іпотечних облігацій прав на іпотечні активи, які складають іпотечне покриття станом на кінець звітного року	
38. Інформація про наявність прострочених боржником строків сплати чергових платежів за кредитними договорами (договорами позики), права вимоги за якими забезпечено іпотеками, які включено до складу іпотечного покриття	
39. Інформація про випуски іпотечних сертифікатів	
40. Інформація щодо реєстру іпотечних активів	
41. Основні відомості про ФОН	
42. Інформація про випуски сертифікатів ФОН	
43. Інформація про осіб, що володіють сертифікатами ФОН	
44. Розрахунок вартості чистих активів ФОН	
45. Правила ФОН	
46. Примітки:	
1. Загальними зборами акціонерів ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) від 26.07.2019р. (протокол №34) з метою приведення діяльності до вимог діючого законодавства України прийняті наступні рішення:	
- Змінено тип Товариства з публічного на приватне.	
- Затверджено нове найменування Товариства:	
Повне найменування - Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче	

об'єднання". Скорочене найменування - АТ "Сумське НВО".

4. Посади корпоративного секретаря в АТ "Сумське НВО" немає. Функції корпоративного секретаря виконує департамент правового забезпечення.

5. Договір з рейтинговим агентством не укладався.

10. 2) 31.01.2020 р., протокол №31/01-2020, Наглядовою радою АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) прийнято рішення обрати Генеральним директором АТ "Сумське НВО" Забіцького Володимира Вікторовича з 03.02.2020р.

10. 3) Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" (надалі - Товариство) є новим найменуванням Публічного акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання". Публічне акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" є новим найменуванням Публічного акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" відповідно до вимог Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки", правонаступника Відкритого акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" відповідно до вимог Закону України "Про акціонерні товариства". Відкрите акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" було засновано відповідно до наказу Мінмашпрому України від "25" лютого 1994 року № 285 шляхом перетворення Державного підприємства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" у відкрите акціонерне товариство згідно з Указом Президента України від "15" червня 1993 року № 210/93 "Про корпоратизацію державних підприємств".

На момент створення Товариства його єдиним засновником була держава в особі Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України. На теперішній час акціонерами Товариства є фізичні та юридичні особи, які набули право власності на акції Товариства у процесі приватизації та у інших випадках, передбачених законодавством. Держава акціями Товариства не володіє.

13.Змін не відбулося.

14.Змін не відбулося.

15.Змін не відбулося.

17. 2) Облігації не випускалися.

17. 3) Інші цінні папери не випускалися.

17. 4) Похідні цінні папери не випускалися.

17. 5) Боргові цінні папери не випускалися.

17. 6) Протягом звітного періоду власні акції не придбавалися.

18. Емісії цільових облігацій не було.

19. Інформація відсутня.

20. Інформація відсутня.

21. Обмеження відсутні.

22. Обмеження відсутні.

23. Дивіденди та інші доходи за цінними паперами у звітному році не виплачувалися.

25. Інформації про прийняття рішення про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів не було.

27. Інформації про вчинення правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість не було.

28. Осіб, заінтересованих у вчиненні товариством правочинів із заінтересованістю, та обставини, існування яких створює заінтересованість, не було.

31. Поручителя (страховика/гаранта), що здійснює забезпечення випуску боргових цінних паперів, не має. Боргові цінні папери не випускались.

33. Акціонерні або корпоративні договори, укладені акціонерами (учасниками) емітента відсутні.
34. Будь-які договори та/або правочини, умовою чинності яких є незмінність осіб, які здійснюють контроль над емітентом відсутні.
36. 37. 38. Іпотечні облігації не випускались.
39. 40. Іпотечні сертифікати не випускались.
41. 42. 43. 44. 45. Сертифікати ФОН не випускались.

III. Основні відомості про емітента

1. Повне найменування

Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"

2. Скорочене найменування (за наявності)

АТ "Сумське НВО"

3. Дата проведення державної реєстрації

28.03.1994

4. Територія (область)

Сумська обл.

5. Статутний капітал (грн)

710850000

6. Відсоток акцій у статутному капіталі, що належать державі

0

7. Відсоток акцій (часток, паїв) статутного капіталу, що передано до статутного капіталу державного (національного) акціонерного товариства та/або холдингової компанії

0

8. Середня кількість працівників (осіб)

3415

9. Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД

28.13 - виробництво інших pomp і компресорів

28.99 - виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення, н.в.і.у.

33.20 - установлення та монтаж машин і устаткування

10. Банки, що обслуговують емітента

1) найменування банку (філії, відділення банку), який обслуговує емітента за поточним рахунком у національній валюті

Акціонерне товариство "Перший Український Міжнародний Банк", МФО 334851

2) IBAN

UA333348510000000002600115086

3) поточний рахунок

UA333348510000000002600115086

4) найменування банку (філії, відділення банку), який обслуговує емітента за поточним рахунком у іноземній валюті

Акціонерне товариство "Перший Український Міжнародний Банк", МФО 334851

5) IBAN

UA333348510000000002600115086

6) поточний рахунок

UA333348510000000002600115086

11. Інформація про одержані ліцензії на окремі види діяльності

Вид діяльності	Номер ліцензії	Дата видачі	Орган державної влади, що видав ліцензію	Дата закінчення строку дії ліцензії (за наявності)
1	2	3	4	5
Господарська діяльність з будівництва об'єктів IV і V категорій складності	-	11.10.2016	Державна архітектурно-будівельна інспекція України	11.10.2021
Опис	Переоформлено згідно наказу ДАБІ України від 11.10.2016р. №37-Л. Планується продовження строку дії ліцензії (дозволу).			

Спеціальний дозвіл на користування надрами	5543	03.05.2012	Державна служба геології та надр України	03.10.2032
Опис	Планується продовження строку дії ліцензії (дозволу).			
Проведення діяльності з використанням джерел іонізуючого випромінювання	АА № 000151	02.02.2012	Східна державна інспекція з ядерної та радіаційної безпеки державної інспекції ядерного регулювання	22.03.2023
Опис	Строк дії продовжений згідно наказу Східної державної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки Держатомрегулювання від 17.06.2016р. №08-Л.			
Дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки	264.15.59	25.09.2015	Держгірпромнагляд України	25.09.2020
Опис	Планується продовження строку дії ліцензії (дозволу).			
Дозвіл на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки	265.15.59	25.09.2015	Держгірпромнагляд України	25.09.2020
Опис	Планується продовження строку дії ліцензії (дозволу).			
Ліцензія на постачання теплової енергії	-	13.10.2011	Національна Комісія Регулювання Електроенергетики України та комунальних послуг (НКРЕКП)	31.12.2020
Опис	Переоформлена згідно рішення НКРЕКП від 17.09.2015р. №2314. Без обмеження строку дії.			
Ліцензія на транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами	-	13.10.2011	Національна Комісія Регулювання Електроенергетики України та комунальних послуг (НКРЕКП)	31.12.2020
Опис	Переоформлена згідно рішення НКРЕКП від 17.09.2015р. №2314. Без обмеження строку дії.			
Ліцензія на виробництво теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоенергоцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії)	-	13.10.2011	Національна Комісія Регулювання Електроенергетики України та комунальних послуг (НКРЕКП)	31.12.2020
Опис	Без обмеження строку дії.			
Дозвіл на експлуатацію електричних станцій та мереж, технологічного обладнання напругою понад 1000 В	296.16.59	31.08.2016	Управління Держпраці у Сумській області	30.08.2021
Опис	Планується продовження строку дії ліцензії (дозволу).			
Дозвіл на технічне обслуговування устаткування підвищеної небезпеки:	295.16.59	31.08.2016	Управління Держпраці у Сумській області	30.08.2021

електричного устаткування електричних станцій та мереж, технологічного обладнання напругою понад 1000 В				
Опис	Планується продовження строку дії ліцензії (дозволу).			
Дозвіл на експлуатацію газопостачуючого обладнання понад 100 кВт	311.16.59	07.09.2016	Управління Держпраці у Сумській області	06.09.2021
Опис	Планується продовження строку дії ліцензії (дозволу).			
Ліцензія на здійснення медичної практики	602	17.09.2015	Міністерство охорони здоров'я	31.12.2020
Опис	Без обмеження строку дії			
Ліцензія на здійснення освітньої діяльності	2323-л	11.06.2014	Міністерство науки та освіти України	31.12.2020
Опис	Без обмеження строку дії			

12. Відомості про участь емітента в інших юридичних особах

1) Найменування

ТОВ "Суми-Електрод"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

36066802

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м. Суми, вул. Горького, 58

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "Суми-Електрод" складає 99,98%.

Види діяльності ТОВ "Фрунзе-Електрод":

- холодне волочіння прутків і профілів;
- холодне волочіння дроту;
- виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій;
- виробництво інших металевих баків, резервуарів і контейнерів;
- оброблення металів та нанесення покриттів на метали;
- виробництво виробів із дроту, ланцюгів і пружин.

1) Найменування

ТОВ "Фрунзе-Ювілейна"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

36066836

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м. Суми, пл. Привокзальна, 9А

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "Фрунзе-Ювілейна" складає 99,98%.

Види діяльності ТОВ "Фрунзе-Ювілейна":

- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення;
- складське господарство;
- надання інших послуг із бронювання та пов'язана з цим діяльність;

- роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах;
- обслуговування напоями;
- діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.

1) Найменування

ТОВ "Маш-Сервіс"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

34012218

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м.Суми, вул.Горького, 58

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "Маш-Сервіс" складає 99,00%.

Види діяльності ТОВ "Маш-Сервіс":

- інша діяльність із прибирання будинків і промислових об'єктів;
- функціонування театральних і концертних залів;
- оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням;
- допоміжне обслуговування наземного транспорту;
- діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання;
- постачання інших готових страв.

1) Найменування

ТОВ "Фрунзе-Профіль"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

34013206

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м.Суми, вул.Горького, 58

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "Фрунзе-Профіль" складає 99,00%.

Види діяльності ТОВ "Фрунзе-Профіль":

- виробництво алюмінію;
- виробництво гідравлічного та пневматичного устаткування;
- виробництво машин і устаткування для металургії;
- виробництво чавуну, сталі та феросплавів;
- виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій;
- відновлення відсортованих відходів.

1) Найменування

ТОВ "Сумиспортінвест"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

37282737

4) Місцезнаходження

Україна, 40000, м.Суми, вул.Гагаріна, 9

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "Сумиспортінвест" складає 99,98%.

Види діяльності ТОВ "Сумиспортінвест":

- функціонування спортивних споруд;
- організування інших видів відпочинку та розваг;
- інша діяльність у сфері спорту;
- надання інших послуг із бронювання та пов'язана з цим діяльність.

1) Найменування

ТОВ "СМНВО"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

34013028

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м.Суми, вул.Горького, 58

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "СМНВО" складає 21,678%.

Види діяльності ТОВ "СМНВО":

- оптова торгівля хімічними продуктами;
- виробництво промислових газів;
- діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;
- інші види роздрібної торгівлі поза магазинами;
- купівля і продаж власного майна;
- надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

1) Найменування

ТОВ "Фрунзе-Авто"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

34013080

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м.Суми, вул.Горького, 58

5) Опис

Протягом 2013 - 2018 років господарська діяльність не здійснювалась.

Перебуває в процесі ліквідації.

1) Найменування

Консорціум "Атоммашпроект"

2) Організаційно-правова форма

Консорціум

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

34592533

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м.Суми, вул.Горького, 58

5) Опис

АТ "Сумське НВО" є одним із засновників Консорціуму з часткою участі - 50%.

Консорціум заснований з метою координації виробничої, наукової та іншої діяльності учасників консорціуму для вирішення спільних економічних та соціальних завдань у зв'язку з їх участю у реалізації цільових програм, науково-технічних, будівельних проектів, спрямованих на продаж товару (продукції, робіт, послуг) суб'єктам господарювання вільної економічної зони "Славутич" в Україні та/або реалізації державних програм, пов'язаних з зняттям з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та будівництво об'єктів атомної енергетики у тридцятикілометровій зоні відчуження ЧАЕС.

1) Найменування

ТОВ "ЄВІФРУСІЧ"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

104618536

4) Місцезнаходження

Республіка Болгарія, м.Велико-Тирново, 5000, вул. Ком. №8

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "ЄВІФРУСІЧ" складає 34,00%.

Види діяльності ТОВ "ЄВІФРУСІЧ":

- реконструкція та модернізація газоперекачувальних агрегатів на КС "Кардам -2" та КС "Лозенець".

1) Найменування

ТОВ "Іскра-Турбогаз"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

02734966

4) Місцезнаходження

РФ, 614056, м.Перм, вул.Соликамська, 285, оф.3, пов.2

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "Іскра-Турбогаз" складає 33,29%.

Види діяльності ТОВ "Іскра-Турбогаз":

- виготовлення та реалізація газоперекачувальних агрегатів;
- монтаж, пуско- налагоджувальні роботи та сервісне обслуговування.

1) Найменування

Концерн "Бронетехніка України"

2) Організаційно-правова форма

Концерн

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

30654941

4) Місцезнаходження

Україна, 61001, м.Харків, вул. Плеханівська, 126

5) Опис

АТ "Сумське НВО" є одним із учасників Концерну, з часткою участі 2,44%. Основними цілями створення Концерну є координація спільної діяльності учасників Концерну при освоєнні, виробництві та реалізації спільної продукції Концерну; розробка рекомендацій в галузі стратегії розвитку наукової та виробничої бази учасників Концерну; реалізація спільних проектів з освоєння, виробництва та реалізації спільної продукції Концерну, їх фінансування та ін.

1) Найменування

ТОВ "СУМИНАФТОГАЗСЕРВІС"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

39463814

4) Місцезнаходження

Україна, 40004, м.Суми, вул.Горького, 58

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "СУМИНАФТОГАЗСЕРВІС" складає 4,0%.

Види діяльності ТОВ "СУМИНАФТОГАЗСЕРВІС": Ремонт та технічне обслуговування машин та устаткування промислового призначення.

1) Найменування

ТОВ "ПроектЕнергоСервіс"

2) Організаційно-правова форма

Товариство з обмеженою відповідальністю

3) Ідентифікаційний код юридичної особи

1104400054

4) Місцезнаходження

Республіка Казахстан, Карагандинська обл., м. Караганда, район імені Казибек Бі, вул. Єржанова, будівля 41/1, 9, поштовий індекс 100000

5) Опис

Частка АТ "Сумське НВО" в статутному капіталі ТОВ "ПроектЕнергоСервіс" 100%.

15. Відомості про наявність філіалів або інших відокремлених структурних підрозділів емітента

1) Найменування

Філія АТ "Сумське НВО" в Туркменістані.

2) Місцезнаходження

Туркменістан, м. Ашгабат, пр. Арчабіл, 23

3) Опис

вид діяльності - виконання виробничих замовлень.

1) Найменування

Представництво АТ "Сумське НВО" в м.Києві.

2) Місцезнаходження

Україна, 01010, м.Київ, вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 4/6.

3) Опис

представництво інтересів Товариства на ринку України та інших ринках, здійснення

маркетингових досліджень, взаємодія з посольствами та торговими представництвами зарубіжних країн, взаємодія з партнерами Товариства в інтересах Товариства, пошук нових партнерів. 15.02.2019р., протокол 15/02-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про ліквідацію Представництва Товариства в м. Києві

1) Найменування

Представництво АТ "Сумське НВО" в м.Москва, РФ

2) Місцезнаходження

Російська Федерація, м.Москва, вул. Павлівська, 18

3) Опис

представництво інтересів Товариства перед підприємствами, установами, організаціями РФ. 31.01.2019р., протокол 31/01-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про ліквідацію Представництва Товариства в м.Москва, РФ.

1) Найменування

ОДЦ "Чайка" АТ "Сумське НВО"

2) Місцезнаходження

Україна, м.Суми, вул.Піщанська, 72/1

3) Опис

Дитячий оздоровчий центр.

1) Найменування

Санаторій - профілакторій АТ "Сумське НВО"

2) Місцезнаходження

Україна, м.Суми, вул.Піщанська, 72/1

3) Опис

Санаторно-профілакторний заклад для оздоровлення

16. Судові справи емітента

№ з/п	Номер справи	Найменування суду	Позивач	Відповідач	Третя особа	Позовні вимоги	Стан розгляду справи
1	920/1395/15	Господарський суд Сумської області	ПАТ "Всеукраїнський банк розвитку"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 11 276 307,60 дол. США заборгованості по кредитному договору. Зустрічний позов: внесення змін до кредитного договору в частині подовження строку повернення кредитних коштів.	Розглядається судом 1-ї інстанції, провадження у справі призупинено, справа направлено до Верховного Суду
Опис:							
2	920/1396/15	Господарський суд Сумської області	ПАТ "Всеукраїнський банк розвитку"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 5 665 899,56 дол. США заборгованості по кредитному договору Зустрічний позов: внесення змін до кредитного договору в частині подовження строку повернення кредитних коштів.	Розглядається судом 1-ї інстанції, провадження у справі призупинено, справу направлено до Верховного Суду
Опис:							
3	920/1397/15	Господарський суд Сумської області	ПАТ "Всеукраїнський банк розвитку"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 5 610 413,16 дол. США заборгованості по кредитному договору Зустрічний позов: про внесення змін до кредитного договору в частині подовження строку повернення кредитних коштів.	Розглядається судом 1-ї інстанції, провадження у справі призупинено, справу направлено до Верховного Суду

Опис:							
4	920/367/17	Господарський суд Сумської області	ПАТ "Інг банк України"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 9 968 986,51 доларів США заборгованості за Договором про надання фінансових послуг та відсотків за користування кредитом.	Розглядається судом 1-ї інстанції, дата розгляду - 12.11.2020
Опис:							
5	920/368/17	Господарський суд Сумської області	ING Bank N.V.	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 39 441 346,04 долл. США заборгованості та відсотків по кредитному договору.	Розглядається судом 1-ї інстанції, провадження призупинено, справу направлено в апеляцію (залишено без руху).
Опис:							
6	920/569/19	Господарський суд Сумської області	ПАТ "АКБ Промінвестбанк"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 8 440 163,79 дол. США та 78 993 611,59 грн. заборгованості за кредитним договором про відкриття кредитної лінії.	Розглядається судом 1-ї інстанції, дата розгляду - 09.11.2020
Опис:							
7	920/617/19	Господарський суд Сумської області	ПАТ "АКБ Промінвестбанк"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 53 821 715,37 дол. США і 506 025 445,75 грн. заборгованості за кредитним договором про відкриття кредитної лінії	Розглядається судом 1-ї інстанції, дата розгляду - 10.11.2020
Опис:							
8	920/663/19	Господарський суд Сумської області	ПАТ "АКБ Промінвестбанк"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 14 674 914,88 дол. США і 138 794 221,63 грн. заборгованості за кредитним договором про відкриття кредитної лінії.	Розглядається судом 1-ї інстанції, дата розгляду - не визначено

Опис:							
9	920/863/19	Господарський суд Сумської області	ПАТ "АКБ Промінвестбанк"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 3 092 747,42 дол. США та 29 880 422,68 грн. заборгованості за кредитним договором про відкриття кредитної лінії.	Розглядається судом 1-ї інстанції, провадження у справі припинено, матеріали справи направлені до Верховного суду.
Опис:							
10	920/744/19	Господарський суд Сумської області	ПАТ "АКБ Промінвестбанк"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 1 050 548,62 дол. США та 10 564 874,41 грн. заборгованості за кредитним договором про відкриття кредитної лінії.	Розглядається судом 1-ї інстанції, дата розгляду - 25.11.2020.
Опис:							
11	920/1015/19	Господарський суд Сумської області	АТ "Сбербанк"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 40 152 366 дол. США і 671 975 659 грн. заборгованості за кредитним договором	Розглядається судом 1-ї інстанції, дата розгляду - 17.11.2020
Опис:							
12	920/857/20	Господарський суд Сумської області	АТ "Банк Кредит Дніпро"	ПАТ "Сумське НВО"	-	Стягнення 19 311 535,30 дол. США та 43 794 094,96 грн. заборгованості за кредитним договором	Розглядається судом 1-ї інстанції, дата розгляду - 12.11.2020
Опис:							
13	480/5217/19	Сумський окружний адміністративний суд	АТ "Сумське НВО"	ОБПН ДПС	-	Скасування податкових повідомлень рішень від 28.08.2019 р. про донарахування ПДВ, прибутку і штрафних санкцій по валюті (370 725 440,42 грн.)	Розглядається судом першої інстанції
Опис:							

17. Штрафні санкції щодо емітента

№ з/п	Номер та дата рішення, яким накладено штрафну санкцію	Орган, який наклав штрафну санкцію	Вид стягнення	Інформація про виконання
1	0000525010, 22.03.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних	Перераховані штрафні санкції 27.03.2019
Опис: 22503,35 грн.				
2	0001015010, 26.04.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних	Перераховані штрафні санкції 06.05.2019
Опис: 28961,12 грн.				
3	0002175010, 11.07.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних	Перераховані штрафні санкції 24.07.2019
Опис: 3316,67 грн.				
4	0002675010, 13.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних	Перераховані штрафні санкції 23.08.2019
Опис: 512,17 грн.				
5	0000235010, 05.11.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних	Перераховані штрафні санкції 15.11.2019
Опис: 149,98 грн.				
6	0000505016, 19.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції з податку на нерухоме майно 23.08.2019
Опис: 4130,42 грн.				
7	0000515016, 19.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції з податку на нерухоме майно 23.08.2019

Опис:				
5930,49 грн.				
8	0000505016, 19.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції з податку на нерухоме майно 18.10.2019
Опис:				
1327,08 грн.				
9	0005155016, 19.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції по податку на нерухоме майно 18.10.2019
Опис:				
1578,51 грн.				
10	0000495016, 19.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції по екологічному податку 23.08.2019
Опис:				
1020,00 грн.				
11	0000485016, 19.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції по екологічному податку 23.08.2019
Опис:				
2984,45 грн.				
12	0000485016, 19.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції по екологічному податку 03.10.2019
Опис:				
799,04				
13	0078635412, 18.10.2019	ДПС у м. Сумах управління у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області	Пеня з екологічного податку	Перерахована пеня за несвоєчасну сплату екологічного податку 24.10.2019
Опис:				
216,51 грн.				
14	426 (427)-СХ-4-Е, 03.10.2019	ДПС у м. Сумах управління у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області	Штраф, пеня з інших податків	Перераховані штрафні санкції по іншим податкам 11.10.2019
Опис:				
340,00 грн.				
15	0000353203, 09.10.2019	ДПС у м. Сумах управління у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області	Штраф за несвоєчасне подання декларації акцизного податку	Перераховані штрафні санкції по іншим податкам 23.08.2019
Опис:				
1020,00 грн.				

16	0001003203, 16.12.2019	ДПС у м. Сумах управління у м. Сумах ГУ ДФС у Сумській області	Пеня за несвоєчасну сплату акцизного податку	Перераховані штрафні санкції по іншим податкам 21.01.2019
Опис:				
100,52 грн.				
17	0000525016, 22.08.2019	Офіс великих платників податків ДПС	Штраф по акту комплексної перевірки	Перераховані штрафні санкції по податку з доходів фізичних осіб 04.09.2019
Опис:				
510,00 грн.				

XI. Опис бізнесу

Зміни в організаційній структурі відповідно до попередніх звітних періодів

До складу АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) входять спеціалізовані виробництва: заготівельне, виробництво ГПА і компресорів, хімічного обладнання, виробництво АЕН та комплектуючого обладнання; філії в республіці Туркменістан; дитячий оздоровчий центр "Чайка", санаторій-профілакторій.

Загальними зборами акціонерів від 26.07.2019р. (протокол №34) з метою приведення діяльності до вимог діючого законодавства України прийняті наступні рішення:

- змінити тип Товариства з публічного на приватне.
- затвердити нове найменування Товариства:

Повне найменування - Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання". Скорочене найменування - АТ "Сумське НВО".

Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу (осіб), середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом (осіб), чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу (дня, тижня) (осіб), фонду оплати праці. Крім того, зазначаються факти зміни розміру фонду оплати праці, його збільшення або зменшення відносно попереднього року. Зазначається кадрова програма емітента, спрямована на забезпечення рівня кваліфікації її працівників операційним потребам емітента

Середньооблікова чисельність штатних працівників АТ за 2019 рік - 3294 осіб.

Чисельність зовнішніх сумісників за IV квартал 2019 року - 7 осіб.

Чисельність працівників, які працюють в умовах неповного робочого часу за IV квартал 2019 року - 29 осіб.

Фонд оплати праці, з відрахуваннями до Пенсійного та інших соціальних фондів за 2019 рік 387861,2 тис. грн.

Фонд оплати праці робітників АТ склав 319,7 млн. грн. та порівнюючи з 2018 роком збільшився на 2,8%. Середньомісячна заробітна плата одного працівника у порівнянні з минулим роком підвищилась на 42,2% і склала 7 959,20 грн. Збільшення фонду оплати праці за 2019 рік відносно 2018 року обумовлено відміною дії наказу АТ №75 від 21.03.14р. "Про встановлення режиму неповного робочого тижня" та встановленням з 01.07.2019р. в АТ режиму повного робочого тижня.

АТ "Сумське НВО" проводить цілеспрямовану кадрову політику, яка направлена на раціональний розподіл робітників і спеціалістів всередині підприємства, укомплектування його висококваліфікованими кадрами, створення мотиваційних засад для продуктивної трудової діяльності. Невід'ємною складовою роботи, спрямованої на удосконалення виробничого процесу та підвищення його ефективності у АТ, є впровадження нових підходів до організації оплати праці.

У зв'язку зі збільшенням обсягу замовлень з метою ефективного відновлення й нарощування трудового потенціалу та вчасного виконання контрактних зобов'язань Наказом №81 від 16.04.2019р. була відмінена дія Наказу №75 від 21.03.2014р. "Про встановлення режиму неповного робочого тижня" та відновлена робота АТ в режимі повного п'ятиденного робочого тижня. За 2019 рік середньооблікова кількість штатних працівників товариства скоротилася на 1 273 особи і склала 3 294 особи.

Середній вік робітників підприємства на кінець року склав 51 рік.

У колективі АТ працюють професійні та висококваліфіковані робочі й спеціалісти. Частка працюючих, які мають повну вищу освіту - 36%, вищу базову - 17,5%, загальну середню освіту мають 45,2% працюючих та 1,3% працівників мають неповну середню освіту.

Колектив підприємства поповнили 1 115 працівників, з яких 70% склали робітники, 30% - інженерно-технічні працівники, а кількість молодих людей у віці до 30 років з числа всіх прийнятих склала 89 чоловік. Коефіцієнт плинності працюючих за 2019 рік склав 17,5%, тоді як у 2018 році його значення було на рівні 48,8%.

АТ виконало вимоги законодавства України по працевлаштуванню інвалідів. Частка працівників даної категорії склала більше 4% від середньооблікової чисельності, що відповідає нормативу.

На підприємстві був проведений цілий ряд заходів, направлених на досягнення більш високих результатів продуктивності праці, ліквідації необґрунтованих витрат виробничої діяльності, підвищення відповідальності керівників і трудових колективів структурних підрозділів за кінцеві результати їх роботи, підвищення загальної ефективності роботи акціонерного товариства.

З метою виконання мінімальних вимог Державного бюджету України на 2019 рік та Галузевої угоди з 01.01.2019р. в АТ проводилась доплата до рівня мінімальної заробітної плати 4 173 грн. на місяць та згідно Наказу №139 від 26.07.2019р. з 01.07.2019р. були введені тарифні ставки та оклади, що забезпечили розмір тарифної ставки робітника першого розряду III сітки на рівні 2 114 грн. на місяць.

У відповідності до Колективного договору додатково до заробітної плати працівникам підприємства надавався цілий ряд матеріальних заохочень, пільг та компенсацій:

- грошова винагорода при досягненні ювілейної дати;
- матеріальна допомога донорам;
- часткова компенсація витрат працівникам, які проживають за договором найму житла;
- одноразова матеріальна допомога працівникам, прийнятим на роботу після строкової військової служби;
- матеріальна допомога по заявам працівників;
- матеріальна допомога при народженні дитини та жінкам, які знаходяться у відпустці по догляду за дитиною, одиноким і багатодітним;
- одноразова допомога при виході на пенсію;
- інші виплати та пільги.

місцезнаходження об'єднання, зазначаються опис діяльності об'єднання, функції та термін участі емітента у відповідному об'єднанні, позиції емітента в структурі об'єднання

Некомерційне партнерство сприяння розвитку нафтопереробної та нафтохімічної промисловості "Нафтохімпрогрес".

Місцезнаходження: Російська Федерація, 123557, м.Москва, вул.Мала Грузинська, 38, будівля 1.

Некомерційне партнерство сприяння розвитку нафтопереробної та нафтохімічної промисловості "Нафтохімпрогрес" (далі - Партнерство) є некомерційною організацією. АТ "Сумське НВО" є одним із членів Партнерства з 2002р. Основними цілями створення Партнерства є об'єднання кращих наукових, проектно-конструкторських та виробничих ресурсів Росії та інших країн для розробки та впровадження новітніх технологій виробництва широкого спектру технологічного обладнання та надання широкого спектру сервісних послуг для підприємств паливно-енергетичного комплексу та нафтохімічної промисловості; сприяння членам Партнерства в отриманні замовлень та їх оптимального та своєчасного виконання, а також забезпечення максимально ефективного використання існуючих потужностей.

Спілка цукровиробників "Союзроссахар".

Місцезнаходження: Російська Федерація, 121069, м.Москва, пров. Скатертний 8/1 буд.1.

АТ "Сумське НВО" є одним із учасників Спілки цукровиробників "Союзроссахар" (далі - Спілка) з 1997р. Метою діяльності Спілки є сприяння розвитку буряко-цукрового комплексу Російської Федерації, ефективному функціонуванню ринку цукру, а також координація підприємницької діяльності учасників, надання та захист загальних майнових інтересів учасників Спілки в органах державної влади та управління, російських та міжнародних організаціях.

Об'єднання юридичних осіб у формі асоціації "Казахстанско-Українська Асоціація підприємців".

Юридична адреса: 010000, район "САРИАРКА", м. Астана, вул. Ш.АЙМАНОВА, 6.

АТ "Сумське НВО" є одним із членів Асоціації з 2013р.

Мета Асоціації:

- захищати права Членів Асоціації;
- представляти та захищати загальні інтереси та колективну думку Членів Асоціації в органах державної влади, судових та інших організаціях;
- сприяти захисту інтересів Членів Асоціації перед органами влади та управління, казахстанськими та українськими організаціями та інститутами;
- сприяти розвитку рамок умов для підприємницької діяльності, підвищення рівня менеджменту та конкурентоспроможності продукції;
- гуманітарне співробітництво української етнічної групи.

Асоціація "Енергетичні партнери Центральної Європи" (CENTRAL EUROPE ENERGY PARTNERS).

Юридична адреса: RueFroissart 123-133 1040 Brussels.

АТ "Сумське НВО" є одним із членів Асоціації з 2014р.

СЕЕР створено в 2010 році (штаб-квартира в Брюсселі, Бельгія). Асоціація сприяє реалізації великобюджетних інвестиційних проектів щодо зменшення споживання енергоресурсів, зростання екологічної безпеки тощо. Участь в асоціації відкриває перспективи для підприємства на європейському ринку.

Асоціація "Український ядерний форум".

Юридична адреса: Україна, 01032, м. Київ, вул.Ветрова 7-Б, офіс 13.

АТ "Сумське НВО" є одним із членів Асоціації з 2014р.

Метою Асоціації "Український ядерний форум" є координація діяльності для вирішення

спільних економічних та соціальних завдань, вплив на формування державної політики розвитку ядерної галузі, сприяння досягненню вищого рівня довіри з боку українського суспільства до використання ядерної енергії в галузях економіки.

Некомерційне партнерство саморегульована організація "Об'єднання будівельників об'єктів паливно-енергетичного комплексу "Нафтогазбуд-Альянс".

Адреса: Російська Федерація, 107045, м. Москва, пров. Ананьєвський, 65, стр. 3.

АТ "Сумське НВО" є одним із учасників організації.

Спільна діяльність, яку емітент проводить з іншими організаціями, підприємствами, установами, при цьому вказуються сума вкладів, мета вкладів (отримання прибутку, інші цілі) та отриманий фінансовий результат за звітний рік по кожному виду спільної діяльності

Спільної діяльності з іншими організаціями, підприємствами, установами емітент не проводить.

Будь-які пропозиції щодо реорганізації з боку третіх осіб, що мали місце протягом звітного періоду, умови та результати цих пропозицій

Пропозицій щодо реорганізації з боку третіх осіб не було.

Опис обраної облікової політики (метод нарахування амортизації, метод оцінки вартості запасів, метод обліку та оцінки вартості фінансових інвестицій тощо)

Суттєві положення облікової політики

1. Основні засоби

Для обліку та складання звітності основні засоби поділяються на наступні класи (групи):

- земельні ділянки;
- будівлі, споруди і передавальні пристрої;
- машини та обладнання (у т.ч. обчислювальна техніка);
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- інші основні засоби.

Первісна оцінка об'єктів всіх груп основних засобів здійснюється за собівартістю, що включає ціну придбання (у т.ч. імпортні мита, податки, які не відшкодовуються); будь-які витрати, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації; попередньо оцінені витрати на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, зобов'язання за якими товариство на себе бере.

Товариство, станом на 01.01.2012 року (дату переходу на МСФЗ) використало переоцінку основних засобів, що була проведена ТОВ «Консалтингова компанія «УВЕКОН» станом на 01.01.2011 року, як доцільну собівартість основних засобів.

Подальша оцінка основних засобів здійснюється за моделлю переоцінки. Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості активів. При переоцінці об'єкту основних засобів накопичена амортизація на дату переоцінки віднімається із загальної балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується в переоцінену вартість цього активу. Якщо балансова вартість активу збільшилася в результаті переоцінки, збільшення визнається в іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі під назвою «Капітал у дооцінках». Зменшення балансової вартості активу відображається в

іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Якщо кредитового сальдо дооцінки недостатньо, то зменшення балансової вартості активу визнається через прибуток (збиток). Дооцінка, що входить до власного капіталу об'єкта основних засобів, що використовується, переноситься на нерозподілений прибуток частинами в розмірі різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, та амортизацією, що базується на первісній вартості активу. У разі, якщо актив вибуває з використання або ліквідується сума дооцінки цього активу, що залишилась, переноситься прямо на нерозподілений прибуток.

Витрати на поточний ремонт і обслуговування відносяться на витрати по мірі здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.

На кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки зменшення корисності існують, керівництво переглядає балансову вартість своїх активів у відповідності до МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються в звіті про фінансові результати.

Амортизація об'єктів основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу протягом терміну їх експлуатації:

Групи основних засобів	Залишкові терміни експлуатації, роки
Будинки та споруди	3-60
Виробниче та інше обладнання	2-25
Транспортні засоби	1-25
Інші основні засоби	1-15

Ліквідаційна вартість основного засобу – це розрахункова сума, яку б товариство отримало в даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на вибуття, якби стан і період використання об'єкту основних засобів були такими, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Коли Товариство має намір використовувати актив до кінця періоду його фізичного існування, ліквідаційна вартість такого активу дорівнює нулю.

Амортизація за всіма групами основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

2. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи – немонетарні активи, які не мають фізичної субстанції та можуть бути ідентифіковані, тобто можуть бути відокремлені або відділені від товариства або виникають внаслідок договірних або інших юридичних прав (незалежно від того, чи можуть вони бути відокремлені). Нематеріальні активи визнаються лише тоді, коли існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, що відносяться до активу, надходять Товариству та собівартість активу можна достовірно оцінити.

В момент первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за собівартістю. Наступна оцінка здійснюється за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація всіх класів (груп) нематеріальних активів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

3. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно, яким товариство володіє для здобуття доходу від здачі його в оренду або від збільшення його вартості, або для обох цих цілей, і яке саме товариство не займає. Первісна оцінка проводиться за собівартістю, включаючи витрати на операцію. Подальша оцінка здійснюється за моделлю справедливої вартості.

Прибутки або збитки в результаті змін справедливої вартості інвестиційної нерухомості відносяться на прибуток або збиток.

Критерії, що застосовуються товариством для відділення інвестиційної нерухомості від нерухомості, зайнятою власником (основні засоби):

- частку, яка утримується з метою отримання орендної плати або для збільшення капіталу, та частку, яка утримується для використання в основній діяльності Товариства, можна продати окремо;
- якщо такі частки не можна продати окремо, нерухомість є інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна, не більше 10%, її частка утримується для використання в основній діяльності.

4. Незавершені капітальні інвестиції

Незавершеними капітальними інвестиціями є вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Незавершене капітальне будівництво включає вартість будівельних робіт, суму інжинірингових робіт, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати.

По закінченню будівництва актив буде переведену у відповідну групу основних засобів. Амортизація буде нараховуватись з дати, коли актив буде побудований та стане придатним до використання.

Незавершене будівництво активів, які призначені для продажу, відображається в складі запасів.

Незавершене будівництво інвестиційної нерухомості відображається як інвестиційна нерухомість.

5. Фінансові активи та дебіторська заборгованість, що є нефінансовим активом

Товариство відображає у фінансовій звітності фінансові активи та нефінансові активи.

Фінансові активи

Дебіторська заборгованість є непохідним фінансовим активом та визнається тільки коли товариство стає стороною контрактних положень. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до цього фінансового активу. Справедливою вартістю дебіторської заборгованості є справедлива

вартість наданої (отриманої) компенсації. Подальша оцінка здійснюється за амортизованою собівартістю, з урахуванням збитків від зменшення корисності.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи існують об'єктивні свідчення того, що корисність дебіторської заборгованості зменшилася. Балансова вартість дебіторської заборгованості зменшується через рахунок резерву з одночасним визнанням збитку за звітний період. Якщо в наступному періоді величина збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно співвіднесено із подією, що має місце після визнання зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності сторнується. Сторнування не повинне призводити до такої балансової вартості, яка перевищує суму, що її мала б амортизована вартість у разі невизнання зменшення корисності на дату сторнування.

Резерв під очікувані кредитні збитки нараховується в процентному відношенні залежно від періоду прострочення заборгованості від 366 до 730 днів – 10%, від 730 до 1095 днів – 20%, більше 1095 днів – 100%.

Контроль зберігається, якщо контрагент не має практичної можливості продати актив в повному обсязі непов'язаний третій стороні без додаткових обмежень на продаж.

6. Запаси

Запаси при первісному визнанні обліковуються за собівартістю придбання. Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. В балансі (Звіті про фінансовий стан) запаси відображаються за найменшою з двох величин: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Зменшення вартості запасів (уцінки) відображається з одночасним визнанням збитків. Вартість готової продукції і незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати і відповідні виробничі накладні витрати, розраховані на підставі нормативної виробничої потужності.

Вартість рекламних запасів відноситься на витрати в момент придбання. Собівартість одиниць запасів визначається шляхом використання конкретної ідентифікації їх індивідуальної собівартості.

7. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття

Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття визнаються в тому випадку, коли Товариство не використовує їх в господарській діяльності, Керівництво має тверді наміри їх продати протягом одного року з дати класифікації, ймовірність продажу висока, актив чи група можуть бути негайно продані в поточному стані. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття оцінюються по найменшій з двох величин – балансовій вартості чи справедливій вартості за виключенням затрат на продаж.

Доходи та витрати від припиненої діяльності обліковуються окремо від доходів та витрат від діяльності, що продовжується. Результат, за виключенням податків, відображається в звіті про сукупні доходи та витрати.

Основні засоби та нематеріальні активи, які класифікуються як необоротні активи, утримувані для продажу, не амортизуються.

8. Гроші та їх еквіваленти

Кошти на депозитних рахунках з терміном погашення більше 3 місяців відображається в звітності як поточні фінансові інвестиції, з терміном погашення більше 12 місяців – як інші довгострокові фінансові інвестиції.

9. Інвестиції в асоційовані компанії

Інвестиції в асоційовані компанії в окремій фінансовій звітності відображаються за собівартістю, у відповідності до МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Асоційованою компанією є компанія, на яку товариство здійснює суттєвий вплив, як правило, така ситуація передбачає володіння від 20% до 50% прав голосу.

10. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Товариству притаманні наступні ризики:

- ринковий ризик (який включає в себе валютний ризик, ризик зміни процентної ставки (відсотковий) та ціновий ризик (ризик зміни курсу акцій);
- кредитний ризик;
- ризик ліквідності, який пов'язаний з фінансовими інструментами, утримуваними Товариством.

Товариство здійснює управління ризиками в ході постійного процесу визначення, оцінки та спостереження за ризиками. Програма Товариства з управління ризиками зорієнтована на мінімізацію негативного впливу на фінансові результати Товариства.

Ринковий ризик

Справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовими інструментами може коливатися внаслідок змін у ринкових параметрах, зокрема, процентних ставок, валютних курсів і цін пайових інструментів.

Товариство здійснює управління ринковим ризиком шляхом встановлення контролю за ринковим ризиком та утримання його в допустимих межах.

Ціновий ризик фінансових інструментів

Ризик зміни – це ризик коливань вартості фінансового інструменту в результаті зміни ринкових цін, незалежно від того, чи були подібні зміни викликані факторами, характерними для даного конкретного інструменту або ж факторами на всі інструменти, що обертаються на ринку.

Валютний ризик

Валютний ризик виникає внаслідок змін у валютних курсах. Коливання обмінних курсів валют можуть мати вплив на вартість активів Товариства. З метою управління валютним ризиком Товариство аналізує вплив можливих змін обмінних курсів валют на монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Відсотковий ризик

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливую вартість чистих активів.

У момент залучення позикових коштів менеджмент Товариства, використовуючи своє професійне судження, визначає наскільки фіксована або плаваюча процентна ставка найбільш задовольняє інтересам Товариства упродовж заданого періоду інший циновий ризик.

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає в результаті неможливості контрагента Товариства здійснити виплати своєчасно та в повному обсязі. Кредитний ризик виникає у зв'язку з наявністю дебіторської заборгованості, розрахунковими операціями, операціями з контрагентами на фінансових ринках.

Товариство проводить постійний моніторинг кредитного ризику на основі аналізу фінансового стану контрагентів та строків заборгованості, аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значне підвищення розміру кредитного ризику Товариства у майбутньому.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності Товариства виникає при розбіжностях у строках погашення активів та зобов'язань.

Політика Товариства з управління ризиком ліквідності полягає у тому, щоб забезпечити, наскільки це можливо, постійну наявність ліквідності, достатньої для погашення своїх зобов'язань у встановлені строки без понесення надмірних збитків та без загрози для репутації Товариства.

Товариство проводить постійний моніторинг рівня ліквідності на основі аналізу показників платоспроможності (ліквідності) Товариства.

Також Товариство проводить аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значне зниження рівня ліквідності Товариства у майбутньому.

11. Забезпечення

Забезпечення визнаються тоді, коли Товариство має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, котрі втілюють у собі певні економічні вигоди та розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити.

Забезпечення створюються Товариством для відшкодування наступних (майбутніх) витрат:

- виплату відпусток працівникам;
- виконання гарантійних забезпечень;
- реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності;
- виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів визнається в сумі очікуваного збитку тоді, коли витрати для виконання зобов'язань перевищують доходи від контракту.

Залишок забезпечення переглядається кожний рік станом на 31 грудня і у разі потреби коригується (збільшується, зменшується).

12. Умовні зобов'язання та умовні активи

Умовні зобов'язання не визнаються в Балансі (Звіті про фінансовий стан), але розкриваються в примітках до окремої фінансової звітності, за виключенням випадків коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовний актив не визнається у Балансі (Звіті про фінансовий стан),

але розкривається у примітках до окремої фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

13. Доходи та витрати

Оцінка та визнання доходу здійснюється Товариством в порядку, передбаченому МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами" із застосуванням п'ятикрокової моделі:

- ідентифікація договору (контракту);
- ідентифікація окремих зобов'язань щодо виконання в межах укладеного договору;
- визначення ціни договору (операції);
- розподіл ціни договору (операції) на зобов'язання щодо виконання;
- визнання доходу.

Виручка від надання послуг визнається в момент завершення робіт.

Процентний дохід та витрати за всіма фінансовими інструментами, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та фінансовими активами, доступними для продажу, визнаються з використанням методу ефективної ставки відсотка. Процентний дохід включається до складу фінансових доходів в Консолідованому звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід).

Дивіденди визнаються в момент встановлення права Товариства на їх отримання.

Дохід від інвестиційної нерухомості, наданої в операційну оренду, оцінюється за прямолінійним методом протягом строку оренди.

Витрати за позиками включають сплату відсотків та інші витрати, понесені Товариством у зв'язку з отриманням позик. Витрати за позиками, які пов'язані з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу, капіталізуються як частина первісної вартості такого активу. Всі інші витрати за позиками відносяться до витрат в тому періоді, в якому були понесені. Товариство капіталізує витрати за позиками, що понесені у зв'язку з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу.

6.14. Зобов'язання

Товариство відображає у окремій фінансовій звітності фінансові та нефінансові зобов'язання.

Фінансові зобов'язання

Кредиторська заборгованість, яка є фінансовим зобов'язанням, первісно визнається за ціною операції, а після первісного визнання враховується за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Первісна вартість отриманих банківських кредитів приймається рівній фактично отриманих грошових коштів і витрат, пов'язаних з безпосереднім отриманням таких кредитів.

Кредити підлягають обліку на кожну наступну звітну дату за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Амортизована вартість є поточною вартістю очікуваних майбутніх потоків грошових коштів, дисконтованих з використанням ринкової ставки відсотка. Різниця між первісною сумою заборгованості і її дисконтованою вартістю є сумою амортизації.

Вказана сума амортизації підлягає списанню на рахунки обліку фінансових прибутків або витрат впродовж усього періоду погашення заборгованості.

У випадку, коли різниця між первісною сумою заборгованості та її дисконтованою вартістю є несуттєвою (наприклад, для поточних фінансових зобов'язань), Товариство не відображає перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка, а визнає заборгованість у фінансовій звітності за первісною вартістю.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Товариство припиняє визнання фінансових зобов'язань тоді і лише тоді, коли зобов'язання товариства врегульовані або анульовані або термін їх дії закінчився.

Нефінансові зобов'язання

Зобов'язання, які не є фінансовими зобов'язаннями, первісно визнаються за ціною операції.

15. Винагороди працівникам

Заробітна плата, єдиний соціальний внесок відносно працівників Товариства, щорічна оплата відпустки і оплата тимчасової непрацездатності, премії та негрошова винагорода (медичне обслуговування) нараховуються в тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками Товариства.

Пенсії та інші винагороди працівникам по закінченні трудової діяльності

Згідно з вимогами законодавства України, державна пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідний процент від поточної загальної суми виплат працівникам. Такі витрати відображаються у періоді, в якому зароблена відповідна заробітна плата. Після виходу працівників на пенсію майже усі виплати працівникам здійснюються із фонду соціального захисту.

Товариство бере участь в державному пенсійному плані з визначеною виплатою, який передбачає достроковий вихід на пенсію працівників, що працюють на певних робочих місцях зі шкідливими і небезпечними для здоров'я умовами. Працедавець виплачує колишньому працівникові щомісячні пенсії до того часу, поки цей працівник, не досягне звичайного пенсійного віку. Щомісячно Товариство сплачує грошові кошти до Пенсійного Фонду та накопичує зобов'язання перед теперішніми працівниками. Пенсійне забезпечення розраховується за формулою, яка, в числі іншого, визначається середньою заробітною платою кожного працівника, його загальним трудовим стажем і загальним стажем роботи на певних посадах (за категоріями «Списку № 1» і «Списку № 2»).

Окрім обов'язкового фінансування пільгових державних пенсій, Товариство добровільно надає своїм працівникам ряд довгострокових соціальних пільг, визначених Колективним договором, що пов'язані з виплатами до ювілейних дат та при виході на пенсію. Всі ці пільги носять характер планів з визначеною виплатою.

Таким чином, програма Товариства складається з пенсійних та довгострокових соціальних пільг. Пенсійні виплати складають основну частину програми.

Зобов'язання з визначеною виплатою розраховується щорічно незалежними актуаріями із застосуванням методу прогнозованої умовної одиниці. Поточна сума пенсійних зобов'язань визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів із застосуванням процентних ставок за високоліквідними корпоративними облігаціями, деномінованими в тій самій валюті, в якій здійснюються виплати, а термін погашення яких приблизно відповідає терміну цього зобов'язання. У зв'язку з тим, що в Україні відсутній розвинутий ринок облігацій, деномінованих у гривні, з тривалим строком погашення (більше 10 років), для розрахунку були використані поточні ринкові ставки для дисконтування відповідних короткострокових платежів и розрахована ставка дисконтування для довгострокових зобов'язань шляхом екстраполяції поточних ринкових ставок за кривою дохідності. оренда

Стандарт вимагає застосовувати для інших довгострокових винагород працівникам спрощений метод обліку. На відміну від методу обліку, що вимагається для винагород по закінченню трудової діяльності, в рамках даного методу переоцінки (актуарні прибутки/збитки) не визнаються у складі іншого сукупного доходу.

16. Виплати, основані на акціях

Дивіденди відображаються в тому періоді, в якому вони оголошені. Інформація про дивіденди, що оголошені після звітного періоду, але до того, як окрема фінансова звітність була затверджена до випуску, відображається в примітці «Події після закінчення звітного періоду».

Базисний прибуток (збиток) на акцію обчислюється шляхом ділення прибутку (збитку), на середньозважену кількість звичайних акцій, які перебувають в обігу протягом звітного періоду (знаменник).

17. Податок на прибуток.

Витрати з податку на прибуток Товариства формуються як сума поточних податкових витрат, розрахованих на базі оподатковуваного прибутку за правилами податкового законодавства, та відстрочених податкових витрат (доходів). Відстрочені податкові витрати (доходи) виникають внаслідок визнання в прибутку чи збитку відстрочених податкових активів та/або відстрочених податкових зобов'язань.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, крім випадків, коли такі різниці виникають від первісного визнання активу чи зобов'язання. Відстрочений податковий актив визнається щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, тією мірою, якою є ймовірним, що буде отримано оподатковуваний прибуток, до якого можна застосувати тимчасову різницю, яка підлягає вирахуванню, за винятком ситуацій, коли відстрочений податковий актив виникає від первісного визнання активу або зобов'язання. Отримання достатнього оподатковуваного прибутку є ймовірним тоді, коли відстрочений податковий актив може бути зарахований проти відстроченого податкового зобов'язання, яке відноситься до того самого податкового

органу, та буде відновлено в тому самому періоді, що і актив, або в тому періоді, в якому збиток, що виникає з активу, може бути віднесений на попередній або наступний період. У випадках, коли немає достатніх відстрочених податкових зобов'язань щоб зарахувати відстрочений податковий актив, актив відображається в тій мірі, в якій ймовірно виникнення достатнього оподаткованого прибутку в майбутніх періодах.

18. Операції з пов'язаними сторонами

В ході своєї звичайної діяльності Товариство здійснює операції із пов'язаними сторонами. Товариство до пов'язаних сторін відносить:

- юридичних осіб, які контролюють товариство (наприклад, материнська компанія);
- юридичних та фізичних осіб, які мають таку частку в товаристві, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність товариства (вважається, що часткою в компанії, яка дає змогу суттєво впливати на діяльність товариства, є частка в розмірі, що перевищує 50% статутного капіталу товариства);
- юридичних осіб, які є дочірніми або асоційованими підприємствами для компанії;
- юридичних осіб, які є спільним підприємством, в якому компанія є контролюючим учасником;
- фізичних осіб – членів провідного управлінського персоналу компанії;
- близьких родичів фізичних осіб, які мають частку в компанії, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність компанії, та членів провідного управлінського персоналу компанії.

Операції із пов'язаними сторонами відображаються за справедливою вартістю. Основою для судження є ціноутворення на аналогічні види операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

19. Взаємозалік статей активів та зобов'язань

Фінансові активи та фінансові зобов'язання згортаються, а в балансі відображається згорнутий залишок, тільки якщо Товариство має юридичне право здійснити залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно. При обліку передачі фінансового активу, який не веде до припинення визнання такого активу, Товариство не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

20. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.

У разі виникнення помилок стосовно визнання, оцінки, подання або розкриття інформації про елементи фінансових звітів:

1. Потенційні помилки поточного періоду, виявлені протягом цього періоду, виправляють до затвердження фінансових звітів до випуску.
2. Товариство виправляє суттєві помилки попереднього періоду ретроспективно в першому комплекті фінансових звітів, затверджених до випуску після їх виявлення шляхом:
  - а) перерахування порівнювальних сум за відображений попередній період (періоди), в якому відбулася помилка; або
  - б) перерахування залишків активів, зобов'язань та власного капіталу на початок періоду за самий перший з відображених попередніх періодів, якщо помилка відбулася до першого з відображених попередніх періодів.

Помилку попереднього періоду Товариство виправляє шляхом ретроспективного перерахування, за винятком випадків, коли неможливо визначити або вплив на конкретний період, або кумулятивний вплив помилки. Якщо неможливо визначити вплив на конкретний період помилки щодо порівняльної інформації за один або кілька відображених попередніх періодів, Товариство перераховує залишки активів, зобов'язань та власного капіталу на початок самого першого періоду, для якого можливе ретроспективне перерахування (який може бути поточним періодом). Якщо неможливо визначити кумулятивний вплив, на початку поточного періоду, помилки на всі попередні періоди, Товариство перераховує порівняльну інформацію для виправлення помилки перспективно з самої першої можливої дати.

21. Важливі оцінки, професійні судження і припущення в застосуванні облікової політики.

Підготовка окремої фінансової звітності вимагає від управлінського персоналу Товариства формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності, та на розкриття інформації щодо потенційних активів та зобов'язань. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок. Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Нижче наведені професійні судження, які найбільш суттєво впливають на суми, що відображені у окремій фінансовій звітності, та основні джерела невизначеності оцінок.

Принципи оцінки за справедливою вартістю.

Товариство класифікує оцінки за справедливою вартістю за допомогою ієрархії справедливої вартості:

- 1) рівень 1: ціни котирувань на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань;
- 2) рівень 2: вхідні дані, інші ніж ціни котирувань, що увійшли у рівень 1, які спостерігаються для активів або зобов'язань або прямо, або опосередковано;
- 3) рівень 3: вхідні дані активів або зобов'язань, що не ґрунтуються на даних ринку, які можна спостерігати.

Кращим свідченням справедливої вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання є ціни котирування на активному ринку. Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо ціни котирування легко і регулярно доступні та відображають фактичні й регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами. Справедлива вартість визначається як ціна, узгоджена між зацікавленим покупцем та зацікавленим продавцем в операції незалежних сторін. Мета визначення справедливої вартості для фінансового інструмента, який відкрито купується та продається на активному ринку – отримати ціну, за якою відбулась би операція з цим інструментом на кінець звітного періоду на найсприятливішому активному ринку, до якого компанія має безпосередній доступ.

Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним, товариство визначає справедливую вартість, застосовуючи методи оцінювання. Такі методи базуються на застосуванні останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами (якщо вони доступні), посиленні на поточну справедливую вартість іншого ідентичного інструмента, аналізі дисконтованих грошових потоків. Мета застосування методів оцінювання – визначити, якою була б ціна операції на дату оцінки в обміні між

незалежними сторонами, виходячи із звичайних міркувань бізнесу. Справедлива вартість оцінюється на основі результатів застосування методів оцінювання, в яких максимально враховуються ринкові показники (та якомога менше – дані, специфічні для компанії). Періодично товариство обстежує методи оцінювання та перевіряє їх на обґрунтованість, застосовуючи ціни спостережених поточних ринкових операцій з такими самими інструментами, або на основі інших доступних спостережених ринкових даних.

Справедлива вартість фінансових інструментів базується на наведених далі чинниках:

- вартість грошей у часі;
- кредитний ризик;
- ціни на валютних біржах;
- товарні ціни;
- ціни на інструменти капіталу;
- волатильність;
- ризик дострокового погашення та ризик відмови;
- витрати на обслуговування фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку

Поріг суттєвості визначається з метою обґрунтованого розмежування облікової та іншої інформації на суттєву та таку, яка не здатна впливати на рішення користувачів фінансової звітності. Суттєвою інформацією визнається інформація, відсутність якої в фінансовому звіті і примітках до нього може вплинути на рішення його користувачів.

Визначення порогу суттєвості для розмежування облікової та іншої інформації щодо окремих господарських операцій та об'єктів обліку Товариства наведено у таблиці нижче:

Об'єкти обліку	Поріг суттєвості
Необоротні активи	5 %
Запаси	5 %
Дебіторська заборгованість	5 %
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 %
Резерви	6 %
Довгострокові зобов'язання	5 %
Поточні зобов'язання	5 %
Виручка	1 %
Доходи	2 %
Витрати	2 %

Товариство не повинно в пояснювальних примітках до окремої фінансової звітності надавати інформацію, розкриття якої вимагає МСФЗ, якщо дана інформація є несуттєвою (нижча за наведений поріг суттєвості).

Основні види продукції або послуг, що їх виробляє чи надає емітент, за рахунок продажу яких емітент отримав 10 або більше відсотків доходу за звітний рік, у тому числі обсяги виробництва (у натуральному та грошовому виразі), середньо реалізаційні ціни, суму виручки, окремо надається інформація про загальну суму експорту, а також частку експорту в загальному обсязі продажів, перспективність виробництва окремих товарів, виконання робіт та надання послуг; залежність від сезонних змін; про основні ринки збуту та основних клієнтів; основні ризики в діяльності емітента, заходи емітента щодо зменшення ризиків, захисту своєї діяльності та розширення виробництва та ринків збуту; про канали збуту й методи продажу, які використовує емітент; про джерела сировини, їх

доступність та динаміку цін; інформацію про особливості стану розвитку галузі виробництва, в якій здійснює діяльність емітент, рівень впровадження нових технологій, нових товарів, його становище на ринку; інформацію про конкуренцію в галузі, про особливості продукції (послуг) емітента; перспективні плани розвитку емітента; кількість постачальників за основними видами сировини та матеріалів, що займають більше 10 відсотків у загальному обсязі постачання, у разі якщо емітент здійснює свою діяльність у декількох країнах, необхідно зазначити ті країни, у яких емітентом отримано 10 або більше відсотків від загальної суми доходів за звітний рік

Пріоритетним напрямком діяльності АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство, АТ) є виготовлення та комплектна поставка технологічного обладнання для нафтової, газової і хімічної промисловості. ПАТ має досвід створення повного комплекту обладнання і готове здійснити будівництво "під ключ" цілого ряду промислових об'єктів: Компресорні станції; Установки комплексної підготовки газу; Установки підготовки газу; Установки переробки конденсата; Автомобільні газонаповнювальні станції; Лінія виготовлення слабкої азотної кислоти; Лінія виготовлення соди; Лінія виготовлення спирту; Енергетичні газотурбінні установки.

Фахівці підприємства виконують проектування і виготовлення основного і допоміжного обладнання з урахуванням усіх вимог замовника, в т.ч. технічних і економічних параметрів, кліматичних і сейсмічних умов в місці експлуатації. Усі будівельні роботи, роботи з доставки, монтажу, налагодження обладнання, введення в експлуатацію об'єкта, а також навчання обслуговуючого персоналу, гарантійне і постгарантійне обслуговування АТ здійснює самостійно.

АТ "Сумське НВО" розробляє та виготовляє різноманітне обладнання для нафтової, хімічної, переробної промисловості, атомної енергетики та ін.

Обладнання технологічне нафтогазове.

Підприємство має великий виробничий і технічний досвід у виробництві різноманітного обладнання для нафтової і газової промисловості. Основну частину цього обладнання складають газоперекачувальні агрегати (ГПА) та запчастини до них, призначені для стиснення, транспортування природного газу з заданими технологічними параметрами на лінійних компресорних станціях магістральних газопроводів, дожимних компресорних станціях (ДКС) і станціях підземних сховищ газу (ПХГ).

Компресорні станції й установки та запчастини до них.

Компресорні станції призначені для: транспортування природного газу магістральними газопроводами; стиснення нафтових газів при газліфтному видобутку нафти; збирання і транспорту побіжного нафтового газу; стиснення побіжного нафтового газу в технології газопереробних заводів (ГПЗ); накачування газу в шар при розробці газоконденсатних родовищ із застосуванням сайклінг-процесу.

Обладнання для виробництва електроенергії.

Перспективним напрямком розвитку енергетики є застосування енергозберігаючих технологій на базі газотурбінних установок, що дозволяють істотно підвищити ефективність використання органічного палива при виробництві електричної енергії.

Маючи великий досвід у проектуванні і виготовленні турбокомпресорних і газоперекачувальних агрегатів на базі газотурбінних приводів, АТ освоїло випуск газотурбінних енергетичних електростанцій двох типів.

Енергетична газотурбінна установка ЕГТУ-16, що розроблена, виготовлена і введена в

експлуатацію у ПАТ, забезпечує вироблення 16МВт електричної енергії і 21,5Гкал/годину теплової енергії.

ПГУ-20 - установка з парогазовим циклом, яка складається з газотурбогенераторної установки потужністю 16МВт і паротурбінної установки потужністю 6МВт.

Основні переваги енергоустановок: можливість монтажу в капітальних спорудженнях (реконструкція існуючих) і на відкритих площах (блочно-модульний варіант); мобільність, можливість установки в безпосередній близькості від споживача чи джерела газу; блочно-модульна конструкція дозволяє робити установку і ремонт устаткування на обмеженій площі; можливість швидкого відключення і запуску газо-турбогенераторної частини установки протягом 15-45 хвилин; автоматична система керування і широка діагностика технічного стану; мінімальна чисельність обслуговуючого персоналу.

Трубопровідна арматура.

З 1986 року АТ є одним з основних виробників арматури для газової промисловості в СНД.

АТ виробляє широкий асортимент шарової запірної та регулюючої трубопровідної арматури для нафтової і газової промисловості.

Обладнання технологічне хімічне.

АТ накопичило великий досвід розробки та виготовлення як окремого обладнання для оснащення хімічних виробництв, так і повнокомплектних технологічних ліній для хімічної, нафтової, газової, харчової, медичної промисловості та інших галузей.

Ємкісне устаткування.

Ємкісне обладнання застосовується для прийому, збереження, переробки і видачі агресивних, токсичних і нетоксичних, вибухонебезпечних і невибухонебезпечних продуктів у хімічній, нафтохімічній, харчовій і інших галузях промисловості.

Теплообмінне обладнання.

Теплообмінники застосовуються для проведення теплових процесів: нагрівання, охолодження, випарювання, конденсації і кипіння у всіх галузях промисловості і сільського господарства.

Виготовляється теплообмінне устаткування з робочим тиском 25МПа (250кгс/см²), температурою від -210 °С до +700 °С різних типів.

Основними перевагами є простота конструкції, компактність, високий коефіцієнт теплопередачі, можливість очищення поверхні теплообміну від забруднень, стійкість до пульсації тиску, вібрації, ударним навантаженням, легкість монтажу і демонтажу.

Колонне обладнання.

Колонне обладнання застосовується для ректифікаційних і абсорбційних процесів у хімічній і інших галузях промисловості. Розробляється устаткування за індивідуальними проектами і може бути виготовлене з вуглецевих і корозійностійких сталей, титанових сплавів на основі нікелю.

Основними перевагами є висока розподіляюча здатність при великих навантаженнях з пару і рідини, малі втрати тиску, легкість монтажу і демонтажу, надійність у роботі.

Поршневі компресори і компресорні установки.

АТ є одним з найстарших підприємств з виготовлення опозитних поршневих компресорів і єдиним в Україні підприємством, що виготовляє важке компресорне обладнання.

Поршневі компресори високого і надвисокого тиску застосовуються для виробництва мінеральних добрив, для одержання поліетилену високим тиском, стиску природного і

нафтового побіжного газу, азоту, водню і гелію у нафтохімічній і металургійній промисловості. Фахівцями АТ освоєний випуск цілого ряду компресорів загального призначення, спеціальних компресорів малої потужності для потреб різних галузей промисловості, а також гвинтових компресорів для промислових холодильних установок.

АТ виробляє пересувні компресорні установки, призначені для постачання стиснутим повітрям бурових верстатів і інших механізмів. Установки цілком автономні і пристосовані до перевезень різними видами транспорту: автомобільним, залізничним, водним і повітряним. Висока надійність і довговічність, простота керування й обслуговування всіх систем роблять їх незамінними при роботі в польових умовах.

Усі компресори, що випускаються, мають автоматизовану систему контролю, керування і захист, що забезпечує контроль основних параметрів, попереджувальну й аварійну сигналізацію, блокування приводного двигуна.

Великою різноманітністю відрізняється насосне обладнання виробництва АТ.

Центрифуги.

До одного з основних видів обладнання, що випускається АТ, відносяться центрифуги, виготовлення яких розпочато на підприємстві в 1902 році.

Сьогодні АТ виробляє практично всі відомі у світі типи центрифуг, у тому числі сучасні великовантажні автоматичні і безперервної дії центрифуги, високошвидкісні трубчасті центрифуги й ін.

Підприємство постійно веде роботу з розширення номенклатури продукції. Докладнішу інформацію про продукцію, що виробляє АТ, можна отримати на офіційному сайті АТ: <http://snpo.ua>.

За звітний період АТ було реалізовано продукції (робіт, послуг) на загальну суму 766 млн. грн., що на 6 млн. грн. або 0,8% більше, ніж у 2018 році, в тому числі:

- реалізація готової продукції - 565 млн. грн.
- реалізація теплоенергії та ГВП - 173 млн. грн.
- реалізація послуг - 21 млн. грн.
- реалізація послуг з транспортування теплоенергії - 7 млн. грн.

Реалізація продукції АТ у звітному періоді склала 565 млн. грн., що на 102 млн. грн. або на 22% більше, ніж у 2018 році. Із загального обсягу реалізованої продукції поставки на експорт становили 504 млн. грн. або 89,2%, з них до країн далекого зарубіжжя - 362 млн. грн. або 64,1%, Російської Федерації - 129 млн. грн. або 22,8%, країн СНД - 13 млн. грн. або 2,3%; поставки в Україні становили 61 млн. грн. або 10,8%.

Дані про структуру розподілу реалізованої продукції АТ "Сумське НВО" наведені в додатку 1.

Результатом діяльності АТ у 2019 році є валовий збиток, який склав 121 млн. грн. та чистий прибуток у розмірі 178 млн. грн.

Фактична собівартість реалізованої продукції склала 887 млн. грн. При цьому, витрати на 1 грн. реалізованої продукції зменшились на 2,2 коп. та склали 115,8 коп.

У 2019 році об'єм реалізації в сегменті Середня Азія складає 8 876 тис. дол. США.

Основні проекти: "Ingenieurburo R. Grossmann GmbH & Co. KG" (Мубарецький ГПЗ, Узбекистан); LLC "QC International Trading Group" (ДКС Кокдумалак); АТ "Узбекнафтогаз" (ДКС Шуртаннафтогаз). План реалізації на 2020 р. в цьому сегменті складатиме 30,1 млн дол. США. Основні проекти для роботи в 2020 р.: АТ "Узбекнафтогаз" (ДКС Шуртаннафтогаз);

"Ingenieurburo R. Grossmann GmbH & Co. KG" (Мубарецький ГПЗ, Узбекистан); "Ingenieurburo R. Grossmann GmbH & Co. KG" (COY "Учкир", Узбекистан); АТ "Узбекнафтогаз" (ДКС Шуртаннафтогаз); "Ingenieurburo R. Grossmann GmbH & Co. KG" (Мубарецький ГПЗ, Узбекистан); "Ingenieurburo R. Grossmann GmbH & Co. KG" (ДКС Памук, Узбекистан).

У 2019 році об'єм реалізації в сегменті Далеке зарубіжжя складає 6 082 тис. дол. США. Основні проекти: GENERAL MIDDLE EAST CONTRACTORS (Західний Карун NGL 3200, Іран); ТОВ "Енергетичний Стандарт" (АЕС "Куданкулам", Індія); Satrap Jonoub Co. (Lab Sefid, Іран). План реалізації на 2020 р. по даному регіону складатиме 52,5 млн дол. США. Основні проекти для роботи в 2020 р.: SADAF Co. (NGL 3200, Іран); GENERAL MIDDLE EAST CONTRACTORS (Західний Карун NGL 3200); Satrap Jonoub Co. (Lab Sefid, Іран).

Об'єм реалізації 2019 року в сегменті Україна та СНД складає 3 435 тис. дол. США, основна частина якого є обладнання для АЕС та компресори і запчастини до них. Основні проекти: ТОВ "Суми-Електрод" (Україна); ТОВ "КОМПАНІЯ ВІДОС" (Україна); ВАТ "Гродно Азот" (Білорусь). План реалізації на 2020 р. по даному регіону складатиме 27,8 млн дол. США. Основні проекти: АТ "Сумський завод "НАСОСЕНЕРГОМАШ" (КС Яготин, Україна); Філія "Оператор газотранспортної системи України" АТ "УКРТРАНСГАЗ" (кульова запірні арматура, Україна).

Для поповнення портфелю замовлень на 2020 р. керівництво АТ планує відновити випуск серійного обладнання, в т. ч. центрифуг, загальнопромислових насосів та запчастин до них і хімічного обладнання.

Також планується розширення співробітництва з компаніями Узбекистану, в т. ч. і з підприємствами хімічної промисловості.

Керівництво АТ планує відновлення ділових партнерських відносин з компаніями Туркменістану та Азербайджану, для чого заплановані на початку року візити до цих країн та проведення цілої низки переговорів.

Для підтримання іміджу та розширення ділових контактів АТ в 2020 році запланована участь в найбільших профільних виставках: в Узбекистані та Україні.

Інформація про обсяги виробництва та реалізації основних видів продукції АТ надана в таблиці "Інформація про обсяги виробництва та реалізації основних видів продукції" цього звіту.

Постачальником, що займає більше 10 відсотків у загальному обсязі постачання, було АТ "Сумський завод "НАСОСЕНЕРГОМАШ" - 40,55% у загальному обсязі постачання.

В АТ "Сумське НВО" впроваджена та функціонує система менеджменту якості, яка відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 й підтверджена при ресертифікаційному аудиті сертифікатом відповідності UA229049/1, виданого Bureau Veritas Certification. Дана система визначає політику в області якості, яка направлена на виготовлення продукції такого рівня якості, що повністю відповідає діючим стандартам, нормам, правилам й спрямована на реалізацію головної мети - безперервного підвищення задоволеності споживачів. Система планується, реалізується, аналізується та вдосконалюється відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 як сукупність взаємопов'язаних між собою процесів, націлених на підвищення рівня якості продукції та послуг завдяки реалізації принципу орієнтації на замовника. Дата початку сертифікаційного циклу: 30.10.2018р. За умови результативного функціонування системи менеджменту якості в АТ цей сертифікат дійсний до 29.10.2021р.

Опис діючої в АТ системи менеджменту якості наведено в документі "Опис-2019" (Редакція 01), який розроблено у відповідності з вимогами міжнародного стандарту ISO 9001:2015 та охоплює діяльність з проектування (розробки), інжинірингу, виробництва, ремонту, встановлення й

обслуговування газоперекачувальних агрегатів, трубопровідної арматури, станцій для газліфтного видобутку нафти, установок підготовки й переробки сирової нафти, газу й конденсату, газотурбінних енергоблоків, автомобільних газонаповнювальних компресорних станцій, центрифуг, компресорів, лінійних компресорних станцій транспорту газу, дотискувальних компресорних станцій, виробничого обладнання для хімічної промисловості, устаткування для гідроенергетики, вітроелектростанцій та їх складових, установок для освоєння й ремонту свердловин, транспортно-пакувальних комплектів, насосів загальнопромислових, насосів для атомних електростанцій, ємностей, теплообмінників і баків для атомних електростанцій, обладнання з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції, інжинірингові роботи, виробництво зварювального дроту й електродів.

Політика в області якості АТ затверджена в серпні 2019р. з урахуванням стратегічного напрямку розвитку, вивчення та розширення ринків збуту продукції, постійної взаємодії із споживачами та вивченням їх інтересів та запитів, розширення кола нових постачальників й підтримки довготривалих відносин з існуючими.

Політика в області якості оформляється у вигляді наочної агітації та поширюється в структурні підрозділи АТ з реєстрацією факту видачі.

Разом з сертифікатом відповідності системи менеджменту якості вимогам ISO 9001:2015 в АТ діють сертифікати на:

- систему екологічного менеджменту, що відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 14001:2015 - підтверджено сертифікатом відповідності рег. №440315010/2 від 24.05.2018р. (термін дії - до 15.03.2021р.), виданого DEKRA Certification Sp.z.o.o.;
- систему професійної безпеки і здоров'я, що відповідає вимогам міжнародного стандарту OHSAS 18001:2007 - підтверджено сертифікатом відповідності рег. №270315014/1 від 24.05.2018р. (термін дії - до 11.03.2021р.), виданого DEKRA Certification Sp.z.o.o.

У звітному періоді було проведено оцінку відповідності вимогам технічних регламентів України та отримано сертифікати відповідності на продукцію, що виготовляється серійно.

Крім того, відбулась оцінка відповідності вимогам технічних регламентів Митного союзу, у результаті якої отримані сертифікати відповідності та декларації про відповідність на устаткування, що поставляється за контрактами.

Проведено оцінку відповідності в області використання атомної енергії та в системі сертифікації Державних стандартів РФ й отримано сертифікати відповідності на устаткування, що поставляється за контрактами.

Протягом року в АТ відбувся інспекційний контроль, результатом якого є отримання актів з позитивними висновками на виробництво насосного й вибухозахищеного обладнання та трубопровідної арматури. Здійснено експертизу технічної документації, у результаті якої отримані експертні висновки на агрегат електронасосний та запасні частини до насосного обладнання.

Основними ризиками, що мали негативний вплив на поставку та якість продукції в 2019 році були:

- відтік висококваліфікованого та кваліфікованого персоналу;
- зрив термінів розробки конструкторської та технологічної документації;
- недостатня кількість фінансових засобів.

Основні придбання або відчуження активів за останні п'ять років. Якщо підприємство планує будь-які значні інвестиції або придбання, пов'язані з його господарською діяльністю, їх необхідно описати, включаючи суттєві умови придбання або інвестиції, їх вартість і спосіб фінансування

02.02.2015р. проведена державна реєстрація припинення юридичної особи ТОВ "Фрунзе-Будіндустрія".

11.08.2017р., протокол 11/08-2017, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" було прийняте рішення про укладення між ПАТ "Сумське НВО" та ТОВ "Агробізнес ТСК" договору купівлі-продажу частки ПАТ "Сумське НВО" в розмірі 99,9143% статутного капіталу ТОВ "Професійний футбольний клуб "Суми".

14.08.2017р., протокол 14/08-2017, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" було прийняте рішення про придбання Товариством частки в розмірі 100% статутного капіталу ТОВ "ПроектЕнергоСервіс" (місцезнаходження: Республіка Казахстан, Карагандинська обл., м. Караганда, район імені Казибек Бі, вул. Єржанова, будівля 41/1, 9, поштовий індекс 100000, бізнес-ідентифікаційний номер (БІН) 110440005403).

Основні засоби емітента, включаючи об'єкти оренди та будь-які значні правочини емітента щодо них; виробничі потужності та ступінь використання обладнання; спосіб утримання активів, місцезнаходження основних засобів. Крім того, необхідно описати екологічні питання, що можуть позначитися на використанні активів підприємства, плани капітального будівництва, розширення або удосконалення основних засобів, характер та причини таких планів, суми видатків, у тому числі вже зроблених, опис методу фінансування, прогностичні дати початку та закінчення діяльності та очікуване зростання виробничих потужностей після її завершення

Станом на 31.12.2019р. вартість основних фондів, за вирахуванням зносу, склала 280 млн. грн.

Основні фонди за складом розподіляються на:

- будівлі, споруди та передавальні пристрої - 29,0% загальної суми основних фондів;
- робочі машини та обладнання - 7,1%;
- транспортні засоби, інструмент і прилади - 6,8%;
- інші - 57,1%.

Протягом звітного періоду в експлуатацію введено основних фондів на суму 14 457 тис. грн., з них: 14 171 тис. грн. - виробничого призначення, 286 тис. грн. - невиробничого призначення.

На території Товариства розташовано близько 5,2 тисяч одиниць як власного, так і орендованого технологічного та підйомно-транспортного обладнання, а саме:

- металорізального 2 862 од.;
- зварювального 680 од.;
- кувалдно-пресового 564 од.;
- ливарного 282 од.;
- деревообробного 118 од.;
- підйомно-транспортного 645 од.

На виконання проектів та заходів, спрямованих на підтримку виробничого потенціалу АТ, інвестовано власних грошових коштів на суму 1 378,4 тис. грн.

Ключовими напрямками інвестування були:

1.Впровадження інформаційних технологій, спрямоване на вдосконалення системи управління підприємством та рівня організації виробничих процесів - 654,7 тис. грн.

2.Розвиток та модернізація систем енергозабезпечення підприємства (модернізація системи комерційного обліку енергоносіїв з встановленням засобів дистанційної передачі даних на вузлах обліку газу готелю "Ювілейний", газорозподільного пункту виробництва хімообладнання, центральної заводської лабораторії; впровадження станції знекиснення контуру підживлювальної мережевої води на котельні Північного Промвузла) - 543,3 тис. грн.

3.Придбання компресорних установок ЕПКУ 1,4/10-500 для цехів №2, №12, №22 - 120 тис. грн.;

4. Придбання програмно-апаратного пристрою POS-термінал для готелю "Ювілейний" - 60,4 тис. грн.

Капітальні вкладення підприємства склали 1 714 тис. грн., з них:

- об'єкти виробничого призначення (технічне переозброєння та реконструкція) - 1 454 тис. грн.;
- об'єкти невиробничого характеру - 260 тис. грн.

АТ "Сумське НВО" безперервно удосконалює систему управління станом навколишнього природного середовища, розглядаючи її як одну з умов конкурентоспроможності продукції. Для реалізації цього напрямку на підприємстві впроваджена та застосовується система менеджменту навколишнього середовища відповідно до вимог стандарту ISO 14001:2015.

На підприємстві ведеться облік первинного утворення промислових відходів та визначені місця тимчасового зберігання промислових відходів. Відходи тимчасово зберігаються згідно розробленої та затвердженої 06.02.2017р. Інструкції № 3/2 "Щодо поводження з промисловими відходами АТ "Сумське НВО".

Промислові відходи із дотриманням правил безпеки збираються в ідентифіковану тару, по мірі накопичення передаються спеціалізованим стороннім організаціям, які мають відповідні ліцензії щодо поводження з відходами для подальшого знешкодження, утилізації, видалення, захоронення або зберігання.

Відходи 1 класу небезпеки тимчасово зберігаються в герметичній тарі або спеціальному приміщенні. Два рази на рік Державною Установою "Сумський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України" проводяться лабораторні дослідження атмосферного повітря та ґрунту в місцях зберігання особливо небезпечних відходів.

Відходи 2 класу небезпеки зберігаються згідно агрегатному стану у щільно закритих бочках та контейнерах. Відходи 3 класу небезпеки зберігаються в тарі, яка забезпечує їх локальне зберігання. Відходи 4 класу небезпеки зберігаються у спеціальній тарі або на промисловому майданчику із бетонним покриттям.

Основними джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є технологічне обладнання й агрегати, що застосовуються у виробництві заготовок, у ковальсько-пресових, термічних, гальванічних, механоскладальних, зварювальних, лакофарбових і ливарних роботах.

Основними забруднюючими речовинами є: діоксид вуглецю, азоту діоксид, оксид вуглецю, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, лакофарбовий аерозоль.

Обсяги викидів в атмосферу у 2019 році склали 140,088 т/рік.

Підприємство вживає заходи з запобігання забруднення атмосфери, які застосовуються для зменшення викидів: ремонт та заміна окремих вузлів та апаратів установок очистки газу, модернізація котлів, модернізація термічних газових печей, встановлення пиловловлювачів від механообробних верстатів, контроль за технічним станом установок очистки газу та інше.

В АТ проводиться відомчий контроль якості та кількісних показників забруднюючих речовин у промислово-побутових стічних водах та якості води з артезіанських свердловин.

У складі стічних вод товариства переважають: сульфати, хлориди, фосфати, нітрати, залізо. Для очищення зливової та талої води, перед скиданням її до водоймищ, встановлені нафтовловлювачі.

Товариство здійснює контроль за раціональним використанням води промислово-побутової та питної якості.

Проблеми, які впливають на діяльність емітента; ступінь залежності від законодавчих або економічних обмежень

Основним фактором, який впливає на тенденції діяльності АТ "Сумське НВО" в перспективі, є

напружені відносини між Україною та Російською Федерацією, проведення активних бойових дій на сході України, а також криза в економічній та фінансовій сфері країни. У найскладніших економічних і політичних умовах підприємство ставить перед собою мету по стабілізації роботи підприємства, пошуку оптимальних шляхів завантаження потужностей та пріоритетів у фінансуванні внутрішніх проектів, забезпечення беззбиткового рівня виробництва і реалізації продукції, підтримання наукових компетенцій та ін.

Опис обраної політики щодо фінансування діяльності емітента, достатність робочого капіталу для поточних потреб, можливі шляхи покращення ліквідності за оцінками фахівців емітента

За результатами господарської діяльності АТ "Сумське НВО" у звітному році показники ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості Товариства зберігають негативну тенденцію. Натомість, показники рентабельності відповідають нормативним значенням.

За 2019 рік чистий оборотний капітал підприємства в порівнянні з 2018 роком зменшився на 15,7%.

Аналіз ключових показників ліквідності свідчить про можливість підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями з кредиторами, однак загальний тренд показників має негативну динаміку.

Оцінка показників ліквідності та платоспроможності свідчить про зниження забезпечення підприємства оборотними активами для покриття поточних зобов'язань. Так, в 2018 році на 1 грн. залучених коштів припадало 0,46 грн. оборотних активів, а в 2019 році - 0,39 грн.

Аналіз динаміки показників фінансової стійкості дозволяє зробити висновки про значне зменшення рівня забезпеченості підприємства власними оборотними коштами, необхідними для його фінансової незалежності. Спостерігається тенденція до зменшення даного показника за аналізований період з -1,15 в 2018 році до -1,57 в 2019 році.

За звітний період підприємство отримало прибуток 178 058 тис. грн., що, в свою чергу, покращило показники рентабельності.

Значення показників рентабельності активів і власного капіталу свідчать про те, що кожна гривня вкладених активів приносить прибуток у розмірі 0,04 грн. в 2019 році проти 0,42 грн. збитку в 2018 році.

Значення коефіцієнта рентабельності діяльності підприємства впродовж року покращився - на 1 грн. реалізованої продукції припадає 0,23 грн. прибутку у 2019 році проти 2,84 грн. збитку у 2018 році.

Таким чином, динаміка ключових показників фінансового стану АТ "Сумське НВО" за 2018-2019 роки свідчить про зниження рівня фінансової стійкості та платоспроможності Товариства в цілому.

Показники ліквідності характеризуються даними, наведеними у таблиці.

Показники ліквідності		
Коефіцієнт	Значення 2019 р.	Рекомендоване значення
Коефіцієнт покриття	0,39	Більше 1
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,26	0,6-0,8
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	Більше 0
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	-6 855 039	Більше 0

Протягом звітного періоду дебіторська заборгованість збільшилась на 0,2% і станом на 31.12.2019р. склала 2 791 млн. грн., у тому числі: дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги - 1 926 млн. грн. (збільшилась на 9,6%); дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом - 14 млн. грн. (збільшилась на 133,3%); інша поточна дебіторська заборгованість - 808 млн. грн. (зменшилась на 18,1%) тощо.

Кредиторська заборгованість збільшилась на 3% і станом на 31.12.2019р. склала 7 083 млн. грн., у тому числі: поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги - 1 980 млн. грн. (зменшилась на 11,1%); поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами - 672 млн. грн. (зменшилась на 20,1%); інші поточні зобов'язання - 3 942 млн. грн. (збільшились на 14%) тощо.

Залишок кредитів на початок року складав 4 565 млн. грн., та у зв'язку зі значними коливаннями валютних курсів протягом звітного періоду зменшився на 660 млн. грн. і на кінець року склав 3 905 млн. грн. Залишок кредитів АТ в іноземній валюті не змінився.

Вартість укладених, але ще не виконаних договорів (контрактів) на кінець звітного періоду (загальний підсумок) та очікувані прибутки від виконання цих договорів

Вартість укладених, але ще не виконаних договорів (контрактів) 2018-2019 років, становить близько 56 223 тис. дол. США.

Стратегія подальшої діяльності емітента щонайменше на рік (щодо розширення виробництва, реконструкції, поліпшення фінансового стану, опис істотних факторів, які можуть вплинути на діяльність емітента в майбутньому)

АТ "Сумське НВО" відоме на теренах не тільки України, країн СНД, а й далеко за їх межами. Продукція, яка виготовляється на виробничих площах підприємства, визнана у світі як унікальна, надійна, якісна, високотехнологічна, її використовують у різних галузях промисловості, а найбільше - нафтогазовому комплексі країн, котрі є провідними у цьому напрямку.

Переважна більшість продукції торгової марки підприємства - нетипова, аналогів їй на території СНД, а часто й у світі немає.

Основним фактором, який впливає на тенденції діяльності АТ "Сумське НВО" в перспективі, є напружені відносини між Україною та Російською Федерацією. У найскладніших економічних та політичних умовах товариство ставить перед собою мету по стабілізації роботи підприємства, пошуку оптимальних шляхів завантаження потужностей та пріоритетів у фінансуванні внутрішніх проектів, забезпечення беззбиткового рівня виробництва й реалізації продукції, підтримання наукових компетенцій та інше.

Для виконання поставлених перед колективом виробничих завдань визначено ряд заходів. АТ вивчає нові ринки збуту своєї продукції, бере участь в тендерах, міжнародних ярмарках й виставках. Виявлення основних тенденцій розвитку економіки різних країн визначають напрями виробництва нової техніки й нетрадиційних для підприємства видів продукції.

До сильних сторін АТ "Сумське НВО", що дозволять вести конкурентну боротьбу на традиційних та нових ринках, можна віднести: науковий та виробничий потенціал, який позиціонує акціонерне товариство як постачальника "технічно складних рішень в мінімальні терміни"; значний парк інстальованого обладнання, що забезпечує стабільний щорічний обсяг замовлень на запасні частини й продукцію для модернізації.

У 2020 році АТ планує реалізувати готову продукцію за такими географічними сегментами: далеке зарубіжжя - 45,8% від загального запланованого обсягу реалізації готової продукції, Середня Азія - 26,3%, Україна та СНД - 24,3%, Російська Федерація - 3,6%.

У 2020 році планується продовжувати роботу щодо удосконалення системи управління інформаційними ресурсами АТ, збільшення швидкості обробки інформації, оптимізації використання обчислювальних ресурсів мережі, підвищення рівня інформаційної безпеки комп'ютерної інформаційної мережі підприємства за рахунок використання сучасних інформаційних технологій та підтримки користувачів корпоративних інформаційних систем управління

підприємством.

Планується виконання робіт з підтримки та адміністрування існуючого програмного забезпечення та створеного на базі систем власної розробки.

Очікується початок Проекту реплатформінгу корпоративної ІТ-інфраструктури і переробки програмного забезпечення систем власної розробки на основі застосування сучасних веб-технологій, переведенням роботи усіх систем під управління єдиною СУБД - Microsoft SQL Server.

У напрямку оплати праці планується провести наступні заходи:

- проведення заходів, направлених на розвиток та утримання ключового персоналу;
- збереження витрат на соціальні потреби (виконання Колективного договору) на рівні не нижче 2019 року.

Опис політики емітента щодо досліджень та розробок, вказати суму витрат на дослідження та розробку за звітний рік

Протягом звітного періоду валові витрати підприємства на виконання наукових досліджень і розробок склали 32 098,8 тис. грн. Науково-дослідницькі та конструкторські роботи були направлені на освоєння наукомістких та високотехнологічних видів продукції. Було розроблено та впроваджено 21 новий прогресивний технологічний процес, з яких 5 процесів є ресурсозберігаючими.

Інша інформація, яка може бути істотною для оцінки інвестором фінансового стану та результатів діяльності емітента, у тому числі, за наявності, інформацію про результати та аналіз господарювання емітента за останні три роки у формі аналітичної довідки в довільній формі

Істотної інформації немає.

IV. Інформація про органи управління

Орган управління	Структура	Персональний склад
Загальні збори акціонерів - Вищий орган Товариства	Акціонери юридичні та фізичні особи	-
Наглядова рада	Голова Наглядової ради, Секретар Наглядової ради, Члени Наглядової ради	Станом на 31.12.2019 року: Гажисенко О.Г. (представник акціонера - компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД) - Голова Наглядової ради; Тичина О.Г. (представник акціонера - компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД) - Секретар Наглядової ради; Харіна О.С. (представник акціонера - компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД) - Член Наглядової ради; Карпичев І.О. (представник акціонера - компанії СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД) - Член Наглядової ради.

Генеральний директор	Одноосібний виконавчий орган	Лук'яненко В.М. (станом на 31.12.2019р.)
Ревізійна комісія Товариства	Голова Ревізійної комісії , Секретар Ревізійної комісії , Члени Ревізійної комісії	Станом на 31.12.2019р.: Борисенко Л.М. - голова Ревізійної комісії; Коробченко С.В. - секретар Ревізійної комісії; Лаптур Ю.О. - член Ревізійної комісії

V. Інформація про посадових осіб емітента

1. Інформація щодо освіти та стажу роботи посадових осіб емітента

№ з/п	Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Рік народження	Освіта	Стаж роботи (років)	Найменування підприємства, ідентифікаційний код юридичної особи та посада, яку займав	Дата набуття повноважень та термін, на який обрано (призначено)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Голова Наглядової ради	Овденко Галина Володимирівна	1965	вища	30	ТОВ "УКРЕНЕРГОРЕЄСТР"., 21656006, ТОВ "УКРЕНЕРГОРЕЄСТР", фахівець відділу контролю та внутрішнього аудиту	24.04.2017, до переобрання
	Опис: Овденко Галина Володимирівна - представник акціонера - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED). Обрано Членом Наглядової ради згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32. Обрано Головою Наглядової ради згідно з рішенням Наглядової ради від 17.05.2017р., протокол №17/05-2017. Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства - Овденко Галини Володимирівни - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).						
2	Секретар Наглядової ради	Пертін Олексій Володимирович	1972	вища	24	ПрАТ "СМАРТ-ХОЛДІНГ", 34716646, Генеральний директор ПрАТ "СМАРТ-ХОЛДІНГ"	24.04.2017, до переобрання
	Опис: Пертін Олексій Володимирович - представник акціонера - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED). Обрано Членом Наглядової ради згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32. Обрано Секретарем Наглядової ради згідно з рішенням Наглядової ради від 17.05.2017р., протокол №17/05-2017. Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду.						

	<p>Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.</p> <p>Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства - Пертіна Олексія Володимировича - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED).</p>						
3	Член Наглядової ради	Лук'яненко Володимир Матвійович	1937	вища	60	ПАТ "Сумське НВО ім.М.В.Фрунзе", 05747991, Президент ПАТ "Сумське НВО ім.М.В.Фрунзе"	24.04.2017, до переобрання
	<p>Опис:</p> <p>Лук'яненко Володимир Матвійович - представник акціонера - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Обрано Членом Наглядової ради згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32.</p> <p>Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду.</p> <p>Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.</p> <p>Згідно з п.10.6. Статуту ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство), п.3.6. Положення Про Наглядову раду Товариства та листом (письмовим повідомленням) члена Наглядової ради Товариства Лук'яненка Володимира Матвійовича, вх. №1010 канцелярії Товариства від 26.03.2019р., про припинення повноважень члена Наглядової ради Товариства за власним бажанням, з 10.04.2019р. припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства (представника акціонера СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED) за власним бажанням - Лук'яненко Володимира Матвійовича</p>						
4	Член Наглядової ради	Шумилова Ельвіра Анатоліївна	1965	вища	32	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, Член Наглядової ради ПАТ "Сумське НВО"	24.04.2017, до переобрання
	<p>Опис:</p> <p>Шумилова Ельвіра Анатоліївна - представник акціонера - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Обрана Членом Наглядової ради згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32.</p> <p>Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду.</p> <p>Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.</p> <p>Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства - Шумилової Ельвіри Анатоліївни - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED).</p>						
5	Член Наглядової ради	Сарапулов Євген Євгенович	1952	вища	41	ПАТ "Сумське НВО",	24.04.2017, до

						05747991, Член Наглядової ради ПАТ "Сумське НВО"	переобрання
	Опис: Сарапулов Євген Євгенович - представник акціонера - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Обрано Членом Наглядової ради згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32. Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства - Сарапулова Євгена Євгеновича -представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED).						
6	Генеральний директор	Цимбал Олексій Юрійович	1971	вища	26	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, В.о. Генерального директора	15.04.2011, 3 роки, але до переобрання
	Опис: Рішенням Загальних зборів акціонерів від 15.04.2011р., протокол №24 обрано на посаду Генерального директора Товариства. Розмір винагороди визначається відповідно до контракту та штатного розкладу. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Згідно з рішенням Наглядової ради ПАТ "Сумське НВО" від 09.04.2019р., протокол №09/04-2019, у зв'язку з поданням Генеральним директором Товариства Цимбалом О. Ю. заяви про звільнення за власним бажанням за ч. 1 ст. 38 КЗпП України, 22.04.2019р. звільнено за власним бажанням - Генерального директора Цимбала О.Ю.						
7	Член Ревізійної комісії	Турій Олена Василівна	1978	вища	24	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, Голова Ревізійної комісії	24.04.2017, 3 роки, але до переобрання
	Опис: Обрано Членом Ревізійної комісії згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32. Повноваження та обов'язки членів Ревізійної комісії, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Ревізійну комісію. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) припинено повноваження члена Ревізійної комісії Товариства - Турій Олени Василівни.						
8	Член Ревізійної комісії	Дерев'янка Олександр	1983	вища	15	ПАТ "Сумське НВО",	24.04.2017, 3

		Миколайович				05747991, Секретар Ревізійної комісії	роки, але до переобрання
	Опис: Обрано Членом Ревізійної комісії згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32. Повноваження та обов'язки членів Ревізійної комісії, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Ревізійну комісію. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) припинено повноваження члена Ревізійної комісії Товариства - Дерев'янка Олександра Миколайовича.						
	Член Ревізійної комісії	Шпак Ігор Миколайович	1969	вища	25	ТОВ "Горобина", 31162928, Керівник служби по роботі з персоналом у ТОВ "Горобина", м. Суми	24.04.2017, 3 роки, але до переобрання
9	Опис: Обрано Членом Ревізійної комісії згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів від 24.04.2017р., протокол №32. Повноваження та обов'язки членів Ревізійної комісії, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Ревізійну комісію. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) припинено повноваження члена Ревізійної комісії Товариства - Шпака Ігора Миколайовича.						
	Начальник УБух - Головний бухгалтер	Клименко Володимир Миколайович	1963	вища	38	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, Начальник УБух - Головний бухгалтер ПАТ "Сумське НВО"	10.03.1998, до звільнення (призначення)
10	Опис: Повноваження та обов'язки начальника УБух - Головного бухгалтера, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно з посадовими обов'язками та трудовою угодою. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.						
11	В.о.Генерального директора	Лук'яненко Володимир Матвійович	1937	вища	60	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, Президент ПАТ "Сумське НВО"	23.04.2019, до моменту призначення

						ім.М.В.Фрунзе", член Наглядової ради ПАТ "Сумське НВО".	(обрання) генерального директора
	Опис: Згідно з рішенням Наглядової ради ПАТ "Сумське НВО" (далі -Товариство) від 09.04.2019р., протокол №09/04-2019 з 23.04.2019р. призначено виконуючим обов'язки Генерального директора Товариства Лук'яненка В.М.						
12	Генеральний директор	Лук'яненко Володимир Матвійович	1937	вища	60	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, Президент ПАТ "Сумське НВО ім.М.В.Фрунзе", член Наглядової ради ПАТ "Сумське НВО".	26.07.2019, 3 роки, але до переобрання
	Опис: Згідно з рішенням Наглядової ради АТ "Сумське НВО" (протокол № 26/07-2019/2 від 26.07.2019р.) обрано Генеральним директором АТ "Сумське НВО" - Лук'яненка Володимира Матвійовича.						
	Голова Наглядової ради	Гажиєнко Олександр Геннадійович	1953	вища	42	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, з 14.03.2014 року - пенсіонер, до 14.03.2014 року - начальник управління організації праці та заробітної плати ПАТ "Сумське НВО".	26.07.2019, 3 роки
13	Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Гажиєнко Олександра Геннадійовича - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Згідно з рішенням Наглядової ради АТ "Сумське НВО" (протокол № 26/07-2019/1 від 26.07.2019р.) обрано Головою Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Гажиєнко Олександра Геннадійовича - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Гажиєнко Олександр Геннадійович також є Головою Наглядової ради АТ "СМНВО-Інжиніринг" (ідентифікаційний код юридичної особи 00205618, місцезнаходження: 40009, м.Суми, вул.Іллінська, 13).						

	Секретар Наглядової ради	Тичина Оксана Георгіївна	1979	вища	19	ТОВ "Юридична фірма "Тичина і партнери", 36589464, з 2009 року - директор ТОВ "Юридична фірма "Тичина і партнери", м. Київ, Україна	26.07.2019, 3 роки
14	<p>Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Тичину Оксану Георгіївну - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Згідно з рішенням Наглядової ради АТ "Сумське НВО" (протокол № 26/07-2019/1 від 26.07.2019р.) обрано Секретарем Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Тичину Оксану Георгіївну - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має. Тичина Оксана Георгіївна також є Секретарем Наглядової ради АТ "СМНВО-Інжиніринг" (ідентифікаційний код юридичної особи 00205618, місцезнаходження: 40009, м.Суми, вул.Іллінська, 13).</p>						
	Член Наглядової ради	Харіна Ольга Сергіївна	1984	вища	12	ТОВ "Юридична фірма "Тичина і партнери", 36589464, з 2014 року - старший юрист ТОВ "Юридична фірма "Тичина і партнери", м. Київ, Україна	26.07.2019, 3 роки
15	<p>Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Харіну Ольгу Сергіївну - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.</p>						
16	Член Наглядової ради	Третяк Олег Миколайович	1972	вища	25	ПрАТ "СМАРТ-ХОЛДІНГ", 34716646, з 2009 по 2016 рік -	26.07.2019, 3 роки

						керівник фінансового департаменту ТОВ "СМАРТ-НЕРУДПРОМ". З 2016 року - радник з фінансових питань ПрАТ "СМАРТ-ХОЛДІНГ".	
	<p>Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Третяка Олега Миколайовича - представника - акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Згідно з п.10.6. Статуту АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство), п.3.6. Положення Про Наглядову раду Товариства та листом (письмовим повідомленням) члена Наглядової ради Товариства Третяка Олега Миколайовича, вх. №3475 від 08.10.2019р. канцелярії Товариства, про припинення повноважень члена Наглядової ради Товариства за власним бажанням, з 22.10.2019р. припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства (представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED) за власним бажанням - Третяка Олега Миколайовича. Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.</p>						
	Член Наглядової ради	Степанчук Олена Ігорівна	1972	вища	24	ПрАТ "СМАРТ-ХОЛДІНГ", 34716646, з 2008 року - юрисконсульт ПрАТ "СМАРТ-Холдінг".	26.07.2019, 3 роки
17	<p>Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Степанчук Олену Ігорівну - представника акціонера - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED). Відповідно до прав, що надані ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства" та згідно з листом акціонера АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED) (вх. канцелярії Товариства № 6455 від 13.12.2019р.) про заміну члена Наглядової ради Товариства, а саме: відкликання (припинення повноважень) члена Наглядової ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Степанчук Олени Ігорівни та призначення членом Наглядової ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Карпичева Іллі Олександровича, з 13.12.2019р. припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства (представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMOVOL HOLDINGS LIMITED) - Степанчук Олени Ігорівни. Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.</p>						

18	Член Наглядової ради	Карпичев Ілля Олександрович	1957	вища	40	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, заступник начальника планово- економічного управління АТ "Сумське НВО", м. Суми.	26.07.2019, 3 роки
	Опис: Відповідно до прав, що надані ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства" та згідно з листом акціонера Товариства - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED) (вх. канцелярії Товариства № 6455 від 13.12.2019р.) про заміну члена Наглядової ради Товариства, а саме: відкликання (припинення повноважень) члена Наглядової ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Степанчук Олени Ігорівни та призначення членом Наглядової ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Карпичева Іллі Олександровича, з 13.12.2019р. призначено членом Наглядової ради Товариства (представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED) - Карпичева Іллі Олександровича. Повноваження та обов'язки членів Наглядової ради, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Наглядову раду. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.						
19	Голова Ревізійної комісії	Борисенко Леонід Миколайович	1965	вища	35	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, Заступник директора з персоналу- начальник управління праці та заробітної плати ПАТ "Сумське НВО", м. Суми	26.07.2019, 3 роки
	Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Ревізійної комісії АТ "Сумське НВО". Згідно з рішенням Ревізійної комісії АТ "Сумське НВО" (протокол №1 від 26.07.2019р.) обрано Головою Ревізійної комісії АТ "Сумське НВО". Повноваження та обов'язки членів Ревізійної комісії, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Ревізійну комісію. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.						
20	Секретар Ревізійної комісії	Коробченко Станіслав Вікторович	1983	вища	15	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, начальник відділу платежів Управління	26.07.2019, 3 роки

						фінансів ПАТ "Сумське НВО".	
	Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Ревізійної комісії АТ "Сумське НВО". Згідно з рішенням Ревізійної комісії АТ "Сумське НВО" (протокол №1 від 26.07.2019р.) обрано Секретарем Ревізійної комісії АТ "Сумське НВО". Повноваження та обов'язки членів Ревізійної комісії, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Ревізійну комісію. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.						
21	Член Ревізійної комісії	Лаптур Юрій Олександрович	1969	вища	30	ПАТ "Сумське НВО", 05747991, пенсіонер податкової міліції, 04.04.2019 року - провідний фахівець Управління економічної безпеки ПАТ "Сумське НВО"; 02.05.2019 року - заступник директора з економічної безпеки, начальник Управління економічної безпеки ПАТ "Сумське НВО".	26.07.2019, 3 роки
	Опис: Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Ревізійної комісії АТ "Сумське НВО". Повноваження та обов'язки членів Ревізійної комісії, розмір виплаченої винагороди визначаються згідно зі Статутом та Положенням про Ревізійну комісію. Судимостей за корисливі та посадові злочини не має.						

2. Інформація про володіння посадовими особами емітента акціями емітента

Посада	Прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи або повне найменування юридичної особи	Кількість акцій (шт.)	Від загальної кількості акцій (у відсотках)	Кількість за видами акцій	
				Прості іменні	Привілейовані іменні
1	2	3	4	5	6
Голова Наглядової ради	Овденко Галина Володимирівна	1	0,0000014	1	0
Секретар Наглядової ради	Пертін Олексій Володимирович	0	0	0	0
Член Наглядової ради	Лук'яненко Володимир Матвійович	0	0	0	0
Член Наглядової ради	Шумилова Ельвіра Анатоліївна	5	0,000007	5	0
Член Наглядової ради	Сарапулов Євген Євгенович	0	0	0	0
Генеральний директор	Цимбал Олексій Юрійович	0	0	0	0
Член Ревізійної комісії	Турій Олена Василівна	1	0,0000014	1	0
Член Ревізійної комісії	Дерев'янка Олександр Миколайович	1	0,0000014	1	0
Член Ревізійної комісії	Шпак Ігор Миколайович	0	0	0	0
Начальник УБух - Головний бухгалтер	Клименко Володимир Миколайович	445	0,000626	445	0
В.о.Генерального директора	Лук'яненко Володимир Матвійович	0	0	0	0
Генеральний директор	Лук'яненко Володимир Матвійович	0	0	0	0
Голова Наглядової ради	Гажиєнко Олександр Геннадійович	0	0	0	0
Секретар Наглядової ради	Тичина Оксана Георгіївна	0	0	0	0
Член Наглядової ради	Харіна Ольга Сергіївна	0	0	0	0
Член Наглядової ради	Третяк Олег Миколайович	0	0	0	0
Член Наглядової ради	Степанчук Олена Ігорівна	0	0	0	0
Член Наглядової ради	Карпичев Ілля Олександрович	0	0	0	0
Голова Ревізійної комісії	Борисенко Леонід Миколайович	315	0,00044	315	0
Секретар Ревізійної комісії	Коробченко Станіслав Вікторович	12	0,0000168	12	0
Член Ревізійної комісії	Лаптур Юрій Олександрович	0	0	0	0

3. Інформація про будь-які винагороди або компенсації, які мають бути виплачені посадовим особам емітента в разі їх звільнення

Винагороди або компенсації посадовим особам емітента в разі їх звільнення не передбачені.

VI. Інформація про засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій (часток, паїв)

Найменування юридичної особи засновника та/або учасника	Ідентифікаційний код юридичної особи засновника та/або учасника	Місцезнаходження	Відсоток акцій (часток, паїв), які належать засновнику та/або учаснику (від загальної кількості)
Стремвол Холдінгс Лімітед / Stremvol Holdings Limited	HE 216157	-, Кіпр, - р-н, Лімассол, Napfliou, 15, 2nd floor, 3025, CY	83,735996
Просцено Трейдінг Лімітед / PROSCENO TRADING Limited	157082	-, Кіпр, - р-н, Лімассол, Зінас Кантер енд Орігенус, п/с3035	13,512435
інші юридичні особи	-	-	1,040275
Прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи			Відсоток акцій (часток, паїв), які належать засновнику та/або учаснику (від загальної кількості)
фізичні особи			1,711294
Усього			100

VII. Звіт керівництва (звіт про управління)

1. Вірогідні перспективи подальшого розвитку емітента

Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" (далі - АТ "Сумське НВО", Товариство, АТ) - унікальний машинобудівний комплекс, який здійснює свою виробничо-господарську діяльність в Україні та за її межами, функціонує на підставі діючого законодавства країни та статуту підприємства.

АТ "Сумське НВО" відоме на теренах не тільки України, країн СНД, а й далеко за їх межами. Продукція, яка виготовляється на виробничих площах підприємства, визнана у світі як унікальна, надійна, якісна, високотехнологічна, її використовують у різних галузях промисловості, а найбільше - нафтогазовому комплексі країн, котрі є провідними у цьому напрямку.

Переважає більшість продукції торгової марки підприємства - нетипова, аналогів їй на території СНД, а часто й у світі немає.

Основним фактором, який впливає на тенденції діяльності АТ "Сумське НВО" в перспективі, є напружені відносини між Україною та Російською Федерацією. У найскладніших економічних та політичних умовах товариство ставить перед собою мету по стабілізації роботи підприємства, пошуку оптимальних шляхів завантаження потужностей та пріоритетів у фінансуванні внутрішніх проектів, забезпечення беззбиткового рівня виробництва й реалізації продукції, підтримання наукових компетенцій та інше.

Для виконання поставлених перед колективом виробничих завдань визначено ряд заходів. АТ вивчає нові ринки збуту своєї продукції, бере участь в тендерах, міжнародних ярмарках й виставках. Виявлення основних тенденцій розвитку економіки різних країн визначають напрями

виробництва нової техніки й нетрадиційних для підприємства видів продукції.

До сильних сторін АТ "Сумське НВО", що дозволять вести конкурентну боротьбу на традиційних та нових ринках, можна віднести: науковий та виробничий потенціал, який позиціонує акціонерне товариство як постачальника "технічно складних рішень в мінімальні терміни"; значний парк інстальованого обладнання, що забезпечує стабільний щорічний обсяг замовлень на запасні частини й продукцію для модернізації.

У 2020 році АТ планує реалізувати готову продукцію за такими географічними сегментами: далеке зарубіжжя - 45,8% від загального запланованого обсягу реалізації готової продукції, Середня Азія - 26,3%, Україна та СНД - 24,3%, Російська Федерація - 3,6%.

У 2020 році планується продовжувати роботу щодо удосконалення системи управління інформаційними ресурсами АТ, збільшення швидкості обробки інформації, оптимізації використання обчислювальних ресурсів мережі, підвищення рівня інформаційної безпеки комп'ютерної інформаційної мережі підприємства за рахунок використання сучасних інформаційних технологій та підтримки користувачів корпоративних інформаційних систем управління підприємством.

Планується виконання робіт з підтримки та адміністрування існуючого програмного забезпечення та створеного на базі систем власної розробки.

Очікується початок Проекту реплатформінгу корпоративної ІТ-інфраструктури і переробки програмного забезпечення систем власної розробки на основі застосування сучасних веб-технологій, переведенням роботи усіх систем під управління єдиною СУБД - Microsoft SQL Server.

У напрямку оплати праці планується провести наступні заходи:

- проведення заходів, направлених на розвиток та утримання ключового персоналу;
- збереження витрат на соціальні потреби (виконання Колективного договору) на рівні не нижче 2019 року.

2. Інформація про розвиток емітента

Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" є новим найменуванням Публічного акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання". Публічне акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" є новим найменуванням Публічного акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" відповідно до вимог Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки", правонаступника Відкритого акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" відповідно до вимог Закону України "Про акціонерні товариства". Відкрите акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" було засновано відповідно до наказу Мінмашпрому України від "25" лютого 1994 року № 285 шляхом перетворення Державного підприємства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе" у відкрите акціонерне товариство згідно з Указом Президента України від "15" червня 1993 року № 210/93 "Про корпоратизацію державних підприємств".

На момент створення Товариства його єдиним засновником була держава в особі Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України. На теперішній час акціонерами Товариства є фізичні та юридичні особи, які набули право власності на акції Товариства у процесі приватизації та у інших випадках, передбачених законодавством. Держава акціями Товариства не володіє.

Загальними зборами акціонерів ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) від 26.07.2019р. (протокол №34) з метою приведення діяльності до вимог діючого законодавства України прийняті наступні рішення:

- змінити тип Товариства з публічного на приватне,
- затвердити нове найменування Товариства:

Повне найменування - Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання". Скорочене найменування - АТ "Сумське НВО".

Організаційно-правова форма Товариства - акціонерне товариство, тип акціонерного товариства - приватне.

АТ "Сумське НВО" є юридичною особою приватного права, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями, має основні фонди та обігові кошти, баланс, печатку із своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, фірмові бланки, рахунки у банках, може мати комерційне найменування, торговельну марку та інші засоби візуальної ідентифікації, що не заборонені законодавством.

В АТ "Сумське НВО" впроваджена та функціонує система менеджменту якості, яка від-повідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015 й підтверджена при ресертифікаційно-му аудиті сертифікатом відповідності UA229049/1, виданого Bureau Veritas Certification. Дана система визначає політику в області якості, яка направлена на виготовлення продукції такого рівня якості, що повністю відповідає діючим стандартам, нормам, правилам й спрямована на реалізацію головної мети - безперервного підвищення задоволеності споживачів. Система планується, реалізується, аналізується та вдосконалюється відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 як сукупність взаємопов'язаних між собою процесів, націлених на підвищення рівня якості продукції та послуг завдяки реалізації принципу орієнтації на замовника. Дата початку сертифікаційного циклу: 30.10.2018р. За умови результативного функціонування системи менеджменту якості в АТ цей сертифікат дійсний до 29.10.2021р.

Разом з сертифікатом відповідності системи менеджменту якості вимогам ISO 9001:2015 в АТ діють сертифікати на:

- систему екологічного менеджменту, що відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 14001:2015 - підтверджено сертифікатом відповідності рег. №440315010/2 від 24.05.2018р. (термін дії - до 15.03.2021р.), виданого DEKRA Certification Sp.z.o.o.;
- систему професійної безпеки і здоров'я, що відповідає вимогам міжнародного стандарту OHSAS 18001:2007 - підтверджено сертифікатом відповідності рег. №270315014/1 від 24.05.2018р. (термін дії - до 11.03.2021р.), виданого DEKRA Certification Sp.z.o.o.

У звітному періоді було проведено оцінку відповідності вимогам технічних регламентів України та отримано сертифікати відповідності на продукцію, що виготовляється серійно.

Крім того, відбулась оцінка відповідності вимогам технічних регламентів Митного союзу, у результаті якої отримані сертифікати відповідності та декларації про відповідність на устаткування, що поставляється за контрактами.

Проведено оцінку відповідності в області використання атомної енергії та в системі сертифікації Державних стандартів РФ й отримано сертифікати відповідності на устаткування, що поставляється за контрактами.

Протягом року в АТ відбувся інспекційний контроль, результатом якого є отримання актів з позитивними висновками на виробництво насосного й вибухозахищеного обладнання та трубопровідної арматури. Здійснено експертизу технічної документації, у результаті якої отримані експертні висновки на агрегат електронасосний та запасні частини до насосного обладнання.

3. Інформація про укладення деривативів або вчинення правочинів щодо похідних цінних паперів емітентом, якщо це впливає на оцінку його активів, зобов'язань, фінансового стану і доходів або витрат емітента, зокрема інформацію про:

Протягом 2019 року не відбувалось укладання деривативів або вчинення правочинів щодо похідних цінних паперів, що могло б вплинути на оцінку активів, зобов'язань, фінансового стану і доходів або витрат Товариства.

1) завдання та політику емітента щодо управління фінансовими ризиками, у тому числі політику щодо страхування кожного основного виду прогнозованої операції, для якої використовуються операції хеджування

Політика Товариства щодо управління ризиками має першочергове значення для ведення бізнесу Товариства і є важливим елементом її діяльності. Політика управління ризиками сконцентрована на непередбачуваності фінансових ринків і націлена на мінімізацію потенційного негативного впливу на фінансові показники Товариства. Оперативний і юридичний контроль Товариства має на меті забезпечувати належне функціонування внутрішньої політики та процедур з метою мінімізації операційних і юридичних ризиків.

Політика з управління ризиками Товариства орієнтована на визначення, аналіз і управління ризиками, з якими стикається Товариство, на встановлення контролю за ризиками, а також постійний моніторинг за рівнем ризиків, дотриманням встановлених обмежень та політики управління ризиками.

В зв'язку з непередбачуваністю та неефективністю фінансового ринку України, загальна програма управлінського персоналу щодо управління фінансовими ризиками зосереджена і спрямована на зменшення їх потенційного негативного впливу на фінансовий стан Товариства. Операції хеджування Товариством у звітному періоді не застосовувались.

2) схильність емітента до цінових ризиків, кредитного ризику, ризику ліквідності та/або ризику грошових потоків

Керівництво Товариства визнає, що діяльність Товариства пов'язана з фінансовими ризиками і вартість чистих активів у нестабільному ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних чинників та об'єктивних чинників, вірогідність і напрямок впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких фінансових ризиків Товариства віднесено кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності.

Керівництво аналізує та узгоджує політику управління кожним із цих ризиків. Ринковий ризик. Для діяльності Товариства, в основному, характерні фінансові ризики у результаті ринкових змін курсів обміну валют. Ринкові ризики оцінюються із використанням аналізу чутливості, які враховують вплив обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют протягом року. Валютний ризик. Валютний ризик являє собою ризик того, що справедлива вартість майбутніх потоків грошових коштів від фінансового інструмента коливатиметься у результаті змін курсів обміну валют. Валютний ризик в основному, обумовлений коливаннями курсів обміну гривні щодо долара США та Євро. Ризик Товариства відносно зміни обмінних курсів іноземної валюти не складає суттєвого впливу на діяльність Товариства. Ризик ліквідності. Ризик ліквідності являє собою ризик того, що Товариство не зможе погасити свої зобов'язання на момент їх погашення. Завданням керівництва є підтримання балансу між безперервним фінансуванням і гнучкістю у використанні умов кредитування, які надаються постачальниками. Товариство проводить аналіз строків виникнення активів і погашення зобов'язань і планує свою ліквідність у залежності від очікуваних строків погашення відповідних фінансових інструментів. Надходжень від

операційної діяльності достатньо для своєчасного погашення зобов'язань. Кредитний ризик. Кредитний ризик являє собою ризик того, що Товариство понесе фінансові збитки у випадку, якщо контрагенти не виконують свої зобов'язання за фінансовим інструментом або клієнтським договором. Фінансові інструменти, які потенційно наражають Товариство на істотну концентрацію кредитного ризику, переважно включають грошові кошти та їх еквіваленти, а також дебіторську заборгованість. Інші ризики відстежуються і аналізуються у кожному конкретному випадку, в тому числі шляхом перевірки партнерів, за допомогою правильних формулювань умов контрактів, контролем за розрахунками на підприємстві, листуванням, виставленням претензій і т.п., налагодження механізму виконання угод, система обліку та контролю, повідомлення контрагента про виконання робіт, терміни поставок.

Крім зазначених вище, суттєвий вплив на діяльність Товариства можуть мати такі зовнішні ризики, як:

- нестабільність, суперечливість законодавства;
- непередбачені дії державних органів;
- нестабільність економічної (фінансової, податкової, зовнішньоекономічної і ін.) політики.

4. Звіт про корпоративне управління:

1) посилення на:

власний кодекс корпоративного управління, яким керується емітент

Товариство не має власного кодексу корпоративного управління. Практика корпоративного управління здійснюється відповідно до принципів та в рамках, визначених законодавством, Статутом та внутрішніми положеннями емітента.

кодекс корпоративного управління фондової біржі, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який емітент добровільно вирішив застосовувати

Товариство не використовує кодекс корпоративного управління фондової біржі, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління.

вся відповідна інформація про практику корпоративного управління, застосовувану понад визначені законодавством вимоги

Товариство застосовує практику корпоративного управління згідно з вимогами, визначеними законодавством.

2) у разі якщо емітент відхиляється від положень кодексу корпоративного управління, зазначеного в абзацах другому або третьому пункту 1 цієї частини, надайте пояснення, від яких частин кодексу корпоративного управління такий емітент відхиляється і причини таких відхилень. У разі якщо емітент прийняв рішення не застосовувати деякі положення кодексу корпоративного управління, зазначеного в абзацах другому або третьому пункту 1 цієї частини, обґрунтуйте причини таких дій

Товариство не має власного кодексу корпоративного управління. Практика корпоративного управління здійснюється відповідно до принципів та в рамках, визначених законодавством, Статутом та внутрішніми положеннями емітента.

3) інформація про загальні збори акціонерів (учасників)

Вид загальних зборів	річні	позачергові
	X	

Дата проведення	26.07.2019
Кворум зборів	98,6701
Опис	<p>Порядок денний зборів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Прийняття рішення про обрання складу та членів лічильної комісії та припинення їх повноважень. 2.Розгляд звіту Наглядової ради Товариства за 2018 рік. Прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Наглядової ради Товариства за 2018 рік. Затвердження заходів за результатами розгляду звіту Наглядової ради. 3.Розгляд звіту Ревізійної комісії Товариства за 2018 рік. Прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Ревізійної комісії та затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії Товариства за 2018 рік. 4.Розгляд висновків зовнішнього аудиту за 2018 рік та затвердження заходів за результатами його розгляду. 5.Прийняття рішення про затвердження річного звіту (річної фінансової звітності) Товариства за 2018 рік. 6.Прийняття рішення про затвердження основних напрямків діяльності Товариства на 2019 рік. 7.Прийняття рішення про розподіл прибутку та збитків за підсумками господарської діяльності Товариства в 2018 році. 8.Прийняття рішення про зміну типу та найменування Товариства. 9.Прийняття рішення про затвердження нової редакції Статуту Товариства. 10.Прийняття рішення про затвердження нової редакції Положення про Загальні збори акціонерів Товариства. 11.Прийняття рішення про затвердження нової редакції Положення про Наглядову раду Товариства. 12.Прийняття рішення про затвердження нової редакції Положення про Ревізійну комісію Товариства. 13.Прийняття рішення про припинення повноважень членів Наглядової ради Товариства. 14.Обрання членів Наглядової ради Товариства. 15.Затвердження умов цивільно-правових договорів, трудових договорів (контрактів), які укладатимуться з членами Наглядової ради, визначення розміру їх винагороди, обрання особи, уповноваженої на підписання договорів (контрактів) з членами Наглядової ради Товариства. 16.Прийняття рішення про припинення повноважень членів Ревізійної комісії Товариства. 17.Обрання членів Ревізійної комісії Товариства. <p>На зборах були прийняті наступні рішення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прийнятий до відома звіт Наглядової ради Товариства за 2018 рік. Роботу Наглядової ради у 2018 році визнано задовільною та такою, що відповідає загальній стратегії розвитку, основним напрямкам діяльності Товариства, а також інтересам Товариства та акціонерів в цілому. За наслідками розгляду звіту Наглядової ради затверджені заходи щодо продовження активної діяльності щодо виконання цілей, встановлених для Товариства та подальшого впровадження заходів щодо підвищення рівня корпоративного управління у Товаристві. Затверджені заходи щодо зростання обсягів виробництва з метою отримання прибутку; - за наслідками розгляду звіту Ревізійної комісії Товариства за 2018 рік затверджений звіт та висновки Ревізійної комісії Товариства за 2018 рік. Роботу Ревізійної комісії Товариства у 2018 році визнано задовільною та такою, що відповідає загальній стратегії розвитку, основним напрямкам діяльності

	<p>Товариства, а також інтересам Товариства та акціонерів в цілому;</p> <ul style="list-style-type: none"> - прийняті до відома висновки зовнішнього аудиту за 2018 рік. Затверджені заходи щодо зростання обсягів виробництва з метою отримання прибутку; - затверджений річний звіт (річна фінансова звітність) Товариства за 2018 рік; - затверджені основні напрямки діяльності Товариства на 2019 рік; - збиток Товариства, отриманий за підсумками господарської діяльності Товариства в 2018 році покрити за рахунок прибутків майбутніх періодів. У зв'язку з відсутністю чистого прибутку за підсумками 2018 року та нерозподіленого прибутку за підсумками попередніх років дивіденди не нараховувати та не виплачувати; - змінений тип Товариства з публічного на приватне. Затверджене нове найменування Товариства у такій редакції: повне найменування Товариства українською мовою: Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання". Скорочене найменування Товариства українською мовою: АТ "Сумське НВО". Повне найменування Товариства російською мовою: Акционерное общество "Сумское машиностроительное научно-производственное объединение". Скорочене найменування Товариства російською мовою: АО "Сумское НПО". Повне найменування Товариства англійською мовою: "Sumy Machine-Building Science and Production Association" Joint-Stock Company. Скорочене найменування Товариства англійською мовою: "Sumy NPO" JSC; - затверджена нова редакція Статуту Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"; - затверджена нова редакція Положення про Загальні збори Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"; - затверджена нова редакція Положення про Наглядову раду Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"; - затверджена нова редакція Положення про Ревізійну комісію Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"; - припинені повноваження членів Наглядової ради Товариства та обраний новий склад Наглядової ради Товариства; - затверджені умови договору, що укладатиметься з членами Наглядової ради Товариства; - припинені повноваження членів Ревізійної комісії Товариства та обраний новий склад Ревізійної комісії Товариства. <p>Протокол №34 від 26.07.2019р. загальних зборів акціонерів Товариства (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/informatsiya-ob-obshhih-sobraniyah-aktsionerov/).</p>
--	---

Який орган здійснював реєстрацію акціонерів для участі в загальних зборах акціонерів останнього разу у звітному році?

	Так	Ні
Реєстраційна комісія, призначена особою, що скликала загальні збори		X
Акціонери		X
Депозитарна установа	X	
Інше (вказати)		

Який орган здійснював контроль за станом реєстрації акціонерів або їх представників для участі в останніх загальних зборах у звітному році (за наявності контролю)?

	Так	Ні
--	-----	----

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку		X
Акціонери, які володіють у сукупності більше ніж 10 відсотками акцій		X

У який спосіб відбувалось голосування з питань порядку денного на загальних зборах останнього разу у звітному році?

	Так	Ні
Підняттям карток		X
Бюлетенями (таємне голосування)	X	
Підняттям рук		X
Інше (зазначити)		

Які основні причини скликання останніх позачергових зборів у звітному році?

	Так	Ні
Реорганізація		X
Додатковий випуск акцій		X
Унесення змін до статуту		X
Прийняття рішення про збільшення статутного капіталу товариства		X
Прийняття рішення про зменшення статутного капіталу товариства		X
Обрання або припинення повноважень голови та членів наглядової ради		X
Обрання або припинення повноважень членів виконавчого органу		X
Обрання або припинення повноважень членів ревізійної комісії (ревізора)		X
Делегування додаткових повноважень наглядовій раді		X
Інше (зазначити)	У звітному періоді позачергові загальні збори не скликалися.	

Чи проводились у звітному році загальні збори акціонерів у формі заочного голосування?

	Так	Ні
		X

У разі скликання позачергових загальних зборів зазначаються їх ініціатори:

	Так	Ні
Наглядова рада		X
Виконавчий орган		X
Ревізійна комісія (ревізор)		X
Акціонери (акціонер), які (який) на день подання вимоги сукупно є власниками (власником) 10 і більше відсотків голосуючих акцій товариства		
Інше (зазначити)	У звітному періоді позачергові загальні збори не скликалися.	

У разі скликання, але не проведення річних (чергових) загальних зборів зазначається причина їх не проведення	збори відбулися
---	-----------------

У разі скликання, але не проведення позачергових загальних зборів зазначається причина їх не проведення	позачергові збори не скликалися
--	---------------------------------

4) інформація про наглядову раду та виконавчий орган емітента

Склад наглядової ради (за наявності)

Персональний склад наглядової ради		Незалежний член наглядової ради	Залежний член наглядової ради
Гажиєнко Олександр Геннадійович			X
Функціональні обов'язки члена наглядової ради	<p>Функціональні обов'язки членів Наглядової ради регламентуються Статутом Товариства та Положенням про Наглядову раду (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства із Статутом та внутрішніми положеннями: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/registratsionnye-dokumenty-i-vnutrennie-polozheniya/).</p> <p>Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Гажиєнка Олександра Геннадійовича - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).</p> <p>Згідно з рішенням Наглядової ради АТ "Сумське НВО" (протокол № 26/07-2019/1 від 26.07.2019р.) обрано Головою Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Гажиєнка Олександра Геннадійовича - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).</p> <p>Гажиєнко Олександр Геннадійович також є Головою Наглядової ради АТ "СМНВО-Інжиніринг" (ідентифікаційний код юридичної особи 00205618, місцезнаходження: 40009, м.Суми, вул.Іллінська, 13).</p>		
Тичина Оксана Георгіївна			X
Функціональні обов'язки члена наглядової ради	<p>Функціональні обов'язки членів Наглядової ради регламентуються Статутом Товариства та Положенням про Наглядову раду (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства із Статутом та внутрішніми положеннями: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/registratsionnye-dokumenty-i-vnutrennie-polozheniya/).</p> <p>Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Тичину Оксану Георгіївну - представника акціонера компанії</p>		

	<p>"СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).</p> <p>Згідно з рішенням Наглядової ради АТ "Сумське НВО" (протокол № 26/07-2019/1 від 26.07.2019р.) обрано Секретарем Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Тичину Оксану Георгіївну - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).</p> <p>Тичина Оксана Георгіївна також є Секретарем Наглядової ради АТ "СМНВО-Інжиніринг" (ідентифікаційний код юридичної особи 00205618, місцезнаходження: 40009, м.Суми, вул.Іллінська, 13).</p>	
Харіна Ольга Сергіївна		X
Функціональні обов'язки члена наглядової ради	<p>Функціональні обов'язки членів Наглядової ради регламентуються Статутом Товариства та Положенням про Наглядову раду (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства із Статутом та внутрішніми положеннями: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/registratsionnye-dokumenty-i-vnutrennie-polozheniya/).</p> <p>Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Харіну Ольгу Сергіївну - представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).</p>	
Карпичев Ілля Олександрович		X
Функціональні обов'язки члена наглядової ради	<p>Функціональні обов'язки членів Наглядової ради регламентуються Статутом Товариства та Положенням про Наглядову раду (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства із Статутом та внутрішніми положеннями: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/registratsionnye-dokumenty-i-vnutrennie-polozheniya/).</p> <p>Відповідно до прав, що надані ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства" та згідно з листом акціонера Товариства - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED) (вх. канцелярії Товариства № 6455 від 13.12.2019р.) про заміну члена Наглядової ради Товариства, а саме: відкликання (припинення повноважень) члена Наглядової ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Степанчук Олени Ігорівни та призначення членом Наглядової ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Карпичева Іллі Олександровича, з 13.12.2019р. призначено членом Наглядової ради Товариства (представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED) - Карпичева Іллю Олександровича.</p>	

Третяк Олег Миколайович	X
Функціональні обов'язки члена наглядової ради	<p>Функціональні обов'язки членів Наглядової ради регламентуються Статутом Товариства та Положенням про Наглядову раду (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства із Статутом та внутрішніми положеннями: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/registratsionnye-dokumenty-i-vnutrennie-polozheniya/).</p> <p>Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Третяка Олега Миколайовича - представника -акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).</p> <p>Згідно з п.10.6. Статуту АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство), п.3.6. Положення Про Наглядову раду Товариства та листом (письмовим повідомленням) члена Наглядової ради Товариства Третяка Олега Миколайовича, вх. №3475 від 08.10.2019р. канцелярії Товариства, про припинення повноважень члена Наглядової ради Товариства за власним бажанням, з 22.10.2019р. припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства (представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED) за власним бажанням - Третяка Олега Миколайовича.</p>
Степанчук Олена Ігорівна	X
Функціональні обов'язки члена наглядової ради	<p>Функціональні обов'язки членів Наглядової ради регламентуються Статутом Товариства та Положенням про Наглядову раду (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства із Статутом та внутрішніми положеннями: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/registratsionnye-dokumenty-i-vnutrennie-polozheniya/).</p> <p>Згідно з рішеннями річних загальних зборів акціонерів ПАТ "Сумське НВО" 26.07.2019р. (протокол №34 від 26.07.2019р.) обрано членом Наглядової ради АТ "Сумське НВО" - Степанчук Олену Ігорівну - представника акціонера - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED).</p> <p>Відповідно до прав, що надані ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства" та згідно з листом акціонера АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) - компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED) (вх. канцелярії Товариства № 6455 від 13.12.2019р.) про заміну члена Наглядової ради Товариства, а саме: відкликання (припинення повноважень) члена Наглядової ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Степанчук Олени Ігорівни та призначення членом Наглядової</p>

	<p>ради Товариства - представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед (Stremvol Holdings Limited) Карпичева Іллі Олександровича, з 13.12.2019р. припинено повноваження члена Наглядової ради Товариства (представника акціонера компанії "СТРЕМВОЛ ХОЛДІНГС ЛІМІТЕД" (STREMVOL HOLDINGS LIMITED) - Степанчук Олени Ігорівни.</p>
<p>Чи проведені засідання наглядової ради, загальний опис прийнятих на них рішень; процедури, що застосовуються при прийнятті наглядовою радою рішень; визначення, як діяльність наглядової ради зумовила зміни у фінансово-господарській діяльності товариства</p>	<p>Згідно зі Статутом Наглядова рада АТ "Сумське НВО" (далі - Наглядова рада) складається з 5 членів - фізичних осіб. Станом на 31.12.2019р. Наглядова рада складається з 4 членів - фізичних осіб. Член Наглядової ради Третяк Олег Миколайович, обраний відповідно протоколу № 34 від 26.07.2019р., припинив повноваження за власним бажанням з 22.10.2019р. Відповідно до прав, передбачених ст. 53 Закону України "Про акціонерні товариства" і відповідно до рішення акціонера Товариства - компанії Стремвол Холдінгз Лімітед замінено члена Наглядової ради Товариства, а саме: відізвано (припинено повноваження) члена Наглядової ради Товариства - представника акціонера - компанії Стремвол Холдінгз Лімітед Степанчук Олени Ігорівни, яка обрана загальними зборами акціонерів Товариства 26.07.2019р., і з 13.12.2019р. призначено членом Наглядової ради Товариства представника акціонера компанії Стремвол Холдінгз Лімітед Карпичева Іллі Олександровича.</p> <p>Зазначена кількість членів Наглядової ради є оптимальною для всебічного розгляду, швидкого обміну власними думками та оперативного вирішення питань, що входять до компетенції Наглядової ради, з метою забезпечення інтересів акціонерів. До структури Наглядової ради входять Голова та Секретар, які обрані членами Наглядової ради з їх числа. Голова керує справами Наглядової ради, на Секретаря покладено документування діяльності Наглядової ради та вирішення інших процедурних питань.</p> <p>Функціонування Наглядової ради регламентується Статутом Товариства та Положенням про Наглядову раду (адреса сторінки на власному веб-сайті Товариства із Статутом та внутрішніми положеннями: http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/registratsionnye-dokumenty-i-vnutrennie-polozheniya/).</p> <p>Протягом 2019 року Наглядова рада провела 44 засідання. На засіданнях були розглянуті і прийняті рішення з питань управління акціонерним товариством, погодження укладення значних угод за участю Товариства (прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів), угод, пов'язаних з відчуженням і придбанням товарів (робіт, послуг), забезпечення поточної фінансово-господарської діяльності Товариства, а також з питань затвердження та реалізації стратегії розвитку акціонерного товариства, розглядалися і вирішувалися питання</p>

	<p>про надання акціонерному товариству і асоційованим з ним підприємствам банківських кредитів на поповнення оборотних коштів і забезпечення ведення поточної господарської діяльності; узгодження передачі майна та майнових прав в заставу, іпотеку, укладення договорів поруки.</p> <p>Проводився аналіз і узгодження укладення інших договорів, що підлягають попередньому узгодженню з Наглядовою радою.</p> <p>Крім того, члени Наглядової ради в звітному періоді брали безпосередню участь в підготовці проведення загальних зборів акціонерів Товариства. Узгоджувалися і затверджувалися порядок денний, дата і текст інформаційного повідомлення про проведення зборів, форма і текст бюлетенів для голосування на зборах, попередньо розглядалися і узгоджувалися документи, які виносяться на затвердження акціонерам.</p> <p>Згідно з рішенням Загальних зборів акціонерів Товариства від 26.07.2019р., протокол №34, роботу Наглядової ради у 2018 році визнано задовільною та такою, що відповідає загальній стратегії розвитку, основним напрямкам діяльності Товариства, а також інтересам Товариства та акціонерів в цілому. За наслідками розгляду звіту Наглядової ради затверджені заходи щодо продовження активної діяльності щодо виконання цілей, встановлених для Товариства та подальшого впровадження заходів щодо підвищення рівня корпоративного управління у Товаристві. Затверджені заходи щодо зростання обсягів виробництва з метою отримання прибутку.</p>
--	---

Комітети в складі наглядової ради (за наявності)?

	Так	Ні	Персональний склад комітетів
З питань аудиту		X	
З питань призначень		X	
З винагород		X	
Інше (зазначити)	У складі Наглядової ради жодних комітетів не створено		

Чи проведені засідання комітетів наглядової ради, загальний опис прийнятих на них рішень	У складі Наглядової ради жодних комітетів не створено
У разі проведення оцінки роботи комітетів зазначається інформація щодо їх компетентності та ефективності	У складі Наглядової ради жодних комітетів не створено

Інформація про діяльність наглядової ради та оцінка її роботи

<p>Оцінка роботи наглядової ради</p>	<p>Діяльність Наглядової ради протягом 2019 року була спрямована на забезпечення діяльності АТ "Сумське НВО", полягала у вирішенні питань, віднесених до компетенції Наглядової ради законодавством та Статутом АТ "Сумське НВО". Діяльність Наглядової ради забезпечила проведення Загальних зборів акціонерів АТ "Сумське НВО", погодження значних правочинів, призначення керівників за функціональними напрямками діяльності та вирішення інших питань.</p> <p>Члени Наглядової ради проявили себе як компетентні посадовці, їх кваліфікація та набутий досвід дозволили ефективно вирішувати широкий перелік питань діяльності АТ "Сумське НВО".</p> <p>Протягом 2019 року діяльність Наглядової ради була спрямована на подолання негативного фінансового стану АТ "Сумське НВО", проте зазначена мета ще перебуває в процесі досягнення у зв'язку з тривалим періодом прояву ефекту від погоджених правочинів щодо постачання продукції АТ "Сумське НВО" (строки реалізації контрактів становлять 2 і більше років) та інших ухвалених рішень.</p> <p>Роботу Наглядової ради визнано задовільною та такою, що відповідає загальній стратегії розвитку, основним напрямкам діяльності Товариства, а також інтересам Товариства та акціонерів в цілому. За наслідками розгляду звіту Наглядової ради затверджені заходи щодо продовження активної діяльності щодо виконання цілей, встановлених для Товариства та подальшого впровадження заходів щодо підвищення рівня корпоративного управління у Товаристві. Затверджені заходи щодо зростання обсягів виробництва з метою отримання прибутку.</p>
---	--

Які з вимог до членів наглядової ради викладені у внутрішніх документах акціонерного товариства?

	Так	Ні
Галузеві знання і досвід роботи в галузі		X
Знання у сфері фінансів і менеджменту		X
Особисті якості (чесність, відповідальність)		X
Відсутність конфлікту інтересів		X
Граничний вік		X
Відсутні будь-які вимоги	X	
Інше (зазначити)		X

Коли останній раз обирався новий член наглядової ради, як він ознайомився зі своїми

правами та обов'язками?

	Так	Ні
Новий член наглядової ради самостійно ознайомився зі змістом внутрішніх документів акціонерного товариства	X	
Було проведено засідання наглядової ради, на якому нового члена наглядової ради ознайомили з його правами та обов'язками		X
Для нового члена наглядової ради було організовано спеціальне навчання (з корпоративного управління або фінансового менеджменту)		X
Усіх членів наглядової ради було переобрано на повторний строк або не було обрано нового члена		X
Інше (зазначити)		

Як визначається розмір винагороди членів наглядової ради?

	Так	Ні
Винагорода є фіксованою сумою		X
Винагорода є відсотком від чистого прибутку або збільшення ринкової вартості акцій		X
Винагорода виплачується у вигляді цінних паперів товариства		X
Члени наглядової ради не отримують винагороди		X
Інше (запишіть)	Винагороду отримує Голова Наглядової ради згідно цивільно-правового договору. З іншими членами Наглядової ради укладено цивільно-правові договори на безоплатній основі.	

Склад виконавчого органу

Персональний склад виконавчого органу	Функціональні обов'язки члена виконавчого органу
Лук'яненко Володимир Матвійович	Генеральний директор є одноосібним виконавчим органом управління Товариства, який здійснює управління його поточною діяльністю. Генеральний директор одноосібно, на свій розсуд та під власну відповідальність, ухвалює усі рішення щодо питань, які входять до його компетенції, несе відповідальність за результати господарської діяльності Товариства згідно з принципами та порядком, встановленими Статутом, рішеннями Загальних зборів та Наглядової ради. Генеральний директор підпорядкований та підзвітний Загальним зборам та Наглядовій раді і організовує виконання їх рішень. Поєднання Генеральним директором посад в органах управління інших суб'єктів господарювання допускається лише за згодою Наглядової ради. До компетенції Генерального директора належать усі питання діяльності Товариства, крім тих, що віднесені до виключної компетенції Загальних зборів та Наглядової ради, зокрема він представляє Товариство у відносинах з українськими та іноземними громадянами, особами без громадянства, підприємствами, установами та організаціями, органами державної влади або місцевого самоврядування та будь-якими

	<p>іншими суб'єктами; подає на затвердження Наглядової ради пропозиції щодо організаційної структури управління Товариства; подає для погодження Наглядовій раді кандидатури керівників за функціями управління (їх призначення та звільнення, за виключенням звільнення за власним бажанням) відповідно до організаційної структури управління Товариства, визначає умови оплати їх праці; призначає та звільняє за погодженням із Наглядовою радою керівників відокремлених підрозділів, філій, представництв, застосовує щодо них заходи заохочення та накладає стягнення; організовує розробку та затверджує поточні плани і оперативні завдання Товариства та забезпечує їх реалізацію; розподіляє обов'язки між керівниками за функціями управління; самостійно розпоряджається коштами та майном Товариства, укладає договори, правочини, здійснює операції, в тому числі укладає кредитні договори, договори про надання майна Товариства в заставу, іпотеку тощо, договори про видачу від імені Товариства фінансових гарантій та поручительства з урахуванням вимог, встановлених розділом 13 Статуту; попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту; готує Наглядовій раді висновки та пропозиції по таким правочинам чи операціям; готує пропозиції Наглядовій раді про анулювання акцій чи продаж раніше викуплених Товариством акцій; готує пропозиції Наглядовій раді про розміщення Товариством інших цінних паперів, крім акцій, за винятком векселів, податкових векселів, про порядок та умови їх випуску, а також про викуп розміщених Товариством інших, крім акцій, цінних паперів; подає на розгляд Наглядової ради пропозиції про участь та припинення участі Товариства у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях, підприємствах, установах, організаціях (у тому числі міжнародних, благодійних та інших неприбуткових організаціях); про заснування інших юридичних осіб тощо; за погодженням із Наглядовою радою підписує установчі документи (зміни до установчих документів) нових господарських товариств, інших юридичних осіб, створених Товариством або за участю Товариства, та без довіреності приймає участь (голосує) на установчих та інших зборах таких юридичних осіб; вимагає, у разі необхідності, скликання засідання Наглядової ради, за запрошенням Голови Наглядової ради може приймати участь у засіданнях Наглядової ради з правом дорадчого голосу; вимагає скликання Наглядовою радою позачергових Загальних зборів у разі порушення провадження про визнання Товариства банкрутом або іншої необхідності, у передбачених законодавством випадках, вчинення значного правочину; подає на розгляд Наглядової ради пропозиції щодо скликання чергових та позачергових Загальних зборів, у тому</p>
--	---

	<p>числі про їх порядок денний, рекомендації та проекти рішень з питань порядку денного; здійснює організаційне забезпечення Загальних зборів (за рішенням Наглядової ради) їх скликання та проведення. У разі не-обхідності обрання нового складу Наглядової ради, якщо кількість її членів не відповідає вимогам Статуту, на вимогу членів Наглядової ради, які залишилися, організовує у визначені законодавством строки скликання та проведення позачергових Загальних зборів з метою обрання нового складу Наглядової ради; готує Наглядовій раді пропозиції щодо основних напрямків діяльності Товариства, його планів та звітів про їх виконання; організовує складання та надання Наглядовій раді квартальних та річних звітів Товариства до їх оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів; подає Наглядовій раді пропозиції щодо дивідендної політики; організовує за рішенням Загальних зборів нарахування та виплату доходів за цінними паперами, що випущені Товариством; організовує контроль виконання рішень Загальних зборів та Наглядової ради; у випадках, передбачених законодавством, а також у разі прийняття відповідного рішення Наглядовою радою, забезпечує проведення аудиторської перевірки діяльності Товариства. Кандидатура аудитора та умови договору з ним повинні бути погоджені із Наглядовою радою; без довіреності діє від імені Товариства та вчиняє від його імені юридичні дії у межах компетенції, визначеної Статутом, у тому числі: відкриває та закриває рахунки у банківських установах; підписує усі документи грошового, кредитного, майнового та немайнового характеру, звіти та баланси, листи, звернення тощо; здійснює операції, виступає від імені Товариства у взаємовідносинах з будь-якими третіми особами; наймає на роботу та звільняє з роботи працівників Товариства, вживає до них заходи заохочення за результатами їх трудової діяльності та накладає стягнення за порушення відповідно до законодавства, Статуту та внутрішніх документів Товариства; укладає трудові договори та угоди (крім працівників товариства, підписання трудових договорів з якими законодавством та Статутом віднесено до компетенції інших осіб); встановлює форми, системи та порядок оплати праці працівників Товариства (крім осіб, розмір та умови оплати праці яких визначаються Загальними зборами або Наглядовою радою) згідно з вимогами законодавства, штатні розклади відокремлених підрозділів, філій, представництв Товариства; у межах своєї компетенції видає накази та розпорядження, дає вказівки, обов'язкові для виконання усіма працівниками Товариства, включаючи відокремлені підрозділи, філії, представництва; подає Наглядовій раді з власної ініціативи, у разі необхідності, на погодження накази або інші рішення; здійснює інші функції, які необхідні для забезпечення нормальної роботи Товариства, згідно із</p>
--	---

	<p>законодавством, Статутом та внутрішніми документами Товариства; підписує від імені власника колективний договір, зміни та доповнення до нього; забезпечує оформлення виписок із Статуту (змін до нього), витягів із протоколів Загальних зборів, та інших документів, що затверджено Загальними зборами, та підписує ці документи; вирішує інші питання діяльності Товариства, крім тих, які відповідно до цього Статуту відносяться до компетенції Загальних зборів або Наглядової ради.</p> <p>Статутом товариства передбачені наступні обмеження щодо повноважень Генерального директора, а саме, Генеральний директор не має права утворювати або брати участь (придбавати акції, частки, паї) в підприємствах, що конкурують з Товариством.</p> <p>Товариство є основним місцем роботи Генерального директора. Генеральний директор може обіймати інші оплачувані посади у державних або громадських органах, а також на інших підприємствах, в установах і організаціях виключно за згодою Наглядової ради.</p> <p>Генеральний директор, а також його афілійовані особи не мають права приймати дарунки, інші прямі або непрямі вигоди, що мають на меті спонукати Генерального директора до прийняття конкретного господарського рішення.</p>
--	---

<p>Чи проведені засідання виконавчого органу: загальний опис прийнятих на них рішень; інформація про результати роботи виконавчого органу; визначення, як діяльність виконавчого органу зумовила зміни у фінансово-господарській діяльності товариства</p>	<p>Генеральний директор є одноосібним виконавчим органом управління Товариства, який здійснює управління його поточною діяльністю.</p> <p>Протягом 2019 року діяльність Генерального директора була спрямована на подолання негативного фінансового стану АТ "Сумське НВО", проте зазначена мета ще перебуває в процесі досягнення у зв'язку з тривалим періодом прояву ефекту від погоджених правочинів щодо постачання продукції АТ "Сумське НВО" (строки реалізації контрактів становлять 2 і більше років) та інших ухвалених рішень.</p>
---	---

<p>Оцінка роботи виконавчого органу</p>	<p>Роботу Генерального директора визнано такою, що відповідає загальній стратегії розвитку, основним напрямкам діяльності Товариства, а також інтересам Товариства та акціонерів в цілому.</p>
--	--

Примітки

н/д

5) опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента

В Товаристві система внутрішнього контролю реалізована шляхом контролю бухгалтерського фінансового обліку (інвентаризація і документація, рахунки і подвійний запис); бухгалтерського управлінського обліку (розподіл обов'язків, нормування витрат); аудиту, контролю, ревізії (перевірка документів, перевірка вірності арифметичних розрахунків, перевірка дотримання правил обліку окремих господарських операцій, інвентаризація, усне опитування персоналу, підтвердження і простежування).

Управління ризиками керівництвом Товариства здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Для управління ризиками, що можуть негативно вплинути на поставку та якість продукції, в АТ використовується внутрішній регламент "Положення по оцінці, управлінню ризиками, що впливають на поставку та якість продукції, та планування реагування на наслідки ризиків у нештатних ситуаціях" (Редакція 01). Відповідно до даного Положення АТ ідентифіковані ризики, встановлені критерії наслідків, критерії вірогідності виникнення невідповідності та критерії реагування на невідповідність. По ризикам, що можуть негативно вплинути на поставку та якість продукції, складений відповідний реєстр та вказані заходи щодо управління такими ризиками.

Основними ризиками, що мали негативний вплив на поставку та якість продукції в 2019 році були:

- відтік висококваліфікованого та кваліфікованого персоналу;
- зрив термінів розробки конструкторської та технологічної документації;
- недостатня кількість фінансових засобів.

Чи створено у вашому акціонерному товаристві ревізійну комісію або введено посаду ревізора? (так, створено ревізійну комісію / так, введено посаду ревізора / ні) так, створено ревізійну комісію

Якщо в товаристві створено ревізійну комісію:

Кількість членів ревізійної комісії 3 осіб.

Скільки разів на рік у середньому відбувалися засідання ревізійної комісії протягом останніх трьох років? 1

Відповідно до статуту вашого акціонерного товариства, до компетенції якого з органів (загальних зборів акціонерів, наглядової ради чи виконавчого органу) належить вирішення кожного з цих питань?

	Загальні збори акціонерів	Наглядова рада	Виконавчий орган	Не належить до компетенції жодного органу
Визначення основних напрямів діяльності (стратегії)	так	ні	ні	ні
Затвердження планів діяльності (бізнес-планів)	так	так	ні	ні
Затвердження річного фінансового звіту, або балансу, або бюджету	так	ні	ні	ні

Обрання та припинення повноважень голови та членів виконавчого органу	ні	ні	ні	так
Обрання та припинення повноважень голови та членів наглядової ради	так	ні	ні	ні
Обрання та припинення повноважень голови та членів ревізійної комісії	так	ні	ні	ні
Визначення розміру винагороди для голови та членів виконавчого органу	ні	ні	ні	так
Визначення розміру винагороди для голови та членів наглядової ради	так	ні	ні	ні
Прийняття рішення про притягнення до майнової відповідальності членів виконавчого органу	ні	ні	ні	так
Прийняття рішення про додаткову емісію акцій	так	ні	ні	ні
Прийняття рішення про викуп, реалізацію та розміщення власних акцій	так	ні	ні	ні
Затвердження зовнішнього аудитора	ні	так	ні	ні
Затвердження договорів, щодо яких існує конфлікт інтересів	так	ні	ні	ні

Чи містить статут акціонерного товариства положення, яке обмежує повноваження виконавчого органу приймати рішення про укладення договорів, враховуючи їх суму, від імені акціонерного товариства? (так/ні) так

Чи містить статут або внутрішні документи акціонерного товариства положення про конфлікт інтересів, тобто суперечність між особистими інтересами посадової особи або пов'язаних з нею осіб та обов'язком діяти в інтересах акціонерного товариства?(так/ні) так

Які документи існують у вашому акціонерному товаристві?

	Так	Ні
Положення про загальні збори акціонерів	X	
Положення про наглядову раду	X	
Положення про виконавчий орган		X
Положення про посадових осіб акціонерного товариства		X
Положення про ревізійну комісію (або ревізора)	X	
Положення про порядок розподілу прибутку		X
Інше (запишіть)	інші відсутні	

Як акціонери можуть отримати інформацію про діяльність вашого акціонерного товариства?

Інформація про діяльність акціонерного товариства	Інформація розповсюджується на загальних зборах	Інформація оприлюднюється в загальнодоступній інформаційній	Документи надаються для ознайомлення	Копії документів надаються на	Інформація розміщується на власному веб-сайті
---	---	---	--------------------------------------	-------------------------------	---

		базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку	безпосередн ь о в акціонерно му товаристві	запит акціоне ра	акціонерног о товариства
Фінансова звітність, результати діяльності	так	так	так	так	так
Інформація про акціонерів, які володіють 5 та більше відсотками голосуючих акцій	ні	так	так	так	так
Інформація про склад органів управління товариства	ні	ні	так	так	ні
Протоколи загальних зборів акціонерів після їх проведення	ні	ні	ні	так	так
Розмір винагороди посадових осіб акціонерного товариства	ні	ні	ні	ні	ні

Чи готує акціонерне товариство фінансову звітність у відповідності до міжнародних стандартів фінансової звітності? (так/ні) так

Скільки разів проводилися аудиторські перевірки акціонерного товариства незалежним аудитором (аудиторською фірмою) протягом звітного періоду?

	Так	Ні
Не проводились взагалі		X
Раз на рік	X	
Частіше ніж раз на рік		X

Який орган приймав рішення про затвердження незалежного аудитора (аудиторської фірми)?

	Так	Ні
Загальні збори акціонерів		X

Наглядова рада	X	
Інше (зазначити)		

З ініціативи якого органу ревізійна комісія (ревізор) проводила (проводив) перевірку востаннє?

	Так	Ні
З власної ініціативи	X	
За дорученням загальних зборів		X
За дорученням наглядової ради		X
За зверненням виконавчого органу		X
На вимогу акціонерів, які в сукупності володіють понад та більше 10 відсотками голосуючих акцій		X
Інше (зазначити)		

б) перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента

№ з/п	Повне найменування юридичної особи - власника (власників) або прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи - власника (власників) значного пакета акцій	Ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для юридичної особи - резидента), код/номер з торговельного, банківського чи судового реєстру, реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (для юридичної особи - нерезидента)	Розмір частки акціонера (власника) (у відсотках до статутного капіталу)
1	Стремвол Холдінгс Лімітед (Stremvol Holdings Limited)	HE 216157	83,735996
2	Просцено Трейдинг Лімітед (Prosceno Trading Limited)	157082	13,512435

7) інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента

Загальна кількість акцій	Кількість акцій з обмеженнями	Підстава виникнення обмеження	Дата виникнення обмеження
71 085 000	1 017 298	У відповідності до абзацу другого	22.07.2019

		пункту 10 Розділу VI ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ Закону України "Про депозитарну систему України" власники акцій не уклали з депозитарною установою договорів про обслуговування рахунка в цінних паперах.	
Опис	Станом на 22.07.2019 року у відповідності до абзацу другого пункту 10 Розділу VI ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ Закону України "Про депозитарну систему України" власники 1 017 298 шт. акцій не уклали з депозитарною установою договорів про обслуговування рахунка в цінних паперах.		

8) порядок призначення та звільнення посадових осіб емітента

Наглядова рада АТ "Сумське НВО" згідно зі Статутом Товариства складається з п'яти членів, які обираються загальними зборами з числа акціонерів або осіб, які представляють їхні інтереси. Членом Наглядової ради може бути лише фізична особа. Повноваження члена Наглядової ради - фізичної особи припиняються достроково: у разі прийняття відповідного рішення Загальними зборами у будь-який час і з будь-яких підстав; без ухвалення будь-яких рішень Загальними зборами у разі настання певних обставин, а саме:

- а) за власним бажанням за умови письмового повідомлення Наглядової ради за два тижні;
- б) за станом здоров'я, у тому числі хвороби, що зумовила підтверджену у порядку, встановленому законодавством, тимчасову непрацездатність протягом чотирьох місяців поспіль;
- в) в разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким члена Наглядової ради засуджено до покарання, що виключає можливість виконання ним обов'язків (позбавлення волі, судова заборона обіймати певні посади тощо);
- г) у разі смерті, визнання недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим;
- д) в інших випадках, передбачених законодавством.

Голова та Секретар Наглядової ради обираються членами Наглядової ради з їх числа простою більшістю голосів від кількісного складу Наглядової ради. Наглядова рада має право у будь-який час переобрати Голову чи Секретаря Наглядової ради.

Обрання та припинення повноважень Генерального директора, а також прийняття рішення про його відсторонення здійснює Наглядова рада у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. Строк повноважень Генерального директора складає 3 (три) роки з дати прийняття рішення про його обрання. У випадку закінчення визначеного цим Статутом строку повноважень Генерального директора і відсутності рішення про обрання (переобрання) Генерального директора, строк його повноважень продовжується до моменту обрання (переобрання) Генерального директора у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. Повноваження Генерального директора можуть бути припинені відповідно до рішення Наглядової ради у будь-який час та з будь-яких підстав. Повноваження Генерального директора припиняються достроково без ухвалення органами управління Товариства будь-яких рішень у разі настання певних подій, а саме: за власним бажанням з письмовим повідомленням Наглядової ради за 2 (два) тижні; у разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким Генерального директора засуджено до покарання, що виключає можливість виконання ним обов'язків (позбавлення волі, судова заборона обіймати певні посади тощо); у разі смерті, визнання недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим; в інших випадках, передбачених законодавством. Контракт з Генеральним директором від імені Товариства

підписується Головою Наглядової ради або особою, уповноваженою Наглядовою радою; прийняття рішення про відсторонення Генерального директора від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора.

Призначена особа, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора, здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства у межах компетенції Генерального директора, визначеної Статутом, якщо інше не визначено у рішенні при її обранні; прийняття рішення про відсторонення Генерального директора від здійснення повноважень на час проведення спеціальних перевірок, передбачених законодавством та Статутом, але не більше ніж на три місяці, та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора. Призначена особа, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора, здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства у межах компетенції Генерального директора, визначеної Статутом, якщо інше не визначено у рішенні при її обранні. Ревізійна комісія обирається Загальними зборами в кількості 3 (трьох) осіб строком на 3 (три) роки з числа фізичних осіб, які мають повну цивільну дієздатність, та/або з числа юридичних осіб акціонерів. Обрання Ревізійної комісії здійснюється шляхом кумулятивного голосування у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. У разі, якщо після закінчення строку повноважень Ревізійної комісії Загальними зборами з будь-яких причин не ухвалено рішення про обрання нового складу Ревізійної комісії, її повноваження продовжуються до моменту обрання нового складу Ревізійної комісії. Повноваження Голови та/або членів Ревізійної комісії можуть бути припинені достроково відповідно до рішення Загальних зборів у будь-який час та з будь-яких підстав. Повноваження члена Ревізійної комісії - фізичної особи припиняються достроково: у разі прийняття відповідного рішення Загальними зборами у будь-який час і з будь-яких підстав; без ухвалення будь-яких рішень Загальними зборами у разі настання певних обставин, а саме:

- а) за власним бажанням за умови письмового повідомлення Ревізійної комісії за 2 (два) тижні;
- б) за станом здоров'я, у тому числі і хвороба, що зумовила підтверджену у порядку, встановленому законодавством, тимчасову непрацездатність протягом 4 (чотирьох) місяців поспіль;
- в) в разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким члена Ревізійної комісії засуджено до покарання, що виключає можливість виконання ним обов'язків (позбавлення волі, судова заборона обіймати певні посади тощо);
- г) у разі смерті, визнання недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим;
- д) інших випадках, передбачених законодавством.

Будь-які винагороди або компенсації, які мають бути виплачені посадовим особам емітента в разі їх звільнення, відсутні.

9) повноваження посадових осіб емітента

До виключної компетенції Наглядової ради належить вирішення питань, передбачених Статутом, а також переданих на вирішення Наглядової ради Загальними зборами, а саме: затвердження в межах своєї компетенції положень, якими регулюються питання, пов'язані з діяльністю Товариства, внесення змін до них; затвердження організаційної структури управління Товариства; створення, реорганізація та ліквідація філій, представництв та інших відокремлених підрозділів Товариства, затвердження їх положень, внесення змін до них; вирішення усіх питань щодо скликання та проведення Загальних зборів, зокрема підготовка, затвердження порядку денного Загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення або відмову у включенні пропозицій до порядку денного (крім скликання акціонерами позачергових Загальних зборів); прийняття рішення про проведення чергових або позачергових Загальних зборів відповідно до Статуту та у випадках, встановлених

законодавством; обрання Реєстраційної комісії Загальних зборів, за винятком випадків, встановлених законодавством; прийняття рішення про передачу повноважень Реєстраційної комісії зберігачу або депозитарію, затвердження умов договору про передачу таких повноважень; у випадках, передбачених законодавством та Статутом, визначення особи, що уповноважується відкривати Загальні збори та головувати на них, та/або особи, що уповноважується виконувати функції секретаря Загальних зборів; визначення дати складення переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення Загальних зборів та мають право на участь у Загальних зборах; затвердження форми і тексту бюлетенів для голосування на Загальних зборах; вирішення питань про запрошення на Загальні збори представників аудитора Товариства, посадових осіб Товариства незалежно від володіння ними акціями Товариства, представників органу, який представляє права та інтереси трудового колективу Товариства, будь-яких інших осіб; прийняття рішення про продаж раніше викуплених Товариством акцій; прийняття рішення про розміщення Товариством інших цінних паперів, крім акцій, векселів та податкових векселів, затвердження порядку та умов їх випуску, а також прийняття рішення про їх викуп; затвердження ринкової вартості майна (цінних паперів, інших речей або майнових чи відчужуваних прав) у випадках його оцінки, передбачених Статутом та законодавством, а також прийняття рішення про обрання оцінювача майна Товариства та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг; обрання та припинення повноважень Генерального директора; затвердження умов контракту (строкового трудового договору), який укладатиметься з Генеральним директором, укладення та розірвання контракту, встановлення розміру його винагороди. Контракт з Генеральним директором від імені Товариства підписується Головою Наглядової ради або особою, уповноваженою Наглядовою радою; прийняття рішення про відсторонення Генерального директора від здійснення повноважень та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора.

Призначена особа, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора, здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства у межах компетенції Генерального директора, визначеної Статутом, якщо інше не визначено у рішенні при її обранні; прийняття рішення про відсторонення Генерального директора від здійснення повноважень на час проведення спеціальних перевірок, передбачених законодавством та Статутом, але не більше ніж на три місяці, та обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора. Призначена особа, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Генерального директора, здійснює керівництво поточною діяльністю Товариства у межах компетенції Генерального директора, визначеної Статутом, якщо інше не визначено у рішенні при її обранні; визначення порядку проведення аудиторських перевірок діяльності Товариства, обрання аудитора Товариства та визначення умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг; визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядку та строків виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного законодавством; вирішення питань про участь та припинення участі Товариства у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях, підприємствах, установах, організаціях (у тому числі міжнародних, благодійних та інших неприбуткових організаціях), про заснування інших юридичних осіб; надання попередньої згоди Генеральному директору на укладення Товариством договорів, правочинів чи вчинення операцій щодо набуття чи припинення участі Товариства у складі інших юридичних осіб, в тому числі надання попередньої згоди Генеральному директору на підписання установчих документів таких юридичних осіб або змін до них; вирішення питань, віднесених до компетенції Наглядової ради законодавством, у разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення Товариства; прийняття рішення про вчинення Товариством значного правочину, визначеного пунктом 13.2 Статуту; подання на

розгляд Загальним зборам пропозицій про вчинення значних правочинів, визначених у пунктах 13.3 та 13.4 Статуту; прийняття рішення про вчинення чи відмову від вчинення правочинів, щодо яких є заінтересованість, у випадках, передбачених законодавством та Статутом, або про винесення на розгляд Загальних зборів подання про вчинення цих правочинів; визначення ймовірності визнання Товариства неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, у тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій; прийняття рішення про обрання (заміну) зберігача та/або депозитарія цінних паперів та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг; надсилання пропозиції акціонерам про придбання належних їм акцій особою (особами, що діють спільно), яка придбала контрольний пакет акцій, у випадках, визначених законодавством; затвердження порядку і умов залучення до Товариства інвестицій, у тому числі іноземних; погодження за поданням Генерального директора кандидатур керівників за функціями управління (їх призначення та звільнення, за виключенням звільнення за власним бажанням) відповідно до організаційної структури управління Товариства; пого-дження за поданням Генерального директора кандидатур на посади керівників залежних госпо-дарських товариств та відокремлених підрозділів, філій, представництв (їх призначення та звільнення, за виключенням звільнення за власним бажанням), визначення умов оплати їх праці; прийняття рішень про проведення позачергових ревізій, аудиту господарської діяльності зале-жних господарських товариств та відокремлених підрозділів Товариства, філій, представництв, розгляд результатів ревізій, аудиту; попередній розгляд річних звітів, балансів та висновків по них Ревізійної комісії; визначення форм контролю за діяльністю Генерального директора, здійснення контролю за господарською діяльністю Товариства, ініціювання, в разі необхідності, проведення позачергових ревізій та аудиторських перевірок господарської діяльності Товариства, розгляд результатів ревізій, аудиту; попередній розгляд всіх матеріалів, що пропонуються до розгляду Загальним зборам, крім випадків, передбачених законодавством; подання Загальним зборам пропозицій з питань діяльності Товариства; подання Загальним зборам пропозицій відносно викупу Товариством розміщених ним акцій; контроль за реалізацією основних напрямків діяльності Товариства, ухвалення його стратегії, погодження річного бюджету, бізнес-планів та здійснення контролю за їх реалізацією; аналіз та оцінка дій Генерального директора щодо управління Товариством, реалізації інвестиційної, технічної та цінової політики, додержання раціональної номенклатури товарів і послуг, здійснення інших дій щодо контролю за діяльністю Генерального директора; забезпечення функціонування належної системи внутрішнього та зовнішнього контролю за господарською діяльністю Товариства (що включає, але не обмежується, виявлення недоліків системи контролю, розробку пропозицій та рекомендацій щодо їх вдосконалення, здійснення контролю за ефективністю зовнішнього аудиту, об'єктивністю та незалежністю аудитора, здійснення контролю за усуненням недоліків, які були виявлені під час проведення перевірок Ревізійною комісією та зовнішнім аудитором); розгляд висновків, матеріалів перевірок та службових розслідувань, що проводяться Ревізійною комісією за власною ініціативою, за рішенням Загальних зборів, Наглядової ради чи за вимогою акціонерів Товариства; розгляд та затвердження квартальних звітів, які подає Генеральний директор, а також погодження і внесення на розгляд Загальних зборів річних результатів діяльності Товариства (в тому числі річної фінансової звітності); проведення перевірки достовірності річної та квартальної фінансової звітності до її оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів; визначення загальних засад інформаційної політики Товариства; встановлення порядку надання інформації акціонерам та особам, які не є акціонерами; визначення переліку відомостей, які становлять комерційну таємницю та конфіденційну інформацію, а також встановлення порядку доступу до такої інформації; здійснення контролю за розкриттям інформації та реалізацією інформаційної політики Товариства; погодження наказів

або інших рішень Генерального директора за його поданням; вирішення інших питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

Питання, що належать до виключної компетенції Наглядової ради, не можуть вирішуватися іншими органами управління Товариства, крім Загальних зборів, за винятком випадків, встановлених законодавством.

Питання, які віднесені до компетенції Наглядової ради, можуть вирішуватися нею, у тому числі, за поданням Генерального директора.

Генеральний директор є одноосібним виконавчим органом управління Товариства, який здійснює управління його поточною діяльністю. Генеральний директор одноосібно, на свій розсуд та під власну відповідальність, ухвалює усі рішення щодо питань, які входять до його компетенції, несе відповідальність за результати господарської діяльності Товариства згідно з принципами та порядком, встановленими Статутом, рішеннями Загальних зборів та Наглядової ради. Генеральний директор підпорядкований та підзвітний Загальним зборам та Наглядовій раді і організовує виконання їх рішень. Поєднання Генеральним директором посад в органах управління інших суб'єктів господарювання допускається лише за згодою Наглядової ради.

Обрання та припинення повноважень Генерального директора, а також прийняття рішення про його відсторонення здійснює Наглядова рада у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. Строк повноважень Генерального директора складає 3 (три) роки з дати прийняття рішення про його обрання. У випадку закінчення визначеного цим Статутом строку повноважень Генерального директора і відсутності рішення про обрання (переобрання) Генерального директора, строк його повноважень продовжується до моменту обрання (переобрання) Генерального директора у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. Повноваження Генерального директора можуть бути припинені відповідно до рішення Наглядової ради у будь-який час та з будь-яких підстав. Повноваження Генерального директора припиняються достроково без ухвалення органами управління Товариства будь-яких рішень у разі настання певних подій, а саме: за власним бажанням з письмовим повідомленням Наглядової ради за 2 (два) тижні; у разі набрання законної сили вироком чи рішенням суду, яким Генерального директора засуджено до покарання, що виключає можливість виконання ним обов'язків (позбавлення волі, судова заборона обіймати певні посади тощо); у разі смерті, визнання недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім, померлим; в інших випадках, передбачених законодавством.

До компетенції Генерального директора належать усі питання діяльності Товариства, крім тих, що віднесені до виключної компетенції Загальних зборів та Наглядової ради, зокрема він представляє Товариство у відносинах з українськими та іноземними громадянами, особами без громадянства, підприємствами, установами та організаціями, органами державної влади або місцевого самоврядування та будь-якими іншими суб'єктами; подає на затвердження Наглядової ради пропозиції щодо організаційної структури управління Товариства; подає для погодження Наглядовій раді кандидатури керівників за функціями управління (їх призначення та звільнення, за виключенням звільнення за власним бажанням) відповідно до організаційної структури управління Товариства, визначає умови оплати їх праці; призначає та звільняє за погодженням із Наглядовою радою керівників відокремлених підрозділів, філій, представництв, застосовує щодо них заходи заохочення та накладає стягнення; організовує розробку та затверджує поточні плани і оперативні завдання Товариства та забезпечує їх реалізацію; розподіляє обов'язки між керівниками за функціями управління; самостійно розпоряджається коштами та майном Товариства, укладає договори, правочини, здійснює операції, в тому числі укладає кредитні договори, договори про надання майна Товариства в заставу, іпотеку тощо, договори про видачу від імені Товариства фінансових гарантій та поручительства з урахуванням вимог, встановлених розділом 13 Статуту; попередньо погоджує із Наглядовою радою

укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту; готує Наглядовій раді висновки та пропозиції по таким правочинам чи операціям; готує пропозиції Наглядовій раді про анулювання акцій чи продаж раніше викуплених Товариством акцій; готує пропозиції Наглядовій раді про розміщення Товариством інших цінних паперів, крім акцій, за винятком векселів, податкових векселів, про порядок та умови їх випуску, а також про викуп розміщених Товариством інших, крім акцій, цінних паперів; подає на розгляд Наглядової ради пропозиції про участь та припинення участі Товариства у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях, підприємствах, установах, організаціях (у тому числі міжнародних, благодійних та інших неприбуткових організаціях); про заснування інших юридичних осіб тощо; за погодженням із Наглядовою радою підписує установчі документи (зміни до установчих документів) нових господарських товариств, інших юридичних осіб, створених Товариством або за участю Товариства, та без довіреності приймає участь (голосує) на установчих та інших зборах таких юридичних осіб; вимагає, у разі необхідності, скликання засідання Наглядової ради, за запрошенням Голови Наглядової ради може приймати участь у засіданнях Наглядової ради з правом дорадчого голосу; вимагає скликання Наглядовою радою позачергових Загальних зборів у разі порушення провадження про визнання Товариства банкрутом або іншої необхідності, у передбачених законодавством випадках, вчинення значного правочину; подає на розгляд Наглядової ради пропозиції щодо скликання чергових та позачергових Загальних зборів, у тому числі про їх порядок денний, рекомендації та проекти рішень з питань порядку денного; здійснює організаційне забезпечення Загальних зборів (за рішенням Наглядової ради) їх скликання та проведення. У разі необхідності обрання нового складу Наглядової ради, якщо кількість її членів не відповідає вимогам Статуту, на вимогу членів Наглядової ради, які залишилися, організовує у визначені законодавством строки скликання та проведення позачергових Загальних зборів з метою обрання нового складу Наглядової ради; готує Наглядовій раді пропозиції щодо основних напрямків діяльності Товариства, його планів та звітів про їх виконання; організовує складання та надання Наглядовій раді кварталних та річних звітів Товариства до їх оприлюднення та (або) подання на розгляд Загальних зборів; подає Наглядовій раді пропозиції щодо дивідендної політики; організовує за рішенням Загальних зборів нарахування та виплату доходів за цінними паперами, що випущені Товариством; організовує контроль виконання рішень Загальних зборів та Наглядової ради; у випадках, передбачених законодавством, а також у разі прийняття відповідного рішення Наглядовою радою, забезпечує проведення аудиторської перевірки діяльності Товариства. Кандидатура аудитора та умови договору з ним повинні бути погоджені із Наглядовою радою; без довіреності діє від імені Товариства та вчиняє від його імені юридичні дії у межах компетенції, визначеної Статутом, у тому числі: відкриває та закриває рахунки у банківських установах; підписує усі документи грошового, кредитного, майнового та немайнового характеру, звіти та баланси, листи, звернення тощо; здійснює операції, виступає від імені Товариства у взаємовідносинах з будь-якими третіми особами; наймає на роботу та звільняє з роботи працівників Товариства, вживає до них заходи заохочення за результатами їх трудової діяльності та накладає стягнення за порушення відповідно до законодавства, Статуту та внутрішніх документів Товариства; укладає трудові договори та угоди (крім працівників товариства, підписання трудових договорів з якими законодавством та Статутом віднесено до компетенції інших осіб); встановлює форми, системи та порядок оплати праці працівників Товариства (крім осіб, розмір та умови оплати праці яких визначаються Загальними зборами або Наглядовою радою) згідно з вимогами законодавства, штатні розклади відокремлених підрозділів, філій, представництв Товариства; у межах своєї компетенції видає накази та розпорядження, дає вказівки, обов'язкові для виконання усіма працівниками Товариства, включаючи відокремлені підрозділи, філії, представництва; подає Наглядовій раді з власної

ініціативи, у разі необхідності, на погодження накази або інші рішення; здійснює інші функції, які необхідні для забезпечення нормальної роботи Товариства, згідно із законодавством, Статутом та внутрішніми документами Товариства; підписує від імені власника колективний договір, зміни та доповнення до нього; забезпечує оформлення виписок із Статуту (змін до нього), витягів із протоколів Загальних зборів, та інших документів, що затверджено Загальними зборами, та підписує ці документи; вирішує інші питання діяльності Товариства, крім тих, які відповідно до цього Статуту відносяться до компетенції Загальних зборів або Наглядової ради.

Статутом товариства передбачені наступні обмеження щодо повноважень Генерального директора, а саме, Генеральний директор не має права утворювати або брати участь (придбавати акції, частки, паї) в підприємствах, що конкурують з Товариством.

Товариство є основним місцем роботи Генерального директора. Генеральний директор може обіймати інші оплачувані посади у державних або громадських органах, а також на інших підприємствах, в установах і організаціях виключно за згодою Наглядової ради.

Генеральний директор, а також його афілійовані особи не мають права приймати дарунки, інші прямі або непрямі вигоди, що мають на меті спонукати Генерального директора до прийняття конкретного господарського рішення.

Ревізійна комісія Товариства здійснює перевірки господарсько-фінансової діяльності Дирекції товариства та підзвітна Загальним зборам акціонерів. Ревізійна комісія обирається Загальними зборами в кількості 3 (трьох) осіб строком на 3 (три) роки з числа фізичних осіб, які мають повну цивільну дієздатність, та/або з числа юридичних осіб акціонерів. Обрання Ревізійної комісії здійснюється шляхом кумулятивного голосування у порядку, передбаченому законодавством та Статутом. У разі, якщо після закінчення строку повноважень Ревізійної комісії Загальними зборами з будь-яких причин не ухвалено рішення про обрання нового складу Ревізійної комісії, її повноваження продовжуються до моменту обрання нового складу Ревізійної комісії. Повноваження Голови та/або членів Ревізійної комісії можуть бути припинені достроково відповідно до рішення Загальних зборів у будь-який час та з будь-яких підстав. Згідно зі Статутом товариства, до компетенції Ревізійної комісії належить:

При здійсненні контролю за фінансово-господарською діяльністю Товариства Ревізійна комісія перевіряє достовірність даних, які містяться у річній фінансовій звітності Товариства; відповідність ведення бухгалтерського, податкового, статистичного та інших видів обліку та звітності відповідним нормативним документам; своєчасність і правильність відображення у бухгалтерському обліку усіх фінансово-господарських операцій відповідно до встановлених правил та порядку їх ведення, правильність розрахунків і дотримання термінів перерахувань до бюджету податків, зборів та інших обов'язкових платежів; правильність визначення розміру Статутного капіталу і відповідної кількості акцій, що випускаються, рух Статутного капіталу; дотримання Генеральним директором наданих йому повноважень щодо розпорядження майном Товариства, укладення правочинів та проведення фінансових операцій від імені Товариства; своєчасність та правильність здійснення розрахунків за зобов'язаннями Товариства; зберігання грошових коштів та матеріальних цінностей; використання коштів Резервного капіталу Товариства; правильність нарахування та виплати дивідендів; дотримання порядку оплати акцій Товариства; фінансовий стан Товариства, рівень його платоспроможності, ліквідності активів, співвідношення власних та позичкових коштів; контролює дотримання Товариством законодавства; розглядає звіти внутрішніх і зовнішніх аудиторів та готує відповідні пропозиції Загальним зборам; щонайменше раз на рік виносить на розгляд Загальних зборів звіт та висновки про результати перевірки фінансово-господарської діяльності та достовірності фінансової звітності Товариства за підсумками попереднього (звітного) року; вносить на Загальні збори або Наглядовій раді пропозиції щодо будь-яких питань, віднесених до компетенції Ревізійної комісії, які стосуються фінансової безпеки і стабільності Товариства;

вносить пропозиції до порядку денного Загальних зборів та вимагає скликання позачергових Загальних зборів.

Ревізійна комісія, відповідно до покладених на неї завдань, здійснює планові та спеціальні перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства, його відокремлених підрозділів. За підсумками проведення планових та позапланових перевірок Ревізійна комісія складає висновки та подає їх на розгляд Наглядової ради та органу (акціонеру), що був ініціатором перевірки.

За підсумками перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства за результатами фінансового року Ревізійна комісія готує висновок, в якому міститься інформація про: підтвердження достовірності та повноти даних фінансової звітності за відповідний період; факти порушення законодавства під час провадження фінансово-господарської діяльності, а також встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

Ревізійною комісією у випадках і порядку, визначених законодавством, може проводитись спеціальна перевірка фінансово-господарської діяльності Товариства.

10) Висловлення думки аудитора (аудиторської фірми) щодо інформації, зазначеної у підпунктах 5-9 цього пункту, а також перевірки інформації, зазначеної в підпунктах 1-4 цього пункту

Відповідно до ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" нашим обов'язком є висловити свою думку щодо інформації, зазначеної у пунктах 5 - 9 частини 3 ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок", що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік, та перевірити інформацію, зазначену у пунктах 1 - 4 частини 3 ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок", що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Ми перевірили інформацію, зазначену у пунктах 1 - 4 частини 3 ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок", що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Посилання на власний або будь-який інший прийнятий Товариством кодекс корпоративного управління або інформацію про практику корпоративного управління, а також пояснення щодо відхилень або незастосування окремих положень власного або прийнятого кодексу корпоративного управління у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік відсутні, оскільки Товариство не приймало кодексу корпоративного управління та не застосовувало інший кодекс корпоративного управління або практику корпоративного управління, а відповідні положення корпоративного управління визначені Товариством у Статуті.

Ми також перевірили інформацію про проведені загальні збори акціонерів Товариства та загальний опис прийнятих на зборах рішень; інформацію про персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (правління) Товариства, їхніх комітетів (відсутні), інформацію про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Нашу увагу не привернув будь-який факт, який би свідчив про наявність суттєвої невідповідності між цією інформацією, та інформацією, що міститься у внутрішніх документах Товариства, або нашими знаннями, отриманими під час аудиту.

Ми провели необхідні аудиторські процедури та перевірили інформацію, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2019 рік, щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; інформацію про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про поряд-

призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства.

На нашу думку, інформація щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про порядок призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства, яка міститься у Звіті про корпоративне управління за 2019 рік, складена в усіх суттєвих аспектах, відповідно до вимог пунктів 5-9 частини 3 статті 401 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" № 3480-IV від 23.02.2006 р. та підпунктів 5-9 пункту 4 розділу VII додатка 38 до "Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів", затвердженого рішенням НКЦПФР № 2826 від 03.12.2013 р.

Основні відомості про аудиторську фірму

Товариство з обмеженою відповідальністю "ГЛОССА-АУДИТ"

ТОВ "ГЛОССА-АУДИТ" внесене до Розділу "Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять су-спільний інтерес" Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (номер реєстрації у Реєстрі 3727).

Ключовий партнер, генеральний директор

Товариства з обмеженою відповідальністю

"ГЛОССА-АУДИТ"

Каплін Андрій Павлович

(Сертифікат аудитора Серія А № 007097 від

25.06.1999 р., діючий до 25.06.2023 р.,

номер реєстрації у Реєстрі 101645)

Місцезнаходження: 61052, Україна, м. Харків, вул. Ярославська, будинок 8

"24" грудня 2020 року

VIII. Інформація про осіб, що володіють 5 і більше відсотками акцій емітента

Найменування юридичної особи	Ідентифікаційний код юридичної особи	Місцезнаходження	Кількість акцій (шт.)	Від загальної кількості акцій (у відсотках)	Кількість за видами акцій	
					Прості іменні	Привілейовані іменні
Стремвол Холдінгс Лімітед / Stremvol Holdings Limited	HE 216157	Кіпр, Limassol, Napfliou, 15, 2nd floor, 3025, CY	59 523 733	83,735996	59 523 733	0
Просцено Трейдинг Лімітед / PROSCENO TRADING Limited	157082	Кіпр, місто Лимассол, ул. Зінас Кантер енд Орігенус, п/с3035	9 605 315	13,512435	9 605 315	0
Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи			Кількість акцій (шт.)	Від загальної кількості акцій (у відсотках)	Кількість за типами акцій	
					Прості іменні	Привілейовані іменні
-			0	0	0	0
Усього			69 129 048	97,248431	69 129 048	0

Х. Структура капіталу

Тип та/або клас акцій	Кількість акцій (шт.)	Номінальна вартість (грн)	Права та обов'язки	Наявність публічної пропозиції та/або допуску до торгів на фондовій біржі в частині включення до біржового реєстру
Акції прості іменні	71 085 000	10,00	Згідно з законодавством України	немає
Примітки:				

XI. Відомості про цінні папери емітента
1. Інформація про випуски акцій емітента

Дата реєстрації випуску	Номер свідоцтва про реєстрацію випуску	Найменування органу, що зареєстрував випуск	Міжнародний ідентифікаційний номер	Тип цінного папера	Форма існування та форма випуску	Номінальна вартість (грн)	Кількість акцій (шт.)	Загальна номінальна вартість (грн)	Частка у статутному капіталі (у відсотках)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
06.12.2010	1149/1/10	Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку України	UA4000143317	Акція проста бездокументарна іменна	Бездокументарні іменні	10	71 085 000	710 850 000	100
Опис	Акції Товариства не включені до біржевого реєстру жодної біржі								

XIII. Інформація про господарську та фінансову діяльність емітента

1. Інформація про основні засоби емітента (за залишковою вартістю)

Найменування основних засобів	Власні основні засоби (тис. грн)		Орендовані основні засоби (тис. грн)		Основні засоби, усього (тис. грн)	
	на початок періоду	на кінець періоду	на початок періоду	на кінець періоду	на початок періоду	на кінець періоду
1. Виробничого призначення:	325 781	278 089	10 432	115 365	336 213	393 454
будівлі та споруди	110 930	80 298	10 432	109 508	121 362	189 806
машини та обладнання	22 405	19 715	0	0	22 405	19 715
транспортні засоби	10 530	6 524	0	0	10 530	6 524
земельні ділянки	0	0	0	0	0	0
інші	181 916	171 552	0	5 857	181 916	177 409
2. Невиробничого призначення:	2 091	1 417	0	0	2 091	1 417
будівлі та споруди	1 615	1 039	0	0	1 615	1 039
машини та обладнання	1	0	0	0	1	0
транспортні засоби	0	0	0	0	0	0
земельні ділянки	0	0	0	0	0	0
інвестиційна нерухомість	0	0	0	0	0	0
інші	475	378	0	0	475	378
Усього	327 872	279 506	10 432	115 365	338 304	394 871
Опис	<p>Станом на 31.12.2019р. вартість основних фондів, за вирахуванням зносу, склала 280 млн. грн.</p> <p>Основні фонди за складом розподіляються на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - будівлі, споруди та передавальні пристрої - 29,0% загальної суми основних фондів; - робочі машини та обладнання - 7,1%; - транспортні засоби, інструмент і прилади - 6,8%; - інші - 57,1%. <p>Протягом звітної періоду в експлуатацію введено основних фондів на суму 14 457 тис. грн., з них: 14 171 тис. грн. - виробничого призначення, 286 тис. грн. - невикористаного призначення.</p> <p>На території підприємства розташовано близько 5,2 тисяч одиниць як власного, так і орендованого технологічного та підйомно-транспортного обладнання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - металорізального 2 862 од.; - зварювального 680 од.; - кувально-пресового 564 од.; - ливарного 282 од.; - деревообробного 118 од.; - підйомно-транспортного 645 од. 					

2. Інформація щодо вартості чистих активів емітента

Найменування показника	За звітний період	За попередній період
Розрахункова вартість чистих активів (тис.грн)	-6 458 601	-6 488 176
Статутний капітал (тис.грн)	710 850	710 850

Скоригований статутний капітал (тис.грн)		710 850	710 850
Опис	Вартість чистих активів АТ "Сумське НВО" була розрахована згідно з "Методичними рекомендаціями Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо визначення вартості чистих активів акціонерних товариств" від 17.11.2004 року № 485.		
Висновок	Станом на 31 грудня 2019 року вартість чистих активів товариства становила - 6458601 тис. грн. і була меншою статутного капіталу, що не відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема статті 155 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 р. № 435-IV.		

3. Інформація про зобов'язання та забезпечення емітента

Види зобов'язань	Дата виникнення	Непогашена частина боргу (тис. грн)	Відсоток за користування коштами (відсоток річних)	Дата погашення
Кредити банку	X	3 905 470	X	X
у тому числі:				
АТ "ІНГ Банк Україна"	22.05.2008	194 227	0	01.06.2015
АТ "ПУМБ"	31.03.2008	521 096	0	01.11.2019
АТ "ПУМБ"	07.12.2012	236 862	0	01.11.2019
АТ "Сбербанк"	11.02.2011	615 841	0	01.10.2017
АТ "Банк Кредит Дніпро"	08.10.2010	417 002	0	30.08.2017
АТ "Промінвестбанк"	23.02.2012	151 493	0	21.12.2017
АТ "Промінвестбанк"	20.04.2012	963 082	0	21.12.2017
АТ "Промінвестбанк"	05.11.2013	259 282	0	21.12.2017
АТ "Промінвестбанк"	08.11.2013	18 521	0	21.12.2017
АТ "Промінвестбанк"	15.11.2013	54 340	0	21.12.2017
ПАТ "ВБР"	07.03.2013	236 862	0	24.04.2015
ПАТ "ВБР"	22.05.2013	118 431	0	24.04.2015
ПАТ "ВБР"	29.10.2013	118 431	0	24.04.2015
Зобов'язання за цінними паперами	X	0	X	X
у тому числі:				
за облігаціями (за кожним власним випуском):	X	0	X	X
за іпотечними цінними паперами (за кожним власним випуском):	X	0	X	X
за сертифікатами ФОН (за кожним власним випуском):	X	0	X	X
за вексями (всього)	X	0	X	X
за іншими цінними паперами (у тому числі за похідними цінними паперами) (за кожним видом):	X	0	X	X
за фінансовими інвестиціями в корпоративні права (за кожним видом):	X	0	X	X
Податкові зобов'язання	X	77 821	X	X
Фінансова допомога на зворотній основі	X	0	X	X
Інші зобов'язання та забезпечення	X	7 324 279	X	X

Усього зобов'язань та забезпечень	X	11 307 570	X	X
Опис	<p>Кредити банків: відсоток за користування коштами (відсоток річних) - інформація є конфіденційною.</p> <p>Інші зобов'язання: за товари, роботи, послуги (1980137 тис. грн.), розрахунки зі страхування (84763 тис. грн.), розрахування з оплати праці (283918 тис. грн.), за одержаними авансами (672142 тис. грн.), поточні забезпечення (33273 тис. грн.), пенсійні зобов'язання (277894 тис. грн.), інші поточні зобов'язання (3941555 тис. грн.), довгострокові забезпечення (8162 тис. грн.), інші зобов'язання (4 тис. грн.).</p>			

4. Інформація про обсяги виробництва та реалізації основних видів продукції

№ з/п	Основні види продукції	Обсяг виробництва			Обсяг реалізованої продукції		
		у натуральній формі (фізична одиниця виміру)	у грошовій формі (тис.грн)	у відсотках до всієї виробленої продукції	у натуральній формі (фізична одиниця виміру)	у грошовій формі (тис.грн)	у відсотках до всієї реалізованої продукції
1	2	3	4	5	6	7	8
1	вузли та деталі до компресорів	-	210174,1	26	-	109494,4	14
2	крани клапани кульові (од.)	10	11725,3	1	-	2969,6	1
3	компресори відцентровані та поршневі ГПА (од.)	6	294309,2	36	10	339487,3	44
4	насоси вакуумні та відцентрові (од.)	18	30161,4	4	15	47716,3	6
5	теплоенергія (тис.Гкал)	152,6	180571,1	22	153	180570,1	24
6	теплообмінне вентиляційне устаткування та інші машини спеціального призначення	-	8668,7	1	-	4917,3	1
7	вузли та деталі до насосів	-	66681	8	-	56810,8	7
8	інша продукція, роботи (послуги)	-	13858,4	2	-	24117,2	3

5. Інформація про собівартість реалізованої продукції

№ з/п	Склад витрат	Відсоток від загальної собівартості реалізованої продукції (у відсотках)
1	2	3
1	Матеріали	46,37
2	Заробітна плата	28,37
3	Нарахування на заробітну плату	6,24
4	Амортизація	2,59
5	Інші операційні витрати	16,43

6. Інформація про осіб, послугами яких користується емітент

Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи	Товариство з обмеженою відповідальністю "Український Енергетичний Реєстр"
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Ідентифікаційний код юридичної особи	21656006
Місцезнаходження	01010, Україна, Київська обл., м.Київ, вул.Михайла Омеляновича-Павленка, 4/6
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	АЕ № 286614
Найменування державного органу, що видав ліцензію або інший документ	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України
Дата видачі ліцензії або іншого документа	10.10.2013
Міжміський код та телефон	(044) 499-90-08
Факс	(044) 499-90-08
Вид діяльності	Професійна діяльність на фондовому ринку - депозитарна діяльність. Депозитарна діяльність депозитарної установи
Опис	Послуги емітенту надаються згідно з Договором від 20.01.2011р. №10-Е про відкриття рахунків у цінних паперах власникам іменних цінних паперів.

Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи	Публічне акціонерне товариство "Національний депозитарій України"
Організаційно-правова форма	Публічне акціонерне товариство
Ідентифікаційний код юридичної особи	30370711
Місцезнаходження	04071, Україна, Київська обл., м.Київ, вул.Нижній Вал,17/8
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	-
Найменування державного органу, що видав ліцензію або інший документ	-
Дата видачі ліцензії або іншого документа	
Міжміський код та телефон	(044) 591-04-04

Факс	(044) 482-52-07
Вид діяльності	Забезпечує формування та функціонування системи депозитарного обліку цінних паперів
Опис	Діяльність ПАТ "НДУ" не підлягає ліцензуванню відповідно до статті 29 Закону України "Про депозитарну систему України". Послуги Товариству надаються згідно з Заявою про приєднання до умов договору про обслуговування випусків цінних паперів від 25.11.2013р. №ОВ-2264

Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи	Акціонерне товариство "Страхова компанія "АХА Страхування"
Організаційно-правова форма	Акціонерне товариство
Ідентифікаційний код юридичної особи	20474912
Місцезнаходження	04070, Україна, Київська обл., м.Київ, вул.Іллінська, 8
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	АВ №483288
Найменування державного органу, що видав ліцензію або інший документ	Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України
Дата видачі ліцензії або іншого документа	17.09.2009
Міжміський код та телефон	(044) 391-11-22
Факс	(044) 499-24-99
Вид діяльності	Послуги у сфері страхування
Опис	Договори страхування майна, особистого страхування від нещасних випадків членів добровільних пожежних дружин, особистого страхування від нещасних випадків робітників рентген лабораторії.

Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи	Адвокатське об'єднання "Група правової допомоги"
Організаційно-правова форма	Інші організаційно-правові форми
Ідентифікаційний код юридичної особи	41959235
Місцезнаходження	40004, Україна, Сумська обл., м.Суми, вул.Горького, 58
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	-
Найменування державного органу, що видав ліцензію або інший документ	-
Дата видачі ліцензії або іншого документа	
Міжміський код та телефон	(0542) 68-60-19
Факс	(0542) 68-60-19

Вид діяльності	Надання правової допомоги
Опис	Договір про надання правової допомоги №1 від 03.03.2018р. Додаткова угода №2 від 11.06.2018р. до договору.

Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи	Товариство з обмеженою відповідальністю "ГЛОССА-АУДИТ"
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Ідентифікаційний код юридичної особи	34013943
Місцезнаходження	61052, Україна, Харківська обл., м.Харків, 61052, Україна, м. Харків, вул. Ярославська, буд.8
Номер ліцензії або іншого документа на цей вид діяльності	3727
Найменування державного органу, що видав ліцензію або інший документ	Аудиторська палата України
Дата видачі ліцензії або іншого документа	02.03.2006
Міжміський код та телефон	(057) 777 02 07
Факс	-
Вид діяльності	Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування (КВЕД - 69.20)
Опис	№3727; Рішення Аудиторської Палати України від 160/3 від 02.03.2006, подовжене Рішенням Аудиторської Палати України від 26.11.2015 №317/4 з терміном дії до 26 листопада 2020 року. Договір б/н від 30 грудня 2019 року: Аудит окремої та консолідованої фінансової звітності за 2019 рік.

XIV. Інформація про вчинення значних правочинів або правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість (далі - правочинів із заінтересованістю), або про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів та відомості про осіб, заінтересованих у вчиненні товариством правочинів із заінтересованістю, та обставини, існування яких створює заінтересованість

Інформація про вчинення значних правочинів

№ з/п	Дата прийняття рішення	Найменування уповноваженого органу, що прийняв рішення	Ринкова вартість майна або послуг, що є предметом правочину (тис.грн)	Вартість активів емітента за даними останньої річної фінансової звітності (тис.грн)	Співвідношення ринкової вартості майна або послуг, що є предметом правочину, до вартості активів емітента за даними останньої річної фінансової звітності (у відсотках)	Предмет правочину	Дата вчинення правочину	Дата розміщення інформації про прийняття рішення щодо надання згоди на вчинення значних правочинів в загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку	URL-адреса сторінки власного веб-сайту товариства, на якій розміщена інформація про прийняття рішення щодо надання згоди на вчинення значних правочинів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	14.05.2019	Наглядова	120	5 129 363	0,0023	Укладення між	15.05.2019	15.05.2019	http://snpo.ua/ru/o-

		рада				Товариством, Контрагентом 1 і Контрагентом 2 договору про внесення змін до Договору оренди земельної ділянки в частині заміни орендаря земельної ділянки, розташованої в м. Суми, площею 0,3288 га.			kompanii/dlya- aktsionerov/osobaya- i-regulyarnaya- informatsiya- emitenta/osobaya- informatsiya- emitenta/
--	--	------	--	--	--	---	--	--	---

Опис:

14.05.2019р., протокол 14/05-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством, Контрагентом 1 і Контрагентом 2 договору про внесення змін до Договору оренди земельної ділянки в частині заміни орендаря земельної ділянки, розташованої в м. Суми, площею 0,3288 га. Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.

2	24.06.2019	Наглядова рада	79,729	5 129 363	0,0015	укладення між Товариством та Контрагентом Договору оренди нерухомого майна. Предмет оренди - нежитлові приміщення загальною площею 296,8 м2 в м. Суми.	24.06.2019	24.06.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
---	------------	-------------------	--------	-----------	--------	---	------------	------------	---

Опис:

24.06.2019р., протокол 24/06-2019/2, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством та Контрагентом Договору оренди нерухомого майна (далі - Договір оренди). Загальна вартість Договору оренди складає 79729 грн.

Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування,

відмова від земельної ділянки тощо)".
Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.

3	24.06.2019	Наглядова рада	2 188,0632	5 129 363	0,0426	укладення між Товариством та Контрагентом 1 Договору купівлі-продажу цінних паперів у кількості 253 штуки	24.06.2019	24.06.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
---	------------	----------------	------------	-----------	--------	---	------------	------------	---

Опис:

24.06.2019р., протокол 24/06-2019/3, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством та Контрагентом 1 Договору купівлі-продажу цінних паперів у кількості 253 штуки (далі - Договір 1). Загальна вартість Договору 1 складає 2 188 063,20 грн.
Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується оформлення Товариством договорів, правочинів та операцій з цінними паперами (за виключенням операцій з векселями, податковими векселями), а також корпоративними правами (частками, паями, долями тощо) в статутному капіталі інших юридичних осіб будь-яких форм власності".
Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.

4	24.06.2019	Наглядова рада	2 240	5 129 363	0,0436	укладення між Товариством та Контрагентом 2 Договору купівлі-продажу цінних паперів у кількості 259 штук	24.06.2019	24.06.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
---	------------	----------------	-------	-----------	--------	--	------------	------------	---

Опис:

24.06.2019р., протокол 24/06-2019/3, Наглядовою радою Товариства було прийнято рішення про укладення між Товариством та Контрагентом 2 Договору купівлі-продажу

<p>цінних паперів у кількості 259 штук (далі - Договір 2). Загальна вартість Договору 2 складає 2 240 000,00 грн.</p> <p>Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується оформлення Товариством договорів, правочинів та операцій з цінними паперами (за виключенням операцій з векселями, податковими векселями), а також корпоративними правами (частками, паями, долями тощо) в статутному капіталі інших юридичних осіб будь-яких форм власності".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
5	24.06.2019	Наглядова рада	17 100,39	5 129 363	0,3333	укладення між Товариством та Контрагентом 3 Договору купівлі-продажу цінних паперів у кількості 1980 штуки	24.06.2019	24.06.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
<p>Опис:</p> <p>24.06.2019р., протокол 24/06-2019/3, Наглядовою радою Товариства було прийнято рішення про укладення між Товариством та Контрагентом 3 Договору купівлі-продажу цінних паперів у кількості 1980 штук (далі - Договір 3). Загальна вартість Договору 3 складає 17 100 390,00 грн.</p> <p>Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується оформлення Товариством договорів, правочинів та операцій з цінними паперами (за виключенням операцій з векселями, податковими векселями), а також корпоративними правами (частками, паями, долями тощо) в статутному капіталі інших юридичних осіб будь-яких форм власності".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
6	15.07.2019	Наглядова рада	3 911,285	5 129 363	0,076	припинення Товариством оренди земельної ділянки площею 0,3784 га, розташованої в м.Суми	15.07.2019	16.07.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/

									emitenta/
Опис:									
<p>15.07.2019р., протокол 15/07-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про припинення Товариством оренди земельної ділянки площею 0,3784 га, розташованої в м.Суми, яку Товариство орендувало згідно з договором оренди земельної ділянки, укладеним між Товариством та Контрагентом, в зв'язку з продажем об'єктів нерухомості Товариства, розташованих на зазначеній земельній ділянці, в порядку реалізації арештованого майна шляхом повернення зазначеної земельної ділянки Контрагенту. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки становить 3 911 285 грн.</p> <p>Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядівій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
7	15.07.2019	Наглядова рада	19 222,75	5 129 363	0,374	припинення Товариством оренди земельної ділянки площею 1,2500 га, розташованої в м.Суми	15.07.2019	16.07.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
Опис:									
<p>15.07.2019р., протокол 15/07-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про припинення Товариством оренди земельної ділянки площею 1,2500 га, розташованої в м.Суми, яку Товариство орендувало згідно з договором оренди земельної ділянки, укладеним між Товариством та Контрагентом, в зв'язку з завершенням терміну дії договору і продажем об'єктів нерухомості Товариства, розташованих на зазначеній земельній ділянці, в порядку реалізації арештованого майна шляхом повернення зазначеної земельної ділянки Контрагенту. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки становить 19 222 750 грн.</p> <p>Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядівій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									

8	15.07.2019	Наглядова рада	412,881	5 129 363	0,008	укладення між Товариством та Контрагентом договору про внесення змін до договору оренди земельної ділянки, розташованої в м. Суми площею 7,3767 га в частині продовження терміну дії Договору оренди	15.07.2019	16.07.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
---	------------	----------------	---------	-----------	-------	--	------------	------------	---

Опис:

15.07.2019р., протокол 15/07-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством та Контрагентом договору про внесення змін до договору оренди земельної ділянки, розташованої в м. Суми площею 7,3767 га, на якій розташовані об'єкти нерухомості Товариства, в частині продовження терміну дії Договору оренди. Орендна плата за рік 412 881 грн.

Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.

9	16.07.2019	Наглядова рада	0,756	5 129 363	0,00002	укладення між Товариством і Контрагентом 1 договору оренди нерухомого майна (нежитлове приміщення площею 8,6 м2, розташоване в м. Суми)	16.07.2019	17.07.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
---	------------	----------------	-------	-----------	---------	---	------------	------------	---

Опис:

16.07.2019р., протокол 16/07-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством і Контрагентом 1 договору оренди нерухомого майна (нежитлове приміщення площею 8,6 м2, розташоване в м. Суми). Орендна плата за 2 місяці 756 грн.

Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.

10	16.07.2019	Наглядова рада	116,403	5 129 363	0,0023	укладення між Товариством і Контрагентом 2 договору оренди нерухомого майна (частина нежитлового приміщення площею 39,6 м2, розташованого в м.Києві)	16.07.2019	17.07.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
----	------------	----------------	---------	-----------	--------	--	------------	------------	---

Опис:

16.07.2019р., протокол 16/07-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством і Контрагентом 2 договору оренди нерухомого майна (частина нежитлового приміщення площею 39,6 м2, розташованого в м.Києві). Орендна плата за рік 116 403 грн.

Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.

11	18.07.2019	Наглядова рада	379 314,48	5 129 363	7,4	укладення між Товариством та Контрагентом контракту на	18.07.2019	18.07.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-
----	------------	----------------	------------	-----------	-----	--	------------	------------	---

						поставку технологічного обладнання та виконання робіт для дотискувальної компресорної станції (далі - Контракт). Загальна вартість обладнання та робіт за Контрактом - 14 668 000,00 доларів США.			i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
Опис:									
<p>18.07.2019р., протокол 18/07-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством та Контрагентом контракту на поставку технологічного обладнання та виконання робіт для дотискувальної компресорної станції (далі - Контракт). Загальна вартість обладнання та робіт за Контрактом - 14 668 000,00 доларів США. Офіційний курс НБУ станом на 18.07.2019р.: 1 дол.США = 25,86 грн.</p> <p>Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.1 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, якщо ціна/вартість майна, робіт або послуг, що є їх предметом, перевищує 80 000 000 (вісімдесят мільйонів) гривень".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
12	23.07.2019	Наглядова рада	166 685,282	5 129 363	3,25	про укладення між Товариством та Контрагентом угоди про погодження графіка погашення заборгованості (реструктуризації заборгованості) на таких умовах: - Товариство зобов'язується погасити заборгованість за договором про постачання електричної енергії, яка становить 166 685 282,39 грн .	23.07.2019	23.07.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aksionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/

Опис:									
<p>23.07.2019р., протокол 23/07-2019, Наглядовою радою ПАТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладення між Товариством та Контрагентом угоди про погодження графіка погашення заборгованості (реструктуризації заборгованості) (далі - Угода про реструктуризацію) на таких умовах: - Товариство зобов'язується погасити заборгованість за договором про постачання електричної енергії, яка становить 166 685 282,39 грн .; - Товариство погашає заборгованість частинами до 01.01.2030р., та погодження укладення угоди про умови оплати Товариством передбачених договором про постачання електричної енергії штрафних та інших фінансових санкцій на наступних умовах: - нарахування штрафних і фінансових санкцій на заборгованість, визначену в Угоді про реструктуризацію зупиняється з 01.01.2019р.;</p> <p>- Товариство звільняється від сплати всього розміру штрафних і фінансових санкцій нарахованих до 31.12.2018р. включно на вказаний в Угоді про реструктуризацію розмір заборгованості.</p> <p>Згідно з п.11.11.8 Статуту Товариства Генеральний директор попередньо погоджує із Наглядовою радою укладення Товариством правочинів чи вчинення операцій, визначених розділом 13 Статуту. Згідно з п.13.1.1 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, якщо ціна/вартість майна, робіт або послуг, що є їх предметом, перевищує 80 000 000 (вісімдесят мільйонів) гривень".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
13	25.09.2019	Наглядова рада	279 703,356	5 129 363	5,45	виготовлення та постачання Контрагенту чотирьох блоків відцентрового компресора для ГПА-Ц-16С/57-1,7М1 згідно специфікації №1 до Договору №1 (далі - Обладнання 1), виконання робіт з шеф-монтажу та пусконаладженн я Обладнання 1 (далі - Роботи 1), надання послуг з навчання персоналу по експлуатації Обладнання 1, навчання персоналу правилам експлуатації Обладнання 1 (далі - Послуги 1). Загальна вартість	25.09.2019	26.09.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/

						Обладнання 1, Робіт 1 та Послуг 1 по Договору №1 складає 279 703 356,00 грн. з ПДВ.			
Опис:									
<p>25.09.2019р., протокол 25/09-2019, Наглядовою радою АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про схвалення укладеного між Товариством та Контрагентом Договору №1, предметом якого є виготовлення та постачання Контрагенту чотирьох блоків відцентрового компресора для ГПА-Ц-16С/57-1,7М1 згідно специфікації №1 до Договору №1 (далі - Обладнання 1), виконання робіт з шеф-монтажу та пусконаладження Обладнання 1 (далі - Роботи 1), надання послуг з навчання персоналу по експлуатації Обладнання 1, навчання персоналу правилам експлуатації Обладнання 1 (далі - Послуги 1).</p> <p>Загальна вартість Обладнання 1, Робіт 1 та Послуг 1 по Договору №1 складає 279 703 356,00 грн. з ПДВ.</p> <p>Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.1 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, якщо ціна/вартість майна, робіт або послуг, що є їх предметом, перевищує 80 000 000 (вісімдесят мільйонів) гривень".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 5 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 5 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 5 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
14	25.09.2019	Наглядова рада	263 907,96	5 129 363	5,14	виготовлення та постачання Контрагенту чотирьох відсіків та блоків ГПА-Ц- 16С/57-1,7М1 згідно специфікації №1 до Договору №2 (далі - Обладнання 2), виконання робіт з шеф-монтажу та пусконаладженн я Обладнання 2 (далі - Роботи 2), надання послуг з навчання персоналу по експлуатації Обладнання 2, навчання персоналу правилам експлуатації Обладнання 2	25.09.2019	26.09.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/

						(далі - Послуги 2). Загальна вартість Обладнання 2, Робіт 2 та Послуг 2 по Договору №2 складає 263 907 960,00 грн. з ПДВ.			
Опис:									
<p>25.09.2019р., протокол 25/09-2019, Наглядовою радою Товариства було прийнято рішення про схвалення укладеного між Товариством та Контрагентом Договору №2, предметом якого є виготовлення та постачання Контрагенту чотирьох відсіків та блоків ГПА-Ц-16С/57-1,7М1 згідно специфікації №1 до Договору №2 (далі - Обладнання 2), виконання робіт з шеф-монтажу та пусконаладження Обладнання 2 (далі - Роботи 2), надання послуг з навчання персоналу по експлуатації Обладнання 2, навчання персоналу правилам експлуатації Обладнання 2 (далі - Послуги 2).</p> <p>Загальна вартість Обладнання 2, Робіт 2 та Послуг 2 по Договору №2 складає 263 907 960,00 грн. з ПДВ.</p> <p>Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.1 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, якщо ціна/вартість майна, робіт або послуг, що є їх предметом, перевищує 80 000 000 (вісімдесят мільйонів) гривень".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 5 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 5 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 5 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
15	04.10.2019	Наглядова рада	143 746,5351 9	5 129 363	2,8	Договір на постачання природного газу для виробництва теплової енергії для надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню. Загальна вартість Договору - 143 746 535,19 грн. з ПДВ.	04.10.2019	04.10.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
Опис:									
<p>04.10.2019р., протокол 04/10-2019, Наглядовою радою АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення погодити укладення між Товариством та Контрагентом Договору на постачання природного газу для виробництва теплової енергії для надання послуг з опалення та постачання гарячої води населенню.</p> <p>Загальна вартість Договору - 143 746 535,19 грн. з ПДВ.</p> <p>Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.1 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, якщо ціна/вартість майна, робіт</p>									

або послуг, що є їх предметом, перевищує 80 000 000 (вісімдесят мільйонів) гривень".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 5 голосів, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 5 голосів, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 5 голосів, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.

16	28.10.2019	Наглядова рада	0	5 129 363	0	припинення права власності Товариства на частину нерухомого майна, розташованого за адресою Сумська обл., Сумський район, с. Зелений гай, з оформленням ліквідації (знищення) зазначених об'єктів нерухомого майна, їх зняттям з бухгалтерського обліку, державною реєстрацією припинення права власності на зазначені об'єкти. Балансова вартість об'єктів нерухомого майна - 0,00 грн.	28.10.2019	29.10.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
----	------------	----------------	---	-----------	---	--	------------	------------	---

Опис:

28.10.2019р., протокол 28/10-2019, Наглядовою радою АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про припинення права власності Товариства на частину нерухомого майна, розташованого за адресою Сумська обл., Сумський район, с. Зелений гай, з оформленням ліквідації (знищення) зазначених об'єктів нерухомого майна, їх зняттям з бухгалтерського обліку, державною реєстрацією припинення права власності на зазначені об'єкти.

Балансова вартість об'єктів нерухомого майна - 0,00 грн.

Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від

земельної ділянки тощо)".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голоси, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 3 голоси, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 1 голос.

17	28.10.2019	Наглядова рада	3 099,3753	5 129 363	0,06	припинення користування Товариством земельною ділянкою, розташованою за адресою Сумська обл., Сумський район, с. Зелений гай, якою Товариство користується на підставі договору тимчасового користування землею. Вартість земельної ділянки за нормативно-грошовою оцінкою - 3 099 375,30 грн.	28.10.2019	29.10.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
----	------------	----------------	------------	-----------	------	--	------------	------------	---

Опис:

28.10.2019р., протокол 28/10-2019, Наглядовою радою Товариства було прийнято рішення про припинення користування Товариством земельною ділянкою, розташованою за адресою Сумська обл., Сумський район, с. Зелений гай, якою Товариство користується на підставі договору тимчасового користування землею.

Вартість земельної ділянки за нормативно-грошовою оцінкою - 3 099 375,30 грн.

Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голоси, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 3 голоси, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 1 голос.

18	14.11.2019	Наглядова рада	1 634,9688	5 129 363	0,0318	укладання між Товариством та Контрагентом	14.11.2019	15.11.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-
----	------------	----------------	------------	-----------	--------	---	------------	------------	---

						додаткової угоди до договору оренди (далі - Договір 1), встановлення орендної плати за Договором 1 в розмірі 1 634 968,80 грн. з ПДВ.			aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
Опис:									
<p>14.11.2019р., протокол 14/11-2019, Наглядовою радою АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) було прийнято рішення про укладання між Товариством та Контрагентом додаткової угоди до договору оренди (далі - Договір 1), встановлення орендної плати за Договором 1 в розмірі 1 634 968,80 грн. з ПДВ.</p> <p>Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голоси, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 3 голоси, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 1 голос.</p>									
19	14.11.2019	Наглядова рада	1 390,06421	5 129 363	0,0271	укладання між Товариством та Контрагентом додаткової угоди до договору оренди нерухомого майна (далі - Договір 2), встановлення орендної плати за Договором 2 в розмірі 1 390 064,21 грн. з ПДВ.	14.11.2019	15.11.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
Опис:									
<p>14.11.2019р., протокол 14/11-2019, Наглядовою радою Товариства було прийнято рішення про укладання між Товариством та Контрагентом додаткової угоди до договору оренди нерухомого майна (далі - Договір 2), встановлення орендної плати за Договором 2 в розмірі 1 390 064,21 грн. з ПДВ.</p> <p>Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".</p>									

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голоси, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 3 голоси, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 1 голос.

20	14.11.2019	Наглядова рада	737,3172	5 129 363	0,0143	укладання між Товариством та Контрагентом додаткової угоди до договору оренди рухомого та нерухомого майна (далі - Договір 3), встановлення орендної плати за Договором 3 в розмірі 737 317,20 грн. з ПДВ	14.11.2019	15.11.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
----	------------	----------------	----------	-----------	--------	---	------------	------------	---

Опис:

14.11.2019р., протокол 14/11-2019, Наглядовою радою Товариства було прийнято рішення про укладання між Товариством та Контрагентом додаткової угоди до договору оренди рухомого та нерухомого майна (далі - Договір 3), встановлення орендної плати за Договором 3 в розмірі 737 317,20 грн. з ПДВ.

Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.2 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".

Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голоси, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 3 голоси, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 1 голос.

21	23.12.2019	Наглядова рада	25,9776	5 129 363	0,0005	припинення Товариством оренди земельної ділянки, площею 146/1000 частин від 0,2742 га, розташованої в м. Суми, яку Товариство орендувало згідно з договором оренди земельної ділянки, укладеним між	23.12.2019	24.12.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
----	------------	----------------	---------	-----------	--------	---	------------	------------	---

						Товариством та Контрагентом, шляхом її повернення Контрагенту. Орендна плата за рік 25 977,60 грн.			
Опис:									
<p>23.12.2019р., протокол 23/12-2019, Наглядова рада Товариства прийняла рішення погодити припинення Товариством оренди земельної ділянки, площею 146/1000 частин від 0,2742 га, розташованої в м. Суми, яку Товариство орендувало згідно з договором оренди земельної ділянки, укладеним між Товариством та Контрагентом, шляхом її повернення Контрагенту. Орендна плата за рік 25 977,60 грн.</p> <p>Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голоси, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									
22	26.12.2019	Наглядова рада	16 270,07419	5 129 363	0,317	укладання між Товариством та Контрагентом договору купівлі-продажу об'єкту нерухомого майна загальною площею 5110,0 кв. м., розташованого в м. Суми, за ціною не менше ніж 16 270 074,19 (без ПДВ).	26.12.2019	27.12.2019	http://snpo.ua/ru/o-kompanii/dlya-aktsionerov/osobaya-i-regulyarnaya-informatsiya-emitenta/osobaya-informatsiya-emitenta/
Опис:									
<p>26.12.2019р., протокол 26/12-2019, Наглядова рада АТ "Сумське НВО" (далі - Товариство) прийняла рішення погодити укладання між Товариством та Контрагентом договору купівлі-продажу об'єкту нерухомого майна загальною площею 5110,0 кв. м., розташованого в м. Суми, за ціною не менше ніж 16 270 074,19 (без ПДВ).</p> <p>Згідно з п.10.15.20 Статуту Товариства Наглядова рада приймає рішення про надання згоди на вчинення Товариством значного правочину у випадках, передбачених статтею 13 Статуту. Згідно з п.13.1.3 Статуту Товариства: "Значним правочином Товариства є: будь-які договори, правочини чи операції, незалежно від ціни договору, розміру правочину чи операції, що є їх предметом, якщо це стосується придбання або відчуження нерухомого майна, у тому числі земельних ділянок, які належать Товариству на праві власності або перебувають у його користуванні (передача у користування (оренду), відчуження, оформлення права власності, користування, відмова від земельної ділянки тощо)".</p> <p>Загальна кількість голосів в Наглядовій раді - 4 голоси, кількість голосів, що взяли участь у засіданні Наглядової ради при прийнятті вищезазначеного рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "за" прийняття рішення - 4 голоси, кількість голосів, що проголосували "проти" прийняття рішення - 0, кількість голосів, що "утрималися" - 0.</p>									

<div>Підприємство</div> <div>Територія</div> <div>Організаційно-правова форма господарювання</div> <div>Вид економічної діяльності</div>	<div>Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"</div> <div>Сумська область, Суми</div> <div>Акціонерне товариство</div> <div>Виробництво інших pomp і компресорів</div>	<div>Дата</div> <div>за ЄДРПОУ</div> <div>за КОАТУУ</div> <div>за КОПФГ</div> <div>за КВЕД</div>	КОДИ
			01.01.2020
			05747991
			5910100000
			230
			28.13

Середня кількість працівників: 3415

Адреса, телефон: 40004 м.Суми, вул.Горького, 58, (0542) 25-04-93

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2019 р.
 Форма №1

			Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	14 461	11 919	
первісна вартість	1001	32 215	32 215	
накопичена амортизація	1002	(17 754)	(20 296)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	56 870	48 556	
Основні засоби	1010	327 872	279 506	
первісна вартість	1011	527 334	497 416	
знос	1012	(199 462)	(217 910)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	237 705	237 705	
інші фінансові інвестиції	1035	13 606	13 606	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	

Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	650 514	591 292
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 538 589	1 333 838
Виробничі запаси	1101	178 977	165 643
Незавершене виробництво	1102	1 020 481	903 448
Готова продукція	1103	339 130	264 697
Товари	1104	1	50
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 757 110	1 925 712
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	35 043	43 525
з бюджетом	1135	6 333	13 575
у тому числі з податку на прибуток	1136	1	1
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	986 096	808 394
Поточні фінансові інвестиції	1160	58 753	48 949
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 040	7 551
Готівка	1166	13	30
Рахунки в банках	1167	31 027	7 521
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	66 371	76 133
Усього за розділом II	1195	4 479 335	4 257 677
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	5 129 849	4 848 969

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	710 850	710 850
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	165 431	130 263
Додатковий капітал	1410	70 426	0

Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-7 438 408	-7 299 714
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	-6 491 701	-6 458 601
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	141 639	277 894
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	42 431
Довгострокові забезпечення	1520	11 896	8 162
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	4	4
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	153 539	328 491
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4 565 346	3 905 470
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	2 228 067	1 980 137
розрахунками з бюджетом	1620	57 608	77 821
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	56 126	84 763
розрахунками з оплати праці	1630	235 963	283 918
одержаними авансами	1635	840 532	672 142
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	24 056	33 273
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3 460 313	3 941 555
Усього за розділом III	1695	11 468 011	10 979 079
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0

Баланс	1900	5 129 849	4 848 969
--------	------	-----------	-----------

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

Підприємство

Акціонерне товариство "Сумське
машинобудівне науково-виробниче
об'єднання"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2020

05747991

Звіт про фінансові результати**(Звіт про сукупний дохід)**

за 2019 рік

Форма №2

I. Фінансові результати

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	766 083	759 815
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(887 223)	(897 369)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	0	0
збиток	2095	(121 140)	(137 554)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	470 636	111 591
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(130 140)	(112 863)
Витрати на збут	2150	(19 941)	(26 431)
Інші операційні витрати	2180	(383 445)	(1 391 880)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(184 030)	(1 557 137)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	976 347	70 036
Інші доходи	2240	76 552	510
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(635 608)	(668 947)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(55 203)	(2 447)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	178 058	0
збиток	2295	(0)	(2 157 985)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	178 058	0
збиток	2355	(0)	(2 157 985)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-49	-50
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-144 909	60 771
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-144 958	60 721
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-144 958	60 721
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	33 100	-2 097 264

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	539 294	521 580
Витрати на оплату праці	2505	337 997	345 384
Відрахування на соціальні заходи	2510	73 290	71 637
Амортизація	2515	33 026	40 473
Інші операційні витрати	2520	222 670	1 104 462
Разом	2550	1 206 277	2 083 536

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	71 085 000	71 085 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	71 085 000	71 085 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	2,504860	-30,357810
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	2,504860	-30,357810
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

Підприємство

Акціонерне товариство "Сумське
машинобудівне науково-виробниче
об'єднання"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2020

05747991

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2019 рік

Форма №3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	308 899	626 820
Повернення податків і зборів	3005	17	77 948
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	77 948
Цільового фінансування	3010	19 677	96 540
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	19 570	96 343
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	76 760	160 157
Надходження від повернення авансів	3020	1 566	4 038
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	0	7
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	15	285
Надходження від операційної оренди	3040	5 827	9 064
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	10 087	18 228
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(291 231)	(644 689)
Праці	3105	(78 407)	(163 200)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(21 356)	(47 095)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(23 824)	(48 161)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(4)	(91)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2 942)	(2 820)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(20 878)	(45 250)
Витрачання на оплату авансів	3135	(22 242)	(14 425)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(2 113)	(875)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(31)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)

Інші витрачання	3190	(32 039)	(66 769)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-48 364	7 842
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	4 660
необоротних активів	3205	227	22 777
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	26	1 769
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	7 180
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	42
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(695)	(3 511)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(7 180)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-442	25 737
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	27 834	67 954
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(2 944)	(67 354)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(10 917)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	24 890	-10 317
Чистий рух коштів за звітний період	3400	-23 916	23 262
Залишок коштів на початок року	3405	31 040	7 749
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	427	29
Залишок коштів на кінець року	3415	7 551	31 040

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

Підприємство

Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне
науково-виробниче об'єднання"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2020

05747991

Звіт про власний капітал

За 2019 рік

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	710 850	165 431	70 426	0	-7 434 883	0	0	-6 488 176
Коригування:	4005	0	0	0	0	0	0	0	0
Зміна облікової політики									
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	-3 525	0	0	-3 525
Скоригований залишок на початок року	4095	710 850	165 431	70 426	0	-7 438 408	0	0	-6 491 701
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	178 058	0	0	178 058
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	-35 168	-70 426	0	-39 364	0	0	-144 958
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	-35 168	-36	0	35 155	0	0	-49
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	0	-70 390	0	-74 519	0	0	-144 909
Розподіл прибутку: Виплати власникам	4200	0	0	0	0	0	0	0	0
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0

Разом змін у капіталі	4295	0	-35 168	-70 426	0	138 694	0	0	33 100
Залишок на кінець року	4300	710 850	130 263	0	0	-7 299 714	0	0	-6 458 601

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

<div>Підприємство</div> <div>Територія</div> <div>Організаційно-правова форма господарювання</div> <div>Вид економічної діяльності</div>	<div>Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"</div> <div>Сумська область, Суми</div> <div>Акціонерне товариство</div> <div>Виробництво інших pomp і компресорів</div>	<div>Дата</div> <div>за ЄДРПОУ</div> <div>за КОАТУУ</div> <div>за КОПФГ</div> <div>за КВЕД</div>	КОДИ
			01.01.2020
			05747991
			5910100000
			230
			28.13

Середня кількість працівників: 3521

Адреса, телефон: 40004 м.Суми, вул.Горького, 58, (0542) 25-04-93

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Консолідований баланс
(Звіт про фінансовий стан)
 на 31.12.2019 р.
 Форма №1-к

			Код за ДКУД	1801007
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	15 015	12 392	
первісна вартість	1001	33 020	33 045	
накопичена амортизація	1002	(18 005)	(20 653)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	57 132	48 797	
Основні засоби	1010	343 861	298 556	
первісна вартість	1011	553 684	528 473	
знос	1012	(209 823)	(229 917)	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
первісна вартість	1016	0	0	
знос	1017	(0)	(0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
первісна вартість	1021	0	0	
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	352 407	334 234	
інші фінансові інвестиції	1035	15 707	15 654	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	
Гудвіл	1050	0	0	

Гудвіл при консолідації	1055	1 390	1 390
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	785 512	711 023
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 603 217	1 400 485
Виробничі запаси	1101	195 848	183 512
Незавершене виробництво	1102	1 020 481	903 448
Готова продукція	1103	362 817	289 327
Товари	1104	24 071	24 198
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 718 214	1 882 766
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	39 481	49 746
з бюджетом	1135	6 754	15 380
у тому числі з податку на прибуток	1136	23	1
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	981 942	804 279
Поточні фінансові інвестиції	1160	58 753	48 949
Гроші та їх еквіваленти	1165	38 457	24 414
Готівка	1166	13	30
Рахунки в банках	1167	38 444	24 384
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	66 055	76 894
Усього за розділом II	1195	4 512 873	4 302 913
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	5 298 385	5 013 936

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	710 850	710 850
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	165 431	130 263

Додатковий капітал	1410	70 426	0
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-7 289 679	-7 163 691
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Неконтрольована частка	1490	-336	-335
Усього за розділом I	1495	-6 343 308	-6 322 913
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	141 639	277 894
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	42 431
Довгострокові забезпечення	1520	11 896	8 162
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	4	4
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	153 539	328 491
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	4 565 346	3 940 999
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	2 226 729	1 995 651
розрахунками з бюджетом	1620	59 736	81 236
у тому числі з податку на прибуток	1621	235	509
розрахунками зі страхування	1625	56 731	85 327
розрахунками з оплати праці	1630	239 086	286 952
одержаними авансами	1635	829 236	680 099
розрахунками з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	24 667	34 238
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3 486 623	3 903 856
Усього за розділом III	1695	11 488 154	11 008 358
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	1700	0	0

утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	5 298 385	5 013 936

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

Підприємство

Акціонерне товариство "Сумське
машинобудівне науково-виробниче
об'єднання"Дата
за ЄДРПОУКОДИ
01.01.2020
05747991

Консолідований звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
Форма №2-к
I. Фінансові результати

Код за ДКУД 1801008

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	851 381	837 323
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(955 801)	(961 695)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:			
прибуток	2090	0	0
збиток	2095	(104 420)	(124 372)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	469 019	109 297
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(138 216)	(120 946)
Витрати на збут	2150	(22 026)	(28 988)
Інші операційні витрати	2180	(381 309)	(1 391 272)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
збиток	2195	(176 952)	(1 556 281)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	165
Інші фінансові доходи	2220	976 471	70 036
Інші доходи	2240	76 552	510
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(635 800)	(668 947)
Втрати від участі в капіталі	2255	(18 226)	(2 587)
Інші витрати	2270	(55 203)	(2 511)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	166 842	0
збиток	2295	(0)	(2 159 615)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 489	-1 712
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	165 353	0
збиток	2355	(0)	(2 161 327)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-49	-54
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-144 909	60 771
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-144 958	60 717
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(0)	(0)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-144 958	60 717
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	20 395	-2 100 610
Чистий прибуток (збиток), що належить: власникам материнської компанії	2470	165 352	-2 161 272
неконтрольованій частці	2475	1	-55
Сукупний дохід, що належить: власникам материнської компанії	2480	20 394	-2 100 555
неконтрольованій частці	2485	1	-55

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	582 524	576 049

Витрати на оплату праці	2505	348 302	361 256
Відрахування на соціальні заходи	2510	75 308	75 039
Амортизація	2515	34 891	42 446
Інші операційні витрати	2520	231 208	1 116 597
Разом	2550	1 272 233	2 171 387

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	71 085 000	71 085 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	71 085 000	71 085 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	2,326130	-30,404830
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	2,326130	-30,404830
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

Підприємство

Акціонерне товариство "Сумське
машинобудівне науково-виробниче
об'єднання"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2020

05747991

Консолідований звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

За 2019 рік
Форма №3-к

Код за ДКУД 1801009

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	394 893	711 045
Повернення податків і зборів	3005	3 202	77 948
у тому числі податку на додану вартість	3006	3 185	77 948
Цільового фінансування	3010	19 703	96 732
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	19 570	96 343
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	95 360	163 794
Надходження від повернення авансів	3020	2 305	4 308
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	0	13
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	21	285
Надходження від операційної оренди	3040	4 704	4 752
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	41 559	18 237
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(350 082)	(697 046)
Праці	3105	(87 694)	(177 375)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(23 445)	(50 435)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(26 009)	(53 581)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(1 220)	(1 950)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2 942)	(4 802)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(21 847)	(46 829)
Витрачання на оплату авансів	3135	(34 355)	(17 820)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(2 120)	(953)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(34)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)

Інші витрачання	3190	(140 003)	(66 924)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-101 961	12 946
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	0	4 660
необоротних активів	3205	227	22 777
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	151	1 769
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	7 180
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	42
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(5 331)	(4 799)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(7 180)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-4 953	24 449
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	147 166	67 954
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(54 298)	(67 354)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(187)	(10 917)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	92 681	-10 317
Чистий рух коштів за звітний період	3400	-14 233	27 078
Залишок коштів на початок року	3405	38 457	11 405
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	190	-26
Залишок коштів на кінець року	3415	24 414	38 457

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

Підприємство

Акціонерне товариство "Сумське машинобудівне
науково-виробниче об'єднання"

Дата

за ЄДРПОУ

КОДИ

01.01.2020

05747991

Консолідований звіт про власний капітал

За 2019 рік

Форма №4-к

Код за ДКУД

1801011

Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії								Неконтр ольована частка	Разом
		Зареєст рований капітал	Капітал у дооцінк ах	Додатко вий капітал	Резервн ий капітал	Нерозп оділен ий прибуто к (непокр итий збиток)	Неопла чений капітал	Вилуче ний капітал	Всього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Залишок на початок року	4000	710 850	165 431	70 426	0	- 7 286 15 4	0	0	- 6 339 447	-336	- 6 339 783
Коригування:	4005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Зміна облікової політики											
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	-3 525	0	0	-3 525	0	-3 525
Скоригований залишок на початок року	4095	710 850	165 431	70 426	0	- 7 289 67 9	0	0	- 6 342 972	-336	- 6 343 308
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	165 352	0	0	165 352	1	165 353
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	-35 168	-70 426	0	-39 364	0	0	-144 958	0	-144 958
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	-35 168	-36	0	35 155	0	0	-49	0	-49

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	0	-70 390	0	-74 519	0	0	-144 909	0	-144 909
Розподіл прибутку: Виплати власникам	4200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій	4260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій	4265	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій	4270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	-35 168	-70 426	0	125 988	0	0	20 394	1	20 395
Залишок на кінець року	4300	710 850	130 263	0	0	-7 163 691	0	0	-6 322 578	-335	6 322 913

Генеральний директор

В.В.Забіцький

Головний бухгалтер

В.М.Клименко

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання»
за 2019 рік станом на 31 грудня 2019 року
(в тисячах українських гривень)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

1.1. Повна назва:

Акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (далі –АТ «Сумське НВО» або товариство).

1.2. Код ЄДРПОУ: 05747991.

1.3. Організаційно-правова форма: акціонерне товариство.

1.4. Місцезнаходження: вул. Горького, 58, м. Суми, Сумська область, 40004.

1.5. АТ «Сумське НВО» почало свою діяльність від заснування в 1896 році на кошти місцевих цукрозаводчиків і бельгійських інвесторів Сумських машинобудівних майстерень. За роки свого розвитку машинобудівні майстерні перетворились у велике підприємство, відоме як «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе». У лютому 1994 року об'єднання шляхом корпоратизації перетворене у відкрите акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В.Фрунзе». Дата державної реєстрації – 28 березня 1994 року. Змінами до Статуту товариства, внесеними рішенням загальних зборів акціонерів 15.04.2011 року (протокол №24), було змінено найменування товариства на «публічне акціонерне товариство». Змінами до Статуту товариства від 01.09.2015р., внесеними рішенням позачергових загальних зборів акціонерів 24.07.2015 року (протокол № 29), було змінено найменування товариства на Публічне акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання». Змінами до Статуту товариства, внесеними рішенням позачергових загальних зборів акціонерів 26.07.2019 року (протокол № 34), було змінено найменування товариства на Акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання». На момент створення акціонерного товариства його єдиним засновником була держава в особі Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України. Наразі акціонерами товариства є фізичні та юридичні особи, які набули право власності на акції товариства у процесі приватизації, на вторинному ринку цінних паперів, а також у порядку спадкування громадян, правонаступництва юридичних осіб та у інших випадках, передбачених чинним законодавством. Держава акціями товариства не володіє. Особами, які володіють більше 10% акцій АТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання», є: Просцено Трейдинг Лімітед (Кіпр) – 13,512% та Стремвол Холдінгс Лімітед (Кіпр) – 83,736%.

1.6. Вищим органом управління АТ «Сумське НВО» є Загальні збори акціонерів.

1.7. Середня кількість працівників протягом 2019 року складала – 3 415 осіб.

1.8. Основні види діяльності:

- виробництво інших pomp і компресорів (КВЕД 28.13);
- виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення, н.в.і.у.в Україні (КВЕД 28.99);
- лісопильне та стругальне виробництво (КВЕД 16.10);
- виробництво дерев'яної тари (КВЕД 16.24);
- кування, пресування, штампування, профілювання; порошкова металургія (КВЕД 25.50);
- професійно-технічна освіта (КВЕД 85.32);
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування (КВЕД 55.10);

- діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах; (КВЕД 71.12);
- дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук (КВЕД 72.19);
- ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення (КВЕД 33.12);
- установлення та монтаж машин і устаткування (КВЕД 33.20).

1.9. Опис основних видів діяльності.

АТ «Сумське НВО» як головна науково-технічна організація України за напрямками обладнання для нафтової та газової промисловості, хімічного виробництва, насосного та центрифугованого обладнання, розробляє та виготовляє різноманітне обладнання практично для всіх галузей, у тому числі і атомної енергетики.

2019 рік був неритмічним для Товариства з огляду на завантаження виробничих потужностей, наявність обігових коштів. За 2019 рік на АТ «Сумське НВО» було виготовлено товарної продукції у діючих цінах на суму 816,1 млн. грн..

Обсяг виробництва забезпечено за рахунок випуску продукції такої номенклатури:

- компресори відцентровані та поршневі, ГПА – 294,3 млн. грн.
- вузли та деталі до компресорів – 210,2 млн. грн.
- теплоенергія – 180,6 млн. грн.
- вузли та деталі до насосів – 66,7 млн. грн.
- насоси вакуумні та відцентрові – 30,1 млн. грн.
- крани, клапани кульові – 11,7 млн. грн.
- виробництво х/о, центрифуг та з/ч до них- 9,3млн. грн.
- виробництво теплообмінного, вентиляційного устаткування та інших машин спеціального призначення- 8,7 млн. грн.
- монтаж обладнання – 3,3 млн. грн.
- інша продукція, роботи (послуги) – 1,2 млн. грн.

За 2019 рік АТ «Сумське НВО» реалізовано продукції на суму 766,1 млн. грн. Із загального обсягу реалізованої продукції поставки на експорт становили 515,4 млн. грн. або 67,3%, з них – до країн далекого зарубіжжя – 363,0 млн. грн. (70,5%).

1.10. Організаційна структура товариства затверджена протоколом Наглядової ради №10/09-2019 від 10.09.2019 року. До складу товариства входять спеціалізовані виробництва: заготівельне, виробництво ГПА і компресорів, хімічного обладнання, виробництво АЕН та комплектуючого обладнання; представництва в містах Київ, філії в республіках Азербайджан та Туркменістан; дитячий оздоровчий центр «Чайка» і санаторій-профілакторій. Дочірніми компаніями АТ «Сумське НВО» станом на 31 грудня 2019 року були товариства з обмеженою відповідальністю: «Фрунзе-Профіль», «Маш-Сервіс», «Суми-Електрод», «Фрунзе-Ювілейна», «Сумиспортінвест», ТОВ «ПроектЕнергоСервіс». Злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення протягом 2019 року не відбувалось.

1.11. Фінансова звітність Товариства підготовлена за рік, що закінчився 31.12.2019 р., та первісно затверджена до випуску 28.02.2020 року.

2. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА

2.1. Ідентифікація та основа підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність АТ «Сумське НВО» складена станом на 31 грудня 2019 року, звітним періодом є 2019 рік. Фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та є фінансовою звітністю загального призначення. Датою переходу на МСФЗ є 1 січня 2012 року.

Концептуальною основою фінансової звітності за рік, що закінчився 31.12.2019 р., є бухгалтерські політики, які базуються на вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО)

Термін «дочірні компанії» використовується у цьому звіті для визначення компаній та інших суб'єктів господарської діяльності, в яких Товариство володіє, прямо чи опосередковано, більш ніж половиною прав голосу або іншим чином може контролювати їх фінансову і операційну політику з метою здобуття економічних вигід.

Ця фінансова звітність є окремою фінансовою звітністю, в якій інвестиції в дочірні та асоційовані компанії відображені за собівартістю, у відповідності до п. 10 МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Станом на 31.12.2019 р. АТ «Сумське НВО» має 6 (шість) дочірніх компаній:

№	Найменування дочірньої компанії	Частка в статутному капіталі	Балансова вартість інвестиції станом на 31.12.2019р., тис. грн.
1	ТОВ «Фрунзе-Профіль»	99,00 %	99
2	ТОВ «Маш-Сервіс»	99,00 %	1 980
3	ТОВ «Суми-Електрод»	99,98%	2 700
4	ТОВ «Фрунзе-Ювілейна»	99,98%	2 147
5	ТОВ «Сумиспортінвест»	99,98 %	13 016
6	ТОВ «ПроектЕнергоСервіс»	100%	1 397

АТ «Сумське НВО» має частку участі в асоційованих підприємствах – товаристві з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (частка власності станом на 31 грудня 2019 року складала 21,68%, балансова вартість інвестиції – 216 365 тис. грн.) та консорціуму «Атоммашпроект» (частка власності станом на 31.12.2019 року складала 50%, балансова вартість інвестиції – 50 тис. грн.).

Припинень (ліквідації) окремих видів діяльності протягом 2019 року не було. Участі у спільних підприємствах товариство не бере. Функціональною валютою ведення бухгалтерського обліку є гривня (надалі – грн.). Фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень (далі – тис. грн.), якщо не зазначено інше. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті відображені у фінансової звітності у гривневому еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України на 31 грудня 2019 року.

2.2. Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності

З 1 січня 2012 року Товариство прийняло МСФЗ 1 "Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності".

Перший повний комплект фінансової звітності за МСФЗ підготовлений за 2012 рік та станом на

31.12.2012 р.

2.3. Нові і переглянуті МСФЗ та інтерпретації

2.3.1. Перше застосування МСФЗ та інтерпретацій

Товариство застосувало наступні МСФЗ, інтерпретації та поправки до них, що мають ефективну дату 01.01.2019 року, у звітному році.

МСФЗ (IFRS) 16 "Оренда"

Товариство застосувало МСФЗ 16 з 01.01.2019 р. МСФЗ 16 запроваджує нові або скориговані вимоги щодо обліку договорів оренди. Він запроваджує істотні зміни до обліку з боку орендаря за рахунок ліквідації відмінності між операційною та фінансовою орендою та вимагає визнання активу з права користування та орендного зобов'язання на момент початку оренди для всіх договорів оренди, за виключенням короткострокової оренди та оренди, за якою базовий актив є малоцінним. Вимоги до обліку з боку орендодавця, в основному, залишилися без змін.

Перехід на МСФЗ 16 "Оренда" не вплинув на класифікацію активів з права користування та орендних зобов'язань, та, за оцінкою керівництва, перше застосування МСФЗ 16 не вплинуло суттєво на фінансовий стан та фінансові результати компанії.

Поправки до МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства", поправки до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", МСБО 19 "Виплати працівникам", Тлумачення КТМФЗ 23 "Невизначеність щодо підходів до податку на прибуток", поправки до МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу", МСФЗ 11 "Спільна діяльність", МСБО 12 "Податки на прибуток", МСБО 23 "Витрати на позики".

Поправки до МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" - Довгострокові частки в асоційованих та спільних підприємствах.

Поправки роз'яснюють, що суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 9 до довгострокових вкладень в асоційовану організацію або спільне підприємство, до яких не застосовується метод пайової участі, але які, по суті, складають частину чистих інвестицій в асоційовану організацію або спільне підприємство (довгострокові вкладення). Мається на увазі, що до таких довгострокових вкладень застосовується модель очікуваних кредитних збитків за МСФЗ 9.

У поправках також пояснюється, що при застосуванні МСФЗ 9 суб'єкт господарювання не бере до уваги збитки, понесені асоційованою організацією або спільним підприємством або збитки від знецінення чистих інвестицій, визнані в якості коригувань чистої інвестиції в асоційовану організацію або спільне підприємство, що виникають внаслідок застосування МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства".

Поправки до МСФЗ 9 - Умови про дострокове погашення з потенційним негативним відшкодуванням.

Згідно МСФЗ 9 борговий інструмент може оцінюватися за справедливою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за умови, що передбачені договором, грошові потоки є "виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу" (критерій SPPI) і інструмент утримується в рамках відповідної бізнес-моделі, що дозволяє таку класифікацію. Поправки до МСФЗ 9 роз'яснюють, що фінансовий актив задовольняє критерію SPPI незалежно від того, яка подія або обставина призводить до дострокового розірвання договору, а також незалежно від того, яка сторона виплачує або отримує обґрунтоване відшкодування за дострокове розірвання договору.

Поправки до МСБО 19 "Виплати працівникам" - "Внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою.

Поправки розглядають порядок обліку у випадках, коли внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду. Поправки роз'яснюють, що якщо внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду, суб'єкт господарювання повинен визначити вартість послуг поточного періоду та чисту величину відсотків стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, виходячи з актуарних припущень і ставок дисконтування, використаних для переоцінки чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою.

Тлумачення КТМФЗ 23 "Невизначеність щодо підходів до податку на прибуток".

У випадках відсутності ясності щодо вимог податкового законодавства стосовно тієї чи іншої операції або до конкретних обставин основним є наступний критерій: чи висока ймовірність того, що податковий орган погодиться з тим трактуванням податкових вимог, яке вибрав суб'єкт господарювання.

Якщо відповідь позитивна, то суб'єкт господарювання повинен відображати у фінансовій звітності ту ж суму, що і у податковій звітності і розглянути необхідність розкриття інформації про існування невизначеності. Якщо відповідь негативна, то сума, відображена у фінансовій звітності, буде відрізнятися від суми в податковій декларації, оскільки вона оцінюється з урахуванням наявної невизначеності.

Для відображення цієї невизначеності використовується один з наступних двох методів оцінки, в залежності від того, який з них дозволить з більшою точністю передбачити результат вирішення невизначеності:

метод найбільш імовірної суми; або

метод очікуваної вартості.

Роз'яснення також вимагає, щоб ті судження і оцінки, які були сформовані суб'єктом господарювання, були переглянуті в разі зміни фактів і обставин - наприклад, внаслідок податкової перевірки або дій, вжитих податковими органами, наступних змін податкових правил, або після закінчення терміну, протягом якого податковий орган має право перевірити правильність обчислення податку.

Тлумачення вступили в силу для річних періодів, що починаються 01 січня 2019 року або після цієї дати.

"Щорічні удосконалення МСФЗ" (цикл 2015 - 2017 років):

МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу".

Іноді суб'єкт господарювання, який є учасником у спільній операції (як визначено в МСФЗ 11 "Спільна діяльність"), отримує контроль над цією спільною операцією. Поправка до МСФЗ 3 пояснює, що якщо і коли суб'єкт господарювання згодом отримає контроль, він проводить переоцінку своєї колишньої частки в спільній операції на дату придбання. Суб'єкт господарювання визнає будь-яку різницю між справедливою вартістю на дату придбання спільної операції та попередньою балансовою вартістю як прибуток або збиток.

Це удосконалення набуло чинності починаючи з 1 січня 2019. Поправки застосовуються перспективно.

МСФЗ 11 "Спільна діяльність".

Удосконалення до МСФЗ 11 стосується ситуацій, коли суб'єкт господарювання є стороною спільної угоди, яка є спільною операцією (як визначено в МСФЗ 11) - але, що важливо, не має спільного контролю над спільною операцією - і згодом отримує спільний контроль. Ця поправка роз'яснює, що якщо і коли суб'єкт господарювання згодом отримає спільний контроль, він не повинен переоцінювати частку, яку він утримував раніше.

Ці поправки набули чинності починаючи з 1 січня 2019 року. Поправки застосовуються перспективно.

МСБО 12 "Податки на прибуток"

У деяких юрисдикціях сума зобов'язання з податку на прибуток, що сплачується суб'єктом господарювання, залежить від дивідендів, виплачених власникам інструментів капіталу. В поправці до МСБО 12 уточнюється, що податкові наслідки (якщо такі є) дивідендів (тобто розподіл прибутку власникам інструментів капіталу пропорційно їх часткам) повинні визнаватися:

одночасно з визнанням зобов'язання сплатити такі дивіденди; і

у складі прибутку або збитку, іншого сукупного доходу або звіту про зміни у власному капіталі, в залежності від того, де суб'єкт господарювання в минулому визнавав операції або події, які згенерували накопичений прибуток, з якої виплачуються дивіденди.

Це удосконалення застосовується починаючи з 1 січня 2019.

МСБО 23 "Витрати на позики".

Поправка до МСБО 23 пояснює, що коли кваліфікований актив, що фінансується за рахунок спеціальних запозичень, стає готовим до використання або продажу, витрати на позики, понесені за спеціальними запозиченнями, більше не можуть бути капіталізовані як частина вартості цього кваліфікованого активу. Але ці запозичення стають частиною пулу позик, запозичених для загальних потреб. Тому з цієї дати ставка, яка застосовується до цих запозичень, включається до визначення ставки капіталізації, яка застосовується до позикових коштів, запозичених для загальних потреб.

Поправка застосовується починаючи з 1 січня 2019 року. Суб'єкти господарювання застосовують цю поправку лише до витрат на позики, понесених з 1 січня 2019 року.

2.3.2. Нові МСФЗ та інтерпретації

Станом на звітну дату опубліковано наступні МСФЗ, зміни до них та інтерпретації, ефективна дата яких не настала:

МСФЗ та правки до них, ефективна дата яких настане 01.01.2020 року

Концептуальні основи фінансової звітності.

Введено концепцію діяльності керівництва в інтересах власників і уточнено інформацію, яка виникає в зв'язку з цим. Повернено концепцію обачності, яка підтримує нейтральність інформації і тому описує обачність як "обережність при винесенні суджень в умовах невизначеності". Невизначеність оцінки є фактором, який може вплинути на достовірне надання інформації. Суб'єкт, що звітує - це організація, яка за власною ініціативою складає або зобов'язана складати фінансову звітність і не обов'язково є юридичною особою. Актив - існуючий економічний ресурс, контрольований

організацією в результаті минулих подій. Економічний ресурс - це право, яке може принести економічні вигоди. Зобов'язання - існуючий обов'язок організації передавати економічний ресурс в результаті минулих подій. Зобов'язання - це обов'язкова відповідальність, якої у організації відсутня практична можливість уникнути. Визнання - це процес фіксації для включення в звіт про фінансовий стан або в звіт (и) про фінансові результати статті, яка відповідає визначенню активу, зобов'язання, капіталу, доходів або витрат. Припинення визнання - це виключення повністю або частково визнаної активу або зобов'язання зі звіту про фінансовий стан організації. Введено дві категорії методів оцінки: Оцінка на основі історичної (первісної) вартості. Показники історичної вартості надають інформацію про об'єкти обліку, яка формується на основі історичної (первісної) суми операції або події. Оцінка на основі поточної (переоціненої) вартості. Показники поточної вартості надають грошову інформацію про об'єкти обліку, оновлену для відображення поточних умов на дату оцінки. Методи оцінки цієї категорії можуть включати справедливую вартість, цінність використання, вартість виконання і поточну вартість. Введено термін «звіт (и) про фінансові результати» для позначення Звіту про прибутки і збитки разом зі Звітом про ІСД. Звіт про прибутки та збитки є основним джерелом інформації про фінансові результати компанії. За замовчуванням всі доходи і витрати повинні бути відповідним чином класифіковані і включені в звіт про прибутки і збитки.

Поправки до МСФЗ 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" - Продаж або внесок активів між інвестором та асоційованою компанією чи спільним підприємством.

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ 10 і МСБО 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається асоційованій компанії або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибутки чи збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес, згідно з визначенням в МСФЗ 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією чи спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибутки чи збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія інвестора в асоційованій компанії чи спільному підприємстві.

Рада з МСФЗ відклала дату вступу в силу цієї поправки на невизначений термін, але дозволяється дострокове застосування перспективно.

Поправки до МСБО 1 "Подання фінансової звітності" та МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки" щодо визначення суттєвості.

Рада з МСФЗ вирішила уточнити визначення суттєвості, зробивши його більш послідовним і відповідним для всіх стандартів. Колишнє визначення в МСБО 1 наголошувало на тому, що пропуск або неправильне відображення суттєвих елементів впливає на економічні рішення користувачів, прийнятих на основі фінансової звітності. У новому варіанті визначення інформація вважається істотною, якщо її пропуск, неправильне відображення або приховування її іншою інформацією в звітності може, відповідно до обґрунтованих очікувань, вплинути на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, які приймають їх на основі такої фінансової звітності, що містить фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітує.

Поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування.

Поправки до МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу".

Поправки уточнюють ключове визначення бізнесу.

У колишньому визначенні під бізнесом розуміли сукупність видів діяльності та активів, які можна вести та якими можна управляти з метою забезпечення доходу в формі дивідендів, нижчих витрат або інших економічних вигід безпосередньо інвесторам або іншим власникам, членам чи учасникам.

За новим визначенням бізнес - це інтегрований набір процесів і активів, здатних до здійснення і управління з метою надання товарів або послуг клієнтам, генерування інвестиційного доходу (такого як дивіденди або відсотки) або генерування іншого доходу від нормальної діяльності.

Поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування.

МСФЗ та правки до них, ефективна дата яких настане 01.01.2021 року.

МСФЗ 17 "Страхові контракти".

В травні 2017 року Рада з МСФЗ опублікувала МСФЗ 17, новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ 17 вступить в силу, він замінить собою МСБО 4 "Страхові контракти", який був випущений в 2005 році. МСФЗ 17 застосовується до всіх видів договорів страхування незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Дозволяється застосування до цієї дати за умови, що організація також застосовує МСФЗ 9 та МСФЗ 15 на дату першого застосування.

За рішенням керівництва Товариства у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2019 р., Товариство не застосувало достроково опубліковані МСФЗ, поправки до них та інтерпретації.

3. Економічне середовище в якому Товариство здійснює свою діяльність

В 2019 році економіка України не зазнала значних змін, порівняно з 2018 роком, але основні макроекономічні показники продовжували погіршуватись. Так, обсяги промислового виробництва зменшилися на 1,8 %, а обсяги сільськогосподарського виробництва збільшилися лише на 1,1%. Споживчі ціни збільшилися на 4,1%, а ціни виробників промислової продукції зменшилися на 7,4%,. Курс гривні до долара США протягом року зменшився на 4,0 грн. Економіка України в 2019 році, як і в 2018 році перебувала під суттєвим впливом несприятливих політичних чинників. Керівництво товариства впевнене, що воно вживає всіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку товариства в умовах, що склалися. Так, у 2019 році Товариство активно займалось пошуком нових ринків та налагодженням зв'язків з резидентами інших країн. Однак, подальше погіршення економічної ситуації та продовження політичної кризи, що разом із поширенням пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році, може негативно вплинути на результати діяльності і фінансовий стан Товариства та породжувати сумніви в здатності товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі в майбутньому.

4. Плани щодо безперервної діяльності

Дана окрема фінансова звітність складена на основі припущення про безперервність.

Управлінський персонал не має намірів ліквідувати Товариство чи припинити діяльність та позитивно оцінює здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

В той же час звертаємо увагу на наявність наступних подій та/або умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під значний сумнів здатність Товариства безперервно продовжувати діяльність, та інформацію щодо яких Товариство вважає необхідним розкрити:

- 1) поточні зобов'язання Товариства станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. перевищували її поточні активи
- 2) більшість показників фінансового стану мають негативне значення та динаміку до зменшення;
- 3) нестабільність середовища, в якому функціонує Товариство, що є наслідком поширення пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році, яка може обумовити певне прострочення платежів дебіторів Товариства у майбутньому;
- 4) Товариство станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. мало непокриті збитки.
- 5) банківські рахунки Товариства заблоковано у зв'язку з відкриттям виконавчого провадження №58889595 від 12.04.2019 р. за позовом ТОВ «Сумитеплоенерго»; № 57084810 від 15.04.2019 р. за

зведеним позовом про стягнення невиключеної заборгованості із заробітної плати; №57048148 від 18.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невиключеної заборгованості із заробітної плати; №57084810 від 19.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невиключеної заборгованості із заробітної плати; №59698304 від 06.08.2019 р. за позовом ТОВ «Східно-українське промислове товариство», а 17.07.2020 р. - ВП № 57084810 за зведеним позовом про стягнення невиключеної заборгованості із заробітної плати.

Вказане свідчить про існування суттєвої невизначеності, що стосується подій та умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під сумнів здатність Товариства безперервно продовжувати свою діяльність.

В той же час, управлінський персонал позитивно оцінює здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, за оцінкою управлінського персоналу Товариства, припущення про безперервність діяльності, як основи для бухгалтерського обліку та фінансової звітності, є доречним та прийнятним, оскільки:

- 1) Керівництво Товариства має стійкі плани щодо продовження господарської діяльності Товариства в майбутньому, що вже підтверджується оперативними даними щодо фактичного продовження здійснення Товариством господарської діяльності за 9 місяців 2020 року
- 2) Господарська діяльність Товариства у звітному періоді є прибутковою - за результатами 2019 року Товариством визнано чистий прибуток у розмірі 178 058 тис. грн..
- 3) Товариство має стратегічне значення для регіону, тому очікується, що кризові явища не матимуть вирішального впливу на здатність Товариства безперервно продовжувати свою діяльність.

5. Основні припущення, що стосуються майбутнього та основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, які становлять значний ризик спричинити суттєве коригування балансової вартості активів та зобов'язань в наступному фінансовому році

При підготовці окремої фінансової звітності управлінський персонал здійснював попередні оцінки впливу невизначених майбутніх подій на окремі активи та зобов'язання. Такі попередні оцінки базуються на інформації, яка наявна на дату окремої фінансової звітності, тому фактичні результати у майбутньому можуть відрізнятися від таких оцінок. Можливого суттєвого впливу інших майбутніх подій на оцінку активів та зобов'язань управлінський персонал не виявив.

6. Суттєві положення облікової політики

Суттєві положення облікової політики, що використані при підготовці цієї окремої фінансової звітності, представлені нижче.

6.1. Основні засоби

Для обліку та складання звітності основні засоби поділяються на наступні класи (групи):

- земельні ділянки;
- будівлі, споруди і передавальні пристрої;
- машини та обладнання (у т.ч. обчислювальна техніка);
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- інші основні засоби.

Первісна оцінка об'єктів всіх груп основних засобів здійснюється за собівартістю, що включає ціну придбання (у т.ч. імпорتنі мита, податки, які не відшкодовуються); будь-які витрати, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан,

необхідний для експлуатації; попередньо оцінені витрати на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, зобов'язання за якими товариство на себе бере.

Товариство, станом на 01.01.2012 року (дату переходу на МСФЗ) використало переоцінку основних засобів, що була проведена ТОВ «Консалтингова компанія «УВЕКОН» станом на 01.01.2011 року, як доцільну собівартість основних засобів.

Подальша оцінка основних засобів здійснюється за моделлю переоцінки. Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості активів. При переоцінці об'єкту основних засобів накопичена амортизація на дату переоцінки віднімається із загальної балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується в переоцінену вартість цього активу. Якщо балансова вартість активу збільшилася в результаті переоцінки, збільшення визнається в іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі під назвою «Капітал у дооцінках». Зменшення балансової вартості активу відображається в іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Якщо кредитового сальдо дооцінки недостатньо, то зменшення балансової вартості активу визнається через прибуток (збиток). Дооцінка, що входить до власного капіталу об'єкта основних засобів, що використовується, переноситься на нерозподілений прибуток частинами в розмірі різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, та амортизацією, що базується на первісній вартості активу. У разі, якщо актив вибуває з використання або ліквідується сума дооцінки цього активу, що залишилась, переноситься прямо на нерозподілений прибуток.

Витрати на поточний ремонт і обслуговування відносяться на витрати по мірі здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.

На кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки зменшення корисності існують, керівництво переглядає балансову вартість своїх активів у відповідності до МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються в звіті про фінансові результати.

Амортизація об'єктів основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу протягом терміну їх експлуатації:

Групи основних засобів	Залишкові терміни експлуатації, роки
Будинки та споруди	3-60
Виробниче та інше обладнання	2-25
Транспортні засоби	1-25
Інші основні засоби	1-15

Ліквідаційна вартість основного засобу – це розрахункова сума, яку б товариство отримало в даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на вибуття, якби стан і період використання об'єкту основних засобів були такими, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Коли Товариство має

намір використовувати актив до кінця періоду його фізичного існування, ліквідаційна вартість такого активу дорівнює нулю.

Амортизація за всіма групами основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

6.2. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи – немонетарні активи, які не мають фізичної субстанції та можуть бути ідентифіковані, тобто можуть бути відокремлені або відділені від товариства або виникають внаслідок договірних або інших юридичних прав (незалежно від того, чи можуть вони бути відокремлені). Нематеріальні активи визнаються лише тоді, коли існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, що відносяться до активу, надходять Товариству та собівартість активу можна достовірно оцінити.

В момент первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за собівартістю. Наступна оцінка здійснюється за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація всіх класів (груп) нематеріальних активів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

6.3. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно, яким товариство володіє для здобуття доходу від здачі його в оренду або від збільшення його вартості, або для обох цих цілей, і яке саме товариство не займає. Первісна оцінка проводиться за собівартістю, включаючи витрати на операцію. Подальша оцінка здійснюється за моделлю справедливої вартості.

Прибутки або збитки в результаті змін справедливої вартості інвестиційної нерухомості відносяться на прибуток або збиток.

Критерії, що застосовуються товариством для відділення інвестиційної нерухомості від нерухомості, зайнятою власником (основні засоби):

- частку, яка утримується з метою отримання орендної плати або для збільшення капіталу, та частку, яка утримується для використання в основній діяльності Товариства, можна продати окремо;
- якщо такі частки не можна продати окремо, нерухомість є інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна, не більше 10%, її частка утримується для використання в основній діяльності.

6.4. Незавершені капітальні інвестиції

Незавершеними капітальними інвестиціями є вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Незавершене капітальне будівництво включає вартість будівельних робіт, суму інжинірингових робіт, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати.

По закінченню будівництва актив буде переведену у відповідну групу основних засобів. Амортизація буде нараховуватись з дати, коли актив буде побудований та стане придатним до використання.

Незавершене будівництво активів, які призначені для продажу, відображається в складі запасів.

Незавершене будівництво інвестиційної нерухомості відображається як інвестиційна нерухомість.

6.5. Фінансові активи та дебіторська заборгованість, що є нефінансовим активом

Товариство відображає у фінансовій звітності фінансові активи та нефінансові активи.

Фінансові активи

Дебіторська заборгованість є непохідним фінансовим активом та визнається тільки коли товариство стає стороною контрактних положень. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до цього фінансового активу. Справедливою вартістю дебіторської заборгованості є справедлива вартість наданої (отриманої) компенсації. Подальша оцінка здійснюється за амортизованою собівартістю, з урахуванням збитків від зменшення корисності.

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи існують об'єктивні свідчення того, що корисність дебіторської заборгованості зменшилася. Балансова вартість дебіторської заборгованості зменшується через рахунок резерву з одночасним визнанням збитку за звітний період. Якщо в наступному періоді величина збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно співвіднесено із подією, що має місце після визнання зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності сторнується. Сторнування не повинне призводити до такої балансової вартості, яка перевищує суму, що її мала б амортизована вартість у разі невизнання зменшення корисності на дату сторнування.

Резерв під очікувані кредитні збитки нараховується в процентному відношенні залежно від періоду прострочення заборгованості від 366 до 730 днів – 10%, від 730 до 1095 днів – 20%, більше 1095 днів – 100%.

Контроль зберігається, якщо контрагент не має практичної можливості продати актив в повному обсязі непов'язаний третій стороні без додаткових обмежень на продаж.

6.6. Запаси

Запаси при первісному визнанні обліковуються за собівартістю придбання. Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. В балансі (Звіті про фінансовий стан) запаси відображаються за найменшою з двох величин: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Зменшення вартості запасів (уцінки) відображається з одночасним визнанням збитків. Вартість готової продукції і незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати і відповідні виробничі накладні витрати, розраховані на підставі нормативної виробничої потужності.

Вартість рекламних запасів відноситься на витрати в момент придбання. Собівартість одиниць запасів визначається шляхом використання конкретної ідентифікації їх індивідуальної собівартості.

6.7. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття

Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття визнаються в тому випадку, коли Товариство не використовує їх в господарській діяльності, Керівництво має тверді наміри їх продати протягом одного року з дати класифікації, ймовірність продажу висока, актив чи група можуть бути негайно продані в поточному стані. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття оцінюються по найменшій з двох величин – балансовій вартості чи справедливій вартості за виключенням затрат на продаж.

Доходи та витрати від припиненої діяльності обліковуються окремо від доходів та витрат від діяльності, що продовжується. Результат, за виключенням податків, відображається в звіті про сукупні доходи та витрати.

Основні засоби та нематеріальні активи, які класифікуються як необоротні активи, утримувані для продажу, не амортизуються.

6.8. Гроші та їх еквіваленти

Кошти на депозитних рахунках з терміном погашення більше 3 місяців відображається в звітності як поточні фінансові інвестиції, з терміном погашення більше 12 місяців – як інші довгострокові фінансові інвестиції.

6.9. Інвестиції в асоційовані компанії

Інвестиції в асоційовані компанії в окремій фінансовій звітності відображаються за собівартістю, у відповідності до МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Асоційованою компанією є компанія, на яку товариство здійснює суттєвий вплив, як правило, така ситуація передбачає володіння від 20% до 50% прав голосу.

6.10. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Товариству притаманні наступні ризики:

- ринковий ризик (який включає в себе валютний ризик, ризик зміни процентної ставки (відсотковий) та ціновий ризик (ризик зміни курсу акцій);
- кредитний ризик;
- ризик ліквідності, який пов'язаний з фінансовими інструментами, утримуваними Товариством.

Товариство здійснює управління ризиками в ході постійного процесу визначення, оцінки та спостереження за ризиками. Програма Товариства з управління ризиками зорієнтована на мінімізацію негативного впливу на фінансові результати Товариства.

Ринковий ризик

Справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовими інструментами може коливатися внаслідок змін у ринкових параметрах, зокрема, процентних ставок, валютних курсів і цін пайових інструментів.

Товариство здійснює управління ринковим ризиком шляхом встановлення контролю за ринковим ризиком та утримання його в допустимих межах.

Ціновий ризик фінансових інструментів

Ризик зміни – це ризик коливань вартості фінансового інструменту в результаті зміни ринкових цін, незалежно від того, чи були подібні зміни викликані факторами, характерними для даного конкретного інструменту або ж факторами на всі інструменти, що обертаються на ринку.

Валютний ризик

Валютний ризик виникає внаслідок змін у валютних курсах. Коливання обмінних курсів валют можуть мати вплив на вартість активів Товариства. З метою управління валютним ризиком Товариство аналізує вплив можливих змін обмінних курсів валют на монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Відсотковий ризик

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів.

У момент залучення позикових коштів менеджмент Товариства, використовуючи своє професійне судження, визначає наскільки фіксована або плаваюча процентна ставка найбільш задовольняє інтересам Товариства упродовж заданого періоду інший циновий ризик.

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає в результаті неможливості контрагента Товариства здійснити виплати своєчасно та в повному обсязі. Кредитний ризик виникає у зв'язку з наявністю дебіторської заборгованості, розрахунковими операціями, операціями з контрагентами на фінансових ринках.

Товариство проводить постійний моніторинг кредитного ризику на основі аналізу фінансового стану контрагентів та строків заборгованості, аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значне підвищення розміру кредитного ризику Товариства у майбутньому.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності Товариства виникає при розбіжностях у строках погашення активів та зобов'язань.

Політика Товариства з управління ризиком ліквідності полягає у тому, щоб забезпечити, наскільки це можливо, постійну наявність ліквідності, достатньої для погашення своїх зобов'язань у встановлені строки без понесення надмірних збитків та без загрози для репутації Товариства.

Товариство проводить постійний моніторинг рівня ліквідності на основі аналізу показників платоспроможності (ліквідності) Товариства.

Також Товариство проводить аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значне зниження рівня ліквідності Товариства у майбутньому.

6.11. Забезпечення

Забезпечення визнаються тоді, коли Товариство має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, котрі втілюють у собі певні економічні вигоди та розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити.

Забезпечення створюються Товариством для відшкодування наступних (майбутніх) витрат:

- виплату відпусток працівникам;
- виконання гарантійних забезпечень;
- реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності;
- виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів визнається в сумі очікуваного збитку тоді, коли витрати для виконання зобов'язань перевищують доходи від контракту.

Залишок забезпечення переглядається кожний рік станом на 31 грудня і у разі потреби коригується (збільшується, зменшується).

6.12. Умовні зобов'язання та умовні активи

Умовні зобов'язання не визнаються в Балансі (Звіті про фінансовий стан), але розкриваються в примітках до окремої фінансової звітності, за виключенням випадків коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовний актив не визнається у Балансі (Звіті про фінансовий стан), але розкривається у примітках до окремої фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигід.

6.13. Доходи та витрати

Оцінка та визнання доходу здійснюється Товариством в порядку, передбаченому МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами" із застосуванням п'ятикрокової моделі:

- ідентифікація договору (контракту);
- ідентифікація окремих зобов'язань щодо виконання в межах укладеного договору;
- визначення ціни договору (операції);
- розподіл ціни договору (операції) на зобов'язання щодо виконання;
- визнання доходу.

Виручка від надання послуг визнається в момент завершення робіт.

Процентний дохід та витрати за всіма фінансовими інструментами, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та фінансовими активами, доступними для продажу, визнаються з використанням методу ефективної ставки відсотка. Процентний дохід включається до складу фінансових доходів в Консолідованому звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід).

Дивіденди визнаються в момент встановлення права Товариства на їх отримання.

Дохід від інвестиційної нерухомості, наданої в операційну оренду, оцінюється за прямолінійним методом протягом строку оренди.

Витрати за позиками включають сплату відсотків та інші витрати, понесені Товариством у зв'язку з отриманням позик. Витрати за позиками, які пов'язані з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу, капіталізуються як частина первісної вартості такого активу. Всі інші витрати за позиками відносяться до витрат в тому періоді, в якому були понесені. Товариство капіталізує витрати за позиками, що понесені у зв'язку з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу.

6.14. Зобов'язання

Товариство відображає у окремій фінансовій звітності фінансові та нефінансові зобов'язання.

Фінансові зобов'язання

Кредиторська заборгованість, яка є фінансовим зобов'язанням, первісно визнається за ціною операції, а після первісного визнання враховується за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Первісна вартість отриманих банківських кредитів приймається рівній фактично отриманих грошових коштів і витрат, пов'язаних з безпосереднім отриманням таких кредитів.

Кредити підлягають обліку на кожну наступну звітну дату за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Амортизована вартість є поточною вартістю очікуваних майбутніх потоків грошових коштів, дисконтованих з використанням ринкової ставки відсотка. Різниця між первісною сумою заборгованості і її дисконтованою вартістю є сумою амортизації.

Вказана сума амортизації підлягає списанню на рахунки обліку фінансових прибутків або витрат впродовж усього періоду погашення заборгованості.

У випадку, коли різниця між первісною сумою заборгованості та її дисконтованою вартістю є несуттєвою (наприклад, для поточних фінансових зобов'язань), Товариство не відображає перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка, а визнає заборгованість у фінансовій звітності за первісною вартістю.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Товариство припиняє визнання фінансових зобов'язань тоді і лише тоді, коли зобов'язання товариства врегульовані або анульовані або термін їх дії закінчився.

Нефінансові зобов'язання

Зобов'язання, які не є фінансовими зобов'язаннями, первісно визнаються за ціною операції.

6.15. Винагороди працівникам

Заробітна плата, єдиний соціальний внесок відносно працівників Товариства, щорічна оплата відпустки і оплата тимчасової непрацездатності, премії та негрошова винагорода (медичне обслуговування) нараховуються в тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками Товариства.

Пенсії та інші винагороди працівникам по закінченні трудової діяльності

Згідно з вимогами законодавства України, державна пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідний процент від поточної загальної суми виплат працівникам. Такі витрати відображаються у періоді, в якому зароблена відповідна заробітна плата. Після виходу працівників на пенсію майже усі виплати працівникам здійснюються із фонду соціального захисту.

Товариство бере участь в державному пенсійному плані з визначеною виплатою, який передбачає достроковий вихід на пенсію працівників, що працюють на певних робочих місцях зі шкідливими і небезпечними для здоров'я умовами. Працедавець виплачує колишньому працівникові щомісячні пенсії до того часу, поки цей працівник, не досягне звичайного пенсійного віку. Щомісячно Товариство сплачує грошові кошти до Пенсійного Фонду та накопичує зобов'язання перед теперішніми працівниками. Пенсійне забезпечення розраховується за формулою, яка, в числі іншого, визначається середньою заробітною платою кожного працівника, його загальним трудовим стажем і загальним стажем роботи на певних посадах (за категоріями «Списку № 1» і «Списку № 2»).

Окрім обов'язкового фінансування пільгових державних пенсій, Товариство добровільно надає своїм працівникам ряд довгострокових соціальних пільг, визначених Колективним договором, що пов'язані з виплатами до ювілейних дат та при виході на пенсію. Всі ці пільги носять характер планів з визначеною виплатою.

Таким чином, програма Товариства складається з пенсійних та довгострокових соціальних пільг. Пенсійні виплати складають основну частину програми.

Зобов'язання з визначеною виплатою розраховується щорічно незалежними актуаріями із застосуванням методу прогнозованої умовної одиниці. Поточна сума пенсійних зобов'язань визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів із застосуванням процентних ставок за високоліквідними корпоративними облігаціями, деномінованими в тій самій валюті, в якій здійснюються виплати, а термін погашення яких приблизно відповідає терміну цього зобов'язання. У зв'язку з тим, що в Україні відсутній розвинутий ринок облігацій, деномінованих у гривні, з тривалим строком погашення (більше 10 років), для розрахунку були використані поточні ринкові ставки для дисконтування відповідних короткострокових платежів і розрахована ставка дисконтування для довгострокових зобов'язань шляхом екстраполяції поточних ринкових ставок за кривою доходності. оренда

Стандарт вимагає застосовувати для інших довгострокових винагород працівникам спрощений метод обліку. На відміну від методу обліку, що вимагається для винагород по закінченню трудової діяльності, в рамках даного методу переоцінки (актуарні прибутки/збитки) не визнаються у складі іншого сукупного доходу.

6.16. Виплати, основані на акціях

Дивіденди відображаються в тому періоді, в якому вони оголошені. Інформація про дивіденди, що оголошені після звітного періоду, але до того, як окрема фінансова звітність була затверджена до випуску, відображається в примітці «Події після закінчення звітного періоду».

Базисний прибуток (збиток) на акцію обчислюється шляхом ділення прибутку (збитку), на середньозважену кількість звичайних акцій, які перебувають в обігу протягом звітного періоду (знаменник).

6.17. Податок на прибуток.

Витрати з податку на прибуток Товариства формуються як сума поточних податкових витрат, розрахованих на базі оподатковуваного прибутку за правилами податкового законодавства, та відстрочених податкових витрат (доходів). Відстрочені податкові витрати (доходи) виникають внаслідок визнання в прибутку чи збитку відстрочених податкових активів та/або відстрочених податкових зобов'язань.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, крім випадків, коли такі різниці виникають від первісного визнання активу чи зобов'язання. Відстрочений податковий актив визнається щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, тією мірою, якою є ймовірним, що буде отримано оподатковуваний прибуток, до якого можна застосувати тимчасову різницю, яка підлягає вирахуванню, за винятком ситуацій, коли відстрочений податковий актив виникає від первісного визнання активу або зобов'язання. Отримання достатнього оподатковуваного прибутку є ймовірним тоді, коли відстрочений податковий актив може бути зарахований проти відстроченого податкового зобов'язання, яке відноситься до того самого податкового органу, та буде відновлено в тому самому періоді, що і актив, або в тому періоді, в якому збиток, що виникає з активу, може бути віднесений на попередній або наступний період. У випадках, коли немає достатніх відстрочених податкових зобов'язань щоб зарахувати відстрочений податковий актив, актив відображається в тій мірі, в якій ймовірно виникнення достатнього оподатковуваного прибутку в майбутніх періодах.

6.18. Операції з пов'язаними сторонами

В ході своєї звичайної діяльності Товариство здійснює операції із пов'язаними сторонами. Товариство до пов'язаних сторін відносить:

- юридичних осіб, які контролюють товариство (наприклад, материнська компанія);
- юридичних та фізичних осіб, які мають таку частку в товаристві, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність товариства (вважається, що часткою в компанії, яка дає змогу суттєво впливати на діяльність товариства, є частка в розмірі, що перевищує 50% статутного капіталу товариства);
- юридичних осіб, які є дочірніми або асоційованими підприємствами для компанії;
- юридичних осіб, які є спільним підприємством, в якому компанія є контролюючим учасником;
- фізичних осіб – членів провідного управлінського персоналу компанії;
- близьких родичів фізичних осіб, які мають частку в компанії, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність компанії, та членів провідного управлінського персоналу компанії.

Операції із пов'язаними сторонами відображаються за справедливою вартістю. Основою для судження є ціноутворення на аналогічні види операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

6.19. Взаємозалік статей активів та зобов'язань

Фінансові активи та фінансові зобов'язання згортаються, а в балансі відображається згорнутий залишок, тільки якщо Товариство має юридичне право здійснити залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно. При обліку передачі фінансового активу, який не веде до припинення визнання такого активу, Товариство не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

6.20. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.

У разі виникнення помилок стосовно визнання, оцінки, подання або розкриття інформації про елементи фінансових звітів:

1. Потенційні помилки поточного періоду, виявлені протягом цього періоду, виправляють до затвердження фінансових звітів до випуску.
2. Товариство виправляє суттєві помилки попереднього періоду ретроспективно в першому комплекті фінансових звітів, затверджених до випуску після їх виявлення шляхом:
  - а) перерахування порівнювальних сум за відображений попередній період (періоди), в кому відбулася помилка; або
  - б) перерахування залишків активів, зобов'язань та власного капіталу на початок періоду за самий перший з відображених попередніх періодів, якщо помилка відбулася до першого з відображених попередніх періодів.

Помилку попереднього періоду Товариство виправляє шляхом ретроспективного перерахування, за винятком випадків, коли неможливо визначити або вплив на конкретний період, або кумулятивний вплив помилки. Якщо неможливо визначити вплив на конкретний період помилки щодо порівняльної інформації за один або кілька відображених попередніх періодів, Товариство перераховує залишки активів, зобов'язань та власного капіталу на початок самого першого періоду, для якого можливе ретроспективне перерахування (який може бути поточним періодом). Якщо неможливо визначити кумулятивний вплив, на початку поточного періоду, помилки на всі попередні періоди, Товариство перераховує порівняльну інформацію для виправлення помилки перспективно з самої першої можливої дати.

6.21. Важливі оцінки, професійні судження і припущення в застосуванні облікової політики.

Підготовка окремої фінансової звітності вимагає від управлінського персоналу Товариства формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності, та на розкриття інформації щодо потенційних активів та зобов'язань. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок. Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Нижче наведені професійні судження, які найбільш суттєво впливають на суми, що відображені у окремій фінансовій звітності, та основні джерела невизначеності оцінок.

Принципи оцінки за справедливою вартістю.

Товариство класифікує оцінки за справедливою вартістю за допомогою ієрархії справедливої вартості:

- 4) рівень 1: ціни котирувань на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань;
- 5) рівень 2: вхідні дані, інші ніж ціни котирувань, що увійшли у рівень 1, які спостерігаються для активів або зобов'язань або прямо, або опосередковано;
- 6) рівень 3: вхідні дані активів або зобов'язань, що не ґрунтуються на даних ринку, які можна спостерігати.

Кращим свідченням справедливої вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання є ціни котирування на активному ринку. Фінансовий інструмент вважається котируванням на активному ринку, якщо ціни котирування легко і регулярно доступні та відображають фактичні й регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами. Справедлива вартість визначається як ціна, узгоджена між зацікавленим покупцем та зацікавленим продавцем в операції незалежних сторін. Мета визначення справедливої вартості для фінансового інструмента, який відкрито купується та продається на активному ринку – отримати ціну, за якою відбулась би операція з цим інструментом на кінець звітного періоду на найсприятливішому активному ринку, до якого компанія має безпосередній доступ.

Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним, товариство визначає справедливую вартість, застосовуючи методи оцінювання. Такі методи базуються на застосуванні останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами (якщо вони доступні), посиленні на поточну справедливую вартість іншого ідентичного інструмента, аналізі дисконтованих грошових потоків. Мета застосування методів оцінювання – визначити, якою була б ціна операції на дату оцінки в обміні між незалежними сторонами, виходячи із звичайних міркувань бізнесу. Справедлива вартість оцінюється на основі результатів застосування методів оцінювання, в яких максимально враховуються ринкові показники (та якомога менше – дані, специфічні для компанії). Періодично товариство обстежує методи

оцінювання та перевіряє їх на обґрунтованість, застосовуючи ціни спостережених поточних ринкових операцій з такими самими інструментами, або на основі інших доступних спостережених ринкових даних.

Справедлива вартість фінансових інструментів базується на наведених далі чинниках:

- вартість грошей у часі;
- кредитний ризик;
- ціни на валютних біржах;
- товарні ціни;
- ціни на інструменти капіталу;
- волатильність;
- ризик дострокового погашення та ризик відмови;
- витрати на обслуговування фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку

Поріг суттєвості визначається з метою обґрунтованого розмежування облікової та іншої інформації на суттєву та таку, яка не здатна впливати на рішення користувачів фінансової звітності. Суттєвою інформацією визнається інформація, відсутність якої в фінансовому звіті і примітках до нього може вплинути на рішення його користувачів.

Визначення порогу суттєвості для розмежування облікової та іншої інформації щодо окремих господарських операцій та об'єктів обліку Товариства наведено у таблиці нижче:

Об'єкти обліку	Поріг суттєвості
Необоротні активи	5 %
Запаси	5 %
Дебіторська заборгованість	5 %
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 %
Резерви	6 %
Довгострокові зобов'язання	5 %
Поточні зобов'язання	5 %
Виручка	1 %
Доходи	2 %
Витрати	2 %

Товариство не повинно в пояснювальних примітках до окремої фінансової звітності надавати інформацію, розкриття якої вимагає МСФЗ, якщо дана інформація є несуттєвою (нижча за наведений поріг суттєвості).

7. Перекласифікації та виправлення помилок в фінансовій звітності

В порівнянні дані за попередній рік, що наведені в цій фінансовій звітності, були змінені декілька статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) з одночасним збільшенням статті «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» на 3 525 тис. грн., у зв'язку з отриманням додаткової інформації. Було змінено наступні статті фінансової звітності:

- збільшено інші оборотні активи на 486 тис. грн.;
- збільшено поточну кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги на 994 тис. грн.;
- збільшено інші поточні зобов'язання на 3 017 тис. грн.

Суми виправлення та статті фінансових звітів, на які вони впливають:

Стаття Балансу (звіту про фінансовий стан)	Сума, станом на 31.12.2018 р. (до виправлення помилок), тис. грн.	Сума помилки, тис. грн.	Сума, станом на 31.12.2018 р. (після виправлення помилок), тис. грн.
Інші оборотні активи	65 885	486	66 371
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2 227 073	994	2 228 067
інші поточні зобов'язання	3 457 296	3 017	3 460 313
Нерозподілений прибуток	(7 434 883)	(3 525)	(7 438 408)

8. Частки участі в інших суб'єктах господарювання

АТ «Сумське НВО» має частки участі в асоційованих підприємствах – Товаристві з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (частка власності станом на 31 грудня 2019 року складала 21,68%) та консорціуму «Атоммашпроект» (частка власності станом на 31 грудня 2019 року складала 50%), а також в дочірніх підприємствах:

№	Найменування дочірньої компанії	Частка в статутному капіталі	Балансова вартість інвестиції станом на 31.12.2019р., тис. грн.
1	ТОВ «Фрунзе-Профіль»	99,00 %	99
2	ТОВ «Маш-Сервіс»	99,00 %	1 980
3	ТОВ «Суми-Електрод»	99,98%	2 700
4	ТОВ «Фрунзе-Ювілейна»	99,98%	2 147
5	ТОВ «Сумиспортінвест»	99,98 %	13 016
6	ТОВ «ПроектЕнергоСервіс»	100%	1 397

В цій окремій фінансовій звітності інвестиції в дочірні та асоційоване підприємства представлені за собівартістю, у відповідності до МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Детальна інформація щодо часток участі товариства в інших суб'єктах господарювання наведена в Примітках до консолідованої фінансової звітності Акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» за 2019 рік станом на 31 грудня 2019 року.

9. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи товариства представлені в окремій фінансовій звітності наступним чином:

	Авторські та суміжні з ними права	Інші нематеріальні активи	ВСЬОГО
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	14 334	127	14 461
первісна (переоцінена) вартість	31 836	379	32 215
Знос	-17 502	-252	-17 754
Коригування:			
первісна (переоцінена) вартість	-	-	-
Знос	-	-	-
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	14 334	127	14 461
первісна (переоцінена) вартість	31 836	379	32 215
Знос	-17 502	-252	-17 754
Придбано за кошти	-	-	-
Перекласифікація, у т.ч.	-	-	-
перекласифікація первісної (переоціненої) вартості	-	-	-
перекласифікація зносу	-	-	-
Вибуття	-	-	-
вибуття первісної (переоціненої) вартості	-	-	-
вибуття зносу	-	-	-
Амортизаційні відрахування	-2 500	-42	-2 542
Балансова вартість на кінець періоду, у т.ч.	11 834	85	11 919
первісна (переоцінена) вартість	31 836	379	32 215
Знос	-20 002	-294	-20 296

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство не мало нематеріальних активів з обмеженим правом володіння та нематеріальних активів, заставлених як забезпечення зобов'язань.

Протягом звітного року змін методів амортизації та строків корисного використання нематеріальних активів не було.

Протягом звітного року переоцінка нематеріальних активів не здійснювалась.

10. Основні засоби

Основні засоби Товариства представлені в окремій фінансовій звітності наступним чином:

	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Бібліотечні фонди	Інші необоротні активи	ВСЬОГО
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	112 545	22 406	10 530	12 609	164 041	15	5 726	327 872
первісна (переоцінена) вартість	156 629	43 552	22 551	27 774	254 583	543	21 702	527 334
Знос	-44 084	-21 146	-12 021	-15 165	-90 542	-528	-15 976	-199 462
Коригування:								
первісна (переоцінена) вартість	-	-	-	-	-	-	-	-
Знос	-	-	-	-	-	-	-	-
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	112 545	22 406	10 530	12 609	164 041	15	5 726	327 872
первісна (переоцінена) вартість	156 629	43 552	22 551	27 774	254 583	543	21 702	527 334
Знос	-44 084	-21 146	-12 021	-15 165	-90 542	-528	-15 976	-199 462
Придбано за кошти	853	307		749	10 906		1 642	14 457
Перекласифікація, у т.ч.	11	-	-	-	-11	-	-	-
перекласифікація первісної (переоціненої)	15	-	-	-102	-521	-	608	-

вартості								
перекласифікація зносу	-4	-	-	102	510	-	-608	-
Вибуття	26 063	32	2 321	4	3 892	-	11	32 323
вибуття первісної (переоціненої) вартості	33 894	185	3 928	147	5 870	-	351	44 375
вибуття зносу	7 831	153	1 607	143	1 978	-	340	12 052
Амортизаційні відрахування	-6 009	-2 966	-1 685	-1 610	-16 872	-5	-1 353	-30 500
Балансова вартість на кінець періоду, у т.ч.	81 337	19 715	6 524	11 744	154 172	10	6 004	279 506
первісна (переоцінена) вартість	123 603	43 674	18 623	28 274	259 098	543	23 601	497 416
Знос	-42 266	-23 959	-12 099	-16 530	-104 926	-533	-17 597	-217 910

Балансова вартість основних засобів, що передані в заставу, станом на 31.12.2019 р. складає 41 573 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2019 року у Товариства:

- відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо);
- відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані;
- відсутні основні засоби, отримані за договорами фінансової оренди.

Протягом 2019 року Товариство не отримувало основні засоби в результаті об'єднання підприємств.

Переоцінка основних засобів до їх справедливої вартості була здійснена в 2014 році. Справедлива вартість основних засобів була визначена за допомогою експертної оцінки, яку здійснив професійний оцінювач ТОВ «Ернст енд Янг». Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки була виключена з валової балансової вартості активів, а чиста сума перерахована до переоціненої суми. Станом на 31 грудня 2019 року балансова вартість основних засобів не відрізняється суттєво від справедливої вартості.

В 2019 році втрати від зменшення корисності основних засобів не визнавались.

Протягом 2019 року Товариство не отримувало основні засоби за рахунок цільового фінансування.

Амортизація основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Протягом звітного року зміни методу амортизації не було.

Станом на 31 грудня 2019 року первісна вартість повністю амортизованих основних засобів, які використовуються Товариством, складала 71 000 тис. грн.

Орендовані основні засоби та основні засоби, надані в оренду

Товариство орендує земельні ділянки та сплачує до бюджету орендну плату за землю. Загальна площа земельних ділянок, взятих Товариством в оренду, становить 30,27983 га. Сума орендних платежів, сплачених за 2019 рік за такі ділянки, становить 1 323,2 тис. грн. У фінансовій звітності Товариством такі операції визнано у порядку, передбаченому для визнання витрат на сплату податків та податкових зобов'язань перед бюджетом.

Вартість основних засобів, що отримані в оренду складає 215 128 тис. грн..

Структура переданих в операційну оренду основних засобів

Групи основних засобів	Балансова вартість основних засобів, тис. грн.	
	станом на 01.01.2019 р.	станом на 31.12.2019 р.
Будівлі, споруди, передавальні пристрої	3 072	1 108
Машини та обладнання	198	941
Транспортні засоби	179	59
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	67	17 652
Всього	3 516	19 760

Вказані будівлі та обладнання не класифіковані як об'єкти інвестиційної нерухомості, оскільки згідно облікової політики Товариства не відповідають критеріям визнання інвестиційної нерухомості.

11. Фінансові інвестиції.

Фінансові інвестиції, що включені до статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) «Довгострокові фінансові інвестиції» та «Поточні фінансові інвестиції» мають наступну структуру:

Вид фінансових інвестицій	Станом на кінець звітного періоду				Станом на початок звітного періоду			
	за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як фінансових інвестицій, доступні для продажу	фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства		за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як фінансових інвестицій, доступні для продажу	фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	
Інші довгострокові фінансові інвестиції:								
Акції	-	-	-	-	-	-	-	-
Облігації	-	-			-	-		
Частки у статутному капіталі	-	11 160	-	237 705	-	11 160	-	237 705
Депозити	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші	-	-	2 446	-	-	-	2 446	-
Всього	-	11 160	2 446	237 705	-	11 160	2 446	237 705
Поточні фінансові інвестиції:								
Акції	-	-	-	-	-	-	-	-
Облігації	-	-	-	-	-	-	-	-
Частки у статутному капіталі	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	48 949	-	-	-	58 753	-
Інші	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	-	-	48 949	-	-	-	58 753	-

Інвестиції відображені в балансі Товариства за собівартістю. Протягом 2019 року збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій, доступних для продажу, не нараховувався. Фінансові

інвестиції, утримувані до погашення, представляють собою депозити в банках, векселі українських емітентів та оцінюються за амортизованою собівартістю.

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство не мало фінансових інвестицій, заставлених як забезпечення зобов'язань.

Фінансові інструменти	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду
Фінансові інвестиції, доступні для продажу:		
справедлива вартість яких визначена за даними оприлюднених котирувань	-	-
справедлива вартість яких визначена за розрахунковим методом	-	-
за собівартістю (справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо)	21 412	68 930
Знецінення фінансових інвестицій, утримуваних для продажу	(10 252)	(57 770)
Всього фінансових інвестицій, доступних для продажу:	11 160	11 160
Фінансові інвестиції, утримувані до погашення:		
оцінені за амортизованою собівартістю	59 664	198 195
знецінення фінансових інвестицій, утримуваних до погашення	(8 269)	(136 996)
Всього фінансових інвестицій, утримуваних до погашення:	51 395	61 199

12. Запаси

	Виробничі запаси	Незавершене виробництво	Готова продукція	Товари	Всього
Залишок на початок звітного періоду	178 977	1 020 481	339 130	1	1 538 589
в т. ч. відображені за чистою вартістю реалізації мінус витрати на продаж	-	-	-	-	-
Списання вартості запасів до їх чистої вартості реалізації протягом звітного періоду	-	(73 109)	-		(73 109)
Сума сторнування списання вартості запасів протягом звітного періоду	-	(9 981)	(10 972)	-	(20 953)
Залишок на кінець звітного періоду	165 643	903 448	264 697	50	1 333 838
в т. ч. відображені за чистою	-	-	-	-	-

вартістю реалізації мінус витрати на продаж					
Балансова вартість запасів, переданих під заставу для гарантії зобов'язань	-	244 198	132 385	-	376 583

Інформація щодо балансової вартості виробничих запасів

Група запасів	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 31.12.2018р.	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 31.12.2019р.
Сировина і матеріали	88 114	92 393
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	80 535	65 238
Паливо	1 132	618
Тара і тарні матеріали	53	50
Будівельні матеріали	1 411	1 454
Запасні частини	54	26
Матеріали сільськогосподарського призначення	-	-
Малоцінні та швидкозношувані предмети	7 678	5 864
Разом	178 977	165 643

Товариство регулярно проводить тестування на знецінення запасів. Станом на 31.12.2019 р. запаси відображено за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації.

Станом на 31.12.2019 р., на 31.12.2018 р. та на дату затвердження керівництвом окремої фінансової звітності до випуску у Товариства відсутні запаси, передані під заставу для гарантії виконання зобов'язань.

13. Поточна дебіторська заборгованість

Найменування показника структури поточної дебіторської заборгованості	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 803 745	1 969 201
Резерв під очікувані кредитні збитки	(46 635)	(43 489)
Балансова вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	1 757 110	1 925 712
<i>Заборгованість за розрахунками за виданими авансами</i>	<i>36 990</i>	<i>46 948</i>
<i>Заборгованість з бюджетом</i>	<i>6 333</i>	<i>13 575</i>
<i>Заборгованість за розрахунками за претензіями</i>	<i>38</i>	<i>59</i>
<i>Заборгованість за розрахунками за реалізовані фінансові інвестиції</i>	<i>1 812 251</i>	<i>1 550 308</i>
<i>Заборгованість за розрахунками з іншими дебіторами</i>	<i>151 650</i>	<i>176 727</i>
Резерв під очікувані кредитні збитки	(979 790)	(922 123)
Балансова вартість іншої поточної дебіторської заборгованості	1 027 472	865 494

Найбільша сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги доводиться на заборгованість по реалізації готової продукції:

- ООО «Техноимпорт» 919 394 тис. грн.;
- ООО «Энергетический стандарт» 301 796 тис. грн.;
- ПАО «Запорожский кабельный завод» - 79 813 тис. грн..

У складі дебіторської заборгованості за розрахунками за виданими авансами найбільшу суму заборгованості складає заборгованість за виданими авансами за матеріали:

- Matrix Engineerin & treding Co – 10 111 тис. грн.;
- BK Vibro America – 7 467 тис. грн.;
- ООО «СП Укрзолотопостач» - 3 428 тис. грн.;
- ООО «ТД ВМЗ «КО»-Украина» - 2 147 тис. грн.;
- ООО «Аума Технологии Автоматизации» - 2 223 тис. грн..

Найбільша сума іншої поточної заборгованості за продаж частки в статутному капіталі ООО «СМНПО»:

- ALVERON HOLDING LIMITED - 716 289 тис. грн..

Протягом 2019 року було створено резерв під зменшення корисності в сумі 92 901 тис. грн., списано дебіторської заборгованості за рахунок резерву – 11 127 тис. грн., сторновано резерву на суму 1 402 тис. грн.

Дебіторська заборгованість	Залишок на початок звітної періоду	Створено резерву	Списано дебіторської заборгованості за рахунок резерву	Сторнування резерву	Курсова різниця (+/-)	Залишок на кінець звітної періоду
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	46 635	8 345	(9 944)	(1 355)	(192)	43 489
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1 947	2 327	(829)	(22)	-	3 423
Інша поточна дебіторська заборгованість	977 843	82 229	(354)	(25)	(140 993)	918 700
Всього	1 026 425	92 901	(11 127)	(1 402)	(141 185)	965 612

14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені у фінансовій звітності, включають:

Показник	Сума, станом на 01.01.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
готівкові грошові кошти в національній валюті, тис. грн.	13	30
поточні рахунки в банках в національній валюті, тис. грн.	11 928	5 664
поточні рахунки в банках в іноземній валюті, тис. грн.	19 099	1 857
Всього грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	31 040	7 551

Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки проценту. Оскільки наслідки дисконтування не істотні, Товариство не здійснювало дисконтування вартості даних фінансових активів.

Станом на 31.12.2019 р. по рахункам Товариства існує обмеження: судовий арешт.

15. Власний капітал

Власний капітал Товариства має наступну структуру:

Найменування показника структури капіталу	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Призначення та умови використання
Зареєстрований статутний капітал АТ «Сумське НВО»	710 850	710 850	Зареєстрований статутний капітал, згідно зі Статутом товариства
Дооцінка основних засобів	165 431	130 263	Відображена сума дооцінки основних засобів товариства до їхньої справедливої вартості, яка зменшується, пропорційно нарахованій амортизації дооцінених основних засобів
Дооцінка фінансових інвестицій	-	-	x
Інший додатковий капітал	70 426	-	Інші фонди, створені товариством
Резервний капітал	-	-	Резервний капітал формується у розмірі 15 відсотків від Статутного капіталу шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку або за рахунок нерозподіленого прибутку Товариства до досягнення встановленого розміру. - Розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми чистого прибутку Товариства за рік. Резервний капітал створюється для покриття збитків Товариства.
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(7 438 408)	(7 299 714)	Прибуток Товариства утворюється із надходжень від його господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці. Порядок розподілу прибутку і покриття збитків Товариства визначається рішеннями Загальних зборів акціонерів Товариства.
Всього	(6 491 701)	(6 458 601)	

Статутний капітал Товариства поділений на 71 085 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 10,00 грн. Привілейованих акцій товариство не випускало.

Протягом 2018 – 2019 років змін в статутному капіталі Товариства не відбувалося.

Найменування показника	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду
Кількість акцій дозволених для випуску (шт.)	71 085 000	71 085 000
Кількість випущених акцій (шт.)	71 085 000	71 085 000
Номінальна вартість акцій (грн.)	710 850 000,00	710 850 000,00
Кількість акцій, з якими пов'язані привілеї та обмеження (шт.)	-	-
Кількість акцій, що належать самому товариству (шт.)	-	-
Кількість акцій, зарезервованих для випуску, згідно з опціонами та іншими контрактами (шт.)	-	-
Кількість випущених і повністю сплачених акцій	71 085 000	71 085 000
Кількість випущених, але не повністю сплачених акцій	-	-

Згідно інформаційної довідки Публічного акціонерного товариства "Національний депозитарій України" №4178 від 01.03.2020 р., акціонерами, які володіють 10 та більше відсотків акцій станом на 31.12.2019 р., є наступні:

№ з/п	Реєстраційний код, Найменування / ПІБ, Країна реєстрації	Місцезнаходження (місце проживання)	Загальна кількість ЦП	Відсоток у статутному капіталі
1	HE 216157 STREMOVOL HOLDINGS LIMITED країна: CY	Napfliou, 15, 2 nd floor, Limassol, 3025, CY	59523733	83,735996
2	157082 ПРОСЦЕНО ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД країна: CY	місто Лимассол, ул. Зінас Кантер енд Орігенус, п/с 3035, CY	9605315	13,512435

Станом на 31 грудня 2019 року в Товаристві:

- відсутні права, привілеї та обмеження щодо акцій товариства, включаючи обмеження з виплати дивідендів і повернення капіталу;
- відсутні акції, зареєстровані для випуску на умовах опціонів і контрактів з продажу;
- відсутні частки в статутному капіталі, утримувані товариством та його асоційованим і дочірніми підприємствами.

Дивіденди протягом 2019 року не нараховувались і не виплачувались.

Протягом звітнього періоду загальними зборами акціонерів Товариства рішення про викуп власних акцій не приймалося та акції не викупувалися. Станом на 31 грудня 2019 року товариство не мало власних викуплених акцій та не планує протягом 2020 року здійснювати їх викуп.

16. Забезпечення

Показник	Сума, станом на 01.01.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Забезпечення на виплати працівникам, тис. грн.	165 695	311 167
Інші забезпечення	11 896	8 162

Забезпечення на виплати працівникам

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Короткострокові забезпечення виплат працівникам, тис. грн., в т.ч.	24 056	33 273
<i>для відшкодування майбутніх витрат і платежів на виплату відпусток працівникам</i>	24 056	33 273
<i>для відшкодування майбутніх витрат і платежів у зв'язку із скорочення чисельності працівників</i>	-	-
Довгострокові забезпечення виплат працівникам (пенсійні забезпечення), тис. грн.	141 639	277 894

Сума забезпечень на виплату відпусток працівникам визначається щомісячно як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотку, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці. Забезпечення на виплату відпусток працівникам створюється з урахуванням сум обов'язкових відрахувань (внесків) на соціальні заходи та забезпечення на матеріальне заохочення.

Товариство має зобов'язання надати компенсацію до Пенсійного фонду України щодо пенсій за віком на пільгових умовах, призначених певним категоріям працюючих у Товаристві та колишнім працівникам Товариства. Існують також одноразові виплати працівникам при виході на пенсію, а також інші програми виплат по закінченню трудової діяльності та інші виплати працівникам, по відношенню до яких Товариство має зобов'язання на 31 грудня.

Забезпечення визнаються Товариством тільки тоді, коли є юридичні або ті, що впливають з практики, зобов'язання, що виникли внаслідок минулих подій, та існує висока ймовірність того, що погашення цього зобов'язання потребує вибуття ресурсів, а також може бути здійснена достовірна оцінка для визнання забезпечення.

Сума, визнана у якості забезпечення, представляє собою найбільш точну оцінку виплат, необхідних для погашення поточного зобов'язання на звітну дату, приймаючи до уваги ризики та невизначеність, пов'язані із зобов'язанням. Якщо для розрахунку забезпечення використовуються грошові потоки, які необхідні для погашення поточного зобов'язання, балансовою вартістю забезпечення вважається дисконтована вартість таких грошових потоків.

Зміни поточної вартості зобов'язань за пенсійним планом з визначеною виплатою:

Розкриття інформації	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Пенсійні зобов'язання на початок періоду	211 800	246 865
Вартість послуг поточного періоду	803	2 185
Вартість послуг минулих періодів	-	5 064
Витрати на відсотки	22 407	24 272
Актuarні збитки (прибутки)	144 793	(61 255)
Виплачена винагорода	(901)	(5 331)
Пенсійні зобов'язання на кінець періоду	378 902	211 800

Оцінка пенсійних зобов'язань, виплат по закінченню трудової діяльності та інших виплат працівникам ґрунтується на судженнях. Нижче наведені суттєві актуарні припущення:

-Розкриття інформації	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Ставка дисконту	12,7%	15,87%
Підвищення заробітної плати	5%	2% на 2019 рік; 1,8% на 2020 рік; 1,9% на 2021 рік; 3,2% надалі
Плинність кадрів	9,8%	8,50%

Забезпечення використовується для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких воно було створене.

Інші резерви (забезпечення майбутніх витрат і платежів)

Інші резерви (забезпечення майбутніх витрат і платежів) включають забезпечення на витрати по гарантійному обслуговуванню.

За аналізований період, забезпечення на витрати по гарантійному обслуговуванню становили 8 162 тис. грн., за попередній – 11 896 тис. грн.

Вид забезпечення	Залишок на початок звітного періоду	Створено забезпечень	Використано забезпечень	Сторнування невикористаної частини забезпечень	Сума очікуваної компенсації, що врахована при оцінці забезпечення	Вплив зміни ставки дисконту	Залишок на кінець звітного періоду
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	11 896	(3 320)	(414)	-	-	-	8 162
Інші забезпечення	-	-	-	-	-	-	-
Всього забезпечень	11 896	(3 320)	(414)	-	-	-	8 162

17. Кредити банків

Станом на 31.12.2019 та 31.12.2018 року Товариство не мало довгострокових кредитів банків. Інформація щодо короткострокових кредитів представлена нижче:

Назва банку	Валюта кредиту	Залишок заборгованості на 31.12.2018р., тис. грн.	Залишок заборгованості на 31.12.2019р., тис. грн.
АТ «ПУМБ»	дол. США	886 024	757 958
ПАТ «ІНГ Банк Україна»	дол. США	227 044	194 227
ПАТ «Банк Кредит Дніпро»	дол. США	487 460	417 002
ПАТ «Сбербанк»	дол. США	719 895	615 841
ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк»	дол. США	1 691 158	1 446 718
ПАТ «Всеукраїнський банк розвитку»	дол. США	553 765	473 724
Всього		4 565 346	3 905 470

Цільове призначення кредитів – поповнення обігових коштів, отже відсотки не капіталізовано, а визнано у складі витрат у сумі відсотків, визначених за відсотковою ставкою, встановленою кредитними угодами.

Оскільки у складі заборгованості наявна заборгованість за короткостроковими кредитами банків, строк оплати за якою вже наступив, та поточна заборгованість, погашення якої очікується протягом року, а також оскільки кредити отримані на ринкових умовах, то, за оцінкою Товариства, номінальна сума заборгованості приблизно дорівнює її амортизованій собівартості, тому Товариство не відображало перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

18. Поточні зобов'язання

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	2 228 067	1 980 137

У складі кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги обліковується заборгованість Товариства за придбання товарно-матеріальних цінностей, робіт та послуг для ведення господарської діяльності, а саме:

- ТОВ «СМНВО» - 1 362 546 тис. грн.;
- НАК «Нафтогаз Україна» - 204 901 тис. грн.;
- АТ «Сумський насосний завод» - 110 485 тис. грн.;
- ПАТ «Сумиобленерго» - 38 060 тис. грн.;
- ООО «Эвроенерготрейд» - 18 092 тис. грн.;
- тощо.

Оскільки у складі заборгованості наявна заборгованість за товари, роботи, послуги, строк оплати за якою вже наступив, та поточна заборгованість, погашення якої очікується протягом року, тому Товариство не відображало перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом, тис. грн..	57 608	77 821

У статті поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом обліковується заборгованість Товариства по сплаті окремих видів податків та зборів, встановлених Податковим кодексом України, а саме:

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Орендна плата за землю	300	1 821

Рентна плата за спеціальне використання води	82	323
Рентна плата за користування надрами	149	512
Екологічний податок	91	892
Податок на доходи фізичних осіб	49 796	68 046
Військовий збір	4 286	5 735
Податок на майно	55	227
Податок на додану вартість	2 694	-
Інші	155	265
Всього	57 608	77 821

Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, тис. грн.	840 532	672 142

Найбільша сума поточних зобов'язань станом на 31.12.2019р. за розрахунками з одержаних авансів доводиться на аванси, отримані на поставку готової продукції від:

- General Middle Contractors – 310 921 тис. грн.;
- Darya Fan Qeshm Industries Company – 224 488 тис. грн.;
- Genco Tecnical Services L.P. – 37 432 тис. грн.;
- ООО «Западгаз» - 26 402 тис. грн.;
- Botas Boru Hatlari Ile Petroltasim – 17 923 тис. грн.;
- та інше.

Інші поточні зобов'язання

Інформація щодо поточних зобов'язань перед пов'язаними особами наведена в Примітці № 22.

Інші поточні зобов'язання	Сума, станом на 31.12.2018 р., тис. грн.	Сума, станом на 31.12.2019 р., тис. грн.
Заборгованість перед підзвітними особами	15	34
Короткострокові позики	15 600	25 490

Податкові зобов'язання з податку на додану вартість, строк сплати яких не настав	12 137	17 438
Розрахунки за пенсійним забезпеченням	70 161	101 008
Нараховані та не сплачені проценти за кредитами	1 922 690	2 204 981
Заборгованість, що виникла в результаті відступлення права вимоги за кредитом	1 092 062	934 193
Заборгованість за придбані фінансові інвестиції	216 365	216 365
Заборгованість за отримані роботи та послуги від українських контрагентів	57 917	349 556
Заборгованість за отримані роботи та послуги від закордонних контрагентів	69 150	87 052
Інші поточні зобов'язання	4 216	5 438
Всього	3 460 313	3 941 555

19. Доходи

Дохід від продажу товарів, робіт, послуг

Товариством за 2019 рік відображено чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 766 083 тис. грн.

У складі чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у звітному періоді відображені наступні види доходів:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Доходи від реалізації готової продукції	468 740	584 010
Доходи від реалізації електроенергії	59 187	-
Доходи від реалізації теплоенергії	161 083	167 502
Доходи від іншої діяльності	70 805	14 571
Всього	759 815	766 083

Інші операційні доходи

У звітному періоді Товариством відображено інші операційні доходи на загальну суму 345 435 тис. грн.

До інших операційних доходів Товариства відносяться наступні види доходів:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Операційна оренда активів	12 013	10 275
Відшкодування раніше списаних активів	-	25 678
Реалізація інших оборотних активів	67 239	68 032
Реалізація теплової енергії	16 019	-
Отримані штрафи, пені	1 541	285
Списання кредиторської заборгованості	-	213 401
Доходи від готелю	1 063	1 211
Доходи від оздоровчого дитячого центру	6 548	11
Доходи від амортизації дисконту	-	139 254
Інші доходи	7 168	12 489
Всього	111 591	470 636

Інші фінансові доходи

У звітному періоді Товариством відображено інші фінансові доходи на загальну суму 976 347 тис. грн. У складі інших фінансових доходів відображено відносяться наступні види доходів:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Фінансова курсова різниця	68 261	976 321
Відсотки по депозитам	1 772	26
Інші	3	-
Всього	70 036	976 347

Інші доходи

За аналізований період Товариством відображено інший дохід в сумі 76 552 тис. грн. У складі інших доходів відображено наступні види:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Реалізація фінансових інвестицій		21 528
Неопераційна курсова різниця	1	5
Інші	509	55 018
Всього	510	76 552

20. Витрати

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізованої Товариством продукції (товарів, робіт, послуг) за 2019 рік становить 887 223 тис. грн., за 2018 рік – 897 369 тис. грн.

До складу собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) відносяться:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Матеріали та компоненти	480 819	411 385
Заробітна плата та відповідні нарахування	254 448	307 026
Знос та амортизація	17 181	22 985
Інші	144 921	145 827
Всього	897 369	887 223

Адміністративні витрати

За аналізований період адміністративні витрати Товариства становили 130 140 тис. грн., за попередній – 112 863 тис. грн.

У складі адміністративних витрат Товариства враховуються переважно наступні витрати:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Витрати з придбання послуг	43 614	32 500
Заробітна плата та відповідні нарахування	48 130	75 312
Податки і обов'язкові платежі	3 482	3 494
Знос та амортизація	4 232	4 292
Електроенергія, теплоенергія	3 096	3 301
Транспорт	4 258	6 360
Орендна плата	2 308	700
Інші	3 743	4 181
Всього	112 863	130 140

Витрати на збут

Сума витрат на збут, відображених у окремій фінансовій звітності Товариства у 2019 році, складає 19 941 тис. грн., в 2018 році – 26 431 тис. грн.

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Витрати з придбання послуг	3 535	2 187
Заробітна плата та відповідні нарахування	11 877	11 380
Витрати філій	5 819	2 766
Знос та амортизація	362	268
Електроенергія, теплоенергія	223	154
Транспорт	2 213	2 063
Орендна плата	537	297
Інші	1 865	826
Всього	26 431	19 941

Інші операційні витрати

Сума інших операційних витрат, відображених у окремій фінансовій звітності Товариства у 2019 році, складає 383 445 тис. грн., в 2018 році – 1 391 880 тис. грн..

До складу інших операційних витрат Товариства відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Визнані штрафи, пені	53 747	8 017
Собівартість реалізованих ТМЦ	23 864	37 871
Собівартість реалізованих основних засобів	15 571	25 548
Собівартість орендних операцій	8 669	3 917
Збитки від операційної курсової різниці	316 548	1 431
Витрати на соціальні заходи	22 560	15 957
Нестачі та втрати	23 589	55 526
Списана дебіторська заборгованість	23	2 746
Резерв під очікувані кредитні збитки	797 873	92 901
Витрати на пільгові пенсії	6 775	696
Інші витрати	122 661	138 835
Всього	1 391 880	383 445

Фінансові витрати

Сума фінансових витрат, відображених у окремій фінансовій звітності Товариства у 2019 році, складає 635 608 тис. грн., в 2018 році – 668 947 тис. грн.

До складу фінансових витрат Товариства відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Відсоткові витрати з кредитів та позик	643 956	610 216
Дисконтування довгострокових зобов'язань	24 272	22 407
Інші	719	2 985
Всього	668 947	635 608

Інші витрати

Сума інших фінансових витрат, відображених у окремій фінансовій звітності Товариства у 2019 році, складає 55 203 тис. грн., в 2018 році – 2 447 тис. грн..

До складу інших операційних витрат Товариства відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	-	47 517
Списання основних засобів, ліквідація	14	6 873
Благодійна допомога іншим організаціям	164	214
Інші	2 269	599
Всього	2 447	55 203

21. Витрати з податку на прибуток

Складові елементи витрат з податку на прибуток:

Найменування статті	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Поточний податок на прибуток	-	-
Зміна відстроченого податку на прибуток пов'язана з:	-	-
виникненням чи списанням тимчасових різниць	-	-
збільшенням чи зменшенням ставки оподаткування	-	-
Всього витрати з податку на прибуток	-	-

22. Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за звітний період:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Доходи від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	28 814	1 004

Собівартість реалізованої продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	(26 385)	(2 307)
Інші операційні доходи	-	-	-	5 455	9 772
Дивіденди отримані	-	-	-	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	-	(32)	(11 172)

Доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами за попередній період:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Доходи від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	8 462	5 486
Собівартість реалізованої продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	(79 704)	(9 475)
Інші операційні доходи	-	-	-	6 885	10 757
Дивіденди отримані	-	-	-	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	-	(10 207)	-

Залишки за операціями зі зв'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	83 431	154 354
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	71	729 036
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	1 367 835	31 138
Інша поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	323 409	203 654

Залишки за операціями зі зв'язаними сторонами станом на 31 грудня 2018 року:

Найменування статті	Найбільш і учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Дочірні та асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	91 683	1 932
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	1 133	841 462
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	1 373 765	15 278
Інша поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	216 368	-

Інформація щодо компенсації провідному персоналу з управління.

Провідний управлінський персонал складається з топ - менеджерів. У 2019 році компенсація провідному управлінському персоналу, яка включена до адміністративних витрат, дорівнює 7 917,0 тис. грн. Компенсація провідному управлінському персоналу головним чином складається із заробітної плати та відповідних нарахувань

Станом на 31.12.2019 р. кінцевими бенефіціарними власниками є:

1. Лук'яненко Володимир Володимирович, 23.12.1967 р. н., Російська Федерація, країна постійного проживання - Російська Федерація, відсоток частки – 27,88 тип бенефіціарного володіння опосередковане (Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 07.10.2019 №24831699);
2. Марков Максим Олександрович, 27.08.1970 р. н., Республіка Болгарія, країна постійного проживання - Республіка Болгарія, відсоток частки – 42,7 тип бенефіціарного володіння опосередковане (Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 07.10.2019 №24831699).

23. Умовні активи та зобов'язання

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2019 року Товариство не визнавало умовних активів та умовних зобов'язань, інформація про яких повинна розкриватися в фінансовій звітності, відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

24. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Ринковий ризик

Товариство схильне до дії ринкових ризиків. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями по а) іноземним валютам;

б) процентним активам і зобов'язанням;

в) пайовим інструментам, які схильні до ризику загальних і специфічних змін на ринку.

Товариство не встановлює лімітів відносно сум прийнятного ризику. Проте застосування цього підходу не може запобігти збиткам понад ці ліміти у разі істотних змін на ринку.

Також Товариством проведено аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значні коливання ринкових цін на фінансові інструменти Товариства та подібні фінансові інструменти у майбутньому. У 2020 році управлінський персонал Товариства переглядає рівень ринкового ризику, забезпечує своєчасне реагування та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

Ціновий ризик фінансових інструментів

Товариство схильне до обмеженого ризику зміни ціни акцій.

Валютний ризик

У Товариства виникає валютний ризик у зв'язку із закупівлями, деномінованими в іноземних валютах, а також завдяки експортним операціям. Валюти, у зв'язку з якими виникає валютний ризик, є, головним чином російський рубль, долар США. Товариство не хеджує свій валютний ризик.

З метою управління валютним ризиком Товариство аналізує вплив можливих змін обмінних курсів валют на монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Ризик зміни процентної ставки

Товариство не має суттєвих відсоткових активів, прибутків та операційних грошових потоків які залежать від зміни ринкової процентної ставки. Позики Товариства мають фіксовану процентну ставку. Тому Товариство схильне до ризику, пов'язаного з впливом коливань ринкових, процентних ставок на її фінансове положення і грошові потоки у зв'язку зі зміною справедливої вартості кредитів на ринку (ринкової ставки по кредитах).

У момент залучення позикових коштів менеджмент Товариства, використовуючи своє професійне судження, визначає наскільки фіксована або плаваюча процентна ставка найбільш задовольняє інтересам Товариства упродовж заданого періоду.

Кредитний ризик

Кредитний ризик. Товариство схильне до кредитного ризику, а саме ризику того, що одна сторона не виконає свої обов'язки згідно контрактних умов оплати. Схильність кредитному ризику виникає в результаті продажу Товариством продукції на умовах відстрочення платежу і здійснення інших угод з контрагентами, в результаті яких виникають фінансові активи.

Максимальний кредитний ризик, що виникає у Товаристві по класах активів, відображений у балансовій вартості фінансових активів, у звіті про фінансовий стан та включає: торгіву та іншу дебіторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти.

Товариство проводить аналіз по термінах погашення дебіторської заборгованості від основної діяльності і відстежує прострочені залишки дебіторської заборгованості. Таким чином, керівництво вважає за доцільне надавати інформацію по термінах затримки платежів і іншу інформацію по кредитному ризику.

У 2020 році управлінський персонал Товариства переглядає рівень кредитних ризиків та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

Ризик ліквідності

Товариство схильне до ризику у зв'язку з щоденною необхідністю використання наявних грошових коштів. Ризиком ліквідності керує менеджмент Товариства. Керівництво щомісячно контролює прогнози руху грошових коштів Товариства. Товариство намагається підтримувати стійку базу фінансування, що складається з позикових коштів, кредиторської заборгованості по основній діяльності і іншій кредиторській заборгованості. Фінансовий менеджер контролює щоденну позицію по ліквідності Товариства.

В той же час у 2020 році управлінський персонал Товариства переглядає рівень ризику ліквідності, посилює контроль за ліквідністю та платоспроможністю та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

25. Інформація за сегментами

Операційний сегмент – це компонент Товариства, який здійснює господарську діяльність, в результаті якої воно може отримувати доходи та нести витрати, у тому числі доходи та витрати, які стосуються операцій з будь-якими іншими частинами Товариства. Керівництво визначило операційні сегменти на підставі звітів, які аналізує Наглядова рада. Наглядова рада аналізує бізнес в розрізі продуктів, оцінює результати діяльності операційних сегментів за МСФЗ, Товариство організовано у такому бізнес-сегменті:

Первинний формат представлення сегментної інформації – бізнес-сегменти – заснований на структурі управлінської та внутрішньої звітності Товариства. Ціни за операціями між сегментами не завжди встановлюються на комерційній основі. Результати, активи та зобов'язання сегментів включають статті, безпосередньо зв'язані з цими сегментами, а також ті статті, які можуть бути обґрунтовано віднесені до цих сегментів. Нерозподілені статті складаються переважно із активів, які приносять дохід, відсоткових кредитів, позикових коштів та витрат.

Нижче показана концентрація виручки в розрізі клієнтів, яка перевищує 10% від загальної виручки Товариства за 2019 р.:

Клієнти	Показник	Реалізовано, тис. грн.
"Ingenieurburo Grossmann GmbH & R.	Виробництво інших pomp і компресорів	197 819
	Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах	6 950
Населення - покупець	Постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря	136 668

ООО "Энергетический Стандарт"	Виробництво інших pomp і компресорів	65 288
	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення, н.в.і.у.	3 101
	Установлення та монтаж машин і устаткування	2 183
GENERAL MIDDLE EAST	Виробництво інших pomp і компресорів	65 328
АО «Узбекнефтегаз»	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення, н.в.і.у.	63 685

Географічні сегменти:

Показники по сегментах	Виручка за 2019 р., тис. грн.
Україна	250 698
Німеччина	204 769
Російська Федерація	73 507
Об'єднані Арабські Емірати	65 328
Узбекистан	63 685
Іран	47 112
Чехія	36 623
Інші	24 361
Всього	766 083

26. Події після дати балансу

Події, які свідчать про умови, що існують на дату закінчення звітного періоду.

Станом на 31.12.2019 р. та на дату затвердження керівництвом до випуску окремої фінансової звітності, подій після звітного періоду, які свідчили б про умови, що існують на дату закінчення звітного періоду та інформація щодо яких є суттєвою, окрім тих, що описані вище при розкритті інформації щодо відповідних груп активів та зобов'язань, у Товариства не було.

Події, які свідчать про умови, що виникли після звітного періоду.

В 2020 році українське суспільство та економіка держави зазнають негативного впливу коронавірусної інфекції COVID-19, для запобігання поширенню якої на території України Урядом введено карантинні

заходи. В результаті цього соціальна і економічна ситуація в країні в 2020 році характеризується достатньою нестабільністю, що призводить до виникнення невизначеності майбутніх умов функціонування підприємств в Україні.

Станом на 31.12.2019 р. та на дату затвердження керівництвом до випуску окремої фінансової звітності, інших подій після звітного періоду, які свідчили б про умови, що виникли після звітного періоду, у Товариства не було.

Генеральний директор _____ Забіцький Володимир Вікторович

Головний бухгалтер _____ Клименко Володимир Миколайович

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

«Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання»

за 2019 рік станом на 31 грудня 2019 року

(в тисячах українських гривень)

1. Основні відомості про товариство

1.1. Повна назва:

Акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (далі –АТ «Сумське НВО» або товариство).

1.2. Код ЄДРПОУ: 05747991.

1.3. Організаційно-правова форма: акціонерне товариство.

1.4. Місцезнаходження: вул. Горького, 58, м. Суми, Сумська область, 40004.

1.5. АТ «Сумське НВО» почало свою діяльність від заснування в 1896 році на кошти місцевих цукрозаводчиків і бельгійських інвесторів Сумських машинобудівних майстерень. За роки свого розвитку машинобудівні майстерні перетворились у велике підприємство, відоме як «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В. Фрунзе». У лютому 1994 року об'єднання шляхом корпоратизації перетворене у відкрите акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання ім. М.В.Фрунзе». Дата державної реєстрації – 28 березня 1994 року. Змінами до Статуту товариства, внесеними рішенням загальних зборів акціонерів 15.04.2011 року (протокол №24), було змінено найменування товариства на «публічне акціонерне товариство». Змінами до Статуту товариства від 01.09.2015р., внесеними рішенням позачергових загальних зборів акціонерів 24.07.2015 року (протокол № 29), було змінено найменування товариства на Публічне акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання». Змінами до Статуту товариства, внесеними рішенням позачергових загальних зборів акціонерів 26.07.2019 року (протокол № 34), було змінено найменування товариства на Акціонерне товариство «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання». На момент створення акціонерного товариства його єдиним засновником була держава в особі Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України. Наразі акціонерами товариства є фізичні та юридичні особи, які набули право власності на акції товариства у процесі приватизації, на вторинному ринку цінних паперів, а також у порядку спадкування громадян, правонаступництва юридичних осіб та у інших випадках, передбачених чинним законодавством. Держава акціями товариства не володіє. Особами, які володіють більше 10% акцій АТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання», є: Просцено Трейдинг Лімітед (Кіпр) – 13,512% та Стремвол Холдінгс Лімітед (Кіпр) – 83,736%.

1.6. Вищим органом управління АТ «Сумське НВО» є Загальні збори акціонерів.

1.7. Середня кількість працівників протягом 2019 року складала – 3 521 осіб.

1.8. Основні види діяльності:

- виробництво інших pomp і компресорів (КВЕД 28.13);
- виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення, н.в.і.у.в Україні (КВЕД 28.99);
- лісопильне та стругальне виробництво (КВЕД 16.10);
- виробництво дерев'яної тари (КВЕД 16.24);
- кування, пресування, штампування, профілювання; порошкова металургія (КВЕД 25.50);

- професійно-технічна освіта (КВЕД 85.32);
- діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування (КВЕД 55.10);
- діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах; (КВЕД 71.12);
- дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук (КВЕД 72.19);
- ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення (КВЕД 33.12);
- установлення та монтаж машин і устаткування (КВЕД 33.20).

1.9. Опис основних видів діяльності

АТ «Сумське НВО» як головна науково-технічна організація України за напрямками: обладнання для нафтової та газової промисловості, хімічного виробництва; насосне та центрифуговане обладнання, розробляє та виготовляє різноманітне обладнання практично для всіх галузей, у тому числі і атомної енергетики.

2019 рік був неритмічним для Групи з огляду на завантаження виробничих потужностей, наявність обігових коштів. За 2019 рік на АТ «Сумське НВО» було виготовлено товарної продукції у діючих цінах на суму 879,8 млн. грн..

2. Ідентифікація та основа підготовки консолідованої фінансової звітності

Консолідована фінансова звітність АТ «Сумське НВО» складена станом на 31 грудня 2019 року, звітним періодом є 2019 рік. Консолідована фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та є консолідованою фінансовою звітністю загального призначення. Датою переходу на МСФЗ є 1 січня 2012 року.

Концептуальною основою фінансової звітності за рік, що закінчився 31.12.2019 р., є бухгалтерські політики, які базуються на вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), чинних в редакції, що офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Термін «дочірні компанії» використовується у цьому звіті для визначення компаній та інших суб'єктів господарської діяльності, в яких Група володіє, прямо чи опосередковано, більш ніж половиною прав голосу або іншим чином може контролювати їх фінансову і операційну політику з метою здобуття економічних вигод.

Ця фінансова звітність є консолідованою фінансовою звітністю, в якій інвестиції в дочірні та асоційовані компанії відображені за собівартістю.

Станом на 31.12.2019 року АТ «Сумське НВО» має 6 (шість) дочірніх компаній:

№	Найменування дочірньої компанії	Частка в статутному капіталі
---	---------------------------------	------------------------------

№	Найменування дочірньої компанії	Частка в статутному капіталі
1	ТОВ «Фрунзе-Профіль»	99,00 %
2	ТОВ «Маш-Сервіс»	99,00 %
3	ТОВ «Суми-Електрод»	99,98%
4	ТОВ «Фрунзе-Ювілейна»	99,98%
5	ТОВ «Сумиспортінвест»	99,98 %
6	ТОВ «ПроектЕнергоСервіс»	100%

АТ «Сумське НВО» та його дочірні компанії (надалі – Група) повністю консолідуються з дати придбання, тобто, з дати отримання контролю над дочірніми компаніями, та продовжують консолідуватися до дати втрати такого контролю. Фінансова звітність дочірніх компаній підготовлена за той самий звітний період, що і звітність материнської компанії на підставі послідовного застосування облікової політики для всіх компаній. Всі внутрішньогрупові залишки, операції, нереалізовані прибутки, що виникають в результаті здійснення операцій всередині групи, а також дивіденди, повністю виключені.

Функціональною валютою ведення бухгалтерського обліку є гривня (надалі – грн.). Консолідована фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень (далі – тис. грн.), якщо не зазначено інше. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті відображені у консолідованій фінансовій звітності у гривневому еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України на 31.12.2019 року.

28 лютого 2020 року Генеральним директором АТ «Сумське НВО» була вперше затверджена консолідована фінансова звітність до оприлюднення.

2.1. Нові і переглянуті МСФЗ та інтерпретації

2.1.1. Перше застосування МСФЗ та інтерпретацій

Група застосувало наступні МСФЗ, інтерпретації та поправки до них, що мають ефективну дату 01.01.2019 року, у звітному році.

МСФЗ (IFRS) 16 "Оренда"

Група застосувало МСФЗ 16 з 01.01.2019 р. МСФЗ 16 запроваджує нові або скориговані вимоги щодо обліку договорів оренди. Він запроваджує істотні зміни до обліку з боку орендаря за рахунок ліквідації відмінності між операційною та фінансовою орендою та вимагає визнання активу з права користування та орендного зобов'язання на момент початку оренди для всіх договорів оренди, за виключенням короткострокової оренди та оренди, за якою базовий актив є малоцінним. Вимоги до обліку з боку орендодавця, в основному, залишилися без змін.

Перехід на МСФЗ 16 "Оренда" не вплинув на класифікацію активів з права користування та орендних зобов'язань, та, за оцінкою керівництва, перше застосування МСФЗ 16 не вплинуло суттєво на фінансовий стан та фінансові результати компанії.

Поправки до МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства", поправки до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", МСБО 19 "Виплати працівникам", Тлумачення КТМФЗ 23 "Невизначеність щодо підходів до податку на прибуток", поправки до МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу", МСФЗ 11 "Спільна діяльність", МСБО 12 "Податки на прибуток", МСБО 23 "Витрати на позики".

Поправки до МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" - Довгострокові частки в асоційованих та спільних підприємствах.

Поправки роз'яснюють, що суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 9 до довгострокових вкладень в асоційовану організацію або спільне підприємство, до яких не застосовується метод пайової участі, але які, по суті, складають частину чистих інвестицій в асоційовану організацію або спільне підприємство (довгострокові вкладення). Мається на увазі, що до таких довгострокових вкладень застосовується модель очікуваних кредитних збитків за МСФЗ 9.

У поправках також пояснюється, що при застосуванні МСФЗ 9 суб'єкт господарювання не бере до уваги збитки, понесені асоційованою організацією або спільним підприємством або збитки від знецінення чистих інвестицій, визнані в якості коригувань чистої інвестиції в асоційовану організацію або спільне підприємство, що виникають внаслідок застосування МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства".

Поправки до МСФЗ 9 - Умови про дострокове погашення з потенційним негативним відшкодуванням.

Згідно МСФЗ 9 борговий інструмент може оцінюватися за справедливою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за умови, що передбачені договором, грошові потоки є "виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу" (критерій SPPI) і інструмент утримується в рамках відповідної бізнес-моделі, що дозволяє таку класифікацію. Поправки до МСФЗ 9 роз'яснюють, що фінансовий актив задовольняє критерію SPPI незалежно від того, яка подія або обставина призводить до дострокового розірвання договору, а також незалежно від того, яка сторона виплачує або отримує обґрунтоване відшкодування за дострокове розірвання договору.

Поправки до МСБО 19 "Виплати працівникам" - "Внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою.

Поправки розглядають порядок обліку у випадках, коли внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду. Поправки роз'яснюють, що якщо внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду, суб'єкт господарювання повинен визначити вартість послуг поточного періоду та чисту величину відсотків стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, виходячи з актуарних припущень і ставок дисконтування, використаних для переоцінки чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою.

Тлумачення КТМФЗ 23 " Невизначеність щодо підходів до податку на прибуток".

У випадках відсутності ясності щодо вимог податкового законодавства стосовно тієї чи іншої операції або до конкретних обставин основним є наступний критерій: чи висока ймовірність того, що податковий орган погодиться з тим трактуванням податкових вимог, яке вибрав суб'єкт господарювання.

Якщо відповідь позитивна, то суб'єкт господарювання повинен відображати у фінансовій звітності ту ж суму, що і у податковій звітності і розглянути необхідність розкриття інформації про існування

невизначеності. Якщо відповідь негативна, то сума, відображена у фінансовій звітності, буде відрізнятися від суми в податковій декларації, оскільки вона оцінюється з урахуванням наявної невизначеності.

Для відображення цієї невизначеності використовується один з наступних двох методів оцінки, в залежності від того, який з них дозволить з більшою точністю передбачити результат вирішення невизначеності:

метод найбільш імовірної суми; або

метод очікуваної вартості.

Роз'яснення також вимагає, щоб ті судження і оцінки, які були сформовані суб'єктом господарювання, були переглянуті в разі зміни фактів і обставин - наприклад, внаслідок податкової перевірки або дій, вжитих податковими органами, наступних змін податкових правил, або після закінчення терміну, протягом якого податковий орган має право перевірити правильність обчислення податку.

Тлумачення вступили в силу для річних періодів, що починаються 01 січня 2019 року або після цієї дати.

"Щорічні удосконалення МСФЗ" (цикл 2015 - 2017 років):

МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу".

Іноді суб'єкт господарювання, який є учасником у спільній операції (як визначено в МСФЗ 11 "Спільна діяльність"), отримує контроль над цією спільною операцією. Поправка до МСФЗ 3 пояснює, що якщо і коли суб'єкт господарювання згодом отримає контроль, він проводить переоцінку своєї колишньої частки в спільній операції на дату придбання. Суб'єкт господарювання визнає будь-яку різницю між справедливою вартістю на дату придбання спільної операції та попередньою балансовою вартістю як прибуток або збиток.

Це удосконалення набуло чинності починаючи з 1 січня 2019. Поправки застосовуються перспективно.

МСФЗ 11 "Спільна діяльність".

Удосконалення до МСФЗ 11 стосується ситуацій, коли суб'єкт господарювання є стороною спільної угоди, яка є спільною операцією (як визначено в МСФЗ 11) - але, що важливо, не має спільного контролю над спільною операцією - і згодом отримує спільний контроль. Ця поправка роз'яснює, що якщо і коли суб'єкт господарювання згодом отримає спільний контроль, він не повинен переоцінювати частку, яку він утримував раніше.

Ці поправки набули чинності починаючи з 1 січня 2019 року. Поправки застосовуються перспективно.

МСБО 12 "Податки на прибуток"

У деяких юрисдикціях сума зобов'язання з податку на прибуток, що сплачується суб'єктом господарювання, залежить від дивідендів, виплачених власникам інструментів капіталу. В поправці до МСБО 12 уточнюється, що податкові наслідки (якщо такі є) дивідендів (тобто розподіл прибутку власникам інструментів капіталу пропорційно їх часткам) повинні визнаватися:

одночасно з визнанням зобов'язання сплатити такі дивіденди; і

у складі прибутку або збитку, іншого сукупного доходу або звіту про зміни у власному капіталі, в залежності від того, де суб'єкт господарювання в минулому визнавав операції або події, які згенерували накопичений прибуток, з якої виплачуються дивіденди.

Це удосконалення застосовується починаючи з 1 січня 2019.

МСБО 23 "Витрати на позики".

Поправка до МСБО 23 пояснює, що коли кваліфікований актив, що фінансується за рахунок спеціальних запозичень, стає готовим до використання або продажу, витрати на позики, понесені за спеціальними запозиченнями, більше не можуть бути капіталізовані як частина вартості цього кваліфікованого активу. Але ці запозичення стають частиною пулу позик, запозичених для загальних потреб. Тому з цієї дати ставка, яка застосовується до цих запозичень, включається до визначення ставки капіталізації, яка застосовується до позикових коштів, запозичених для загальних потреб.

Поправка застосовується починаючи з 1 січня 2019 року. Суб'єкти господарювання застосовують цю поправку лише до витрат на позики, понесених з 1 січня 2019 року.

2.1.2. Нові МСФЗ та інтерпретації

Станом на звітну дату опубліковано наступні МСФЗ, зміни до них та інтерпретації, ефективна дата яких не настала:

МСФЗ та правки до них, ефективна дата яких настане 01.01.2020 року

Концептуальні основи фінансової звітності.

Введено концепцію діяльності керівництва в інтересах власників і уточнено інформацію, яка виникає в зв'язку з цим. Повернено концепцію обачності, яка підтримує нейтральність інформації і тому описує обачність як "обережність при винесенні суджень в умовах невизначеності". Невизначеність оцінки є фактором, який може вплинути на достовірне надання інформації. Суб'єкт, що звітує - це організація, яка за власною ініціативою складає або зобов'язана складати фінансову звітність і не обов'язково є юридичною особою. Актив - існуючий економічний ресурс, контрольований організацією в результаті минулих подій. Економічний ресурс - це право, яке може принести економічні вигоди. Зобов'язання - існуючий обов'язок організації передавати економічний ресурс в результаті минулих подій. Зобов'язання - це обов'язкова відповідальність, якої у організації відсутня практична можливість уникнути. Визнання - це процес фіксації для включення в звіт про фінансовий стан або в звіт (и) про фінансові результати статті, яка відповідає визначенню активу, зобов'язання, капіталу, доходів або витрат. Припинення визнання - це виключення повністю або частково визнаної активу або зобов'язання зі звіту про фінансовий стан організації. Введено дві категорії методів оцінки: Оцінка на основі історичної (первісної) вартості. Показники історичної вартості надають інформацію про об'єкти обліку, яка формується на основі історичної (первісної) суми операції або події. Оцінка на основі поточної (переоціненої) вартості. Показники поточної вартості надають грошову інформацію про об'єкти обліку, оновлену для відображення поточних умов на дату оцінки. Методи оцінки цієї категорії можуть включати справедливую вартість, цінність використання, вартість виконання і поточну вартість. Введено термін «звіт (и) про фінансові результати» для позначення Звіту про прибутки і збитки разом зі Звітом про ІСД. Звіт про прибутки та збитки є основним джерелом інформації про фінансові результати компанії. За замовчуванням всі доходи і витрати повинні бути відповідним чином класифіковані і включені в звіт про прибутки і збитки.

Поправки до МСФЗ 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" - Продаж або внесок активів між інвестором та асоційованою компанією чи спільним підприємством.

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ 10 і МСБО 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається асоційованій компанії або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибутки чи збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес, згідно з визначенням в МСФЗ 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією чи спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибутки чи збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія інвестора в асоційованій компанії чи спільному підприємстві.

Рада з МСФЗ відклала дату вступу в силу цієї поправки на невизначений термін, але дозволяється дострокове застосування перспективно.

Поправки до МСБО 1 "Подання фінансової звітності" та МСБО 8 "Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки" щодо визначення суттєвості.

Рада з МСФЗ вирішила уточнити визначення суттєвості, зробивши його більш послідовним і відповідним для всіх стандартів. Колишнє визначення в МСБО 1 наголошувало на тому, що пропуск або неправильне відображення суттєвих елементів впливає на економічні рішення користувачів, прийнятих на основі фінансової звітності. У новому варіанті визначення інформація вважається істотною, якщо її пропуск, неправильне відображення або приховування її іншою інформацією в звітності може, відповідно до обґрунтованих очікувань, вплинути на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, які приймають їх на основі такої фінансової звітності, що містить фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітує.

Поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування.

Поправки до МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу".

Поправки уточнюють ключове визначення бізнесу.

У колишньому визначенні під бізнесом розуміли сукупність видів діяльності та активів, які можна вести та якими можна управляти з метою забезпечення доходу в формі дивідендів, нижчих витрат або інших економічних вигід безпосередньо інвесторам або іншим власникам, членам чи учасникам.

За новим визначенням бізнес - це інтегрований набір процесів і активів, здатних до здійснення і управління з метою надання товарів або послуг клієнтам, генерування інвестиційного доходу (такого як дивіденди або відсотки) або генерування іншого доходу від нормальної діяльності.

Поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування.

МСФЗ та правки до них, ефективна дата яких настане 01.01.2021 року.

МСФЗ 17 "Страхові контракти".

В травні 2017 року Рада з МСФЗ опублікувала МСФЗ 17, новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ 17 вступить в силу, він замінить собою МСБО 4 "Страхові контракти", який був випущений в 2005 році. МСФЗ 17 застосовується до всіх видів договорів страхування незалежно

від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Дозволяється застосування до цієї дати за умови, що організація також застосовує МСФЗ 9 та МСФЗ 15 на дату першого застосування.

За рішенням керівництва Групи у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2019 р., Група не застосувала достроково опубліковані МСФЗ, поправки до них та інтерпретації.

3. Економічне середовище в якому Група здійснює свою діяльність

Українська економіка, хоч і вважається ринковою, однак продовжує демонструвати певні характеристики, властиві економіці перехідного періоду. Ці характеристики включають, але не обмежуються, низький рівень ліквідності на ринках капіталу, високі темпи інфляції, існування валютного контролю, який робить національну валюту неліквідною за межами території України. Стабільність української економіки в значній мірі буде залежна від політики та дій уряду щодо адміністративних, правових та економічних реформ. Як наслідок, операції в Україні пов'язані з ризиками, які не є типовими для розвинених ринків.

Політична і соціальна напруженість, яка виникла в Україні призвела до зниження валового внутрішнього продукту, нестабільності на ринках капіталу, суттєвого погіршення ліквідності в банківському секторі та погіршенню умов кредитування. У той час як українським урядом приймаються стабілізаційні заходи, спрямовані на підтримку банківського сектору та забезпечення ліквідності українських банків і компаній, існує невизначеність щодо можливості доступу до джерел капіталу та його вартості для Групи та його контрагентів, що може вплинути на фінансове становище Групи, результати її діяльності та економічні перспективи.

В той час, коли керівництво вважає, що воно вживає відповідні заходи для підтримання стійкості й зростання бізнесу Групи в поточних умовах, непередбачене подальше погіршення в описаних вище сферах може негативно вплинути на результати діяльності що разом із поширенням пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році Групи та її фінансове становище в мірі, яка в даний час не може бути визначена.

4. Плани щодо безперервної діяльності

Група складає консолідовану фінансову звітність на основі принципу безперервності. Управлінський персонал не має намірів ліквідувати товариство чи припинити діяльність.

Внаслідок впливу внутрішнього середовища на економічний розвиток Групи в 2019 році керівництво змушене переглядати стратегію підприємства щороку, для того щоб відповідати умовам мінливого зовнішнього середовища. Управлінський персонал вживає всіх можливих заходів для подолання негативних факторів економічного середовища та забезпечення стабільної і прибуткової діяльності Групи в майбутньому. Плани управлінського персоналу включають розширення ринків збуту та збільшення обсягів продажу.

Станом на 31 грудня 2019 року управлінським персоналом було здійснено оцінку, згідно з якою Група буде в подальшому здійснювати свою діяльність на підставі принципу безперервності. Управлінському персоналу не відомо про суттєві невизначеності, пов'язані з подіями чи умовами, крім негативного впливу факторів економічного середовища, які можуть спричинити значний сумнів щодо здатності Групи продовжувати діяльність на безперервній основі. Консолідована фінансова звітність Групи підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході

звичайної діяльності. Консолідована фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Група не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

В ході аналізу та оцінки здатності Групи безперервно продовжувати діяльність було ідентифіковано декілька подій та/або умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під значний сумнів здатність Групи безперервно продовжувати діяльність, а саме

1) перевищення поточних зобов'язань над поточними активами - поточні зобов'язання Групи станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. перевищували її поточні активи

2) більшість показників фінансового стану мають негативне значення та динаміку до зменшення;

3) нестабільність середовища, в якому функціонує Група, що є наслідком поширення пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році, яка може обумовити певне прострочення платежів дебіторів Групи у майбутньому;

4) Група станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. мала непокриті збитки.

5) банківські рахунки Товариства заблоковано у зв'язку з відкриттям виконавчого провадження №58889595 від 12.04.2019 р. за позовом ТОВ «Сумитеплоенерго»; № 57084810 від 15.04.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №57048148 від 18.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №57084810 від 19.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №59698304 від 06.08.2019 р. за позовом ТОВ «Східно-українське промислове товариство», а 17.07.2020 р. - ВП № 57084810 за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати.

Вказане свідчить про існування суттєвої невизначеності, що стосується подій та умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під сумнів здатність Групи безперервно продовжувати свою діяльність.

В той же час, управлінський персонал позитивно оцінює здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, за оцінкою управлінського персоналу Групи, припущення про безперервність діяльності, як основи для бухгалтерського обліку та фінансової звітності, є доречним та прийнятним, оскільки:

4) Керівництво Товариства має стійкі плани щодо продовження господарської діяльності Товариства в майбутньому, що вже підтверджується оперативними даними щодо фактичного продовження здійснення Товариством господарської діяльності за 9 місяців 2020 року;

5) Господарська діяльність Групи у звітному періоді є прибутковою - за результатами 2019 року Групою визнано чистий прибуток у розмірі 165 353 тис. грн.;

6) Група має стратегічне значення для регіону, тому очікується, що кризові явища не матимуть вирішального впливу на здатність Товариства безперервно продовжувати свою діяльність.

5. Основні припущення, що стосуються майбутнього та основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, які становлять значний ризик спричинити суттєве коригування балансової вартості активів та зобов'язань в наступному фінансовому році

При підготовці консолідованої фінансової звітності управлінський персонал здійснював попередні оцінки впливу невизначених майбутніх подій на окремі активи та зобов'язання. Такі попередні оцінки базуються на інформації, яка наявна на дату консолідованої фінансової звітності, тому фактичні результати у майбутньому можуть відрізнятись від таких оцінок. Можливого

суттєвого впливу інших майбутніх подій на оцінку активів та зобов'язань управлінський персонал не виявив.

Функціональна валюта та валюта подання

Консолідована фінансова звітність представлена в українській гривні, що є функціональною валютою Групи. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі, якщо не вказано інше.

Операції в інших валютах розглядаються, як операції в іноземній валюті. Операції в іноземній валюті спочатку відображаються у функціональній валюті за курсом НБУ, що діє на дату здійснення операції.

Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі "функції витрат" або "собівартості реалізації", згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів Групи.

6. Суттєві положення облікової політики

Облікова політика, викладена нижче, послідовно застосовувалася до всіх періодів, представлених у цій консолідованій фінансовій звітності.

Визнання є процесом включення до балансу або до звіту про прибутки та збитки статті, яка відповідає визначенню елемента та відповідає критеріям визнання елемента. Критеріями для визнання статті є:

- а) ймовірність надходження до суб'єкта господарювання або вибуття з нього будь-якої майбутньої економічної вигоди, пов'язаної зі статтею;
- б) стаття має собівартість або вартість, яку можна достовірно визначити.

Визнання передбачає словесний опис статті та грошову суму із включенням цієї суми до підсумків балансу та звіту про прибутки та збитки. Статті, які відповідають критеріям визнання, мають відображатися у балансі та звіті про прибутки та збитки. Невизнання таких статей не може бути виправлене шляхом розкриття застосованих облікових політик або за допомогою приміток чи пояснювального матеріалу.

Концепція ймовірності використовується в критеріях визнання і належить до ступеня невизначеності щодо надходження або вибуття майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі статтею. Ця концепція відповідає невизначеності, що характеризує середовище. Оцінка ступеня невизначеності стосовно отримання майбутніх економічних вигід робиться на основі свідчення, яке є наявним на момент складання фінансових звітів.

Основа (основи) оцінки, які застосовуються при складанні фінансової звітності

Консолідована фінансова звітність готується на основі історичної собівартості, за винятком:

- оцінки за справедливою вартістю основних засобів на дату першого застосування МСФЗ відповідно до МСФЗ 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності», коли ця справедлива вартість була використана як доцільна собівартість;

- оцінки за справедливою вартістю окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», з використанням методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Суттєві положення облікової політики, що використані при підготовці цієї консолідованої фінансової звітності, представлені нижче.

Складаючи консолідовану фінансову звітність, Група об'єднує фінансову звітність материнського підприємства та його дочірніх підприємств шляхом впорядкованого додавання подібних статей активів, зобов'язань, власного капіталу, доходу та витрат.

Обліковою політикою передбачено застосування Групою наступних процедур консолідації:

- виключення балансової вартості інвестицій материнського підприємства в дочірнє підприємство і частку власного капіталу материнського підприємства в дочірньому підприємстві;

- визнання неконтрольованої частки в прибутку або збитку консолідованого дочірнього підприємства за звітний період;

- визначення неконтрольованої частки в чистих активах консолідованого дочірнього підприємства окремо від частки власності, що належать материнському підприємству;

- повне виключення внутрішньо групових сальдо та суми внутрішньо групових операцій (у тому числі доходи, витрати та дивіденди),

- повне виключення прибутків та збитків, що виникають у результаті внутрішньо групових операцій та визнані в складі активів (таких як запаси та основні засоби).

Фінансова звітність материнського підприємства та його дочірнього підприємства, яка використовується при складанні консолідованої фінансової звітності, складається на одну й ту саму дату.

За основу облікової політики консолідованої Групи береться облікова політика материнського підприємства, тобто Товариства.

6.1. Основні засоби.

Для обліку та складання звітності основні засоби поділяються на наступні класи (групи):

- земельні ділянки;
- будівлі, споруди і передавальні пристрої;
- машини та обладнання (у т.ч. обчислювальна техніка);
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- інші основні засоби.

Первісна оцінка об'єктів всіх груп основних засобів здійснюється за собівартістю, що включає ціну придбання (у т.ч. імпортні мита, податки, які не відшкодовуються); будь-які витрати, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації; попередньо оцінені витрати на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, зобов'язання за якими товариство на себе бере.

Група станом на 01.01.2012 (дату переходу на МСФЗ) використало переоцінку основних засобів, що була проведена ТОВ «Консалтингова компанія «УВЕКОН» станом на 01.01.2011 року, як доцільну собівартість основних засобів.

Подальша оцінка основних засобів здійснюється за моделлю переоцінки. Частота переоцінок залежить від змін справедливої вартості активів. При переоцінці об'єкту основних засобів накопичена амортизація на дату переоцінки віднімається із загальної балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується в переоцінену вартість цього активу. Якщо балансова вартість активу збільшилася в результаті переоцінки, збільшення визнається в іншому сукупному доході та накопичується у власному капіталі під назвою «Капітал у дооцінках». Зменшення балансової вартості активу відображається в іншому сукупному доході, якщо існує кредитове сальдо дооцінки щодо цього активу. Якщо кредитового сальдо дооцінки недостатньо, то зменшення балансової вартості активу визнається через прибуток (збиток). Дооцінка, що входить до власного капіталу об'єкта основних засобів, що використовується, переноситься на нерозподілений прибуток частинами в розмірі різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості активу, та амортизацією, що базується на первісній вартості активу. У разі, якщо актив вибуває з використання або ліквідується сума дооцінки цього активу, що залишилась, переноситься прямо на нерозподілений прибуток.

Витрати на поточний ремонт і обслуговування відносяться на витрати у міру здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.

На кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки зменшення корисності існують, керівництво переглядає балансову вартість своїх активів у відповідності до МСБО 36 «Зменшення корисності активів».

Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються в звіті про фінансові результати.

Амортизація об'єктів основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу протягом терміну їх експлуатації:

Групи основних засобів	Залишкові терміни експлуатації, роки
Будинки та споруди	3 - 60
Виробниче та інше обладнання	2 - 25
Транспортні засоби	1 - 25
Інші основні засоби	1 - 15

Ліквідаційна вартість основного засобу – це розрахункова сума, яку б товариство отримало в даний час від вибуття активу, за вирахуванням витрат на вибуття, якби стан і період використання об'єкту основних засобів були такими, які очікуються в кінці терміну його експлуатації. Коли Група має намір використовувати актив до кінця періоду його фізичного існування, ліквідаційна вартість такого активу дорівнює нулю.

Амортизація за всіма групами основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

6.2. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи – немонетарні активи, які не мають фізичної субстанції та можуть бути ідентифіковані, тобто можуть бути відокремлені або відділені від товариства або виникають внаслідок договірних або інших юридичних прав (незалежно від того, чи можуть вони бути відокремлені). Нематеріальні активи визнаються лише тоді, коли існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, що відносяться до активу, надходять Групі та собівартість активу можна достовірно оцінити.

В момент первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за собівартістю. Наступна оцінка здійснюється за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація всіх класів (груп) нематеріальних активів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Термін корисного використання та метод амортизації переглядаються один раз на рік.

6.3. Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно, яким Група володіє для здобуття доходу від здачі його в оренду або від збільшення його вартості, або для обох цих цілей, і яке саме Група не займає. Первісна оцінка проводиться за собівартістю, включаючи витрати на операцію. Подальша оцінка здійснюється за моделлю справедливої вартості.

Прибутки або збитки в результаті змін справедливої вартості інвестиційної нерухомості відносяться на прибуток або збиток.

Критерії, що застосовуються Групою для відділення інвестиційної нерухомості від нерухомості, зайнятою власником (основні засоби):

- частку, яка утримується з метою отримання орендної плати або для збільшення капіталу, та частку, яка утримується для використання в основній діяльності Групи, можна продати окремо;
- якщо такі частки не можна продати окремо, нерухомість є інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна, не більше 10%, її частка утримується для використання в основній діяльності.

6.4. Незавершені капітальні інвестиції

Незавершеними капітальними інвестиціями є вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Незавершене капітальне будівництво включає вартість будівельних робіт, суму інжинірингових робіт, інші прями витрати та загальновиробничі витрати.

По закінченню будівництва актив буде переведену у відповідну групу основних засобів. Амортизація буде нараховуватись з дати, коли актив буде побудований та стане придатним до використання.

Незавершене будівництво активів, які призначені для продажу, відображається в складі запасів.

Незавершене будівництво інвестиційної нерухомості відображається як інвестиційна нерухомість.

6.5. Фінансові активи та дебіторська заборгованість, що є нефінансовим активом

Група відображає у консолідованій фінансовій звітності фінансові активи та нефінансові активи.

Фінансові активи

Дебіторська заборгованість є непохідним фінансовим активом та визнається тільки коли товариство стає стороною контрактних положень. Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до цього фінансового активу. Справедливою вартістю дебіторської заборгованості є справедлива вартість наданої (отриманої) компенсації. Подальша оцінка здійснюється за амортизованою собівартістю, з урахуванням збитків від зменшення корисності.

Станом на кожну звітну дату Група оцінює, чи існують об'єктивні свідчення того, що корисність дебіторської заборгованості зменшилася. Балансова вартість дебіторської заборгованості зменшується через рахунок резерву з одночасним визнанням збитку за звітний період. Якщо в наступному періоді величина збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно співвіднесено із подією, що має місце після визнання зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності сторнується. Сторнування не повинне призводити до такої балансової вартості, яка перевищує суму, що її мала б амортизована вартість у разі невизнання зменшення корисності на дату сторнування.

Резерв під очікувані кредитні збитки нараховується в процентному відношенні залежно від періоду прострочення заборгованості від 366 до 730 днів – 10%, від 730 до 1095 днів – 20%, більше 1095 днів – 100%.

Припинення визнання фінансових активів

Група припиняє визнавати фінансові активи коли

- активи погашені або права на грошові потоки від активів, минули, або
- Товариство передало фактично всі ризики і вигоди від володіння активами, або
- Товариство не передало, ані зберегло фактично всі ризики і вигоди від володіння активами, але й не зберегло контроль.

Контроль зберігається, якщо контрагент не має практичної можливості продати актив в повному обсязі непов'язаний третій стороні без додаткових обмежень на продаж.

6.6. Запаси

Запаси при первісному визнанні обліковуються за собівартістю придбання. Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. В Консолідованому балансі (Звіті про фінансовий стан) запаси відображаються за найменшою з двох величин: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Зменшення вартості запасів (уцінки) відображається з одночасним визнанням збитків. Вартість готової продукції і незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати і відповідні виробничі накладні витрати, розраховані на підставі нормативної виробничої потужності.

Вартість рекламних запасів відноситься на витрати в момент придбання. Собівартість одиниць запасів визначається шляхом використання конкретної ідентифікації їх індивідуальної собівартості.

6.7. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття

Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття визнаються в тому випадку, коли товариство не використовує їх в господарській діяльності, керівництво має тверді наміри їх продати протягом одного року з дати класифікації, ймовірність продажу висока, актив чи група можуть бути негайно продані в поточному стані. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття

оцінюються по найменшій з двох величин – балансовій вартості чи справедливій вартості за виключенням затрат на продаж.

Доходи та витрати від припиненої діяльності обліковуються окремо від доходів та витрат від діяльності, що продовжується. Результат, за виключенням податків, відображається в звіті про сукупні доходи та витрати.

Основні засоби та нематеріальні активи, які класифікуються як необоротні активи, утримувані для продажу, не амортизуються.

6.8. Гроші та їх еквіваленти

Кошти на депозитних рахунках з терміном погашення більше 3 місяців відображається в звітності як поточні фінансові інвестиції, з терміном погашення більше 12 місяців – як інші довгострокові фінансові інвестиції.

6.9. Інвестиції в асоційовані компанії

Інвестиції в асоційовані компанії обліковуються за методом участі в капіталі. Асоційованою компанією є компанія, на яку Група здійснює суттєвий вплив, як правило, така ситуація передбачає володіння від 20% до 50% прав голосу.

Суб'єкт господарювання втрачає суттєвий вплив на об'єкт інвестування, коли він втрачає повноваження брати участь у прийнятті рішень щодо фінансових та операційних політик цього об'єкта інвестування. Втрата суттєвого впливу може відбуватися зі зміною або без зміни абсолютних чи відносних прав власності. У разі втрати суттєвого впливу Група оцінює і визнає інвестиції за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю інвестиції на момент втрати суттєвого впливу і її справедливою вартістю визнаються в складі прибутків чи збитків. Якщо частка Групи в збитках асоційованої компанії рівна або перевищує її частку в цій асоційованій компанії, Група не визнає подальші збитки, крім випадків, коли вона узяла на себе зобов'язання або здійснила платежі від імені асоційованої компанії.

6.10. Забезпечення

Забезпечення визнаються тоді, коли Група має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, яке виникло у результаті минулих подій і ймовірно, що для погашення цього зобов'язання потрібне використання ресурсів, котрі втілюють у собі певні економічні вигоди та розмір таких зобов'язань можна достовірно оцінити.

Забезпечення створюються Групою для відшкодування наступних (майбутніх) витрат:

- виплату відпусток працівникам;
- виконання гарантійних забезпечень;
- реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності;
- виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів визнається в сумі очікуваного збитку тоді, коли витрати для виконання зобов'язань перевищують доходи від контракту.

Залишок забезпечення переглядається кожний рік станом на 31 грудня і у разі потреби коригується (збільшується, зменшується).

6.11. Умовні зобов'язання та умовні активи

Умовні зобов'язання не визнаються в Консолідованому балансі (Звіті про фінансовий стан), але розкриваються в примітках до консолідованої фінансової звітності, за виключенням випадків коли ймовірність відтоку ресурсів у результаті погашення є незначною. Умовний актив не визнається у Консолідованому балансі (Звіті про фінансовий стан), але розкривається у примітках до фінансової звітності у тому випадку, коли існує вірогідність надходження економічних вигод.

6.12. Доходи та витрати

Оцінка та визнання доходу здійснюється Товариством в порядку, передбаченому МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами" із застосуванням п'ятикрокової моделі:

- ідентифікація договору (контракту);
- ідентифікація окремих зобов'язань щодо виконання в межах укладеного договору;
- визначення ціни договору (операції);
- розподіл ціни договору (операції) на зобов'язання щодо виконання;
- визнання доходу.

Виручка від надання послуг визнається в момент завершення робіт.

Процентний дохід та витрати за всіма фінансовими інструментами, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та фінансовими активами, доступними для продажу, визнаються з використанням методу ефективної ставки відсотка. Процентний дохід включається до складу фінансових доходів в Консолідованому звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід).

Дивіденди визнаються в момент встановлення права товариства на їх отримання.

Дохід від інвестиційної нерухомості, наданої в операційну оренду, оцінюється за прямолінійним методом протягом строку оренди.

Витрати за позиками включають сплату відсотків та інші витрати, понесені Групою у зв'язку з отриманням позик. Витрати за позиками, які пов'язані з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу, капіталізуються як частина первісної вартості такого активу. Всі інші витрати за позиками відносяться до витрат в тому періоді, в якому були понесені. Група капіталізує витрати за позиками, що понесені у зв'язку з придбанням, будівництвом чи виробництвом активу, який обов'язково потребує довготривалого періоду для його підготовки до використання або продажу.

6.13. Зобов'язання

Група відображає у консолідованій фінансовій звітності фінансові та нефінансові зобов'язання.

Фінансові зобов'язання

Кредиторська заборгованість, яка є фінансовим зобов'язанням, первісно визнається за ціною операції, а після первісного визнання враховується за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Первісна вартість отриманих банківських кредитів приймається рівній фактично отриманих грошових коштів і витрат, пов'язаних з безпосереднім отриманням таких кредитів.

Кредити підлягають обліку на кожен наступний звітний дату за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Амортизована вартість є поточною вартістю очікуваних майбутніх потоків грошових коштів, дисконтованих з використанням ринкової ставки відсотка. Різниця між первісною сумою заборгованості і її дисконтованою вартістю є сумою амортизації.

Вказана сума амортизації підлягає списанню на рахунки обліку фінансових прибутків або витрат впродовж усього періоду погашення заборгованості.

У випадку, коли різниця між первісною сумою заборгованості та її дисконтованою вартістю є несуттєвою (наприклад, для поточних фінансових зобов'язань), Група не відображає перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка, а визнає заборгованість у фінансовій звітності за первісною вартістю.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Група припиняє визнання фінансових зобов'язань тоді і лише тоді, коли зобов'язання Групи врегульовані або анульовані або термін їх дії закінчився.

Нефінансові зобов'язання

Зобов'язання, які не є фінансовими зобов'язаннями, первісно визнаються за ціною операції.

6.14. Винагороди працівникам

Заробітна плата, єдиний соціальний внесок відносно працівників Групи, щорічна оплата відпустки і оплата тимчасової непрацездатності, премії та негрошова винагорода (медичне обслуговування) нараховуються в тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками товариства.

Пенсії та інші винагороди працівникам по закінченні трудової діяльності

Згідно з вимогами законодавства України, державна пенсійна система передбачає розрахунок поточних виплат роботодавцем як відповідний процент від поточної загальної суми виплат працівникам. Такі витрати відображаються у періоді, в якому зароблена відповідна заробітна плата. Після виходу працівників на пенсію майже усі виплати працівникам здійснюються із фонду соціального захисту.

Група бере участь в державному пенсійному плані з визначеною виплатою, який передбачає достроковий вихід на пенсію працівників, що працюють на певних робочих місцях зі шкідливими і небезпечними для здоров'я умовами. Працедавець виплачує колишньому працівникові щомісячні пенсії до того часу, поки цей працівник, не досягне звичайного пенсійного віку. Щомісячно Група сплачує грошові кошти до Пенсійного Фонду та накопичує зобов'язання перед теперішніми працівниками. Пенсійне забезпечення розраховується за формулою, яка, в числі іншого, визначається середньою заробітною платою кожного працівника, його загальним трудовим стажем і загальним стажем роботи на певних посадах (за категоріями «Списку № 1» і «Списку № 2»).

Окрім обов'язкового фінансування пільгових державних пенсій, Група добровільно надає своїм працівникам ряд довгострокових соціальних пільг, визначених Колективним договором, що пов'язані з виплатами до ювілейних дат та при виході на пенсію. Всі ці пільги носять характер планів з визначеною виплатою.

Таким чином, програма Групи складається з пенсійних та довгострокових соціальних пільг. Пенсійні виплати складають основну частину програми.

Зобов'язання з визначеною виплатою розраховується щорічно незалежними актуаріями із застосуванням методу прогнозової умовної одиниці. Поточна сума пенсійних зобов'язань

визначається шляхом дисконтування розрахункового майбутнього відтоку грошових коштів із застосуванням процентних ставок за високоліквідними корпоративними облігаціями, деномінованими в тій самій валюті, в якій здійснюються виплати, а термін погашення яких приблизно відповідає терміну цього зобов'язання. У зв'язку з тим, що в Україні відсутній розвинутий ринок облігацій, деномінованих у гривні, з тривалим строком погашення (більше 10 років), для розрахунку були використані поточні ринкові ставки для дисконтування відповідних короткострокових платежів і розрахована ставка дисконтування для довгострокових зобов'язань шляхом екстраполяції поточних ринкових ставок за кривою дохідності. В 2019 році ставка дисконтування була визначена на рівні 12,7% , яка відображає розрахунковий розподіл виплат винагород в часі та їх розмір.

Стандарт вимагає застосовувати для інших довгострокових винагород працівникам спрощений метод обліку. На відміну від методу обліку, що вимагається для винагород по закінченню трудової діяльності, в рамках даного методу переоцінки (актуарні прибутки/збитки) не визнаються у складі іншого сукупного доходу.

6.15. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Групі притаманні наступні ризики:

- ринковий ризик (який включає в себе валютний ризик, ризик зміни процентної ставки (відсотковий) та ціновий ризик (ризик зміни курсу акцій);
- кредитний ризик;
- ризик ліквідності, який пов'язаний з фінансовими інструментами, утримуваними Групою.

Група здійснює управління ризиками в ході постійного процесу визначення, оцінки та спостереження за ризиками. Програма Групи з управління ризиками зорієнтована на мінімізацію негативного впливу на фінансові результати Групи.

Ринковий ризик

Справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовими інструментами може коливатися внаслідок змін у ринкових параметрах, зокрема, процентних ставок, валютних курсів і цін пайових інструментів.

Група здійснює управління ринковим ризиком шляхом встановлення контролю за ринковим ризиком та утримання його в допустимих межах.

Ціновий ризик фінансових інструментів

Ризик зміни – це ризик коливань вартості фінансового інструменту в результаті зміни ринкових цін, незалежно від того, чи були подібні зміни викликані факторами, характерними для даного конкретного інструменту або ж факторами на всі інструменти, що обертаються на ринку.

Валютний ризик

Валютний ризик виникає внаслідок змін у валютних курсах. Коливання обмінних курсів валют можуть мати вплив на вартість активів Групи. З метою управління валютним ризиком Група аналізує вплив можливих змін обмінних курсів валют на монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Відсотковий ризик

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво

Групи усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Групи, так і на справедливу вартість чистих активів.

У момент залучення позикових коштів менеджмент Групи, використовуючи своє професійне судження, визначає наскільки фіксована або плаваюча процентна ставка найбільш задовольняє інтересам Групи упродовж заданого періоду інший циновий ризик.

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає в результаті неможливості контрагента Групи здійснити виплати своєчасно та в повному обсязі. Кредитний ризик виникає у зв'язку з наявністю дебіторської заборгованості, розрахунковими операціями, операціями з контрагентами на фінансових ринках.

Група проводить постійний моніторинг кредитного ризику на основі аналізу фінансового стану контрагентів та строків заборгованості, аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значне підвищення розміру кредитного ризику Групи у майбутньому.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності Групи виникає при розбіжностях у строках погашення активів та зобов'язань.

Політика Групи з управління ризиком ліквідності полягає у тому, щоб забезпечити, наскільки це можливо, постійну наявність ліквідності, достатньої для погашення своїх зобов'язань у встановлені строки без понесення надмірних збитків та без загрози для репутації Групи.

Група проводить постійний моніторинг рівня ліквідності на основі аналізу показників платоспроможності (ліквідності) Групи.

Також Група проводить аналіз наявної інформації щодо можливих подій та умов, які можуть спричинити значне зниження рівня ліквідності Групи у майбутньому.

6.16. Виплати, основані на акціях

Дивіденди відображаються в тому періоді, в якому вони оголошені. Інформація про дивіденди, що оголошені після звітного періоду, але до того, як консолідована фінансова звітність була затверджена до випуску, відображається в примітці «Події після закінчення звітного періоду».

Базисний прибуток (збиток) на акцію обчислюється шляхом ділення прибутку (збитку), на середньозважену кількість звичайних акцій, які перебувають в обігу протягом звітного періоду (знаменник).

6.17. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток Групи формуються як сума поточних податкових витрат, розрахованих на базі оподатковуваного прибутку за правилами податкового законодавства, та відстрочених податкових витрат (доходів). Відстрочені податкові витрати (доходи) виникають внаслідок визнання в прибутку чи збитку відстрочених податкових активів та/або відстрочених податкових зобов'язань.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню, крім випадків, коли такі різниці виникають від первісного визнання активу чи зобов'язання. Відстрочений податковий актив визнається щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, тією мірою, якою є ймовірним, що буде отримано оподатковуваний прибуток, до якого можна застосувати тимчасову різницю, яка підлягає вирахуванню, за винятком ситуацій, коли відстрочений податковий актив виникає від первісного визнання активу

або зобов'язання. Отримання достатнього оподаткованого прибутку є ймовірним тоді, коли відстрочений податковий актив може бути зарахований проти відстроченого податкового зобов'язання, яке відноситься до того самого податкового органу, та буде відновлено в тому самому періоді, що і актив, або в тому періоді, в якому збиток, що виникає з активу, може бути віднесений на попередній або послідуєчий період. У випадках, коли немає достатніх відстрочених податкових зобов'язань щоб зарахувати відстрочений податковий актив, актив відображається в тій мірі, в якій ймовірно виникнення достатнього оподаткованого прибутку в майбутніх періодах.

6.18. Операції з пов'язаними сторонами

В ході своєї звичайної діяльності Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. Група до пов'язаних сторін відносить:

- юридичних осіб, які контролюють товариство (наприклад, материнська компанія);
- юридичних та фізичних осіб, які мають таку частку в товаристві, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність товариства (вважається, що часткою в компанії, яка дає змогу суттєво впливати на діяльність товариства, є частка в розмірі, що перевищує 50% статутного капіталу товариства);
- юридичних осіб, які є дочірніми або асоційованими підприємствами для компанії;
- юридичних осіб, які є спільним підприємством, в якому компанія є контролюючим учасником;
- фізичних осіб – членів провідного управлінського персоналу компанії;
- близьких родичів фізичних осіб, які мають частку в компанії, яка надає їм змогу суттєво впливати на діяльність компанії, та членів провідного управлінського персоналу компанії.

Операції з пов'язаними сторонами відображаються за справедливою вартістю. Основою для судження є ціноутворення на аналогічні види операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

6.19. Взаємозалік статей активів та зобов'язань

Фінансові активи та фінансові зобов'язання згортаються, а в балансі відображається згорнутий залишок, тільки якщо Група має юридичне право здійснити залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно. При обліку передачі фінансового активу, який не веде до припинення визнання такого активу, Група не згортає переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання.

6.20. Консолідована фінансова звітність.

Товариство та його дочірні компанії повністю консоліднуються з дати придбання, тобто, з дати отримання контролю над дочірніми компаніями, та продовжують консолідуватися до дати втрати такого контролю. Фінансова звітність дочірніх компаній підготовлена за той самий звітний період, що і звітність товариства (материнської компанії) на підставі послідовного застосування облікової політики для всіх компаній групи. Всі внутрішньогрупові залишки, операції, нереалізовані прибутки, що виникають в результаті здійснення операцій всередині групи, а також дивіденди, повністю виключаються.

Якщо група втрачає контроль над дочірньою компанією, вона:

- припиняє визнання активів та зобов'язань дочірньої компанії;
- визнає справедливую вартість отриманої винагороди;
- визнає справедливую вартість інвестиції, що залишилися;

- визнає отриманий в результаті операції прибуток або збиток у складі прибутків або збитків;
- перекласифіковує частку материнської компанії в раніше визнаних компонентах іншого сукупного доходу до складу прибутків або збитків, або нерозподіленого прибутку, в залежності від вимог.

6.21. Об'єднання бізнесу та гудвіл

Об'єднання бізнесу обліковується за методом придбання. Вартість придбання оцінюється як сума переданої винагороди, оціненої за справедливою вартістю на дату придбання, і неконтрольованої частки участі в об'єкті придбання. Для кожної операції з об'єднання бізнесу Група оцінює неконтрольовану частку участі в об'єкті придбання або за справедливою вартістю, або за пропорційною часткою в ідентифікованих чистих активах об'єкта придбання. Витрати, понесені у зв'язку з придбанням, включаються до складу адміністративних витрат.

При поетапному об'єднанні бізнесу покупець переоцінює свою раніше утримувану частку участі в капіталі об'єкта придбання за її справедливою вартістю на дату придбання та визнає остаточний прибуток або збиток, якщо такий існує, в прибутку чи збитку або іншому сукупному прибутку, залежно від обставин.

Гудвіл первісно оцінюється за первісною вартістю, що визначається як перевищення суми переданої компенсації та визнаної неконтрольованої частки участі над сумою чистих ідентифікованих придбаних активів і прийнятих зобов'язань. Якщо передана компенсація менше, ніж справедлива вартість чистих активів об'єкта придбання, різниця визнається у складі прибутків або збитків. В подальшому гудвіл оцінюється за первісною вартістю за вирахуванням збитків від зменшення корисності.

6.22. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

У разі виникнення помилок стосовно визнання, оцінки, подання або розкриття інформації про елементи фінансових звітів:

1. Потенційні помилки поточного періоду, виявлені протягом цього періоду, виправляють до затвердження фінансових звітів до випуску.

2. Група виправляє суттєві помилки попереднього періоду ретроспективно в першому комплекті фінансових звітів, затверджених до випуску після їх виявлення шляхом:

а) перерахування порівнювальних сум за відображений попередній період (періоди), в кому відбулася помилка; або

б) перерахування залишків активів, зобов'язань та власного капіталу на початок періоду за самий перший з відображених попередніх періодів, якщо помилка відбулася до першого з відображених попередніх періодів.

Помилку попереднього періоду Група виправляє шляхом ретроспективного перерахування, за винятком випадків, коли неможливо визначити або вплив на конкретний період, або кумулятивний вплив помилки. Якщо неможливо визначити вплив на конкретний період помилки щодо порівняльної інформації за один або кілька відображених попередніх періодів, Група перераховує залишки активів, зобов'язань та власного капіталу на початок самого першого періоду, для якого можливе ретроспективне перерахування (який може бути поточним періодом). Якщо неможливо визначити кумулятивний вплив, на початку поточного періоду, помилки на всі попередні періоди, Група перераховує порівняльну інформацію для виправлення помилки перспективно з самої першої можливої дати.

6.23. Важливі оцінки, професійні судження і припущення в застосуванні облікової політики

Підготовка консолідованої фінансової звітності вимагає від управлінського персоналу Групи формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності, та на розкриття інформації щодо потенційних активів та зобов'язань. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок. Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Нижче наведені професійні судження, які найбільш суттєво впливають на суми, що відображені у консолідованій фінансовій звітності, та основні джерела невизначеності оцінок.

Принципи оцінки за справедливою вартістю.

Група класифікує оцінки за справедливою вартістю за допомогою ієрархії справедливої вартості:

- 7) рівень 1: ціни котирувань на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань;
- 8) рівень 2: вхідні дані, інші ніж ціни котирувань, що увійшли у рівень 1, які спостерігаються для активів або зобов'язань або прямо, або опосередковано;
- 9) рівень 3: вхідні дані активів або зобов'язань, що не ґрунтуються на даних ринку, які можна спостерігати.

Кращим свідченням справедливої вартості фінансового активу або фінансового зобов'язання є ціни котирування на активному ринку. Фінансовий інструмент вважається котируваним на активному ринку, якщо ціни котирування легко і регулярно доступні та відображають фактичні й регулярно здійснювані ринкові операції між незалежними сторонами. Справедлива вартість визначається як ціна, узгоджена між зацікавленим покупцем та зацікавленим продавцем в операції незалежних сторін. Мета визначення справедливої вартості для фінансового інструмента, який відкрито купується та продається на активному ринку – отримати ціну, за якою відбулась би операція з цим інструментом на кінець звітного періоду на найсприятливішому активному ринку, до якого компанія має безпосередній доступ.

Якщо ринок для фінансового інструмента не є активним, товариство визначає справедливу вартість, застосовуючи методи оцінювання. Такі методи базуються на застосуванні останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами (якщо вони доступні), посиленні на поточну справедливу вартість іншого ідентичного інструмента, аналізі дисконтованих грошових потоків. Мета застосування методів оцінювання – визначити, якою була б ціна операції на дату оцінки в обміні між незалежними сторонами, виходячи із звичайних міркувань бізнесу. Справедлива вартість оцінюється на основі результатів застосування методів оцінювання, в яких максимально враховуються ринкові показники (та якомога менше – дані, специфічні для компанії). Періодично товариство обстежує методи оцінювання та перевіряє їх на обґрунтованість, застосовуючи ціни спостережених поточних ринкових операцій з такими самими інструментами, або на основі інших доступних спостережених ринкових даних.

Справедлива вартість фінансових інструментів базується на наведених далі чинниках:

- вартість грошей у часі;
- кредитний ризик;
- ціни на валютних біржах;
- товарні ціни;
- ціни на інструменти капіталу;
- волатильність;
- ризик дострокового погашення та ризик відмови;

- витрати на обслуговування фінансового активу або фінансового зобов'язання.

Поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку

Поріг суттєвості визначається з метою обґрунтованого розмежування облікової та іншої інформації на суттєву та таку, яка не здатна впливати на рішення користувачів консолідованої фінансової звітності. Суттєвою інформацією визнається інформація, відсутність якої в фінансовому звіті і примітках до нього може вплинути на рішення його користувачів.

Визначення порогу суттєвості для розмежування облікової та іншої інформації щодо окремих господарських операцій та об'єктів обліку Групи наведено у таблиці нижче:

Об'єкти обліку	Поріг суттєвості
Необоротні активи	5 %
Запаси	5 %
Дебіторська заборгованість	5 %
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 %
Резерви	6 %
Довгострокові зобов'язання	5 %
Поточні зобов'язання	5 %
Виручка	1 %
Доходи	2 %
Витрати	2 %

Група не повинна в пояснювальних примітках до консолідованої фінансової звітності надавати інформацію, розкриття якої вимагає МСФЗ, якщо дана інформація є несуттєвою (нижча за наведений поріг суттєвості).

7. Перекласифікації та виправлення помилок в фінансовій звітності

В порівнянні дані за попередній рік, що наведені в цій консолідованій фінансовій звітності, були змінені декілька статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) з одночасним збільшенням статті «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» на 3 525 тис. грн., у зв'язку з отриманням додаткової інформації. Було змінено наступні статті фінансової звітності:

- збільшено інші оборотні активи на 486 тис. грн.;
- збільшено поточну кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги на 994 тис. грн.;
- збільшено інші поточні зобов'язання на 3 017 тис. грн..

Суми виправлення та статті фінансових звітів, на які вони впливають:

Стаття Балансу (звіту про фінансовий стан)	Сума, станом на 31.12.2018 р. (до виправлення помилки), тис. грн.	Сума помилки, тис. грн.	Сума, станом на 31.12.2018 р. (після виправлення помилки), тис. грн.
Інші оборотні активи	65 569	486	66 055
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2 225 735	994	2 226 729
інші поточні зобов'язання	3 483 606	3 017	3 486 623
Нерозподілений прибуток	(7 286 154)	(3 525)	(7 289 679)

8. Частки участі в інших суб'єктах господарювання

Частки участі в дочірніх підприємствах

Група складається з материнського підприємства – Акціонерного товариства «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» та його дочірніх компаній.

Станом на кінець звітної року не існувало суттєвих обмежень на здатність материнського підприємства мати доступ до активів, використовувати активи та погашати зобов'язання Групи. Права захисту неконтрольованих часток не обмежували значно здатність материнського підприємства мати доступ до активів використовувати активи та погашати зобов'язання Групи.

Контрактні угоди, які могли б вимагати від материнського підприємства та його дочірніх підприємств надати фінансову підтримку консолідованому структурованому суб'єктові господарювання, протягом звітної року та попереднього року не укладались.

Протягом звітної року материнське підприємство та його дочірні підприємства не надавало фінансову або іншу підтримку консолідованому структурованому суб'єктові господарювання.

Материнське підприємство не має намірів надати фінансову або іншу підтримку консолідованому структурованому суб'єктові господарювання, в тому числі намірів допомогти структурованому суб'єктові господарювання в отриманні фінансової підтримки.

Частки участі в асоційованих підприємствах

Асоційованим підприємством, яке є стратегічним для діяльності материнської компанії, є Товариство з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання». АТ «Сумське НВО» має частку участі в асоційованих підприємствах – товаристві з обмеженою відповідальністю «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання» (частка власності станом на 31 грудня 2019 року складала 21,68%, собівартість інвестиції – 216 365 тис. грн.) та консорціуму «Атоммашпроект» (Консорціум «Атоммашпроект» код ЄДРПОУ 34592533; Україна, 40004, м. Суми, Ковпаківський р-н, вул Горького, 58; частка власності станом на 31.12.2019 року складала 50%, собівартість інвестиції – 50 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2019 року умовних зобов'язань, пов'язаних з участю в асоційованому підприємстві не існувало.

9. Нематеріальні активи.

Нематеріальні активи товариства представлені в фінансовій звітності наступним чином:

	Авторські та суміжні з ними права	Інші нематеріальні активи	ВСЬОГО
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	14 334	681	15 015
первісна (переоцінена) вартість	31 836	1 184	33 020
знос	-17 502	-503	-18 005
Коригування:			
первісна (переоцінена) вартість	-	-	-
знос	-	-	-
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	14 334	681	15 015
первісна (переоцінена) вартість	31 836	1 184	33 020
знос	-17 502	-503	-18 005
Придбано за кошти	-	25	25
Перекласифікація, у т.ч.	-	-	-
перекласифікація первісної (переоціненої) вартості	-	-	-
перекласифікація зносу	-	-	-
Вибуття	-	-	-
вибуття первісної (переоціненої) вартості	-	-	-
вибуття зносу	-	-	-
Амортизаційні відрахування	-2 500	-148	-2 648
Балансова вартість на кінець періоду, у т.ч.	11 834	558	12 392
первісна (переоцінена) вартість	31 836	1 209	33 045
знос	-20 002	-651	-20 653

Станом на 31 грудня 2019 року Група не мала нематеріальних активів з обмеженим правом володіння та нематеріальних активів, заставлених як забезпечення зобов'язань.

Протягом звітного року змін методів амортизації та строків корисного використання нематеріальних активів не було.

Протягом звітного року переоцінка нематеріальних активів не здійснювалась.

10. Основні засоби

Основні засоби Групи представлені в консолідованій фінансовій звітності наступним чином:

	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Бібліотечні фонди	Інші необоротні активи	ВСЬОГО
Балансова вартість на початок періоду, у т.ч.	119 814	27 158	11 356	12 966	166 838	15	5 714	343 861
первісна (переоцінена) вартість	167 922	52 500	23 994	28 813	257 690	543	22 222	553 684
знос	-48 108	-25 342	-12 638	-15 847	-90 852	-528	-16 508	-209 823
Придбано за кошти	853	5 006		749	10 972		1 714	19 294
Перекласифікація, у т.ч.	11				-11			
перекласифікація первісної (переоціненої) вартості	15			-102	-521		608	
перекласифікація зносу	-4			102	510		-608	
Вибуття	26 063	32	2 321	4	3 892		11	32 323
вибуття первісної (переоціненої) вартості	33 894	213	3 928	161	5 870		439	44 505
вибуття зносу	7 831	181	1 607	157	1 978		428	12 182
Амортизаційні відрахування	-6 497	-3 710	-1 924	-1 656	-17 049	-5	-1 435	-32 276
Балансова вартість на кінець періоду, у т.ч.	88 118	28 422	7 111	12 055	156 858	10	5 982	298 556
первісна (переоцінена) вартість	134 896	57 293	20 066	29 299	262 271	543	24 105	528 473
знос	-46 778	-28 871	-12 955	-17 244	-105 413	-533	-18 123	-229 917

Балансова вартість основних засобів, що передані в заставу, станом на 31.12.2019 р. складає 56 325 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2019 року у Групі:

- відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо);
- відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані;
- відсутні основні засоби, отримані за договорами фінансової оренди.

Протягом 2019 року Група не отримувала основні засоби в результаті об'єднання підприємств.

Переоцінка основних засобів до їх справедливої вартості була здійснена в 2014 році. Справедлива вартість основних засобів була визначена за допомогою експертної оцінки, яку здійснив професійний оцінювач ТОВ «Ернст енд Янг». Сума накопиченої амортизації на дату переоцінки була виключена з валової балансової вартості активів, а чиста сума перерахована до переоціненої суми. Станом на 31 грудня 2019 року балансова вартість основних засобів не відрізняється суттєво від справедливої вартості.

В 2019 році втрати від зменшення корисності основних засобів не визнавались.

Протягом 2019 року Група не отримувало основні засоби за рахунок цільового фінансування.

Амортизація основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Протягом звітного року зміни методу амортизації не було.

Станом на 31 грудня 2019 року первісна вартість повністю амортизованих основних засобів, які використовуються Групою, складала 71 569 тис. грн.

Орендовані основні засоби та основні засоби, надані в оренду

Загальна площа земельних ділянок, взятих Групою в оренду, становить 35,97983 га. Сума орендних платежів, сплачених за 2019 рік за такі ділянки, становить 1 323,2 тис. грн.

Вартість основних засобів, що отримані в оренду складає 215 251 тис. грн..

Структура переданих в операційну оренду основних засобів

Групи основних засобів	Балансова вартість основних засобів, тис. грн.	
	станом на 01.01.2019 р.	станом на 31.12.2019 р.
Будівлі, споруди, передавальні пристрої	3 072	1 108
Машини та обладнання	198	941
Транспортні засоби	179	59
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	67	17 652
Всього	3 516	19 760

Вказані будівлі та обладнання не класифіковані як об'єкти інвестиційної нерухомості, оскільки згідно облікової політики Групи не відповідають критеріям визнання інвестиційної нерухомості.

11. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції, що включені до статей Консолідованого балансу (Звіту про фінансовий стан) «Довгострокові фінансові інвестиції» та «Поточні фінансові інвестиції» мають наступну структуру:

Вид фінансових інвестицій	Станом на кінець звітного періоду				Станом на початок звітного періоду			
	справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку	Фінансові інвестиції, доступні для продажу	Фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства	справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку	Фінансові інвестиції, доступні для продажу	Фінансові інвестиції, утримувані до погашення	Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства
Інші довгострокові фінансові інвестиції:								
Акції	-	2 000	-	-	-	2 000	-	-
Облігації	-	-	-	-	-	-	-	-
Частки у статутному капіталі	-	11 325	-	334 234	-	11 325	-	352 407
Депозити	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші	-	-	2 329	-	-	-	2 382	-
Всього	-	13 325	2 329	334 234	-	13 325	2 382	352 407
Поточні фінансові інвестиції:								
Акції	-	-	-	-	-	-	-	-
Облігації	-	-	-	-	-	-	-	-
Частки у статутному капіталі	-	-	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	48 949	-	-	-	58 753	-
Інші	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього	-	-	48 949	-	-	-	58 753	-

Інвестиції відображені в балансі Групи за собівартістю. Протягом 2019 року збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій, доступних для продажу, не нараховувався.

Фінансові інвестиції, утримувані до погашення, представляють собою депозити в банках, векселі українських емітентів та оцінюються за амортизованою собівартістю.

12. Запаси

	Виробничі запаси	Незавершене виробництво	Готова продукція	Товари	Всього
Залишок на початок звітного періоду	195 848	1 020 481	362 817	24 071	1 603 217

	Виробничі запаси	Незавершене виробництво	Готова продукція	Товари	Всього
в т. ч. відображені за чистою вартістю реалізації мінус витрати на продаж	-	-	-	-	-
Списання вартості запасів до їх чистої вартості реалізації протягом звітного періоду	-	(73 109)	-		(73 109)
Сума сторнування списання вартості запасів протягом звітного періоду	-	(9 981)	(10 972)	-	(20 953)
Залишок на кінець звітного періоду	183 512	903 448	289 327	24 198	1 400 485
в т. ч. відображені за чистою вартістю реалізації мінус витрати на продаж	-	-	-	-	-
Балансова вартість запасів, переданих під заставу для гарантії зобов'язань	-	244 198	132 385	-	376 583

Інформація щодо балансової вартості виробничих запасів

Група запасів	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 01.01.2019 р.	Балансова вартість запасів, тис. грн. на 31.12.2019 р.
Сировина і матеріали	104 272	109 425
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	80 535	65 238
Паливо	1 135	620
Тара і тарні матеріали	54	51
Будівельні матеріали	1 414	1 455
Запасні частини	292	195
Матеріали сільськогосподарського призначення	-	-
Малоцінні та швидкозношувані предмети	8 146	6 528
Разом	195 848	183 512

Група регулярно проводить тестування на знецінення запасів. Станом на 31.12.2019 р. запаси відображено за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації.

Станом на 31.12.2019 р., на 31.12.2018 р. та на дату затвердження керівництвом консолідованої фінансової звітності до випуску у Товариства відсутні запаси, передані під заставу для гарантії виконання зобов'язань.

13. Поточна дебіторська заборгованість

Найменування показника структури поточної дебіторської заборгованості	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 764 849	1 926 255

Резерв під очікувані кредитні збитки	(46 635)	(43 489)
Балансова вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	1 718 214	1 882 766
<i>Заборгованість за розрахунками за виданими авансами</i>	<i>41 428</i>	<i>53 169</i>
<i>Заборгованість з бюджетом</i>	<i>6 754</i>	<i>15 380</i>
<i>Заборгованість за розрахунками за претензіями</i>	<i>38</i>	<i>59</i>
<i>Заборгованість за розрахунками за реалізовані фінансові інвестиції</i>	<i>1 812 251</i>	<i>1 550 308</i>
<i>Заборгованість за розрахунками з іншими дебіторами</i>	<i>147 496</i>	<i>172 612</i>
Резерв під очікувані кредитні збитки	(979 790)	(922 123)
Балансова вартість іншої поточної дебіторської заборгованості	1 028 177	869 405

Найбільша сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги доводиться на заборгованість по реалізації готової продукції:

- ООО «Техноимпорт» 919 394 тис. грн.;
- ООО «Энергетический стандарт» 301 796 тис. грн.;
- ПАО «Запорожский кабельный завод» - 79 813 тис. грн..

У складі дебіторської заборгованості за розрахунками за виданими авансами найбільшу суму заборгованості складає заборгованість за виданими авансами за матеріали:

- Matrix Engineerin & treding Co – 10 111 тис. грн.;
- BK Vibro America – 7 467 тис. грн.;
- ООО «СП Укрзолотопостач» - 3 428 тис. грн.;
- ООО «ТД ВМЗ «КО»-Украина» - 2 147 тис. грн.;
- ООО «Аума Технологии Автоматизации» - 2 223 тис. грн..

Найбільша сума іншої поточної заборгованості за продаж частки в статутному капіталі ООО «СМНПО»:

- ALVERON HOLDING LIMITED -716 289 тис. грн..

Протягом 2019 року було створено резерв під зменшення корисності в сумі 92 901 тис. грн., списано дебіторської заборгованості за рахунок резерву – 11 127 тис. грн., сторновано резерву на суму 1 402 тис. грн.

Дебіторська заборгованість	Залишок на початок звітнього періоду	Створено резерву	Списано дебіторської заборгованості за рахунок резерву	Сторнування резерву	Курсова різниця (+/-)	Залишок на кінець звітнього періоду
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	46 635	8 345	(9 944)	(1 355)	(192)	43 489
Дебіторська	1 947	2 327	(829)	(22)		3 423

заборгованість за розрахунками за виданими авансами					-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	977 843	82 229	(354)	(25)	(140 993)	918 700
Всього	1 026 425	92 901	(11 127)	(1 402)	(141 185)	965 612

14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені у консолідованій фінансовій звітності, включають:

Показник	Сума, станом на 01.01.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
готівкові грошові кошти в національній валюті, тис. грн.	13	30
поточні рахунки в банках в національній валюті, тис. грн.	18 037	22 490
поточні рахунки в банках в іноземній валюті, тис. грн.	20 407	1 894
Всього грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	38 457	24 414

Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки проценту. Оскільки наслідки дисконтування не істотні, Група не здійснювала дисконтування вартості даних фінансових активів.

Станом на 31.12.2019 р. по рахункам Групи існує обмеження: судовий арешт.

15. Власний капітал

Власний капітал Товариства має наступну структуру:

Найменування показника структури капіталу	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Призначення та умови використання
Зареєстрований статутний капітал АТ «Сумське НВО»	710 850	710 850	Зареєстрований статутний капітал, згідно зі Статутом товариства

Найменування показника структури капіталу	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Призначення та умови використання
Дооцінка основних засобів	165 431	130 263	Відображена сума дооцінки основних засобів товариства до їхньої справедливої вартості, яка зменшується, пропорційно нарахованій амортизації дооцінених основних засобів
Дооцінка фінансових інвестицій	-	-	x
Інший додатковий капітал	70 426	-	Інші фонди, створені товариством
Резервний капітал	-	-	Резервний капітал формується у розмірі 15 відсотків від Статутного капіталу шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку або за рахунок нерозподіленого прибутку Товариства до досягнення встановленого розміру. Розмір щорічних відрахувань не може бути меншим ніж 5 відсотків суми чистого прибутку Товариства за рік. Резервний капітал створюється для покриття збитків Товариства.
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(7 289 679)	(7 163 691)	Прибуток Товариства утворюється із надходжень від його господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат і витрат на оплату праці. Порядок розподілу прибутку і покриття збитків Товариства визначається рішеннями Загальних зборів акціонерів Товариства.
Неконтрольована частка	(336)	(335)	
Всього	(6 343 308)	(6 322 913)	

Статутний капітал Товариства поділений на 71 085 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 10,00 грн. Привілейованих акцій Товариство не випускало.

Протягом 2018 – 2019 років змін в статутному капіталі Товариства не відбувалося.

Найменування показника	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду
Кількість акцій дозволених для випуску (шт.)	71 085 000	71 085 000
Кількість випущених акцій (шт.)	71 085 000	71 085 000
Номінальна вартість акцій (грн.)	710 850 000,00	710 850 000,00
Кількість акцій, з якими пов'язані привілеї та обмеження (шт.)	-	-
Кількість акцій, що належать самому товариству (шт.)	-	-
Кількість акцій, зарезервованих для випуску, згідно з опціонами та іншими контрактами (шт.)	-	-
Кількість випущених і повністю сплачених акцій	71 085 000	71 085 000
Кількість випущених, але не повністю сплачених акцій	-	-

Згідно інформаційної довідки Публічного акціонерного товариства "Національний депозитарій України" №4178 від 01.03.2020 р., акціонерами, які володіють 10 та більше відсотків акцій станом на 31.12.2019 р., є наступні:

№ з/п	Реєстраційний код, Найменування / ПІБ, Країна реєстрації	Місцезнаходження (місце проживання)	Загальна кількість ЦП	Відсоток у статутному капіталі
1	HE 216157 STREMOVOL HOLDINGS LIMITED країна: CY	Napfliou, 15, 2 nd floor, Limassol, 3025, CY	59523733	83,735996
2	157082 ПРОСЦЕНО ТРЕЙДІНГ ЛІМІТЕД країна: CY	місто Лимассол, ул. Зінас Кантер енд Орігенус, п/с 3035, CY	9605315	13,512435

Станом на 31 грудня 2019 року у Товариства:

- відсутні права, привілеї та обмеження щодо акцій товариства, включаючи обмеження з виплати дивідендів і повернення капіталу;
- відсутні акції, зареєстровані для випуску на умовах опціонів і контрактів з продажу;
- відсутні частки в статутному капіталі, утримувані товариством та його асоційованим і дочірніми підприємствами.

Дивіденди протягом 2019 року не нараховувались і не виплачувались.

Протягом звітного періоду загальними зборами акціонерів Товариства рішення про викуп власних акцій не приймалося та акції не викупувались. Станом на 31 грудня 2019 року Товариство не мало власних викуплених акцій та не планує протягом 2020 року здійснювати їх викуп.

16. Забезпечення

Показник	Сума, станом на 01.01.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Забезпечення на виплати працівникам, тис. грн.	166 306	312 132
Інші забезпечення, тис. грн.	11 896	8 162

Забезпечення на виплати працівникам

Показник	Сума, станом на 01.01.2019 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Короткострокові забезпечення виплат працівникам, тис. грн., в т.ч.	24 667	34 238
<i>для відшкодування майбутніх витрат і платежів на виплату відпусток працівникам</i>	24 667	34 238
<i>для відшкодування майбутніх витрат і платежів у зв'язку із скорочення чисельності працівників</i>	-	-
Довгострокові забезпечення виплат працівникам (пенсійні забезпечення), тис. грн.	141 639	277 894

Сума забезпечень на виплату відпусток працівникам визначається щомісячно як добуток фактично нарахованої заробітної плати працівникам і відсотку, обчисленого як відношення річної планової суми на оплату відпусток до загального планового фонду оплати праці. Забезпечення на виплату відпусток працівникам створюється з урахуванням сум обов'язкових відрахувань (внесків) на соціальні заходи та забезпечення на матеріальне заохочення.

Група має зобов'язання надати компенсацію до Пенсійного фонду України щодо пенсій за віком на пільгових умовах, призначених певним категоріям працюючих у Групі та колишнім працівникам Групи. Існують також одноразові виплати працівникам при виході на пенсію, а також інші програми виплат по закінченню трудової діяльності та інші виплати працівникам, по відношенню до яких Група має зобов'язання на 31 грудня.

Забезпечення визнаються Групою тільки тоді, коли є юридичні або ті, що впливають з практики, зобов'язання, що виникли внаслідок минулих подій, та існує висока ймовірність того, що погашення цього зобов'язання потребує вибуття ресурсів, а також може бути здійснена достовірна оцінка для визнання забезпечення.

Сума, визнана у якості забезпечення, представляє собою найбільш точну оцінку виплат, необхідних для погашення поточного зобов'язання на звітну дату, приймаючи до уваги ризики та невизначеність, пов'язані із зобов'язанням. Якщо для розрахунку забезпечення використовуються грошові потоки, які необхідні для погашення поточного зобов'язання, балансовою вартістю забезпечення вважається дисконтована вартість таких грошових потоків.

Зміни поточної вартості зобов'язань за пенсійним планом з визначеною виплатою:

Розкриття інформації	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Пенсійні зобов'язання на початок періоду	211 800	246 865
Вартість послуг поточного періоду	803	2 185
Вартість послуг минулих періодів	-	5 064
Витрати на відсотки	22 407	24 272
Актарні збитки (прибутки)	144 793	(61 255)
Виплачена винагорода	(901)	(5 331)
Пенсійні зобов'язання на кінець періоду	378 902	211 800

Оцінка пенсійних зобов'язань, виплат по закінченню трудової діяльності та інших виплат працівникам ґрунтується на судженнях. Нижче наведені суттєві актуарні припущення:

Розкриття інформації	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Ставка дисконту	12,7%	15,87%
Підвищення заробітної плати		2% на 2019 рік; 1,8% на 2020 рік; 1,9% на 2021 рік;

Розкриття інформації	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
	5%	3,2% надалі
Плинність кадрів	9,8%	8,50%

Забезпечення використовується для відшкодування лише тих витрат, для покриття яких воно було створене.

Інші резерви (забезпечення майбутніх витрат і платежів)

Інші резерви (забезпечення майбутніх витрат і платежів) включають забезпечення на витрати по гарантійному обслуговуванню.

За аналізований період, забезпечення на витрати по гарантійному обслуговуванню становили 8 162 тис. грн., за попередній – 11 896 тис. грн.

Вид забезпечення	Залишок на початок звітної періоду	Створено забезпечень	Використано забезпечень	Сторнування невикористаної частини забезпечень	Сума очікуваної компенсації, що врахована при оцінці забезпечення	Вплив зміни ставки дисконту	Залишок на кінець звітної періоду
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	11 896	(3 320)	(414)	-	-	-	8 162
Інші забезпечення	-	-	-	-	-	-	-
Всього інших - забезпечень	11 896	(3 320)	(414)	-	-	-	8 162

17. Кредити банків

Станом на 31.12.2019 та 31.12.2018 року товариство не мало довгострокових кредитів банків. Інформація щодо короткострокових кредитів представлена нижче:

Назва банку	Валюта кредиту	Залишок заборгованості на 31.12.2018р., тис. грн.	Залишок заборгованості на 31.12.2019р., тис. грн.
АТ «ПУМБ»	дол. США	886 024	757 958
ПАТ «ІНГ Банк Україна»	дол. США	227 044	194 227
ПАТ «Банк Кредит Дніпро»	дол. США	487 460	417 002

ПАТ «Сбербанк»	дол. США	719 895	615 841
ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк»	дол. США	1 691 158	1 446 718
ПАТ «Всеукраїнський банк розвитку»	дол. США	553 765	473 724
АТ «Альянс»	дол. США	-	35 529
Всього		4 565 346	3 940 999

Оскільки цільове призначення кредитів – поповнення обігових коштів, то відсотки не капіталізовано, а визнано у складі витрат у сумі відсотків, визначених за відсотковою ставкою, встановленою кредитними угодами.

Оскільки у складі заборгованості наявна заборгованість за короткостроковими кредитами банків, строк оплати за якою вже наступив, та поточна заборгованість, погашення якої очікується протягом року, а також оскільки кредити отримані на ринкових умовах, то, за оцінкою Групи, номінальна сума заборгованості приблизно дорівнює її амортизованій собівартості, тому Група не відображала перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

18. Поточні зобов'язання

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	2 226 729	1 995 651

У складі кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги обліковується заборгованість Групи за придбання товарно-матеріальних цінностей, робіт та послуг для ведення господарської діяльності, а саме:

- ТОВ «СМНВО» - 1 362 546 тис. грн.;
- НАК «Нафтогаз Україна» - 204 901 тис. грн.;
- АТ «Сумський насосний завод» - 110 485 тис. грн.;
- ПАТ «Сумиобленерго» - 38 060 тис. грн.;
- ООО «Евроенерготрейд» - 18 092 тис. грн.;
- тощо.

Оскільки кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги є поточною та різниця між первісною сумою заборгованості та її дисконтованою вартістю є несуттєвою, Група не відображала перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка та визнало вказану заборгованість у консолідованій фінансовій звітності за первісною вартістю.

Оскільки у складі заборгованості наявна заборгованість за товари, роботи, послуги, строк оплати за якою вже наступив, та поточна заборгованість, погашення якої очікується протягом року, тому Група не відображала перерахунок амортизованої вартості із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом, тис. грн..	59 736	81 236

У статті поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом обліковується заборгованість Групи по сплаті окремих видів податків та зборів, встановлених Податковим кодексом України, а саме:

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Орендна плата за землю	763	3 325
Рентна плата за спеціальне використання води	82	323
Рентна плата за користування надрами	149	512
Екологічний податок	95	897
Податок на доходи фізичних осіб	49 858	68 061
Військовий збір	4 296	5 741
Податок на майно	96	283
Податок на додану вартість	2 694	-
Податок на прибуток	235	509
Інші	1 468	1 585
Всього	59 736	81 236

Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів

Показник	Сума, станом на 31.12.2018 р.	Сума, станом на 31.12.2019 р.
Поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, тис. грн.	829 236	680 099

Найбільша сума поточних зобов'язань станом на 31.12.2019р. за розрахунками з одержаних авансів доводиться на аванси, отримані на поставку готової продукції від:

- General Middle Contractors – 310 921 тис. грн.;
- Darya Fan Qeshm Industries Company – 224 488 тис. грн.;
- Genco Tecnical Services L.P. – 37 432 тис. грн.;
- ООО «Западгаз» - 26 402 тис. грн.;
- Botas Boru Hatlari Ile Petroltasim – 17 923 тис. грн.;
- та інше.

Інші поточні зобов'язання

Інформація щодо поточних зобов'язань перед пов'язаними особами наведена в Примітці № 22.

Інші поточні зобов'язання	Сума, станом на 31.12.2018 р., тис. грн.	Сума, станом на 31.12.2019 р., тис. грн.
Заборгованість перед підзвітними особами	15	34
Короткострокові позики	15 600	25 490

Податкові зобов'язання з податку на додану вартість, строк сплати яких не настав	12 447	17 939
Розрахунки за пенсійним забезпеченням	70 161	101 008
Нараховані та не сплачені проценти за кредитами	1 922 690	2 204 981
Заборгованість, що виникла в результаті відступлення права вимоги за кредитом	1 092 062	934 193
Заборгованість за придбані фінансові інвестиції	216 365	216 365
Заборгованість за отримані роботи та послуги від українських контрагентів	36 953	271 786
Заборгованість за отримані роботи та послуги від закордонних контрагентів	69 150	87 052
Інші поточні зобов'язання	51 180	45 008
Всього	3 486 623	3 903 856

19. Доходи

Дохід від продажу товарів, робіт, послуг

Групою за 2019 рік відображено чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в сумі 851 381 тис. грн.

У складі чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у звітному періоді відображені наступні види доходів:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Доходи від реалізації готової продукції	584 010	623 862
Доходи від реалізації електроенергії	59 187	-
Доходи від реалізації теплоенергії	161 083	167 502
Доходи від іншої діяльності	75 690	60 017
Всього	837 323	851 381

Інші операційні доходи

У звітному періоді Групою відображені інші операційні доходи на загальну суму 469 019 тис. грн.

До інших операційних доходів Групи відносяться наступні види доходів:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Операційна оренда активів	12 013	10 275
Відшкодування раніше списаних активів	-	25 678
Реалізація інших оборотних активів	67 834	68 507
Реалізація теплової енергії	16 019	-
Отримані штрафи, пені	1 541	285
Списання кредиторської заборгованості	-	213 401
Доходи від готелю	1 063	1 211
Доходи від оздоровчого дитячого центру	6 548	11
Доходи від амортизації дисконту	-	139 254

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Дохід від операційної курсової різниці	86	1 968
Інші доходи	4 193	8 429
Всього	109 297	469 019

Інші фінансові доходи

У звітному періоді Групою відображені інші фінансові доходи на загальну суму 976 347 тис. грн. У складі інших фінансових доходів відображено відносяться наступні види доходів:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Фінансова курсова різниця	68 261	976 445
Відсотки по депозитам	1 772	26
Інші	3	-
Всього	70 036	976 471

Інші доходи

За аналізований період Групою відображений інший дохід в сумі 76 552 тис. грн. У складі інших доходів відображено наступні види:

Види доходів	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Реалізація фінансових інвестицій	-	21 528
Неопераційна курсова різниця	1	5
Інші	509	55 018
Всього	510	76 552

20. Витрати

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізованої Групою продукції (товарів, робіт, послуг) за 2019 рік становить 955 801 тис. грн., за 2018 рік – 961 394 тис. грн.

До складу собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) відносяться:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Матеріали та компоненти	519 104	446 371
Заробітна плата та відповідні нарахування	261 838	315 782
Знос та амортизація	18 059	24 122
Інші	162 694	169 526
Всього	961 695	955 801

Адміністративні витрати

За аналізований період адміністративні витрати Групи становили 138 216 тис. грн., за попередній – 120 946 тис. грн.

У складі адміністративних витрат Групи враховуються переважно наступні витрати:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Витрати з придбання послуг	44 646	33 530
Заробітна плата та відповідні нарахування	52 184	79 840
Податки і обов'язкові платежі	3 482	3 505

Знос та амортизація	4 485	4 511
Електроенергія, теплоенергія	3 096	3 301
Транспорт	4 258	6 360
Орендна плата	2 308	700
Інші	6 487	6 677
Всього	120 946	138 216

Витрати на збут

Сума витрат на збут, відображених у консолідованій фінансовій звітності Групи у 2019 році, складає 22 026 тис. грн., в 2018 році – 28 988 тис. грн.

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Витрати з придбання послуг	4 058	3 517
Заробітна плата та відповідні нарахування	11 877	11 380
Витрати філій	5 819	2 766
Знос та амортизація	514	420
Електроенергія, теплоенергія	223	154
Транспорт	2 213	2 063
Орендна плата	537	297
Інші	3 747	1 429
Всього	28 988	22 026

Інші операційні витрати

Сума інших операційних витрат, відображених у консолідованій фінансовій звітності Групи у 2019 році, складає 381 309 тис. грн., в 2018 році – 1 391 272 тис. грн..

До складу інших операційних витрат Групи відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Визнані штрафи, пені	53 747	8 017
Собівартість реалізованих ТМЦ	24 435	38 327
Собівартість реалізованих основних засобів	15 571	25 548
Собівартість орендних операцій	8 669	3 917
Збитки від операційної курсової різниці	316 689	2 618
Витрати на соціальні заходи	22 560	15 957
Нестачі та втрати	23 589	55 526
Списана дебіторська заборгованість	23	2 746
Резерв під очікувані кредитні збитки	797 873	92 901
Витрати на пільгові пенсії	6 775	696
Інші витрати	121 350	135 056
Всього	1 391 272	381 309

Фінансові витрати

Сума фінансових витрат, відображених у консолідованій фінансовій звітності Групи у 2019 році, складає 635 800 тис. грн., в 2018 році – 668 947 тис. грн.

До складу фінансових витрат Групи відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Відсоткові витрати з кредитів та позик	643 956	610 408
Дисконтування довгострокових зобов'язань	24 272	22 407
Інші	719	2 985
Всього	668 947	635 800

Інші витрати

Сума інших витрат, відображених у консолідованій фінансовій звітності Групи у 2019 році, складає 55 203 тис. грн., в 2018 році – 2 511 тис. грн..

До складу інших операційних витрат Групи відносяться переважно наступні види витрат:

Види витрат	За 2018 рік, тис. грн.	За 2019 рік, тис. грн.
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	-	47 517
Списання основних засобів, ліквідація	14	6 873
Благодійна допомога іншим організаціям	164	214
Інші	2 333	599
Всього	2 511	55 203

21. Витрати з податку на прибуток

Складові елементи витрат з податку на прибуток:

Найменування статті	Звітний період, тис. грн.	Попередній період, тис. грн.
Поточний податок на прибуток	1 489	1 712
Зміна відстроченого податку на прибуток пов'язана з:	-	-
виникненням чи списанням тимчасових різниць	-	-
збільшенням чи зменшенням ставки оподаткування	-	-
Всього витрати з податку на прибуток	1 489	1 712

22. Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за звітний період:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Доходи від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	18 054	1 004

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Собівартість реалізованої продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	(6 954)	(2 307)
Інші операційні доходи	-	-	-	11	9 772
Дивіденди отримані	-	-	-	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	-	(10)	11 172

Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за попередній період:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Доходи від реалізації продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	8 230	5 486
Собівартість реалізованої продукції, (товарів, робіт, послуг)	-	-	-	(72 905)	(9 475)
Інші операційні доходи	-	-	-	55	10 757
Дивіденди отримані	-	-	-	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	-	-	-	(6 597)	-

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2019 року:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	22 072	154 354
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	13	738 545
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	1 362 564	31 138
Інша поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	216 365	203 654

Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2018 року:

Найменування статті	Найбільші учасники (акціонери)	Компанії під спільним контролем	Провідний управлінський персонал	Асоційовані компанії	Інші зв'язані сторони
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	-	10 871	1 932
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	48	841 462
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	-	-	1 371 194	15 278
Інша поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	216 365	

Інформація щодо компенсації провідному персоналу з управління.

Провідний управлінський персонал складається з топ - менеджерів. У 2019 році компенсація провідному управлінському персоналу, яка включена до адміністративних витрат, дорівнює 7 917,0 тис. грн. Компенсація провідному управлінському персоналу головним чином складається із заробітної плати та відповідних нарахувань

Станом на 31.12.2019 р. кінцевими бенефіціарними власниками є:

3. Лук'яненко Володимир Володимирович, 23.12.1967 р.н., Російська Федерація, країна постійного проживання - Російська Федерація, відсоток частки – 27,88 тип бенефіціарного володіння опосередковане (Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 07.10.2019 №24831699);
4. Марков Максим Олександрович, 27.08.1970 р.н., Республіка Болгарія, країна постійного проживання - Республіка Болгарія, відсоток частки – 42,7 тип бенефіціарного володіння опосередковане (Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 07.10.2019 №24831699).

23. Умовні активи та зобов'язання

Станом на 31 грудня 2018 року та 31 грудня 2019 року товариство не визнавало умовних активів та умовних зобов'язань, інформація про яких повинна розкриватися в фінансовій звітності, відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

24. Фінансові ризики, цілі та політика управління

Ринковий ризик

Група схильна до дії ринкових ризиків. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями по

- а) іноземним валютам;
- б) процентним активам і зобов'язанням;
- в) пайовим інструментам, які схильні до ризику загальних і специфічних змін на ринку.

Група не встановлює лімітів відносно сум прийнятного ризику. Проте застосування цього підходу не може запобігти збиткам понад ці ліміти у разі істотних змін на ринку.

Ризик зміни процентної ставки

Група не має суттєвих відсоткових активів, прибутків та операційних грошових потоків які залежать від зміни ринкової процентної ставки. Позики Групи мають фіксовану процентну ставку. Тому Група схильна до ризику, пов'язаного з впливом коливань ринкових, процентних ставок на її фінансове положення і грошові потоки у зв'язку зі зміною справедливої вартості кредитів на ринку (ринкової ставки по кредитах).

У момент залучення позикових коштів менеджмент Групи, використовуючи своє професійне судження, визначає наскільки фіксована або плаваюча процентна ставка найбільш задовольняє інтересам Групи упродовж заданого періоду.

У 2020 році управлінський персонал Групи переглядає рівень ринкового ризику, забезпечує своєчасне реагування та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

Інший ціновий ризик

Група схильна до обмеженого ризику зміни ціни акцій.

Валютний ризик

У Групі виникає валютний ризик у зв'язку із закупівлями, деномінованими в іноземних валютах, а також завдяки експортним операціям. Валюти, у зв'язку з якими виникає валютний ризик, є, головним чином російський рубль, долар США . Група не хеджує свій валютний ризик.

З метою управління валютним ризиком Група аналізує вплив можливих змін обмінних курсів валют на монетарні фінансові активи та зобов'язання.

Кредитний ризик

Група схильна до кредитного ризику, а саме ризику того, що одна сторона не виконає свої обов'язки згідно контрактних умов оплати. Схильність кредитному ризику виникає в результаті продажу Групою продукції на умовах відстрочення платежу і здійснення інших угод з контрагентами, в результаті яких виникають фінансові активи.

Максимальний кредитний ризик, що виникає у Групі по класах активів, відображений у балансовій вартості фінансових активів, у звіті про фінансовий стан та включає: торгіву та іншу дебіторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти.

Група проводить аналіз по термінах погашення дебіторської заборгованості від основної діяльності і відстежує прострочені залишки дебіторської заборгованості. Таким чином, керівництво вважає за доцільне надавати інформацію по термінах затримки платежів і іншу інформацію по кредитному ризику.

У 2020 році управлінський персонал Групи переглядає рівень кредитних ризиків та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Група матиме труднощі при виконанні фінансових зобов'язань. Група схильна до ризику у зв'язку з щоденною необхідністю використання наявних грошових коштів. Ризиком ліквідності керує менеджмент Групи. Керівництво щомісячно контролює прогнози руху грошових коштів Групи. Група намагається підтримувати стійку базу фінансування, що складається з позикових коштів, кредиторської заборгованості по основній діяльності і іншій кредиторській заборгованості. Фінансовий менеджер контролює щоденну позицію по ліквідності Групи.

В той же час у 2020 році управлінський персонал Групи переглядає рівень ризику ліквідності, посилює контроль за ліквідністю та платоспроможністю та вживає відповідних заходів у зв'язку із світовою пандемією коронавірусної інфекції (COVID-19) та запровадженням Кабінетом Міністрів України карантинних та обмежувальних заходів, спрямованих на протидію її подальшого поширення в Україні.

25. Інформація за сегментами

Операційний сегмент – це компонент Групи, який здійснює господарську діяльність, в результаті якої воно може отримувати доходи та нести витрати, у тому числі доходи та витрати, які стосуються операцій з будь-якими іншими частинами Групи. Керівництво визначило операційні сегменти на підставі звітів, які аналізує Наглядова рада. Наглядова рада аналізує бізнес в розрізі продуктів, оцінює результати діяльності операційних сегментів за МСФЗ, Група організована у такому бізнес-сегменті:

Первинний формат представлення сегментної інформації – бізнес-сегменти – заснований на структурі управлінської та внутрішньої звітності Групи. Ціни за операціями між сегментами не завжди встановлюються на комерційній основі. Результати, активи та зобов'язання сегментів включають статті, безпосередньо зв'язані з цими сегментами, а також ті статті, які можуть бути обґрунтовано віднесені до цих сегментів. Нерозподілені статті складаються переважно із активів, які приносять дохід, відсоткових кредитів, позикових коштів та витрат.

Нижче показана концентрація виручки в розрізі клієнтів, яка перевищує 10% від загальної виручки Групи за 2019 р.:

Клієнти	Показник	Реалізовано, тис. грн.
"Ingenieurburo Grossmann GmbH & R.	Виробництво інших pomp і компресорів	197 819
	Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах	6 950
Населення - покупець	Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря	136 668
ООО "Энергетический Стандарт"	Виробництво інших pomp і компресорів	65 288
	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення, н.в.і.у.	3 101
	Установлення та монтаж машин і устаткування	2 183
GENERAL MIDDLE EAST	Виробництво інших pomp і компресорів	65 328
АО «Узбекнефтегаз»	Виробництво інших машин і устаткування загального призначення, н.в.і.у.	63 685

Географічні сегменти:

Показники по сегментах	Виручка за 2019 р., тис. грн.
Україна	293 673

Показники по сегментах	Виручка за 2019 р., тис. грн.
Німеччина	204 987
Російська Федерація	103 554
Об'єднані Арабські Емірати	67 796
Узбекистан	63 685
Іран	47 112
Чехія	37 644
Інші	32 930
Всього	851 381

26. Події після дати балансу

Події, які свідчать про умови, що існують на дату закінчення звітного періоду.

Станом на 31.12.2019 р. та на дату затвердження керівництвом до випуску консолідованої фінансової звітності, подій після звітного періоду, які свідчили б про умови, що існують на дату закінчення звітного періоду та інформація щодо яких є суттєвою, окрім тих, що описані вище при розкритті інформації щодо відповідних груп активів та зобов'язань, у Групі не було.

Події, які свідчать про умови, що виникли після звітного періоду.

В 2020 році українське суспільство та економіка держави зазнають негативного впливу коронавірусної інфекції COVID-19, для запобігання поширенню якої на території України Урядом введено карантинні заходи. В результаті цього соціальна і економічна ситуація в країні в 2020 році характеризується достатньою нестабільністю, що призводить до виникнення невизначеності майбутніх умов функціонування підприємств в Україні.

Станом на 31.12.2019 р. та на дату затвердження керівництвом до випуску консолідованої фінансової звітності, подій після звітного періоду, які свідчили б про умови, що виникли після звітного періоду, у Групі не було.

Генеральний директор _____

Забіцький Володимир Вікторович

Головний бухгалтер _____

Клименко Володимир Миколайович

XV. Відомості про аудиторський звіт незалежного аудитора, наданий за результатами аудиту фінансової звітності емітента аудитором (аудиторською фірмою)

1	Найменування аудиторської фірми (П.І.Б. аудитора - фізичної особи - підприємця)	Товариства з обмеженою відповідальністю "ГЛОССА-АУДИТ"
2	Розділ Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	4 - суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес
3	Ідентифікаційний код юридичної особи (реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи)	34013943
4	Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	61052, Україна, м. Харків, вул. Ярославська, будинок 8
5	Номер реєстрації аудиторської фірми (аудитора) в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	3727
6	Дата і номер рішення про проходження перевірки системи контролю якості аудиторських послуг (за наявності)	номер: 60-кя, дата: 17.12.2020
7	Звітний період, за який проведено аудит фінансової звітності	з 01.01.2020 по 31.12.2020
8	Думка аудитора (01 - немодифікована; 02 - із застереженням; 03 - негативна; 04 - відмова від висловлення думки)	02 - із застереженням
9	Пояснювальний параграф (за наявності)	-
10	Номер та дата договору на проведення аудиту	номер: б/н, дата: 30.12.2019
11	Дата початку та дата закінчення аудиту	дата початку: 15.02.2020, дата закінчення: 28.12.2020
12	Дата аудиторського звіту	30.12.2020
13	Розмір винагороди за проведення річного аудиту, грн	470 000,00
14	Текст аудиторського звіту	

**Звіт незалежного аудитора
щодо окремої фінансової звітності
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"
за 2019 рік та станом на 31 грудня 2019 року**

Адресат

Звіт незалежного аудитора надається керівництву та акціонеру Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання", Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

Думка із застереженням

Ми провели аудит окремої фінансової звітності Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" (далі – Товариство), що складається з балансу (звіту про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2019 року, звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) за 2019 рік, звіту про рух грошових коштів за 2019 рік, звіту про власний капітал за 2019 рік і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик, за 2019 рік.

На нашу думку, за винятком можливого впливу та впливу питань, описаних в розділі "Основа для думки із застереженням", окрема фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2019 р., його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, та відповідає вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

1. Товариство застосовує модель переоцінки основних засобів. Відповідно до п. 31 МСФЗ 16 "Основні засоби" переоцінки слід проводити з достатньою регулярністю, так щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду.

Враховуючи, що остання переоцінка основних засобів проводилася Товариством у 2014 році, а з того періоду економічна ситуація у країні зазнала значних змін, то, на нашу думку, балансова вартість основних засобів станом на 31.12.2019 року може відрізнятися від їх справедливої вартості на цю дату.

Крім того, Товариством наприкінці 2019 року не проведено оцінку наявності ознак зменшення корисності основних засобів, здійснення якої передбачається п. 9 МСБО 36 "Зменшення корисності активів". В той же час, на нашу думку, деякі показники наявності таких ознак, встановлені п. 12 цього МСБО, існували станом на 31.12.2019 р.

Ми не мали змоги достовірно оцінити можливий вплив цих питань на окрему фінансову звітність, адже ми не мали достовірних та достатніх даних для визначення точних сум такого можливого впливу.

В той же час, можливий вплив таких питань, за нашою оцінкою, може бути суттєвим, проте не є всеохоплюючим для окремої фінансової звітності в цілому.

2. На балансі Товариства обліковується дебіторська заборгованість, що є фінансовим активом, у розмірі 2 743 206 тис. грн станом на 01.01.2019 р. та 2 734 106 тис. грн станом на 31.12.2019 р., а також залишки

грошових коштів у розмірі 31 040 тис. грн станом на 01.01.2019 р. та 7 551 тис. грн станом на 31.12.2019 р.

У складі цієї дебіторської заборгованості наявна заборгованість, що має ознаки кредитно-знеціненої, на яку Товариством або не було нараховано резерв під очікувані кредитні збитки, або нараховано, на нашу думку, у недостатньому обсязі.

У складі залишків грошових коштів станом на 31.12.2019 р. визнані грошові кошти на рахунках, на які накладено арешт, за якими Товариством також не нараховано резерв під очікувані кредитні збитки.

Якби Товариством було оцінено та визнано резерви під очікувані кредитні збитки за вищенаведеними фінансовими активами у порядку, визначеному положеннями МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", то розмір дебіторської заборгованості та грошових коштів був би нижчим, а непокритий збиток був би вищим.

Вплив таких питань, на нашу думку, є суттєвим відносно відповідних окремих статей окремої фінансової звітності, проте не є всеохоплюючим для окремої фінансової звітності в цілому.

Ми не мали змоги достовірно визначити на практиці вплив цього питання на окрему фінансову звітність та на розкриття інформації у примітках до окремої фінансової звітності.

3. У окремій фінансовій звітності Товариством станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. у складі довгострокових фінансових інвестицій визнано інвестицію у розмірі 216 365 тис. грн., що є номінальною вартістю несплаченої частки 21,68% у статутному капіталі асоційованого підприємства, а у складі інших поточних зобов'язань – заборгованість перед цим асоційованим підприємством у сумі 216 365 тис. грн. зі сплати цієї частки. Збільшення статутного капіталу асоційованого підприємства відбулося ще у 2010 році.

Як указано у Примітці 2.1 до окремої фінансової звітності, інвестицію визнано на підставі п. 10 МСБО 27 "Окрема фінансова звітність" за собівартістю.

У відповідності до Концептуальної основи фінансової звітності та вимог МСФЗ собівартість несплаченої частки у статутному капіталі асоційованого підприємства дорівнює нулю.

Також оскільки положення законодавства України передбачають такі майнові наслідки для учасника в разі несплати вкладу до статутного капіталу, як неможливість продажу неоплаченої частки, невиконання вартості неоплаченої частки в разі виходу учасника з товариства, то вартість інвестиції за методом участі у капіталі згідно МСФЗ 28, а також справедлива вартість згідно МСФЗ 9 та МСФЗ 13 станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 року, за нашою оцінкою, також дорівнюють нулю.

Враховуючи, що згідно чинного законодавства оплата учасником свого вкладу у статутний капітал товариства є його правом, а не обов'язком, то у відповідності до Концептуальної основи фінансової звітності та вимог МСФЗ, номінальна сума несплаченої частки у статутному капіталі асоційованого підприємства станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. не відповідає критеріям визнання зобов'язанням.

Отже, згідно з вимогами МСФЗ станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. активи Товариства та зобов'язання Товариства мали бути нижчими на 216 365 тис. грн., відповідно. В той же час вищенаведене не вплинуло на непокритий збиток Товариства станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. та його фінансовий результат за 2019 рік.

Вплив таких питань, на нашу думку, є суттєвим відносно відповідних окремих статей окремої фінансової звітності, проте не є всеохоплюючим для окремої фінансової звітності в цілому.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі "Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності" нашого звіту. Ми є незалежними від Товариства згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (далі – Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, ми також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф в звіті незалежного аудитора

Не змінюючи нашу думку, звертаємо увагу на Примітку 4 до цієї окремої фінансової звітності. Діяльність

Товариства, як і діяльність інших компаній в Україні, зазнає та продовжуватиме зазнавати у найближчому майбутньому негативного впливу поширення пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році. Вказане призводить до виникнення невизначеності майбутніх умов функціонування підприємств в Україні. Ми не вносимо подальших застережень до нашої думки щодо цього аспекту.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 4 до окремої фінансової звітності, яка зазначає, що:

- 1) поточні зобов'язання Товариства станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. перевищували її поточні активи
- 2) більшість показників фінансового стану мають негативне значення та динаміку до зменшення;
- 3) нестабільність середовища, в якому функціонує Товариство, що є наслідком поширення пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році, яка може обумовити певне прострочення платежів дебіторів Товариства у майбутньому;
- 4) Товариство станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. мало непокриті збитки.
- 5) банківські рахунки Товариства заблоковано у зв'язку з відкриттям виконавчого провадження №58889595 від 12.04.2019 р. за позовом ТОВ «Сумитеплоенерго»; № 57084810 від 15.04.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №57048148 від 18.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №57084810 від 19.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №59698304 від 06.08.2019 р. за позовом ТОВ «Східно-українське промислове товариство», а 17.07.2020 р. - ВП № 57084810 за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати.

Як зазначено в Примітці 4 до окремої фінансової звітності, ці події та умови вказують, що існує суттєва невизначеність, що стосується подій та умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під сумнів здатність Товариства безперервно продовжувати свою діяльність.

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Окрім питань, поданих нами у розділі "Основа для думки із застереженням" та "Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності", ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Запаси

Товариство є виробничим підприємством та для забезпечення безперебійної виробничої діяльності обліковує на балансі значні обсяги виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів.

Приймаючи до уваги, що запаси є основною складовою, що забезпечує отримання Товариством доходу та генерує його грошові потоки, при оцінці ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності, в тому

числі внаслідок шахрайства, ми приділили більш значну увагу та визначили оцінку та визнання у фінансовій звітності Товариства виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів ключовим питанням аудиту.

Примітки 6.6, 12 до фінансової звітності Товариства містять інформацію щодо основних положень облікової політики, суттєвих облікових суджень та оцінок управлінського персоналу Товариства щодо визнання виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів у фінансовій звітності Товариства, а також розкриття інформації щодо операцій з ними.

Наші аудиторські процедури, серед іншого, включали оцінку загальної методології, облікових політик, суттєвих облікових суджень та оцінок, які використовував управлінський персонал Товариства для первісного визнання таких запасів, подальшої їх оцінки, методів вибуття, аналіз договорів на придбання, вибіркиму перевірку первинних документів та облікових записів Товариства щодо операцій з такими виробничими запасами, незавершеним виробництвом, готовою продукцією та товарами, перевірку розкриттів у примітках до фінансової звітності щодо оцінки та відображення у фінансовій звітності цих запасів.

В той же час, прийнятність поточних оцінок та припущень керівництва, що використовувались ним при підготовці фінансової звітності Товариства за 2019 рік, не є гарантією того, що з настанням майбутніх подій, яким притаманна певна невизначеність, дані оцінки не зазнають суттєвих змін.

Нашу думку не було модифіковано щодо цих питань.

Інші питання

Окрема фінансова звітність Товариства за попередній рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, була перевірена іншим аудитором, який висловив модифіковану думку (думку із застереженням) щодо цієї фінансової звітності.

Інша інформація

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в:

- Річній інформації емітента за 2019 рік (окрім окремої фінансової звітності Товариства та цього Звіту незалежного аудитора), що складається та подається відповідно до вимог ст. 40 та ст. 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" № 3480-IV від 23 лютого 2006 року;
- Звіті про управління, що складається та подається відповідно до вимог ст. 11 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року.

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Надання нам іншої інформації за 2019 рік очікується після дати цього Звіту незалежного аудитора (окрім Звіту про управління та Звіту про корпоративне управління). Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації (окрім окремої інформації, що міститься у Звіті про корпоративне управління).

У зв'язку з нашим аудитом окремої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, після її надання та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідальність між іншою інформацією та окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Ми ознайомилися зі Звітом про управління Товариства, що складається відповідно до вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року.

З урахуванням питань, описаних нами у розділі "Основа для думки із застереженням", звіт про управління Товариства за 2019 рік узгоджений з окремою фінансовою звітністю Товариства за 2019 рік. Нашу увагу не привернули будь-які факти та обставини, які б свідчили про наявність суттєвих

викривлень у Звіті про управління.

Ми ознайомилися зі Звітом про корпоративне управління за 2019 рік, що складається відповідно до вимог ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок".

Нашу увагу не привернув будь-який факт, який би свідчив про наявність суттєвої невідповідності між цією інформацією, та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або що ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради Товариства, за фінансову звітність

Для складання окремої фінансової звітності управлінський персонал застосовує МСФЗ. Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання окремої фінансової звітності Товариства відповідно до МСФЗ і вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності суб'єкта господарювання продовжити свою безперервну діяльність, а також доречність використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та відповідність розкриття питань, що стосуються безперервності діяльності, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства. додала

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та складання звіту аудитора, що містить нашу думку. Хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, проте це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських

доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі.

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначаємо ті, що мали найбільше значення під час аудиту окремої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

II. Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

II.1 Вимоги статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" № 2258-VIII від 21.12.2017 р.

1. Окремі питання, на які аудитор вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора

Окремі питання, на які аудитор вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора, наведені у підрозділі «Ключові питання аудиту» розділу I "Звіт щодо аудиту фінансової звітності" цього звіту.

2. Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту; дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності для аудиту фінансової звітності за 2019 рік – 30.12.2019 р.-

Призначено Наглядовою радою Товариства (Протокол Наглядової ради Товариства № 30/12-2019 від 30.12.2019 р.).

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв – перший рік.

3. Інформація щодо аудиторських оцінок

Інформацію щодо аудиторських оцінок наведено у підрозділі "Ключові питання аудиту" розділу I "Звіт щодо аудиту фінансової звітності" цього звіту.

4. Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством

Наш підхід в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством, серед іншого, полягав у наступному: ми отримали розуміння законодавчих та нормативних актів, що розповсюджують свою дію на Товариство, ми отримали розуміння системи внутрішнього контролю Товариства, механізмів забезпечення дотримання Товариством вимог нормативно-правових актів, ми направили запити управлінському персоналу та юристам Товариства, ми провели тестування первинної та внутрішньої документації Товариства та виконали аналітичні процедури для виявлення будь-яких незвичайних взаємозв'язків.

За результатами аудиту нами не встановлено фактів та обставин, які б свідчили про наявність порушень та суттєвого ризику викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства.

5. Підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету, функції якого покладено на Ревізійну комісію Товариства.

6. Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту

Ми підтверджуємо, що не надавали Товариству послуг, заборонених законодавством України.

Ми підтверджуємо, що ключовий партнер з аудиту та ТОВ "ГЛОССА-АУДИТ" є незалежними від Товариства при проведенні аудиту.

7. Інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контрольованим нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності.

Ми не надавали таких інших послуг.

8. Інформація щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Ми виконували аудит в обсязі, передбаченому вимогами МСА, Законом України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" № 2258-VIII від 21.12.2017 р., інших законодавчих та нормативних актів.

Ми не наводимо повторно інформацію щодо обсягу аудиту, оскільки вона наведена у інших підрозділах цього звіту.

За винятком впливу та можливого впливу питань, про які йдеться у параграфі "Основа для думки із застереженням", ми отримали обґрунтовану впевненість у тому, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Проте обґрунтована впевненість не є абсолютним рівнем впевненості, оскільки існують властиві обмеження аудиту, які призводять до того, що більшість аудиторських доказів, на основі яких аудитор формує висновки та на яких ґрунтується аудиторська думка, є швидше переконливими, ніж остаточними. Невід'ємні обмеження аудиту є наслідком: характеру фінансової звітності; характеру аудиторських процедур; потреби, щоб аудит проводився у межах розумного періоду часу та обґрунтованої вартості.

II.II Вимоги статті 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23 лютого 2006 року № 3480-IV

Відповідно до ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" нашим обов'язком є висловити свою думку щодо інформації, зазначеної у пунктах 5 – 9 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік, та перевірити інформацію, зазначену у пунктах 1 – 4 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Ми перевірили інформацію, зазначену у пунктах 1 – 4 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Посилання на власний або будь-який інший прийнятий Товариством кодекс корпоративного управління або інформацію про практику корпоративного управління, а також пояснення щодо відхилень або незастосування окремих положень власного або прийнятого кодексу корпоративного управління у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік відсутні, оскільки Товариство не приймало кодексу корпоративного управління та не застосовувало інший кодекс корпоративного управління або практику корпоративного управління, а відповідні положення корпоративного управління визначені Товариством у Статуті.

Ми також перевірили інформацію про проведені загальні збори акціонерів Товариства та загальний опис прийнятих на зборах рішень; інформацію про персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (правління) Товариства, їхніх комітетів (відсутні), інформацію про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Нашу увагу не привернув будь-який факт, який би свідчив про наявність суттєвої невідповідності між цією інформацією, та інформацією, що міститься у внутрішніх документах Товариства, або нашими

знаннями, отриманими під час аудиту.

Ми провели необхідні аудиторські процедури та перевірили інформацію, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2019 рік, щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; інформацію про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про порядок призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства.

На нашу думку, інформація щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про порядок призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства, яка міститься у Звіті про корпоративне управління за 2019 рік, складена в усіх суттєвих аспектах, відповідно до вимог пунктів 5-9 частини 3 статті 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" № 3480-IV від 23.02.2006 р. та підпунктів 5-9 пункту 4 розділу VII додатка 38 до "Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів", затвердженого рішенням НКЦПФР № 2826 від 03.12.2013 р.

Основні відомості про аудиторську фірму

Товариство з обмеженою відповідальністю "ГЛОССА-АУДИТ"

ТОВ "ГЛОССА-АУДИТ" внесене до Розділу "Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес" Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (номер реєстрації у Реєстрі 3727).

Ключовий партнер, генеральний директор
Товариства з обмеженою відповідальністю
"ГЛОССА-АУДИТ"

Каплін Андрій Павлович

(Сертифікат аудитора Серія А № 007097 від
25.06.1999 р., діючий до 25.06.2023 р.,
номер реєстрації у Реєстрі 101645)

Місцезнаходження: 61052, Україна, м. Харків, вул. Ярославська, будинок 8
"24" грудня 2020 року

**Звіт незалежного аудитора
щодо консолідованої фінансової звітності
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання"
за 2019 рік та станом на 31 грудня 2019 року**

Адресат

Звіт незалежного аудитора надається керівництву та акціонеру Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання", Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

I. Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Акціонерного товариства "Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання" (далі – Група) за 2019 рік, що складається з консолідованого балансу (звіту про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2019 року, консолідованого звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) за 2019 рік, консолідованого звіту про рух грошових коштів за 2019 рік, консолідованого звіту про власний капітал за 2019 рік і приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик, за 2019 рік.

На нашу думку, можливого впливу та впливу питань, описаних в розділі "Основа для думки із застереженням", консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2019 р., її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, та відповідає вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

1. Група застосовує модель переоцінки основних засобів. Відповідно до п. 31 МСФЗ 16 "Основні засоби" переоцінки слід проводити з достатньою регулярністю, так щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду.

Враховуючи, що остання переоцінка основних засобів проводилася у 2014 році, а з того періоду економічна ситуація у країні зазнала значних змін, то, на нашу думку, балансова вартість основних засобів станом на 31.12.2019 року може відрізнятися від їх справедливої вартості на цю дату.

Крім того, Групою наприкінці 2019 року не проведено оцінку наявності ознак зменшення корисності основних засобів, здійснення якої передбачається п. 9 МСБО 36 "Зменшення корисності активів". В той же час, на нашу думку, деякі показники наявності таких ознак, встановлені п. 12 цього МСБО, існували станом на 31.12.2019 р.

Ми не мали змоги достовірно оцінити можливий вплив цих питань на консолідовану фінансову звітність, адже ми не мали достовірних та достатніх даних для визначення точних сум такого можливого впливу.

В той же час, можливий вплив таких питань, за нашою оцінкою, може бути суттєвим, проте не є всеохоплюючим для консолідованої фінансової звітності в цілому.

2. На балансі Групи обліковується дебіторська заборгованість, що є фінансовим активом, у розмірі 2 700 156 тис. грн станом на 01.01.2019 р. та 2 687 045 тис. грн станом на 31.12.2019 р., а також залишки грошових коштів у розмірі 38 457 тис. грн станом на 01.01.2019 р. та 24 414 тис. грн станом на 31.12.2019 р.

У складі цієї дебіторської заборгованості наявна заборгованість, що має ознаки кредитно-знеціненої, на яку Товариством або не було нараховано резерв під очікувані кредитні збитки, або нараховано, на нашу думку, у недостатньому обсязі.

У складі залишків грошових коштів станом на 31.12.2019 р. визнані грошові кошти на рахунках у загальній сумі 7 551 тис. грн., на які накладено арешт, за якими Групою також не нараховано резерв під очікувані кредитні збитки.

Якби Групою було оцінено та визнано резерви під очікувані кредитні збитки за вищенаведеними фінансовими активами у порядку, визначеному положеннями МСФЗ 9 "Фінансові інструменти", то розмір дебіторської заборгованості та грошових коштів був би нижчим, а непокритий збиток був би вищим.

Вплив таких питань, на нашу думку, є суттєвим відносно відповідних окремих статей консолідованої фінансової звітності, проте не є всеохоплюючим для консолідованої фінансової звітності в цілому.

Ми не мали змоги достовірно визначити на практиці вплив цього питання на консолідовану фінансову звітність та на розкриття інформації у примітках до консолідованої фінансової звітності.

3. У консолідованій фінансовій звітності Групи станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. у складі довгострокових фінансових інвестицій визнано інвестицію у розмірі 216 365 тис. грн., що є номінальною вартістю несплаченої частки 21,68% у статутному капіталі асоційованого підприємства, а у складі інших поточних зобов'язань – заборгованість перед цим асоційованим підприємством у сумі 216 365 тис. грн. зі сплати цієї частки. Збільшення статутного капіталу асоційованого підприємства відбулося ще у 2010 році.

Як указано у Примітці 2 до консолідованої фінансової звітності, інвестицію визнано на балансі за собівартістю.

У відповідності до Концептуальної основи фінансової звітності та вимог МСФЗ собівартість несплаченої частки у статутному капіталі асоційованого підприємства дорівнює нулю.

Також оскільки положення законодавства України передбачають такі майнові наслідки для учасника в разі несплати вкладу до статутного капіталу, як неможливість продажу неоплаченої частки, невикплату вартості неоплаченої частки в разі виходу учасника з товариства, то вартість інвестиції за методом участі у капіталі згідно МСФЗ 28, а також справедлива вартість згідно МСФЗ 9 та МСФЗ 13 станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 року, за нашою оцінкою, також дорівнюють нулю.

Враховуючи, що згідно чинного законодавства оплата учасником свого вкладу у статутний капітал товариства є його правом, а не обов'язком, то у відповідності до Концептуальної основи фінансової звітності та вимог МСФЗ, номінальна сума несплаченої частки у статутному капіталі асоційованого підприємства станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. не відповідає критеріям визнання зобов'язанням.

Отже, згідно з вимогами МСФЗ станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. активи Групи та зобов'язання Групи мали бути нижчими на 216 365 тис. грн., відповідно. В той же час вищенаведене не вплинуло на непокритий збиток Групи станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. та його фінансовий результат за 2019 рік.

Вплив таких питань, на нашу думку, є суттєвим відносно відповідних окремих статей консолідованої фінансової звітності, проте не є всеохоплюючим для консолідованої фінансової звітності в цілому.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі "Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової

звітності" нашого звіту. Ми є незалежними від Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (далі – Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, ми також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Пояснювальний параграф в звіті незалежного аудитора

Не змінюючи нашу думку, звертаємо увагу на Примітку 4 до цієї консолідованої фінансової звітності. Діяльність Групи, як і діяльність інших компаній в Україні, зазнає та продовжуватиме зазнавати у найближчому майбутньому негативного впливу поширення пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році. Вказане призводить до виникнення невизначеності майбутніх умов функціонування підприємств в Україні. Ми не вносимо подальших застережень до нашої думки щодо цього аспекту.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

- 1) перевищення поточних зобов'язань над поточними активами - поточні зобов'язання Групи станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. перевищували її поточні активи
- 2) більшість показників фінансового стану мають негативне значення та динаміку до зменшення;
- 3) нестабільність середовища, в якому функціонує Група, що є наслідком поширення пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні в 2020 році, яка може обумовити певне прострочення платежів дебіторів Групи у майбутньому;
- 4) Група станом на 01.01.2019 р. та 31.12.2019 р. мала непокриту збитки.
- 5) банківські рахунки Товариства заблоковано у зв'язку з відкриттям виконавчого провадження №58889595 від 12.04.2019 р. за позовом ТОВ «Сумитеплоенерго»; № 57084810 від 15.04.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №57048148 від 18.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №57084810 від 19.06.2019 р. за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати; №59698304 від 06.08.2019 р. за позовом ТОВ «Східно-українське промислове товариство», а 17.07.2020 р. - ВП № 57084810 за зведеним позовом про стягнення невикраденої заборгованості із заробітної плати.

Як зазначено в Примітці 4 до консолідованої фінансової звітності, ці події та умови вказують, що існує суттєва невизначеність, що стосується подій та умов, які окремо або в сукупності можуть поставити під сумнів здатність Групи безперервно продовжувати свою діяльність.

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Окрім питань, поданих нами у розділі "Основа для думки із застереженням" та "Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності", ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Запаси

Група є виробничим підприємством та для забезпечення безперебійної виробничої діяльності обліковує на балансі значні обсяги виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів.

Приймаючи до уваги, що запаси є основною складовою, що забезпечує отримання Групою доходу та генерує його грошові потоки, при оцінці ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності, в тому числі внаслідок шахрайства, ми приділили більш значну увагу та визначили оцінку та визнання у консолідованій фінансовій звітності Групи виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів ключовим питанням аудиту.

Примітки 6.6, 12 до консолідованої фінансової звітності Групи містять інформацію щодо основних положень облікової політики, суттєвих облікових суджень та оцінок управлінського персоналу Групи щодо визнання виробничих запасів, незавершеного виробництва, готової продукції та товарів у консолідованій фінансовій звітності Групи, а також розкриття інформації щодо операцій з ними.

Наші аудиторські процедури, серед іншого, включали оцінку загальної методології, облікових політик, суттєвих облікових суджень та оцінок, які використовував управлінський персонал Групи для первісного визнання таких запасів, подальшої їх оцінки, методів вибуття, аналіз договорів на придбання, вибірккову перевірку первинних документів та облікових записів Групи щодо операцій з такими виробничими запасами, незавершеним виробництвом, готовою продукцією та товарами, перевірку розкриттів у примітках до консолідованої фінансової звітності щодо оцінки та відображення у консолідованій фінансовій звітності цих запасів.

В той же час, прийнятність поточних оцінок та припущень керівництва, що використовувались ним при підготовці консолідованої фінансової звітності Групи за 2019 рік, не є гарантією того, що з настанням майбутніх подій, яким притаманна певна невизначеність, дані оцінки не зазнають суттєвих змін.

Нашу думку не було модифіковано щодо цих питань.

Інші питання

Консолідована фінансова звітність Групи за попередній рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, була перевірена іншим аудитором, який висловив модифіковану думку (думку із застереженням) щодо цієї фінансової звітності.

Інша інформація

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в:

- Річній інформації емітента за 2019 рік (окрім консолідованої фінансової звітності Групи та цього Звіту незалежного аудитора), що складається та подається відповідно до вимог ст. 40 та ст. 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» № 3480-IV від 23 лютого 2006 року;

- Консолідованому звіті про управління за 2019 рік, що складається та подається відповідно до вимог ст. 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 липня 1999 року.

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Надання нам іншої інформації за 2019 рік очікується після дати цього Звіту незалежного аудитора (окрім Консолідованого звіту про управління та Звіту про корпоративне управління). Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації (окрім окремої інформації, що міститься у Звіті про корпоративне управління).

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, після її надання та при цьому розглянути, чи існує суттєва

невідповідальність між іншою інформацією та консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Ми ознайомилися з Консолідованим звітом про управління Групи, що складається відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 липня 1999 року.

З урахуванням питань, описаних нами у розділі «Основа для думки із застереженням», консолідований звіт про управління Групи за 2019 рік узгоджений з консолідованою фінансовою звітністю Групи за 2019 рік. Нашу увагу не привернули будь-які факти та обставини, які б свідчили про наявність суттєвих викривлень у Консолідованому звіті про управління.

Ми ознайомилися зі Звітом про корпоративне управління за 2019 рік, що складається відповідно до вимог ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок».

Нашу увагу не привернув будь-який факт, який би свідчив про наявність суттєвої невідповідності між цією інформацією, та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або що ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради Товариства, за консолідовану фінансову звітність

Для складання фінансової звітності управлінський персонал застосовує МСФЗ. Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання консолідованої фінансової звітності Групи відповідно до МСФЗ і вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності суб'єкта господарювання продовжити свою безперервну діяльність, а також доречність використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та відповідність розкриття питань, що стосуються безперервності діяльності, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та складання звіту аудитора, що містить нашу думку. Хоча обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, проте це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці

ризика, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Групи продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі.
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання та господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначаємо ті, що мали найбільше значення під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

II. Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

Вимоги статті 14 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" № 2258-VIII від 21.12.2017 р.

1. Окремі питання, на які аудитор вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора

В ході проведеного аудиту не встановлено інших окремих питань, на які аудитор вважає за доцільне звернути увагу, але які не вплинули на висловлену думку аудитора, окрім тієї інформації, що вже була наведена у інших розділах цього Звіту незалежного аудитора.

2. Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту; дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності для аудиту фінансової звітності за 2019 рік – 30.12.2019 р.-

Призначено Наглядовою радою Товариства (Протокол Наглядової ради Товариства № 30/12-2019 від 30.12.2019 р.).

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв – перший рік.

3. Інформація щодо аудиторських оцінок

Інформацію щодо аудиторських оцінок наведено у підрозділі "Ключові питання аудиту" розділу I "Звіт щодо аудиту фінансової звітності" цього звіту.

4. Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством

Наш підхід в частині виявлення порушень, зокрема, пов'язаних із шахрайством, серед іншого, полягав у наступному: ми отримали розуміння законодавчих та нормативних актів, що розповсюджують свою дію на Групу, ми отримали розуміння системи внутрішнього контролю Групи, механізмів забезпечення дотримання Групою вимог нормативно-правових актів, ми направили запити управлінському персоналу та юристам Групи, ми провели тестування первинної та внутрішньої документації Групи та виконали аналітичні процедури для виявлення будь-яких незвичайних взаємозв'язків.

За результатами аудиту нами не встановлено фактів та обставин, які б свідчили про наявність порушень та суттєвого ризику викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства.

5. Підтвердження того, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету, функції якого покладено на Ревізійну комісію Товариства.

6. Твердження про ненадання послуг, заборонених законодавством, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи при проведенні аудиту

Ми підтверджуємо, що не надавали Групі послуг, заборонених законодавством України.

Ми підтверджуємо, що ключовий партнер з аудиту та ТОВ "ГЛОССА-АУДИТ" є незалежними від Групи при проведенні аудиту.

7. Інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контрольованим нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності.

Ми не надавали таких інших послуг.

8. Інформація щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Ми виконували аудит в обсязі, передбаченому вимогами МСА, Законом України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" № 2258-VIII від 21.12.2017 р., інших законодавчих та нормативних актів.

Ми не наводимо повторно інформацію щодо обсягу аудиту, оскільки вона наведена у інших підрозділах цього звіту.

З урахуванням питань, про які йдеться у параграфі "Основа для думки із застереженням", ми отримали обґрунтовану впевненість у тому, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Проте обґрунтована впевненість не є абсолютним рівнем впевненості, оскільки існують властиві обмеження аудиту, які призводять до того, що більшість аудиторських доказів, на основі яких аудитор формує висновки та на яких ґрунтується аудиторська думка, є швидше переконливими, ніж остаточними. Невід'ємні обмеження аудиту є наслідком: характеру фінансової звітності; характеру аудиторських процедур; потреби, щоб аудит проводився у межах розумного періоду часу та обґрунтованої вартості.

Вимоги статті 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" від 23 лютого 2006 року № 3480-IV

Відповідно до ст 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" нашим обов'язком є висловити свою думку щодо інформації, зазначеної у пунктах 5 – 9 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік, та перевірити інформацію, зазначену у пунктах 1 – 4 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Ми перевірили інформацію, зазначену у пунктах 1 – 4 частини 3 ст 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», що міститься у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Посилання на власний або будь-який інший прийнятий Товариством кодекс корпоративного управління або інформацію про практику корпоративного управління, а також пояснення щодо відхилень або незастосування окремих положень власного або прийнятого кодексу корпоративного управління у Звіті про корпоративне управління Товариства за 2019 рік відсутні, оскільки Товариство не приймало кодексу корпоративного управління та не застосовувало інший кодекс корпоративного управління або практику корпоративного управління, а відповідні положення корпоративного управління визначені Товариством у Статуті.

Ми також перевірили інформацію про проведені загальні збори акціонерів Товариства та загальний опис прийнятих на зборах рішень; інформацію про персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (правління) Товариства, їхніх комітетів (відсутні), інформацію про проведені

засідання та загальний опис прийнятих на них рішень, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2019 рік.

Нашу увагу не привернув будь-який факт, який би свідчив про наявність суттєвої невідповідності між цією інформацією, та інформацією, що міститься у внутрішніх документах Товариства, або нашими знаннями, отриманими під час аудиту.

Ми провели необхідні аудиторські процедури стосовно інформації, що містить Звіт про корпоративне управління Товариства за 2019 рік, щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; інформацію про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про порядок призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства.

На нашу думку, інформація щодо основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; про порядок призначення та звільнення посадових осіб Товариства; про повноваження посадових осіб Товариства, яка міститься у Звіті про корпоративне управління за 2019 рік, складена в усіх суттєвих аспектах, відповідно до вимог пунктів 5-9 частини 3 статті 40¹ Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" № 3480-IV від 23.02.2006 р. та підпунктів 5-9 пункту 4 розділу VII додатка 38 до "Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів", затвердженого рішенням НКЦПФР № 2826 від 03.12.2013 р.

Основні відомості про аудиторську фірму

Товариство з обмеженою відповідальністю "ГЛОССА-АУДИТ"

ТОВ "ГЛОССА-АУДИТ" внесене до Розділу "Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес" Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (номер реєстрації у Реєстрі 3727).

Ключовий партнер, генеральний директор
Товариства з обмеженою відповідальністю
"ГЛОССА-АУДИТ"
(Сертифікат аудитора Серія А № 007097 від
25.06.1999 р., діючий до 25.06.2023 р.,
номер реєстрації у Реєстрі 101645)

Каплін Андрій Павлович

Місцезнаходження: 61052, Україна, м. Харків, вул. Ярославська, будинок 8

"28" грудня 2020 року

XVI. Твердження щодо річної інформації

Фінансова звітність АТ "Сумське НВО" складена станом на 31 грудня 2019 року, звітним періодом є 2019 рік. Фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ) та є фінансовою звітністю загального призначення. Датою переходу на МСФЗ є 1 січня 2012 року.

Ця фінансова звітність складена на основі облікових даних АТ "Сумське НВО" та його дочірніх компаній, відповідним чином скоригованих і перекласифікованих для представлення згідно з МСФЗ. Ця фінансова звітність є консолідованою фінансовою звітністю. Вона включає фінансову звітність АТ "Сумське НВО" та його дочірніх компаній.

Товариство складає фінансову звітність на основі принципу безперервності. Управлінський персонал не має намірів ліквідувати товариство чи припинити діяльність. Управлінський персонал вживає всіх можливих заходів для подолання негативних факторів економічного середовища та забезпечення стабільної і прибуткової діяльності товариства в майбутньому. Плани управлінського персоналу включають розширення ринків збуту та збільшення обсягів продажу, порівняно з 2019 роком, що дозволить погасити зобов'язання та зменшити витрати.

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

При підготовці фінансової звітності управлінський персонал здійснював попередні оцінки впливу невизначених майбутніх подій на окремі активи та зобов'язання. Такі попередні оцінки базуються на інформації, яка наявна на дату фінансової звітності, тому фактичні результати у майбутньому можуть відрізнятися від таких оцінок. Можливого суттєвого впливу інших майбутніх подій на оцінку активів та зобов'язань управлінський персонал не виявив.

В ході процесу стратегічного планування, керівництво Товариства також оцінює ризики ведення діяльності, такі як зміна середовища, технології або зміна галузі. Основні ризики, властиві діяльності Товариства, включають кредитні ризики, ризик ліквідності та ринковий ризик.

XIX. Відомості щодо особливої інформації та інформації про іпотечні цінні папери, що виникала протягом звітного періоду

Дата виникнення події	Дата оприлюднення Повідомлення (Повідомлення про інформацію) у загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР або через особу, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку	Вид інформації
1	2	3
31.01.2019	04.02.2019	Відомості про рішення емітента про утворення, припинення його філій, представництв
15.02.2019	18.02.2019	Відомості про рішення емітента про утворення, припинення його філій, представництв
10.04.2019	11.04.2019	Відомості про зміну складу посадових осіб емітента
22.04.2019	22.04.2019	Відомості про зміну складу посадових осіб емітента
14.05.2019	15.05.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
24.06.2019	24.06.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
24.06.2019	24.06.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
15.07.2019	16.07.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
16.07.2019	17.07.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
18.07.2019	18.07.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
23.07.2019	23.07.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
26.07.2019	26.07.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
01.08.2019	01.08.2019	Відомості про зміну типу акціонерного товариства
25.09.2019	26.09.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
04.10.2019	04.10.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
22.10.2019	22.10.2019	Відомості про зміну складу посадових осіб емітента
28.10.2019	29.10.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
14.11.2019	15.11.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
13.12.2019	16.12.2019	Відомості про зміну складу посадових осіб емітента
23.12.2019	24.12.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів
26.12.2019	27.12.2019	Відомості про прийняття рішення про надання згоди на вчинення значних правочинів